

Computer

XII. ÉVFOLYAM 9. SZÁM • 1145 Ft

PANORÁMA

www.computerpanorama.hu

3 CD!

A CD-mellékleteken:

2001 MB

programok és multimédia

Code Red, SirCam

- itt az ellenszer

teljes verziós vírusirtók

Simply 3D 3

Micrografx — teljes verzió

IrfanView és ACDSee

Mézgáék az űrben

Magyar rajzfilm IV/3

Világjáró

multimédiás show

Nyelviskolák: Rosetta Stone

Talk to Me • ClipDic

Fókuszban

• **Multimédia**

Mire képes még a PC?

Tesztek

• **15** hangkártya • **23** hangszóró

• **6** fotónyomtatató

Gyakorlat

• Költségvetés Excellel • Upgrade-eljünk okosan

• Készítsünk cégért • VRML programozás

Internet

• Villámgyors letöltések • Vásároljunk repítőt!

• Vesztélyben Amerika? • Támad a trójai ló

• Magyar Mount Everest expedíció

Szorítóban

• IrfanView kontra ACDSee

Jogi rovat

• Az internet és a szerzői jog



Sherlock Holmes a desktopon • Multimédia-fejlesztők • Emulátorok Linuxra
VRML nyelv • Béreljük biztonságot • Internetes reklámok szűrése



Mennyit érne meg Önnek a gondtalan nyugalom 3 éven keresztül?

9 900 Ft hogy tetszik?



hp LaserJet 4100 n/n/dn

A legfejlettebb papír és feladatkezelési szolgáltatásokat nyújtó A/4-es hp munkacsoportos nyomtató.

SupportPack - 3 éves garanciabővítés - H5479A: meghibásodás esetén szervizelés, másnap helyszíni kiszállással, 57 900 Ft helyett 9 900Ft.



hp LaserJet 2200 dn/dn

Sokoldalú kismunkacsoportos lézernyomtató kétoldalú nyomtatási lehetőséggel.

SupportPack - 3 éves garanciabővítés - H5471A: meghibásodás esetén másnap helyszíni csere, 31 500 Ft helyett 9 900Ft.

Válasszon a hp új hálózati nyomtatói közül, és vásárolja meg mellé a hp SupportPack garanciabővítést most akciós áron!

Ha akciónk ideje alatt, 2001. október 31-ig vásárol hp LaserJet 2200 vagy hp LaserJet 4100 sorozatú hálózati lézernyomtatót, most kedvezményesen, nettó 9 900 Ft-ért juthat hozzá a 3 éves időtartamú hp SupportPack garanciabővítéshez. Az akció a készlet erejéig érvényes.

A hp SupportPack nem más, mint a garancia kiterjesztése, amely 3 éven keresztül biztosítja az Ön nyugalomát. A HP a vásárlást követő 3 évben garantálja, hogy a nyomtatók esetleges meghibásodásakor azokat legkésőbb a következő munkanapon, a helyszínen szervizeli, illetve a készülék típusától és a meghibásodástól függően kicseréli.



ten years
in Hungary

TOVÁBBI INFORMÁCIÓÉRT HÍVJA VEVŐSZOLGÁLATUNKAT VAGY KERESSE FEL WEBLAPUNKAT!

A NEM hivatalos forrásból származó festékpátrónok tönkreteszhetik a nyomtatóját.
Keresse a HP hologramos eredetigazolást!

Figyelem! Nyerjen a hp hologramos matricával. Részletek a weben.

(1) 382 1111/114



www.hp.hu, www.hpshop.hu

©Hewlett-Packard 2001.

Irtó fontos dolgok



Furcsa dolgok történnek mostanság. Szinte naponta kapok e-mailben barátságos, angol nyelvű üdvözléseket, érdekes nevre keresztelt csatolásokkal és változó feladóval. Ki tudja miért, már az első pillanattól kezdve a dupla kattintás és a melléklet mentése helyett rögtön a *Delete* billentyű felé nyúltam. Mint azt víruszakértő barátomtól megtudtam, helyesen cselekedtem, megkímélve a magam és a címlistámban szereplők idegeit a további növekvő levélradartótlól. A szóban forgó lelkes feladó ugyanis sosem a feltüntetett személy vagy cég, hanem egy

SirCam nevű vírus, „akivel” ismerettségű körömben is sokan összefutottak már, csak sajnos néhányan nem voltak elővigyázatosak. Pedig vírusokról mostanában bőven hallani, minden médiából. A nagy port kavaró Code Red például szülőházáját, Kinát elhagyva a Microsoft NT/2000 szervereket tizedeli, immár második kiadásban is.

Az említett eseteken felbuzdulva e havi számunk CD-mellékletén összegyűjtöttünk néhány teljes verziós és demó vírusirtót, illetve tűzfal-alkalmazást. Így remélhetőleg sikerül megalapozni olvasóink védtetségét is, hiszen a SirCam-mel ellentétben akadnak olyan interneten terjedő vírusok, amelyek nem lehet ránézésre felismerni. Jó hír a rendszergazdáknak, hogy a Code Red ellenszerét is mellékeljük a Windows 2000 angol, illetve magyar kiadásához.

Természetesen ennél könnyedebb és szórakoztatóbb dolgokat is tartalmaz CD-mellékletünk. Akit olyannyira lekötöttek a Computer Panoráma nyári számai, hogy a szobájába visszahúzódva még elutazni is elfelejtett, most pótolhatja. A világ nagyvárosait bemutató sorozatunk mellett egy teljes verziós multimédiás programot is kínálunk, *Computer Panoráma Világjáró* címmel. Norvégiában barangolhatunk, búvárolhatunk vagy hajózhathatunk az Adrián, sétálhatunk Angkor épületei között és ha még mindig van erőnk, kerékpártúrát tehetünk Szlovéniában. Egy nyárra azért ez nem olyan rossz program, különösen, ha még a szállást sem kell kifizetnünk.

NÁKOVCIS LÁSZLÓ
szerkesztő

Egyszerűbb előfizetés

Örömmel nyugtázzuk, hogy folyamatosan nő előfizetőink száma. Egyre többen szeretnék elsőként megkapni újságunkat, majd 4000 forintot megtakarítani, nem is beszélve az előfizetéshez kínált vonzó ajánlatokról.

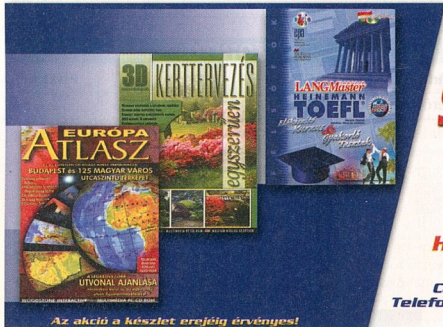
Egyúttal azonban többen jelezték, hogy a jelenlegi előfizetési mód kissé kényelmetlen: több telefon és postaforduló után vehetik csak kezükbe az újságot. Éppen ezért úgy döntöttünk, hogy megpróbáljuk leegyszerűsíteni e folyamatot, s egy előfizetői csekket húzunk be a lapba.

Ha tehát Ön úgy dönt, hogy csatlakozni kíván népes előfizetői táborunkhoz, s élni szeretne az ezzel járó előnyökkel, nincs más dolga, mint kitölteni a mellékelt csekket, a *Közlemény* rovatra beírni, melyik ajánlatunkat választja az előfizetéshez, befizetni a csekken feltüntetett összeget. Mi postafordultával elküldjük a számlát, s a következő Computer Panorámát már a saját postaládájából veheti ki.



SZOLGÁLTATÁSUNK

ÚJ AKCIÓ!



Az akció a készlet erejéig érvényes!

**Fizessen elő
a Computer Panorámára
mindössze**

9999 Ft-ért,

és válasszon három CD-nk közül!

**Európa CD atlasz/
3D kerttervezés egyszerűen/
HEINEMANN TOEFL haladó angol nyelvtanoktató**
(előkészítő kurzus és gyakorló tesztek)

Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 046-6963, 046-6964, E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

24 Fókuszban: Multimédia

E havi számunk „nagyítója” alá multimédiában használatos eszközöket (lásd hardvertesztjeinket), multimédiás fejlesztőket helyeztünk, hogy ki-ki kedvére válogasson közülük.

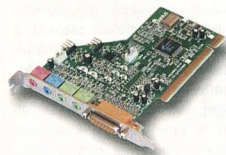


Mellettük még az új „sztár”, a Windows XP multimédiás tulajdonságairól is ejtünk néhány szót.

36 Térhatású hangkártyák tesztje

Pár évvel ezelőtt még igen nagy luxusnak számított, ha valakinek négycsatornás hangkártyával muzsikálhatott az otthoni számítógépe, ma viszont már igen olcsón hozzájuthatunk az ilyen kártyákhoz. A multimédia jegyében fogant

tesztünkben bemutatjuk, mire is képesek a legelterjedtebb négy-, illetve hatsztoronás típusok.



56 Fotónyomtatók tesztje

A digitális fényképezőgépek csökkenő árait szemlélve hamar rájöhethetünk, hogy nemcsak írántuk, hanem a velük készített, számítógép nélkül nézegethető képek íránt is növekszik majd a kereslet. Ezért tehát körbejártunk a piacon, kipróbálva néhány fotónyomtatót.



JOG

Az internet és aszerzői jog –

Dalos madár, kalitkában 22

FÓKUSZBAN

Multimédia-fejlesztők –

Multi-medikusok 24

Dark Basic 1.09 –

Megújuló sötét erő 31

Microsoft Windows XP –

Multimédiára készen 34

HARDVER

Térhatású hangkártyák tesztje –

Hangszerelés 36

Hangrendszerek –

Hadd szóljon! 46

Recoton RW5851/852 –

Drótnélküli hangoskodás 53

Fotónyomtatók tesztje –

Színes egyéniségek 56

Gyorseszt 62

SZOFTVER

Reklámszűrés –

Gyorsabban az interneten 65

EF Commander – Egy magyarított NC klón 73

Micrografix Simply 3D 3 –

Ilyen egyszerű a három dimenzió 74

LINUX

Emulátorok – Wine, dosemu –

Borozgatás Linuxra támaszkodva 78

GYAKORLAT

A VRML nyelv –

Élő geometria 81

SZORÍTÓ

IrfanView 3.36 és ACDSee 3.1 –

Eltérő nézetek 84



A Computer Panoráma az IVSZ tagja

INTERNET

Magyar sarok	88
Kibernetikai hadviselés	90
Gyógyhalászat	92
Magyar Everest-Lhotse expedíció 2001.	84
Digitális természetrajz: a trójai ló 1.	96
Hálóhírek	99

COMPUTER PRO

Tűzfalak – Béreljen biztonságot!	101
-------------------------------------	-----

CD-MUSTRA

CD-körkép	104
Eladási toplisták	105

DVD

DVD-lemezajánló	106
Sony VPL-CX3	109

WINDOWS/GYAKORLAT

Kimutatáskészítés Excellel – De mire ment el a pénz?	111
Információkeresés a PC-n – Sherlock Holmes a desktopon	114
Paint Shop Pro 6 – Készítsünk cégért!	116

ÁLLANDÓ ROVATOK

Toptémák	1
Tartalom	2
CD-melléklet	4
Hírek, újdonságok	10
Computer Panoráma Business	119
ComPass	129
Osztályozzon bennünket!	140
Adatbank	141
Előzetes	142
CP-szolgáltatás	143
Impresszum	143
CP-interjú	144



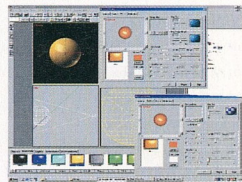
A Szonda Ipsos és a GfK Hungária piackutató intézetek Médiaanalízis című munkája szerint olvasóink kimagasló jövődelemmel rendelkező, többnyire vezetőbeosztásban lévő fiatal, illetve középkorú férfiak. A számítástechnikán kívül kiemelten érdeklődnek a technikai témák – szórakoztatástechnika, autók – iránt, de nagy jelentőséget tulajdonítanak a környezetvédelemnek is.



Tavaly ősszel indult be a Median webaudit, amely honlapunk látogatottságát is méri. Nyitóoldalainkat, a kutatások alapján, havonta több mint 40 ezren töltik le, az ingyenes hírlevelünket elfőizetők száma pedig meghaladta a 2600-at.

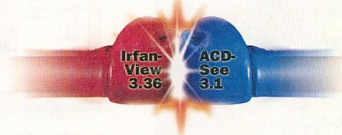
74 Micrografx Simply 3D 3

Ismeretes – legalábbis néhány látványos mozifilmből –, hogy a háromdimenziós képalakítás bonyolult folyamat, s egy-egy objektum elkészítése és animálása komoly szakértelmet és energiárfordítást igényel. Erre az alapigazságra próbál meg rációlni a nemcsak nevében egy-szerű *Micrografx Simply 3D 3*-as verziója is, amely teljes verzióban megtalálható CD-mellékletünkön.



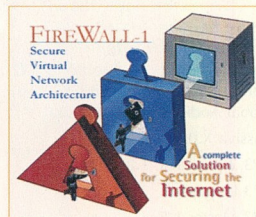
84 Szorítóban: IrfanView és ACDSee

Egyre többen vannak, akik családi fényképfelvételeikből digitális fotóalbumot készítenek. Az album megtekintésében sokat segít egy testhezálló képnézegető program. Az IrfanView 3.36 és az ACDSee 3.1 egyaránt joggal pályázik a felhasználók kegyeire. De vajon melyikük mit tud?



107 Béreljen biztonságot!

A vállalati hálózatok védelme összetett feladat, ráadásul sokba is kerül. Ennek ellenére még a kis és közepes cégek sem mondhatnak le róla. Ezek számára könnyebbég, hogy a védelem kiépítését, karbantartását és irányítását immár egy külső alkalmazásszolgáltatóra is rábízhatják.



Egyéb programok

GRAFIKA

- 3D Fish School Screen Saver 1.0
- ACDSee Classic 2.43
- Best Icon Collection
- DVDDecrypter 2.4
- Fairy Tale Parade Screen Saver
- Harry's Filters 2.0
- ImageCreatorTools 1.0
- PocketPoint 1.0
- SCR Builder 1.0
- The Playa 0.5

HÁLÓZAT

- AD Mailbox Manager
- Alchemy Eye
- Client Side SSI 1.1
- Download Accelerator Pro 5.0
- Gammadyne Mailer 14.0
- GetBot 2 Build 75
- HTML 2 XML 1.0
- HTTPBrowser
- JOC Web Spider 3.1
- Net Vampire Pro. 4.0
- NetSpider 1.21
- Opera 5.12 Java nélkül
- Power Tool
- QueueFTP Beta
- Shaolin Secure FTP 0.87 Beta 2
- Solvay's Internet Search 1.8
- WebMoneyLinks 1.0
- Website Extractor 7.4
- WinMX 2.6

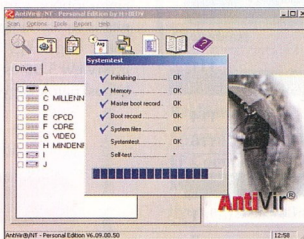
ZENE

- Easy CDDA Extractor 4.5
- Global Audio Control 1.5.9.3
- Massiva X.029
- MP3 2 MiniDisc 1.21
- MP3 List
- MP3 Master 1.5

Computer Panoráma

ANTIVÍRUS- ÉS TŰZFALGYŰJTEMÉNY

6 TELJES VERZIÓ Több olvasónk kérésére ezúttal nemcsak vírusirtóhoz használható frissítéseket, hanem vírusirtó programokat is közreadunk. S nem csupán a *Shareware Antivirus* könyvtárban található demókról van szó (mint például az *AntiViren Kit* próbaverziója), hanem teljes verziós víruskergetőkről és internetes tűzfalokról is. A *Full Virusscan* könyvtárban megtalálható például az *AntiVir Personal Edition Windows 9x* és NT változata, valamint a *Tiny Personal Firewall* legújabb kiadása. Összesen hat teljes verziós vírusirtó illetve tűzfal alkalmazást kínálunk.



MICROGRAFX SIMPLY 3D 3

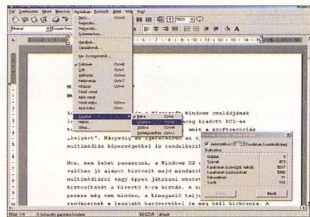
TELJES VERZIÓ A nevéhez híven, ennél egyszerűbben már nem is nagyon lehetne alkotni más programmal ilyen összetett 3D-s alkotásokat.

A *Micrografx Simply 3D* egy sokrétű 3D-s modellező és animációs program, rengeteg jól használható eszközzel. Újságunk *Szoftver* rovatában bővebben is olvashatnak e programról.

ABIWORD 0.9

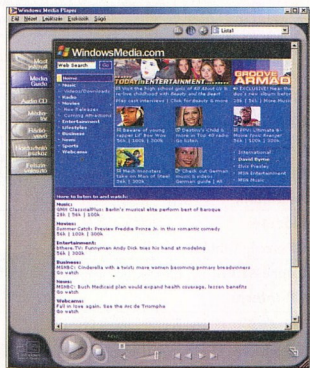
TELJES VERZIÓ Úgy tűnik, az AbiWord lassan már állandó védőgünk lesz a lemezen. De hát mit tegyünk, ha ilyen sűrűn adnak ki újabb verziókat. Ezúttal ugyancsak kibő-

vülve, magyar menürendszerrel, Windows 9x és Linux (utóbbi a harmadik CD Linux könyvtárában!) alá egyaránt megtalálható e remek kis szövegszerkesztő.



WINDOWS MEDIA PLAYER 7.1

TELJES VERZIÓ Végre magyar nyelven is elérhető a Windows Media Player új, 7.1-es verziója. S miután e havi fókusztemánk a multimédia, így nem maradhatott le CD-mellettünk a régi sem.



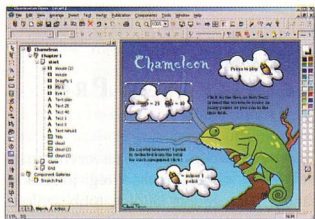
SZERVIZCSOMAGOK

Ez alkalommal az *Illuminatus Opus* multimédia-fejlesztőhöz és az *Adobe PhotoShop 6.0*-hoz találunk frissítéseket olvasóink a lemez SPACKS könyvtárában.

CD-ROM 2001/9

CIKKEK KÖNYVTÁR

Felhívjuk figyelmüket, hogy az első CD-n található CIKKEK könyvtárban folyamatosan található mellékletek némelyik cikkünkhöz. Ez alkalommal például a *Dark Basic* próbaverziója, négy multimédiás fejlesztőprogram, VRML programok és példák, illetve a *Szorító* e havi résztvevői, az *IrfanView* és az *ACDSee* képnézegetők kaptak itt helyet.



A VILÁG NAGYVÁROSAI: TOKIÓ

Megszokott multimédiás barangolásaink során ez alkalommal a Föld egyik legaktívabb földrengési zónájában fekvő Tokió-



ba invitáljuk olvasóinkat, ahol átlagosan évi 1500 földrengést regisztrálnak. A felkelő nap országában tett barangolásunk során megismerhetjük az évszázadokig zárt ország hagyományait és újdonságait, a japánok szent hegyét, a Fujit, s utazhatunk a híres shinkanzennel is.

VILÁGHÁBORÚS JÁTÉK: WORLD WAR 3

DEMÓ

Hát, nem éppen biztató a cím, hiszen kinek hiányzik egy újabb világháborús? Szerencsére itt csak játékról van szó, amely viszont valóban jól sikerült. Mi másról is szólna ez a különleges játék, mint az amerikaiak, az oroszok és persze Irak harcáról? Reméljük a téma közhely marad, a program pedig jó szórakozást nyújt minden stratégiának.

MÉZGA ALADÁR KALANDJAI – MPEG-1 FORMÁTUMÚ FILM

Újabb kalandra invitálja Önöket az űrbe a Mézga család kissé nyughatatlan csemetéje, Aladár. Az biztos, hogy ezúttal is sok vidám percet szerez majd e film kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

MICROSOFT MECHCOMMANDER 2



DEMÓ

A Microsoft *MechWarrior* 2-ben beleülhetünk egy hatalmas lépegető „nyergébe”, hogy onnan kitekintve szerezzünk érvényt a rakéták és lézerek szavának. Ez alkalommal stratégiai köntösben is bizonyíthatjuk rátermettségünket egy Mech-csapat vezetésére. A MechCommanderben látványos effektek közepette vívhatjuk meg csatáinkat a zord ellenséggel, egy Mech-szakaszt irányítva.

Egyéb programok

ZENE

MP3 Player 1.0
MP3 To All Converter
Mp3-Styler
Rosoft Audio Tools
Sonique 1.95
WIDI Recognition System 2.7

FELHASZNÁLÓI

ActiveSmart 2.0b
AgendaMax32
Best Reader 3.2
Breeze 1.5
Convert-It for Palm
Cute Organizer 2.0
DBBackup
Directory Snoop 3.2
DiskDB 2.5.1
File Recover 2000
Hardware Monitor 2.33
Marconnit 3.0.2
Nero 5.24
ODBC Navigator 1.0
PartitionMagic(R) 6.0 Demo
Password Kernel
PocketSafe for Palm
SpeedFan 3.02
WinCatalogo

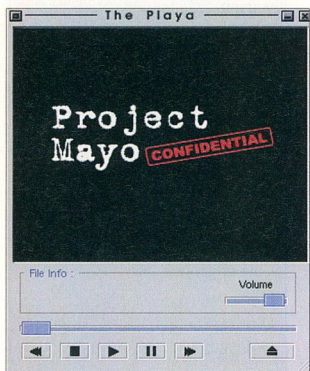
CD-HOTLINE

Amennyiben kérdései, problémái lennének a Computer Panoráma CD-mellékletével kapcsolatban, érdeklődjön e-mailben Nákovics László kollégánknál.
laszlo.nakovics@cp panorama.hu

SHAREWARE

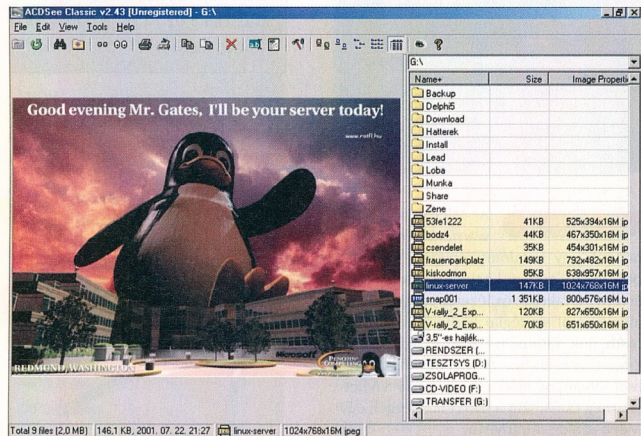
THE PLAYA 0.5

GRAFIKA Igen korai verziójú még ez a „lejátszó”, amelynek sok olyan szolgáltatása van (vagy lesz), amelyek miatt érdemes odafigyelni rá. Lejáttsza a DivX fájlokat, és a feliratok felhelyezése is könnyebb (lesz) vele, mint más programokkal.



ACDSEE CLASSIC

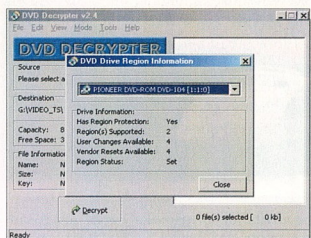
GRAFIKA A mintegy harminc ismert képformátumot megjelenítő képnézegető a teljes verzió, az ACD-See32 „lebutított” változata, ám a gyak-



ran használt funkciók ebben is megtalálhatók. Akinek szüksége van a fényképek retusálására, a tömörített fájlok kezelésére vagy a pluginek támogatására, azok a teljes verzió mellett tegyék le a voksukat.

DVD DECRYPTER 2.4

GRAFIKA Egyszerű kis program, amely a DVD-n lévő kép- és hangfájlokat a VobDec és a DeCSSPlus algoritmusokkal kódolja, és amellette, hogy megjeleníti DVD-lejátszónk régiókját, meg ennek kiiktatására is lehetőséget kínál.

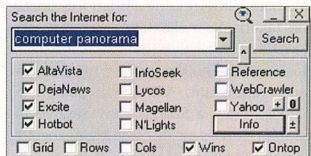


JOC WEBSPIDER

HÁLÓZAT Egy „webpók” feladata az arra repkedő információk csapdába ejtése és feldolgozása. Ez a program a megadott URL címről leszedi a fájlokat, így a honlap a későbbiekben offline is elérhető lesz. A megadott fájltípusokat, például a képeket szedi le egy könyvtárba.

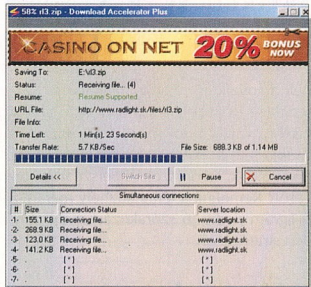
SOLWAY'S FREE INTERNET SEARCH

HÁLÓZAT Egyszerű kis segédprogram, amellyel több neves keresőszerveren, egymással párhuzamosan kereshetünk. A program a Netscape keresőjét használja, így annak a számítógépünkön kell lennie.



DOWNLOAD ACCELERATOR PRO 5.0

HÁLÓZAT A népszerű letöltésvezérlő program há maradt régi jó szokásához: a megadott fájlokat több szálon, gyorsított sebességgel szedi le, egészen az internetkapcsolatunk sebességi határáig. Ha lassú szerverről kell letöltenünk, akkor egy ilyen program a megoldás. Az újdonságok között a böngészőkkel való jobb integráltság is szerepel.



OPERA 5.12

HÁLÓZAT Az Opera legújabb változata. A magyar nyelvű verzió ettől még elmarad, de aki a jobb kompatibilitást és a könnyű kezelhetőséget tartja szem előtt, az frítheszt az Operára. Akinek az 5.x verziója van meg, annak nem feltétlenül szükséges, hacsak nem akar az

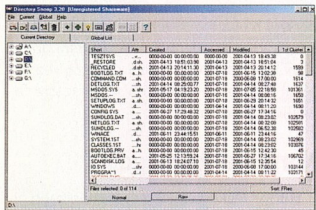
CD-melléklet

egérrel gesztikulálva böngészni (érdekes és kényelmes).



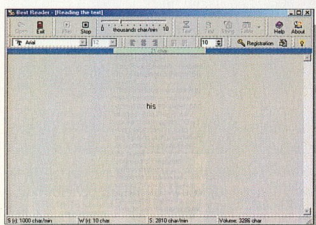
DIRECTORY SNOOP 3.2

FELHASZNÁLÓ Ezzel a segédprogrammal a merevlemez olyan adatait tekinthetjük meg, amelyekhez egyébként nem férhetünk hozzá. A fájlok, könyvtárak bejegyzései között tallózhatunk, csak arra vigyázzunk, nehogy elrontsunk valamit, mert ez a program a szakértők kezében ugyan hatékony eszköz lehet a fájlok helyreállítására, másokat viszont intünk tölte.



BEST READER 3.2

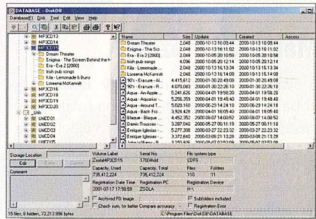
FELHASZNÁLÓ Ötletes program a gyorsolvasás elsajátításához. A segítségével bármely TXT vagy RTF fájl gyorsan elolvasható. Ehhez a művelethez azért nem árt némi gyakorlás, ezért a program a látó-



mező növelésére, azaz a perifériális látómező kihasználására a gyakorló feladatokkal szolgál. A program mellé olyan híres írók műveit is megkapjuk, mint Agatha Christie, Edgar Allen Poe vagy Mark Twain.

DISKDB 2.5.1

FELHASZNÁLÓ Nagyon egyszerű, ám annál praktikusabb program, amellyel a CD-ROM lemezeinket kezelhetjük. Új lemez behelyezésekor a program le tudja olvasni a könyvtárstruktúrát, amelynek nevet adhatunk, külön könyvtárba rendezhetjük és gyorsan kereshetünk a tartalmában. Nem kell többé a lemezek között bogarászni!



MASSIVA X.062

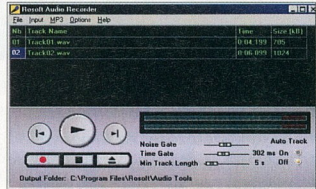
ZENE Tetszős kinézetű MIDI-WAV konverter, amellyel nemcsak átkódolni, hanem szerkeszteni is tudjuk a MIDI zenéket. A használatához némi gyakorlatra van szükség, de ha megnyitottuk a mintafájlt és a vezérlőpultot is sikerült megjelenítenünk, akkor már minden könnyebb.



ROSOFT AUDIOTOOLS

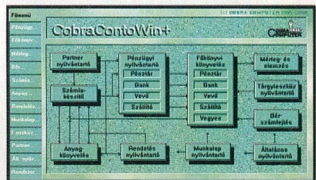
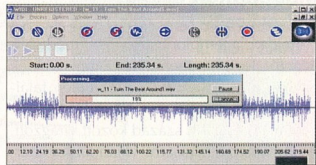
ZENE CD-grabbelőből, MP3 enkóderből, hangfelvevőből és zenelejátszóból áll, hirdetések által támogatott program, amely tetszős kinézetű

és – szerencsére – nagy tudású. WAV felvételek például automatikusan szűri a zajt, a CD-grabbelő pedig a CDDDB-t is támogatja, és saját codec-je is van.



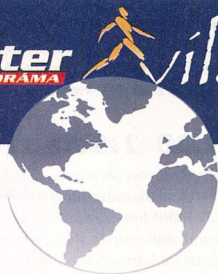
WIDI RECOGNITION SYSTEM 2.7

ZENE Tetszős kinézetű zenefelismerő rendszer, amely a saját algoritmusával elemzi a WAV és az MP3 fájl tartalmát, majd MIDI formátumban le tudja menteni. Érdemes a beállításával játszani, hogy jó eredményt kapjunk. Ha belegondolunk, egy vocal-remover után már csak egy lépés a MIDI, onnan pedig a Karaoke vagy a mobil csengőhang előállítására...



Cobra Conto Win+ ügyviteli programcsomag
 A programcsomag modulis felépítésű, komplex ügyviteli rendszer. Elvégzi a számlázási, pénzügyi nyilvántartási, analitikus- és főkönyvi könyvelési, anyag- és készlet- és tárgyi eszköz nyilvántartási feladatokat, mérleget készít, segítséget nyújt az elemzésekhez, és a bérszámfejtési teendőket is ellátja. Általános nyilvántartó moduljával testre szabottan oldhatók meg a felhasználó egyedi nyilvántartási feladatai. A programok több adatbázist kezelnek; egy rendszeren belül lehetőség van több vállalat (vagy üzemelegység) könyveinek elkülönített vezetésére is. A szoftver természetesen hálózaton is futtatható (Novell, MS Windows NT, stb.).

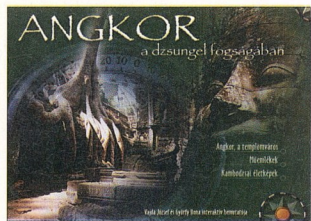
Computer PANORAMA Világjáró



Lassan véget ér a nyár, s általában ilyenkor kezdődik a fotók válogatása és rendszerezése. Az élmények újrafeldolgozása során születnek az újabb elérendő úti célok és ötletek. A világ nagyvárosai sorozatunk sikerén felbuzdulva, a Computer Panorama Világjárója most egy olyan virtuális utazást ajánl olvasóinknak, amelyben nem kell mást tenniük, mint kényelmesen hátradőlni a karcosszékekben, és elindítani a harmadik CD-mellékleten található multimédiás összeállítást.

Angkor, a dzsungel fogóságában

Angkor, a templomváros az emberi civilizáció legjelentősebb teljesítményeinek egyike, a mai Kambodzsa területén található. A hatalmas khmer állam központjaként a 11. és a 13. század között virágzott. Az ősi város feltárásáról Vajda József interaktív bemutatója számol be.



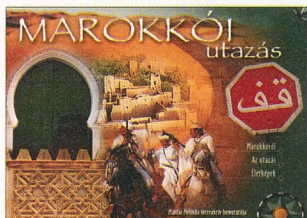
Kerékpárral Szlovéniában

Szlovénia országunk egyik legfiatalabb szomszédja: mindössze 10 éve létezik. Ők építették fel a leghatékonyabb gazdaságot a volt Jugoszláv tagállamok között, s az ország mára vonzó idegenforgalmi látványossággá vált. Szlovénia adottságai egyedülállóak és szinte minden megtalálható itt: tengerpart, magas hegyek, tavak

és gyorsfolyású hegyi. Interaktív bemutatónkban ebbe a kis országba kerékpározunk el Gyulai Dávid és ifj. Kálmán László segítségével.

Marokkói utazás

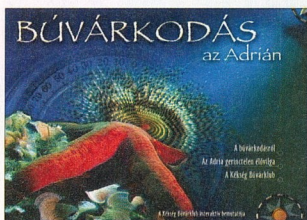
Mánfai Melinda interaktív bemutatója abba az egzotikus Marokkóba invitálja olvasóinkat, amely az állandó végletek ha-



zája. Ahogy a természetben a Magas-Atlasz jégheideg csúcsai s a sivatag forrása, úgy a hétköznapi életben a gazdag golfpályák és a nyomorregedek képe nyomja rá bélyegét erre a gazdag hagyományú s kultúrájú afrikai királyságra.

Búvárok az Adrián

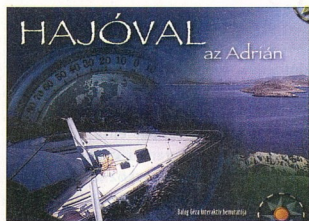
Sokak számára egy elérhetetlen, de igen vonzó sport a búvárokodás. A Kétség Bú-



várklub interaktív bemutatójában az Adria élővilágával ismerkedhetünk meg.

Hajóval az Adrián

Vajon hová is mehet az alkalmi magyar hajós, ha tengerre vágyik? A legközelebb természetesen az Adria van, de lehet menni az Égei-tengerre, a Földközi-tengerre és



persze, ha van rá fedezet, távolabb is. Hajót, vitorlást mindenhol lehet bérelni. Interaktív bemutatónkban Balog Géza vezetésével egy hamisítatlan tengeri utazásra invitáljuk olvasóinkat.

Norvégiai barangolás

Európa legkeskenyebb és leghosszabb állama úgy elvékonyodik, hogy egy szakaszon mindössze 6 kilométer, s délen is csak 434 kilométer széles, amely az 1760 kilo-



méteres hosszúságához viszonyítva meglehetősen csekély távolság. Szalay Hajnalka interaktív bemutatójában az északi ország hangulatos vidékeire invitáljuk olvasóinkat.

SZ. L.



OPTIKAI TÁROLÓK

World No.1



AZ LG OPTIKAI MEGHAJTÓK NEMZETKÖZI DÍJAI

LG Electronics Magyar Kft.
www.lge.co.hu



Computer World | Global
Feb. 01 Spain
CD-8000



CHIP | Performance Winner
Nov. 00 Germany
CD-8000



Computer easy | EMPFEHLUNG
Oct. 00 Germany
CD-8000



PC PRAXIS | Performance Award
Aug. 00 UK
CD-8000



LORDS CHOICE | Editor's Choice
Jul. 00 India
CD-8000



ComputerPartner | Component for reference PC
May. 00 Germany
CD-8000



Computer 9M | Test Winner
May. 00 Germany
CD-8000



PC WORLD COMPUTER | Our Best Purchase
Apr. 00 Poland
CD-8000



channel | Best Performance
Mar. 00 Germany
CD-8000



EMPFEBLUNG PCpreX | Editor's Choice
Jan. 00 Germany
CD-8000



Preis-Leistung Qualitat
Feb. 00 Germany
CD-8000



CHIP TIP | Best Buy
Jan. 01 Poland
DRO-41208



PCgo! | EMPFEHLUNG
Jan. 01 Germany
DRO-41208



PC PRAXIS | Preis-Tip
Nov. 00 Germany
DRO-8000



PC Magazine | Editor's Choice
Nov. 00 UK
DRO-8000



PCWELT | Test Winner
May. 00 Germany
DRO-8000



ENTER | Editor's Choice
Mar. 00 Poland
DRO-8000



Gold Award | Gold Award
Mar. 00 Spain
DRO-8000



PC SHOPPING | EMPFEHLUNG
Jan. 00 Germany
DRO-8000



TESTES | Computer Channel 1 Test Winner
Feb. 00 Germany
DRO-8000

gyorshírek

Ingyenes támogatás ● A *Novell Magyarország* elindította új, ingyenes technikai segítségnyújtó szolgáltatását a *Novell Kivállalati Csomag* magyarországi felhasználói számára. A telefonos, ingyenes segítségnyújtás csak a lokálisan is regisztrált termékekhez vehető igénybe. A támogatás egyaránt hasznos a már működő rendszerek továbbfejlesztésére, illetve az új *Novell Kivállalati Csomagok* gyors és szakzerű üzembe helyezésére.

INFO www.novell.hu



Panasonic labor Pilsenben ● A németországi székhelyű *Panasonic European Laboratories GmbH* szoftverfejlesztő laboratóriumot nyit a csehországi *Pilsenben*. Az új laboratórium, a *Panasonic Europe Software Development Laboratory s.r.o.* (PESDL), amelynek hivatalos megnyitását 2001 novemberére tervezik, eleinte főként digitális tévékhez és set-top boxokhoz fejleszt szoftvereket. A helyszíni kiválasztásában a pilseni Panasonic-tévégyártás közelsége is szerepet játszott.

INFO www.panasonic.com



ArchiCAD a Mitsubishihínél ● A *Graphisoft* bejelentette, hogy a *Mitsubishi Corp.* üzembe helyezte a *Graphisoft ArchiCAD* és *SalesCAD* szoftverén alapuló irodai prezentációs rendszert, amely nagy előrelépést jelent az irodaberendezési ajánlatok elkészítésében és a termékek értékesítésében.

INFO www.graphisoft.hu

Az *Apple* a *New York-i Macworld Expo* szakkiallításán bemutatta a Unix-alapú *Mac OS X* soron következő, *10.1-es* verzióját. A *Mac OS X v10.1* azonos hardverkörnyezetben lényegesen nagyobb teljesítményre lesz képes, és újabb elemeket, továbbfejlesztett szolgáltatásokat ad az *Aqua* felhasználói felülethez. Az operációs rendszer új változata szeptemberben jelenik meg, amikor már várhatóan több mint ezer natív alkalmazás is támogatja majd.

B2B az LLP-től

A *London Logic & Partners* magyarországi leányvállalata, a *London Logic Budapest Kft.* bemutatta a cég új *B2B* alkalmazásait, a *SunB2B-t* és az *Ariba-családot*. Az *LLP* nemrég hozta forgalomba a saját programozói által a *SunSystems* vállalatirányítási rendszerre kifejlesztett *SunB2B* alkalmazást, amelynek a segítségével a felhasználók meghatározott szabályok szerint férhetnek hozzá a cég adatbázisához, az ügyviteli, pénzügyi és termékadatokat is beleértve.

Június óta Magyarországon is elérhető az *LLP* kínálatában a *Ariba* nevű szoftver, amelyet a cég állítja színt a nemzetközi *B2B* piac 60 százaléka használ. Az *Ariba* megoldást kínálja vállalkozásoknak saját ellátóik kialakítására és új bevételi lehetőségek megszerzésére az elektronikus beszerzés és az internetalapú kereskedelem területén. Az *Ariba* annak köszönheti sikereit és gyors elterjedését, hogy kiváló technikai adottságain kívül eredeti üzleti stratégiát alkalmazott: ügyfeleire bízta beszállítóinak a kiválasztását, akik díjmentesen megjelenhettek az *Ariba* világ-hálóján, s így sokan közülük beszállítókká ügyfelekké válhattak.

INFO www.llpgroup.com

Új Mac OS X



A számos javítás mellett új funkciók tömegét találjuk a *Mac OS X* új verziójában

A *Mac OS X v10.1* több érdekes újítást tartalmaz. Ilyen például a mozgatható dokk, mely most már a képernyő bal és jobb oldalára is áthelyezhető. A CD-írás lehetősége most közvetlenül az íróasztalról is elérhető.

Az új verzió nagyobb teljesítményt kínál, sokkal gyorsabb

programindítással, gyorsabb menükkel és ablakmozgatással, gyorsabb bejelentkezéssel és általában kedvezőbb választásokkal.

A *Mac OS X v10.1* az *iTunes* szoftverrel képes digitalizált formában kezelni teljes zenei könyvtárunkat, zenei, multimédia és adat CD-lemezeket készíteni, filmek szerkesztésében közreműködni az *iMovie* segítségével, valamint DVD-lemezeket lejártsani, illetve akár készíteni is az *iDVD* programmal.

INFO www.apple.hu

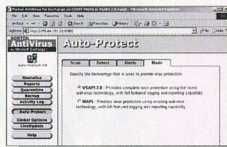
Integrált vírusvédelem

A *Symantec* bejelentette a *Symantec Web Security* elnevezésű, nagyteljesítményű, integrált átjárómegoldását, amely a weben alapuló (HTTP és FTP) forgalom számára nyújt megbízható vírusvédelmet és web-szűrést. A *Symantec Web Security* egy integrált megoldás, amely gyors, egyszerűen kezelhető eszközt ad a rendszergazdák kezébe az ismeretlen, rossz szándékú programok fenyegetése és az üzlettel össze nem függő webtartalom elleni védekezésért. A *Symantec Web Security* a lista szerinti szűrés mellett heurisztikus eljárásokat is tartalmaz, ezzel sebességet és védelmet is nyújt a vállalati hálózatok számára.

A *Symantec Enterprise Security* megoldásának részeként a *Symantec Web Security* valamennyi tűzfalat, köztük a *Symantec Enterprise Firewall*-t, valamint a proxy- és a gyorsítófóraszervereket is támogatja.

INFO www.symantec.com

NAV for Exchange



A *VSAPI 2.0* teljes vírusvédelmet jelentéskészítést is kínál

A *Symantec Norton AntiVirus 2.5 for Microsoft Exchange 2000* nevű terméke támogatja a *Microsoft* vírusfelderítő programozási felületének (*VS API*) a *Microsoft Exchange 2000* első javításomajával elérhetővé vált új változatát. A *Microsoft VS API 2.0*-hoz nyújtott *Symantec*-támogatás révén a vállalati ügyfelek vírusmentesen tarthatják *Microsoft Exchange 2000*-rendszereiket, és annak a teljesíthetőségét, a skálázhatóságát és az épségét is kezelni tudják.

A *Symantec Enterprise Security* megoldásának részeként a *Symantec Norton AntiVirus 2.5 for Microsoft Exchange 2000* az ügyfeleket átfogó, automatikus vírus elleni védelemmel látja el. A *Symantec Norton AntiVirus 2.5 for Microsoft Exchange* nagymértékben automatizált, emberi beavatkozást nem igénylő vírusvédelmet kínál.

INFO www.symantec.com

Unicenter – bővített kiadás

A Computer Associates (CA) bejelentette a moduláris Unicenter új generációját, amely testreszabott, több platformot támogató megoldásokat kínál az ügyfeleknek, és átfogóan felügyeli az eBusinessben felkelhető valamennyi IT berendezést. A termékcsalád több mint 25 megoldást tartalmaz, amelyeket professzionális szerviz és segédprogramok támogatnak.

Az új verzió három termékkel bővült. Ezek között szerepel a Unicenter 3.0 Network & Systems Management, amely a hálózati berendezések teljesítményét optimalizálja heterogén környezetben, a Unicenter Web Infrastructure Management, amely a BEA WebLogic és IBM WebSphere web szer-

verek optimális elérhetőségét garantálja, és a teljesítményre felügyel, valamint a Unicenter Service Level Management v2.0, amely karbantartói szempontból monitorozza valamennyi IT berendezés teljesítményét.

A továbbfejlesztett vizualizációs képességek lényegesen meggyorsítják a hibafeltárást és csökkentik a költségeket. A szoftver fejlett intelligenciája a problémák gyors megoldásában segít.

A Management Portal szemlére szabott információkkal látja el a felhasználót. A Java-alapú, objektumorientált kommunikációs komponensek a termék bővíthetőségéről gondoskodik.

INFO www.ca.com

Oracle-díj magyar diákoknak

Két magyar diák – Földvári Krisztián és Gábor András, a Debreceni Kossuth Lajos Tudomány Egyetem hallgatói – nyerték az Oracle EMEA által meghirdetett fejlesztői verseny fődíját.

A győztesek által kifejlesztett 2nd Hand Webshop jól használja az Oracle adatbázis nyújtotta lehetőségeket, és kiválóan alkalmas a további fejlesztésre.

Sokakban felmerülhet a kérdés: mire jó ez a bizonyos „webshop”? Nos, a 2nd Hand WebShop segítségével bárki ingyenesen hirdetheti használt árucikkeit, illetve szolgáltatásait a világhálón. Roppant előnyös, hogy a rendszer tematikus hirdetést és keresést is lehetővé tesz, s legalább

ennyire fontos az, hogy az egyes témákban speciális keresést is végezhetnek a felhasználók.

„Az év diákja” versenyt az Oracle EMEA az Oracle Akadémiai Kezdeményezés (OAI) keretén belül hirdette meg.

A pályázók feladata az volt, hogy a „The Internet Changes Everything!” témára (azaz az internet mindent megváltoztat) olyan Oracle alapú website-ot vagy nyitóoldalt készítsenek, amely tükrözi az internet hatását mindennapi életünkre, és önálló tevékenységként továbbfejleszhető.

A fődíj értékét növeli, hogy a pályamunkákat az Oracle magyar és külföldi szakembereiből álló bizottság értékelte.

INFO www.oracle.com

ASUS



CRITO

TOSHIBA

- CD RW

DVD

internet

ENEDZSER
ÁLLÁSOK!Kereskedelmi
igazgató:

ügyletvezető, aki szereti az üzletet, vagy
nyelvtanulást, a fizika-, régi nyelvek-, irodalom ismeretében,
kreatív adottság,
munkaszervezés,
katonaviselt,
meggyőző beszéd-
készség jellemzi

Műszaki
igazgató:

aki rendelkezik
notebook szerviz
tapasztalattal
profli szerviz létre-
hozása, üzemeltetése
alaplap javítás
LCD javítás
internet felújítás
vevőszolgálat



ASUS

L8400 (erős) 14.1" TFT, 8 Mb video

beépítve 56 K modem

• PIII-800 MHz, CD RW, 30 GB HDD, 256 MB RAM	599.900 Ft
• PIII-800 MHz, 8xDVD, 20 GB HDD, 128 MB RAM	489.000 Ft
• C-700 MHz, 8xDVD, 10 GB HDD, 128 MB RAM	399.900 Ft

Bővítsé ki notebook-ját!

Univerzális auto adapter	16.000 Ft	10/100 LAN Kártya	14.900 Ft
+128 MB RAM	19.900 Ft	+64 MB RAM	9.900 Ft
cseré 5 GB - 10 GB-ig	25.000 Ft	cseré 10 GB - 30 GB-ig	45.000 Ft

TOSHIBA
AKCIÓ!!!

13.3" TFT, C-700 MHz, MILLENNIUM + Modem, 10 GB, 64 MB **375.000 Ft**
12.1" DSTN, C-650 MHz, MILLENNIUM + Modem, 6 GB, 64 MB **250.000 Ft**



ASUS

13.3" XGA TFT (1024x768) új 16 Mb video RAM,

10GB, 56 K modem + 10/100 LAN

• C-650 MHz, FDD+DVD ROM, 128 MB, 10 GB HDD	389.900 Ft
• C-500 MHz, FDD+CD ROM, 128 MB, 10 GB HDD	329.900 Ft

Magas minőségű használt gépek:

• Toshiba Portege 13.3" TFT (2kg) PIII-500 MHz, 12 GB HDD	329.900 Ft
• CRITO 14.1" TFT DVD, C-600 MHz, 128 MB, 10 GB, 56 K	339.900 Ft
• ASUS 13.3" TFT C-333 MHz, 128 MB, 10 GB HDD, 56 K	279.900 Ft
• CRITO 14.1" TFT 192 MB RAM, 1394 Fire-wire, video-in	299.900 Ft

Araink az AFA-t nem tartalmaz

Minden típusú notebook javítását vállaljuk!

1137 Budapest, Szent István krt. 18.

Tel./fax: 329 3063 vagy 349 2624

CRITO Co LTD

www.crito.com crito@crito.com

Néhány évvel ezelőtt még több száz oldalas regények születtek. Ma 160 betűből álló SMS-ben foglaljuk össze a világ történéseit. Néhány évvel ezelőtt hatalmas freskókat festettek a művészek. Ma 28080 pont segítségével felhívhatjuk magunkra a világ figyelmét.

A hirdetési csík vagy jobban elfogadott nevén a banner készítése külön művészeti ág lett. Egy jó banner csodákat tehet, látogatók tömegét csalogathatja weboldalunkra. Az elkészítéséhez sincs szükség csodaszoftverekre, elegendő a legegyszerűbb rajzolóprogram és a nagy

ÖTLET!

A Computer Panoráma banner-bajnokságán mindenki számot adhat kreativitásáról.
A feladat: elkészíteni a Computer Panoráma bannerjét.

A banner-bajnokságot négy különböző kategóriában hirdetjük meg. Természetesen az elkészült bannerek mérete egyik kategóriában sem különbözhet a szabványos 468x60 képponttól.

- I. kategória: legfeljebb 25 kb-át méretű, nem mozgó banner (GIF vagy JPEG)
- II. kategória: legfeljebb 5 kb-át méretű, nem mozgó banner (GIF vagy JPEG)
- III. kategória: legfeljebb 25 kb-át méretű, mozgó banner (animált GIF)
- IV. kategória: legfeljebb 5 kb-át méretű, mozgó banner (animált GIF)

A bannereknek tartalmazniuk kell a Computer Panoráma jelenlegi logóját, amelyet a pályázók a CP Online oldaláról tölthetnek le (www.computerpanorama.hu).

Az elkészült bannereket elektronikus levél csatolt állományként kell beküldeni, a banner@cp panorama.hu címre. A levélnek tartalmaznia kell a pályázó adatait, elérhetőségét. A pályaművek beküldésével a pályázó hozzájárul ahhoz, hogy a Computer Panoráma weboldalán megjelenítse a bannert.

A pályázatok beérkezési határideje: 2001. október 20.

A Computer Panoráma minden beérkezett pályaművet kiállít a CP Online oldalain. Itt dől el a látogatók szavazatai alapján, ki kapja a kategóriától független közönségdíjat, amely egy DVD-meghajtó.

A Computer Panoráma szakembereiből álló zsűri minden kategóriában győztest választ, akinek a díja 468x60, azaz 28080 forint értékű Computer Panoráma csomag, amely előfizetést és értékes ajándékokat tartalmaz.

A győztesekkel a Computer Panoráma külön megállapodást köt, ha a bannert a továbbiakban felhasználja.

Megújult az [origo]

Új külsővel és belső szerkezettel jelenik meg az [origo] (www.origo.hu), Magyarország egyik leglátogatottabb internetes oldala. Az egyik legjelentősebb változást az úgynevezett „centrumoldalak” jelentik, amelyek csokorra gyűjtik és könnyen elérhetővé teszik az azonos típusú tartalmakat és szolgáltatásokat. Új funkció a *Hircentrum*, ahol egy helyen érhető el minden aktuális információ, valamint a *Közösség centrum*, ahol egymásra találhat a több mint 670 000 *Freemail* felhasználó, a chatelők és az online játékokban résztvevők. Az [origo] *Vásárlás* rovata online áruházszá válik, amely az előbb említett centrumokhoz hasonlóan egy helyen fogja össze a portál összes e-kereske-



Az [origo] megújult külsővel és tartalommal fogadja a látogatókat

delmi szolgáltatását. Az új designban az egyes oldalak témához kapcsolódva hangsúlyosabban jelennek meg azok a kereskedelmi ajánlatok, amelyeket a portálon belül el lehet érni. Minden egyes oldal tetején megtalálható egy fejléc, amelyből az [origo] szinte minden tar-

talma elérhető, s amely lerövidíti az utat az egyes oldalak között. Ebbe a navigációs menübe költözött a megújuló *Vizsla* keresrendszer és a *Katalógus* is, amelyek mostantól a portál minden oldaláról elérhetők. Az [origo] szerkezetével egy időben újult meg a naponta 50 ezer látogatót kiszolgáló magyar keresrendszer, a *Vizsla*, amely a *Northern Light* tálvaló együttműködés jóvoltából lehetővé teszi az úgynevezett szabadszavas keresések eredményeinek automatikus tematizálását.

INFO www.origo.hu

Kormányzati portál-tender

Az év kimagaslóan legnagyobb jelentőségű internetes pályázatának tekinthető a *kormányzati portál* első ütemének megvalósítására a *Miniszterelnöki Hivatal Informatikai Kormánybiztosága* által kiírt tárgyalásos közbeszerzési eljárás. A tenderen több nagy cég közösen indul. A rendszer fővállalkozója és a szoftverplatform biztosítója a *Microsoft* lenne. A kormányzati portál első ütemének megvalósítása során a rendszerintegrátor teendőket a *Synergon Informatika Rt.* és a *Compaq Magyarország Kft.*, az internetes programozással, portálépítéssel és üzemeltetéssel kapcsolatos feladatokat az *Axeler Internet* és az *econet.hu Informatikai Rt.* végzik.

INFO www.compaq.hu



SCRIPTUM
INFORMATIKA RT.

NYELVI TUDÁSBÁZISOK
cégeknek, intézményeknek!

Professzionális szótárak,
fogalomtárak
intraneten!

6771 Szeged, Mályva u. 34.
Tel.: (62) 406-133, fax: (62) 405-722
www.scriptum.hu

www.rce.hu

1118 Budapest, Szarudok u. 1., Tel.: 309-4700

MINŐSÉG
KEDVEZŐ ÁR
TÁMOGATÁS

A Open
Számítógép alkatrészek

Alaplapok
Videokártyák
Hangkártyák
CD-ROM-ok
Számítógép házak

SIKERÉNEK
RÉSZESEI

gyorshírek

Itt a VIA C3! ● Az *Interboard Hungary Rt.*, a *VIA C3* processzorok hivatalos disztribútoraként megkezdte a teljesen új, 0,15 mikronos technológiával készülő processzorok magyarországi forgalmazását. A *VIA C3* előnyeik között említhető az alacsony energiafogyasztás. Az új processzorok nagykereskedelmi nettó ára **11 200 forint**.

INFO www.interboard.hu



Sun fejlesztői program ● A *Sun Microsystems* kibővítette a *Sun Developer Hardware Program* – a legfrissebb technológiákat, engedélyes árú hardvert és ingyenes fejlesztői szoftvert tartalmazó fejlesztői program – keretében kínált rugalmas és megfizethető árú *Sun Developer Systemek* (fejlesztői rendszerek) skáláját. Mostantól a program keretében megvásárolhatók a *Sun Blade 1000* és a *Sun Fire 280R* szerverek, valamint az összes *Sun Cobalt* termék, amelyekkel a fejlesztők egyszerűen és költséghatékonyan integrálhatják, üzembe helyezhetik és támogathatják linuxos, internetes és szerveralapú alkalmazásait. A *Sun Developer Connection Program* (SDC) tagjai szabadon választhatnak egy sor előre konfigurált rendszerből, illetve válogathatják össze az egyéni fejlesztési igényeiknek legmegfelelőbb hardvereszközöket. A program keretében a fejlesztői közösségek Magyarországon is kedvező áron juthatnak hardver- és szoftvereszközökhöz.

INFO www.sun.com

Többfunkciós készülék



Professionális minőségű nyomtatás és faxolásra egyaránt alkalmas a HP OfficeJet V40 többfunkciós berendezés

zamos faxolás és másolás támogatása révén időt takarít meg a felhasználó számára. A fényképnymtatást és -másolást külön „fényképpillesztési” gomb teszi egyszerűvé. Ajánlott kiskereskedelmi ára **99 900 forint**.

A *HP PSC 750* nyomtató/képfax/másoló a HP eddigi legkisebb többfunkciós síkgyágy eszköze. A hagyományos papírbehúzás megoldással el-

lentében a síkgyágy kialakítás lehetővé teszi, hogy a felhasználó gyakorlatilag bármit – akár háromdimenziós tárgyakat is – lemásoljon vagy beszkenneljen. A többfunkciós eszköz vezérlőpaneljén található „kreatív másolás” gomb segítségével a felhasználó kényelmesen navigálhat a másolási jellemzők között, és PC közbeiktatása nélkül is azonnal elvégezheti a kívánt feladatot: több pénztárcanagyságú fotót is nyomtathat egy eredetiről, kicsinyítheti, illetve nagyíthatja képeit, posztereket készíthet, vagy két eredetit is elhelyezhet ugyanazon a másolaton.

A *HP PSC 750* 11 fekete-fehér és 8 színes fényképmínőségű másolat készítésére képes percenként. Ajánlott kiskereskedelmi ára bruttó **95 500 forint**.

INFO www.hp.hu

100 Gbájtos WD merevlemez



A 100 Gbájtos új WD Caviar merevlemez ideális megoldást kínál a terjedelmes multimédiás állományok tárolására

A *Western Digital* bejelentette eddigi legnagyobb kapacitású asztali EIDE merevlemezét. A 7200-as percnkénti fordulatszámú, három lemeztányért tartalmazó új *WD Caviar* merevlemez tárolókapacitása ke-
reken **100 Gbájt**, amely például 1800 digitális fényképfelvételel, 4 órányi videó vagy 40 órányi zene tárolására elegendő.

A WD másik újdonsága az ugyancsak 7200-as fordulatszámon működő **80 Gbájtos Fire-**

Wire külső merevlemez, amelynek a segítségével könnyen és gyorsan menthetjük ki a belső merevlemez tartalmát, vagy vihetjük át nagy adatmennyiségeket egyik számítógépről a másikra. Az eszköz nagy előnye a forróceréz telepítés, tehát csatlakoztatásához és eltávolításához nem kell kikapcsolni a számítógépet. A tárolóeszköz csatlakoz-



A WD FireWire merevlemezei között most a 80 Gbájtos modell áll a lista élén

tatható bármely számítógéphez amelyet FireWire interfésszel látunk el. Ennek hiányában a csatlakoztatás a WD által forgalmazott PCI adapterrel oldható meg.

INFO www.westerndigital.com

Panasonic kivetítő

A *Panasonic* új hordozható LCD-kivetítője, 2001 augusztusában került forgalomba. A mindössze 4 kg súlyú *Panasonic TH-L712NTJ* a ma létező legkisebb, vezetékek nélküli bemutatók tartására alkalmas kivetítő – állítják. Csupán egy vezetékek nélküli LAN-kártyát kell behelyezni a számítógéphez, és máris továbbíthatók az adatok. Az új kivetítőnek köszönhetően megszűnnek a fizikai korlátok, így például a bemeneti terminálok száma és a kábelhossz sem jelent többé akadályt. A kivetítőhöz kétfajta alkalmazói szoftvert tartozik: a *Wireless Manager* és a *JPEG Converter* a vezetékek nélküli bemutatás során továbbított adatok egyszerűbb kezelését hivatott elősegíteni.

INFO www.panasonic.com



Vivendi Telecom Hungary

Összeköt minket

Internet-hozzáférés most akár
50% kedvezménnyel!



Nem csoda, ha az internet teljesen leköti, hiszen a világháló rengeteg információt kínál. Ráadásul most a V-comnál az Ön cége rendkívül előnyös feltételekkel juthat forgalmidíj-mentes béreltvonalú internethez. Ha **szeptember 15-ig** vásárol, InterNetConnect szolgáltatásunkat* – sávszélességtől függően – az alábbi kedvező árakon veheti igénybe:

Bérelt vonal + internet havi díja együttesen:	régi ár:	akciós ár:
64 k:	84 000 Ft	57 000 Ft-tól
128 k:	134 500 Ft	85 750 Ft-tól
256 k:	259 500 Ft	159 750 Ft-tól

A fenti árak az áfát nem tartalmazzák.

Sőt az akció ideje alatt akár a belépési díjat is megtakaríthatja.

Nagyobb sávszélességigény esetén, illetve további információért kérjük, hívja a **06-80-822-822**-es, díjmentesen hívható telefonszámunkat, vagy írjon a **sales@vcom.hu** címre.

*Az InterNetConnect szolgáltatáshoz az internet-hozzáférést a **v.com** biztosítja. Ajánlatunk a Vivendi Telecom Hungary csoporthoz tartozó koncessziós területeken, Budapesten és számos nagyvárosban érvényes.



v.com

üzleti kommunikációs szolgáltatás

Összeköt minket a siker

www.vcom.hu

gyorshírek

Puha tárolás • A Novell bejelentette a NetDevice NAS nevű új termékét, a NetDevice szervereszközcsalád első tagját. Ezek az eszközök kizárólag szoftveres megoldások, ezáltal nagyfokú rugalmasságot kínálnak a felhasználóknak az új és a már létező kompatibilis hardvereszközök megválasztásában és felhasználásában. A Novell NetDevice szerverek bármely hálózatba bekebelezhetők, platformra való tekintet nélkül, ezzel segítve a vállalatokat az elektronikus üzletvitel kihívásainak megválasztásában, nagy költséggel járó, átfogó rendszerfrissítések nélkül.

A Novell NetDevice NAS az iparág első „puha” (szoftveres) tárolási megoldása, amely kialakításánál fogva a teljes vállalatra kiterjedően tetszőleges hardveren lehetővé teszi az eszköz rendszerbeállítását.

A Novell NetDevice eszköz automatikus lemezkezelési technológiája lehetővé teszi a rendszergazdák számára a teljes rendszertelepítést és több ezer felhasználó jogosultságainak beállítását.

INFO www.novell.com

Projektor 36 ezerért*?

NetProjector®
Standard v1.1

Ha már van hálózata,
miért ne vefféne vele?

Letölthető demó:
<http://www.blumsoft.com>

Tel.: 06-20-98-16-888,
E-mail: info@blumsoft.com

*ÁFA nélkül, oktatási intézményeknek

Az SMC Networks új széles-sávú, vezeték nélküli routerrel lepte meg a felhasználókat. A *Barricade TM SMC7004AWBR* ideális, „minden egyben” megoldást kínál a PC és Mac felhasználóknak.

A platformfüggetlen, több-funkciós router 3 portos 10/100 Mbit/s kapcsolót tartalmaz, s megtalálható benne a beépített nyomtató-kiszolgáló, valamint a kódtörök és más behatók elleni védelmet nyújtó WAN fal.

Az új routert egy TUN porttal és hálózati cím-átalakítással



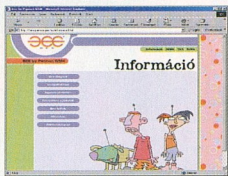
A SMC új vezeték nélküli, széles sávú routere segítségével több felhasználó egyszerre internetezhet a helyi hálózaton

(Network Address Translation, NAT) is ellátják, így a helyi hálózatot keresztül akár 253 PC csatlakozhat egyidejűleg az internetre. A vezeték nélküli elérési pont legnagyobb átviteli

sebessége 11 Mbit/s, a vezeték nélküli LAN biztonságáról pedig 40 bites WEP titkosítási gondoskodik. Üzemi hatótávolsága épületen belül 30-100 méter, épületen kívül pedig 90-270 méter. A vezeték nélküli router segítségével több felhasználó egyetlen IP-cím használatával egyidejűleg csatlakozhat az internetre. A LAN- és az IP-címek kiosztása automatikus és könnyen felügyelhető, az IP routing pedig egy sor egyszerű alkalmazást támogat.

INFO www.smc.com

Menő mobil mindenkinek



A Pannon új szolgáltatásairól egy külön weboldalon kaphatnak tájékoztatást az érdeklődők

Egy vadonatúj, elsősorban tizenéves fiataloknak tervezett új márkát vezetett be a Pannon GSM 2001. augusztus 1-től Magyarországon. Az új előfizetett (ügynevezett pre-paid) kártyás szolgáltatás a Bee, a hozzá tartozó tarifacsomag pedig az *Original*. A Bee-s egyenleget a már ismert három különböző értékű – 3600, 7200, 14 400 forintos – kártyákkal lehet feltölteni, a megszokott módon: a bankautomatánál vagy

a PannOnline-on keresztül. A fiatalos stílus mellett döntést az indokolta, hogy a piackutatói adatok szerint ma Magyarországon a 10-18 évesek körében mintegy 30 százalékos a mobiltelefon-használat aránya, tehát erre nagyon alaphatja szolgáltatása sikerét a Pannon GSM.

A Bee Original csomagokhoz az egész országban 31 vidéki városban, 66 értékesítési ponton, színes, feltűnő Bee márkajelű és egyéni berendezésű, stílusos Bee-üzletekben lehet majd hozzájutni, viszont a Pannon GSM területi képviselői nem lesznek kaphatók. Az új márkát bemutató weboldal a **bee.pannongsm.hu** címen érhető el, ahol többek között részletes tájékoztatást kaphatnak az érdeklődők a tarifákról.

INFO bee.pannongsm.hu

Összekapcsolt hálózat

Többéves szakmai előkészítő munka eredményeként a *Matáv* és a *PanTel Rt.* megállapodott a két vállalat hálózatainak összekapcsolásáról.

A megállapodás az IP alapú beszédszolgáltatások nyújtása érdekében igénybe vett forgalmi

szolgáltatásokra, továbbá a szolgáltatások műszaki és forgalmi együttműködésére vonatkozik.

A hálózatok összekapcsolása alapvető jelentőségű a piaci liberalizáció szempontjából.

INFO www.pantel.hu

Jornada a VW-ben



A VW Golf eGeneration műszerfala egy HP Jornada miniszámítógépet rejt

A világ első, internet-hozzáféréssel ellátott, sorozatgyártású gépkocsiját, a *VW Golf eGeneration-t* már a gyártóüzemben *Hewlett-Packard* miniszámítógéppel szerelik fel. A *HP Jornada 548* és a *VW gedas* nevű leányvállalata által kifejlesztett speciális szoftver segítségével az autósok útközben is hozzáférhetnek a legfrissebb internetes információkhoz – közlekedési hírekhez, útvonaltervező szolgáltatásokhoz és időjárás-jelentésekhez. A Jornada a műszerfal speciális konzolján helyezkedik el, és természetesen a járművön kívül is használható. Az üzemeltetés a színes érintőképernyőnek köszönhetően rendkívül egyszerű és biztonságos. A beépített hangrögzítővel a vezető hangfelvételeket is készíthet.

INFO www.hp.hu

Panasonic DVD-lejátszók

Két új DVD-lejátszót jelentett be a Panasonic: a „kezdőknek” szánt DVD-RV31-et és az egyégyel magasabb kategóriájú DVD-RV41-et. Az új készülékek immár Magyarországon is kaphatók.

A vonzó külsejű (divatos fekete vagy ezüst színű) DVD-RV31 rendkívül pontos, 27 MHz/10 bit video D/A konvertert tartalmaz, amelynek vízszintes felbontása meghaladja az 500 sort. A készüléket választható NTSC/PAL60 videokimenettel látták el. Opcionális videokimenetként rendelkezésre áll még az összetett és jobb minőségű S-video (Scart és S-Video csatlakozón keresztül) is.

A DVD-RV31-be kettős lézer lejártszófejet szereltek be: az egyiket a DVD-lejátszásra, a másikat az audio CD-k lejátszására optimalizálták (a készülék egy belső lemezstabilizátorral is rendelkezik, amely minimálisra csökkenti az elgörbült lemezek okozta rezgést). A készülék ugyanakkor a háziilag készített CD-R/RW lemezek lejátszására is alkalmas.



A kettős lézerfejnek köszönhetően az új Panasonic DVD-RV31 a DVD-és az audio-lemezekkel egyaránt elboldogul

A mozgalmas Dolby Digital vagy DTS-hangszávok hallgatásakor a középső csatornán jövő beszédhangot sokszor elnyomja a többi csatorna hangja. A középső csatornát körülbelül 6 decibellel felhangosító *Dialogue Enhancer* segítségével egyensúlyt lehet teremteni a színtérben, és érthetővé lehet tenni a beszédhangot.

Kétszörös (sztereo) hangrendszer választásakor sem kell lemondani a surround hangévezetéről: az *Advanced Virtual Surround Sound* (V.S.S) szolgáltatás egy hangfeldolgozó áramkör segítségével két hangszórón keresztül is meggyőzően szimulálja a surround hangef-

fejtusokat. A kizárólag ezüst színben kapható DVD-RV41 olcsóbb társának továbbfejlesztett változata. A készüléket külön képezelővel látták el, amely a videojel tetszés szerinti finomhangolására szolgál. A lejátszó audio része beépített Dolby Digital dekóder tartalmaz, csupán egy (közvetlen hangbemenetekkel rendelkező hatszörös) AV erősítőt/vevőkészüléket és megfelelő hangszórórendszert kell csatlakoztatni hozzá. Nem egy, hanem két Scart-terminállal szerelték fel, s az opcionális RGB-videokimenettel tovább lehet javítani a kép tisztaságát. A lejátszót a nagyobb kényelem érdekében botkormánnyal is kiegészítették.

A *Cinema* üzemmód kifejezetten a mozifilm minőségének javítására szolgál. Mindezt úgy éri el, hogy a fényerő, a kontraszt és a képaj pontos beállításával biztosítja a fényerőség és a szín megfelelő egyensúlyt. Ezen túlmenően a zavaró színelmosódást is csökkenti.

INFO www.panasonic.com

Samsung monitorok

A *Samsung Electronics* egyszerre három új TFT-LCD monitor dobott piacra. Az újonnan kifejlesztett *SyncMaster 151S/B/BM/D*, a *SyncMaster 171S/B* és a *Samtron 51S/71S* modellek egyszerű, lapos külső és megnövelt teljesítményű büszkélkedhetnek. A beépített *SMPS* energiagazdálkodással, forgatható állvánnyal, többféle színű kávéval ellátott modellek kielégítik a *TCO 99* szigorú környezetvédelmi előírásait, az elektromos és mágneses sugárzások korlátozását. A *SyncMaster 151S* és a *171S* modellek nem igényelnek külső hálózati adaptert, és sleep üzemmódban fogyasztásuk kevesebb, mint egy watt.

INFO

samsungelectronics.com

Gateway PC-k 1,7 GHz-en

A *Gateway* két 1,7 GHz-es Pentium 4 alapú PC-családot jelentett be, egyiket elsősorban az otthoni, a másikat a vállalati felhasználók számára.

A *Performance 1700* sorozat négy modellt – *1700CS*, *1700CL*, *1700CX*, *1700XL* – foglal magában. A monitoron házbán kínált *1700XL* csúcsmo- dell 1,7 GHz-es Pentium 4 processzort, 128 Mb-ot PC800 RDRAM memóriát, 40 Gb-ot merevlemez, 16x DVD-ROM- és 12x/8x/32x CD-ROM-meghajtót, SoundBlaster Live! hang alrendszer, 64 Mb-ot DDR NVIDIA GeForce 2 Ultra grafikus alrendszer, IEEE 1394 kártyát, 10/100 Ethernet kártyát, tévévevőt, Boston Acoustics BA735 hangfalakat, 19"-os képernyőt, és PS/2 egeret tartalmaz.

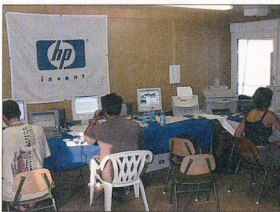
INFO gateway.com

HP a Pepsi Szigeten

A *Pepsi Sziget 2001* sajtóirodáját – idén először – HP technológiával szerelték fel. A *Sziget Kft.* és a *Hewlett-Packard Magyarország* megállapodása értelmében a sajtó képviselői a nap 12 órájában ingyenesen használhatták a csúcstechnikát, így minden eddiginél gyorsabban tájékozódhattak olvasóikat a Sziget híreiről.

A sajtóiroda e-PC-vel, lapos LCD monitorokkal, nagyteljesítményű nyomtatókkal, digitális fotólabborral, szkennelési, faxolási és e-mailedzési lehetőséggel állta a 2500 akkreditált újságíró rohamát.

Az újságírók a *HP PhotoSmart 912c* digitális kamerával készített, naponta közel ezer



A Pepsi Sziget sajtóközpontjában HP gépek szolgálták ki az újságírók ezreit

kép legjobbjaiból válogathattak, a választott képeket azonnal elküldhették a szerkesztőségekbe. A fotósok szerkesztőprogram telepítése nélkül saját kamerájukból is letölthették a képeiket, ha *SmartMedia* vagy

CompactFlash kártyát használtak. A fotókat papírkép formájában akár A4 méretben, a legújabb PhotoREt III technológia segítségével fotóminőségben ki is nyomtathatták a *HP PhotoSmart 1218-as* nyomtatót.

A sajtóirodában két *HP CD-Writer 8200* sorozatú CD-író is rendelkezésre állt, ha valaki CD-lemezen óhajtotta hazavinni az anyagot. A szkenelést, faxolást és a gyors fekete-fehér vagy fotóminőségű színes másolást a *HP LaserJet 3200-as* lézernyomtató és az *OfficeJet C85-ös* tintasugaras többfunkciós készülék tette lehetővé.

INFO www.hp.hu

gyorshírek

Búvárfelzerelés az interneten • Kinyitott a *Divex* internetes szakruháza, amelyben búvár- és úszófelzereléseket vásárolhatnak az érdeklődők. A cég az új értékesítési csatornával elsősorban nem új közönséget kíván megcélolni, hanem még hatékonyabbá és kényelmesebbé szeretné tenni a kiszolgálást. A főoldalon a vízre kattintva juthatunk el az online áruházba, míg a logóra klikkelve a cégismertető és a fizikai áruházak címét találjuk. Az oldalt a *Webconsult.hu Kft.* készítette.

INFO www.divex.hu



Osztálytársak oldala • Egyéves előkészítés után újtára indult az *osztálytarsam.hu* közösségi weboldal. A site segítségével a volt és jelenlegi iskolatársak kapcsolatot tarthatnak egymással, megőrizhetik a múlt és a jelen emlékezetes pillanatait.

A weboldalt létrehozó *Net-Contact Kft.* elképzelései szerint az *osztálytarsam.hu*-n előbb-utóbb minden valaha volt és jelenlegi osztály újra összeállhat, s a felhasználók a saját tartalom építése révén egyedülálló kultúrtörténeti gyűjteményt hozhatnak létre az 50-es évektől napjainkig terjedő időszak anyagaiból. Az *osztálytarsam.hu* tagjai nemcsak szervezhetik, ápolhatják kapcsolataikat akár egy virtuális osztálytálalkozó keretében, hanem leírhatják a múlt emlékeit, aranyköpéseit, humoros történeteit is. Az új közösségi oldalon slágerlistát, nosztalgia lexikont és még vicceket is találhatunk.

INFO www.osztalytarsam.hu

Megnyílt a több országot átfordó, többnyelvű autós e-business honlap, a *ceauto.com*. Az új autók árai Európában országról-országra eltérnek, mégpedig leginkább az autókra kirótt vámtetelek és adók miatt. Jelentős megtakarítást érhetünk el, ha tudjuk, melyik országban érdemes vásárolnunk. Az Európai Közösség vásárlóinak nem kell kifizetni a helyi adókat, ha a járművet saját országukba exportálják.

A *Broadspeed.com* múlt tavasszal mutatkozott be a brit autós vásárló közönség előtt, kirobánós sikerrel: az első év folyamán több mint 7000 személyautót rendeltek az interneten keresztül.

A sikeren felbátorodva *Simon Empson*, a *Broadspeed Ltd.* vezetője úgy határozott,



A ceauto.com oldalain keresztül a lehető legolcsóbban juthatunk új autókhoz bárhol Európában

ahogy hasonló célú vállalkozást létesít a régiókban, budapesti székhellyel.

A *Ceauto.com* segítségével a magyar, cseh, szlovák, lengyel, német és osztrák új személyautó árakat lehet naprakészen összehasonlítani. A helyi pénznemekben megadott ár (amely az áfát is tartalmazza) mellett

szerepelnek az áfa nélküli árak is euróban.

Az egyszerű, könnyen kezelhető felhasználói felület segítségével bárki könnyen böngészhet az egyes országban kapható autótípusok között. Összehasonlíthatja a hasonló felszereltségű autókát a különböző országokban, hogy megtudja, hol a legolcsóbb az adott jármű.

Az adatbázis használata teljesen ingyenes. Ha a vásárló kiválasztotta a modellt, hozzáadta a megfelelő opciókat, és a legolcsóbb országból szeretné beszerezni azt, egyszerűen csak kitölt egy online megrendelőt. Ez nem kerül semmibe, és ami még fontosabb, semmire sem kötelezi a vásárlót.

INFO ceauto.com

Szervertükrözés a Jobpilotnál

Az első negyedévben megkezdett, stratégiai területeket érintő felülvizsgálat és átértékelés keretében a *Jobpilot AG* vezetői a működési költségek 15 százalékos csökkentése mellett döntöttek. Ezzel kívánják elérni, hogy a vállalatcsoport 2001 végére nyereséges legyen.

Az első negyedévben a *Jobpilot* vállalatcsoport 13,2 millió eurós forgalmat könyvelhetett el, amely 18 százalékos emelkedést jelent 2000. utolsó negyedévéhez viszonyítva. A működési költségekből adódó veszteség is 3 millió euróval alacsonyabb az előző negyedévéhez képest.

Júniustól a *Jobpilot* oldalain a hirdetést elhelyezni kívánó cégeknek egy új megoldás áll rendelkezésükre: a *serveralignment*, magyarul szerverösszekapcsolás. A rendszer lelke egy olyan speciális kialakított program, amely automatikus, napi szinten összehasonlítja a *Jobpilot* és az ügyfél



A Jobpilot már szervertükrözést is kínál az ügyfeleinek

szerverén található álláslehetőségeket: az új ajánlatokat a saját adatbázisába, míg a már betöltött pozíciókat törli hirdetési listájáról.

Ennek a „szervertükrözésnek” az előnye, hogy a cégek gyorsabban és hatékonyabban tudják naprakész információikat és a cég arculatának megfelelően kialakított álláshirdetéseiket a potenciális munkavállalók felé kommunikálni.

INFO www.jobpilot.hu

Álláskeresők oldala

Közép- és Kelet-Európa egyik jelentős internetes karrierpiaci szolgáltatója, a *CV Online* felhasználóinak száma július végére elérte a 200 ezret. A *CV Online* weboldala havonta ötmillió látogatót vonz, s ez a szám folyamatosan növekszik. A *CV Online* álláskeresőinek életkora 25 és 35 év között van, a többségük felsőfokú végzettségű, több nyelvet beszél, 2 és 5 év közötti munkatapasztalattal rendelkezik. A pályázók dinamikusak, technikai érdeklődésűek, nyitottak a változások iránt, karrierjük fejlődésében céltudatosak. Az álláskeresők többsége pillanatnyilag az IT, a pénzügy, a biztosítás, az értékesítés, a marketing, az üzleti adminisztráció és a menedzsment területén dolgozik, illetve keres új munkalehetőséget.

INFO www.cvonline.hu

14 lap/perc • 600dpi class
DOS, Win 3.1/95/98/ME/NT/2000
4-36MB RAM • 250-850 lap
+borítékadagoló
párhuzamos, USB
15.000 lap/hó.



**csereakció
OKIPAGE 14e-re**

Az OKIPAGE 14e vásárlók bármilyen típusú (tíntusgáras, mátrix, lézer, pos, LED, thermo, bubble jet, stb.) használt, akár még üzemképtelen nyomtatóját beszámítjuk az új árába **12.000 Ft+áfa-ért.**

ajánlott végfelhasználói ár: **91.900 Ft +áfa**

79.900.- Ft+áfa
cserekeszülékkel

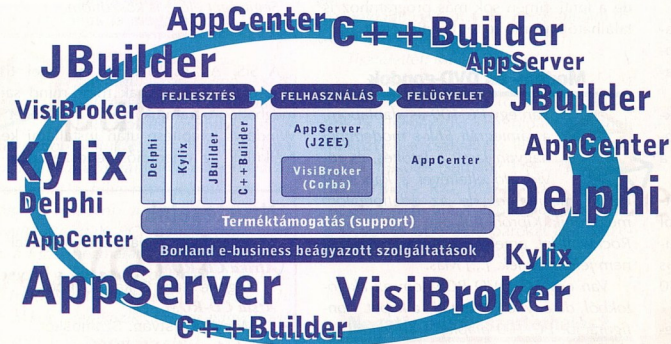
OKI Network Solutions
for a Global Society



OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12. Telefon 327 4070 Fax 327 4076 e-mail: oki@nyomiatom.com www.okihu.hu

OKI SZINHAL PARTNERINK - VISZONTALADOK BUDAPEST DATEN KONTOR TRADE KFT. 203-9302 DUNA ELEKTRONIKA KFT. 237-7299 FLAG INFORMATIKAI RT. 383-0155 FOXART KFT. 452-1070 GRANATALMA TEAM KFT. 315-1797 HUMANSOFT KFT. 270-7621 KVENTA KFT. 269-5262/190 MINOR RENDSZERHÁZ RT. 436-3029 MŰSZERTECHNIKA RENDSZERHÁZ KFT. 4329-477 PRINTREX BT. 30/900-6963 PROFESSZIONÁL KFT. 216-5300 PUB KFT. 351-8409 SENZOR KFT. 347-5083 SPRINT COMPUTER KFT. 342-4707 DEBRECEN TRACO-D KFT. 52/500-424 EGER ANSYS KFT. 36/537-204 VÍR MŰSÖLŐPÉNTRUM KFT. 96/313-008 HŐMÉZŐVÁSÁRHÉLY DELFIN COMPUTER INFORMATIKAI RT. 62/246-810 KECSKEMÉT BESTCOM KFT. 76/485-119 MÁTÉSZÁLKA WANTEX INFORMATIKAI KFT. 44/313-555 PÉCS LETTCOMP & NEMÉTI BT. 30/9577-703 SOPRON TELECOMP KFT. 99/338-955 SZEGED IRÓDAGEP KFT. 62/440-022 SZÉKESFEHÉRVÁR ITV ALBTECH KFT. 22/500-331 SZOLNOK WIN INVESTOR RT. 56/413-086 SZOMBATELYI FLAG SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT. 94/501-980

Borland e-business implementációs platform



RAD-X akció!
Delphi & Professional + Kylix Desktop Development CSAK Visual Basic felhasználóknak! **184 000,-**

AKCIÓS ÁRAINK

Kylix akció!	Desktop Development Edition.....	69 900,-
Standard akció!	C++ Builder 5 Full System.....	35 900,-
Personal akció!	Delphi 6 Full System JBuilder 5 Full System.....	36 600,-
Turbo Pascal akció!	Turbo Pascal 7.0 Classroom (11 user).....	67 200,-

Árak az áfa-tartalommal!

TANFOLYAMAINK

Továbbra is várjuk mindazon érdeklődők jelentkezését, akik fejlesztőszekcióinkről minél többet szeretnének megtudni!

- Delphi kezdő (3 napos) szeptember 10., 24. haladé (3 napos) aug. 27., szept. 17.
- InterBase SQL server (3 napos) aug. 30., szept. 20.
- C++ Builder kezdő (3 napos) szeptember 10. haladé (3 napos) szeptember 3., 17.

ÚJ!!! Java tanfolyamok: 30 illetve 60 óras (alap, közép, enterprise szinten)
Jelentkezzen egy napos FELJESZTŐI KURZUSAINK-ra!
A részletekért keresse fel honlapunkat!

Megjelent a **JBuilder 5** Windows, Linux és Solaris platformokra!
A Borland JBuilderre hat kategóriában is a legjobbnak bizonyult, beleértve a Legértékesebb Termékek (Most Valuable Product) járó díjat is a 2001-es Java Pro Olvasói

Borland
Borland Magyarország Kft.
1143 Budapest, Hungária krt. 79-81.

Repüljön a legelsővel!



telefon: (06-1) 467 17 80
fax: (06-1) 363 00 98
e-mail: info@borland.hu

www.borland.hu



Gépfeljesztés öt kérdéssel



Az érdekelne, hogy beszerelhető-e 450-es K6-2-es processzor a TX pro integrált hangkártyás alaplapba. Az utastás alapján ezen az alaplapon beállítható a 2,2 V.

1. Kell-e BIOS frissítés?

2. Az alaplapon a szorzószám 3,5-ig növelhető. Igaz-e, hogy a K6-2 450-es fix szorzóval működik, és nem számít az alaplap beállítása?

3. Az alaplap sebességét 83-ra tudom állítani?!

4. Nem érdemes kísérletezni, hanem egy új alaplapot kell venni. Mely Pentium III/III AT-s alaplapot ajánlja vagy esetleg az AMD Duron-t?

5. Jelenleg Cyrix 233 működik az alaplapon. Reggel az első indításnál a BIOS-ban 200-ast jelent és 5-10 perc után leblokkol a gép. Újraindításkor 233-at jelez, és ezen túl stabilan működik. Mi ennek az oka?

András

Természetesen az AMD a 6x86-os kategóriában kompatibilis a Pentium alaplapokkal, így azok fizikailag is alaplapokba helyezhetők.

1. BIOS frissítés nem feltétlenül szükséges, de már nem is található az alaplapra a www.amptron.com oldalon, ha a PM-9100-ról van szó.

2. Úgy tudjuk, hogy a K6-2 350 állítható szorzójú, és az AMD mindig is arról volt híres, hogy nem volt a processzorában szorzó-lock (kivéve az Athlon, az is csak félig), ezért valószínűleg a K6-2 450 sem fix szorzós.

3. A kérdéses alaplapon az órajelgenerátor csak 75 MHz-ig működik, BIOS frissítéssel sem lehet ezt tovább emelni. Megjegyezzük, hogy a régebbi alaplapokon az 1,5x-es szorzó általában ezeknél a processzoroknál a 4,5x-el egyezik meg, ezért ajánlatos kipróbálni minden variációt.

4. Ha 4,5x75 MHz (337,5) nem elég, akkor bizony új alaplap vásárlása ajánlott.

5. Nagy valószínűséggel az alaplap (BIOS), mert bekapcsoláskor nem ad elég hosszú reset jelet, de ez csak egy tipp.

Húsvéti tojás a nyár végén



Amíg csak fél füffel hallottam, nem foglalkoztam veled, de amikor már újságban is olvastam, hogy a Wordben és az Excelben egy-egy játék van elrejtve (az Excelben pl. egy repülő szimulátor), akkor igazán kíváncsi lettem. De ahogy sem bírtam rájuk lelni, pedig jól átnéztem őket. El tudnál-e vezetni hozzájuk? Nekem Office 97-em van.

Közi és üdv, Tudd McKey

Igen, némi gyakorlat után el tudlak vezetni. A szakvizsgát a www.eastereggs.com alatt szereztem, és ide most csak egy példát írok, az Excel 97-hez: 1. Nyiss meg egy új munkalapot, és nyomd meg az F5-öt. 2. Írd be, hogy X97:L97, majd nyomj **Entert**. 3. Nyomd meg egyszer a **Tab**-ot. 4. Ismételd meg még egyszer az első három lépést. 5. Nyomd le a **Ctrl** és a **Shift** gombokat egyszerre, majd kattints a táblázat varázsló ikonjára. Ha minden jól ment, akkor a „repülőszimulátorban” az Office készítőinek nevét lehet elolvasni egy emléklapon, valahol a földön. Ezt a húsvéti tojást nem tudtam ellenőrizni, mivel nekem most az Office 2000 van feltelepítve, de a fenti címen sok más programhoz is található hasonló rejtett meglepetés!

Modem- és DVD-gondok



Van egy PC 100-as alaplapom, a ráintegrált 56k-s modemmel nagyon lassú a letöltés, és rövid idő elteltével a kapcsolat ugyan megmarad, de az adatforgalom megszűnik. Kipróbáltuk egy 33,6-as külső Rockwell-lel, amellyel ezek a problémák nem jelentkeznek. [...] Más.

Van egy LG DVD ROM-om az akciótokból, de enyhén szaggatja a képet. Konfiguráció: PC 100 alaplap, ráintegrált videokártya (8 Mbájt), Celeron 433-as processzor, 128 Mbájt RAM. Mi az ajánlatom, milyen videokártya kellene a szaggatottság megszüntetéséhez?

Előre is köszi: Augusztin József

A fenti tünetek alapján én elsősorban a szolgáltatóra lennék kíváncsi, és csak ez-

után arra, hogy vajon megfelelően van-e telepítve a modem. Ugyanis a 33,6-os letöltés biztosabb, az 56k-hoz kiváló minőségű vonal kell. A telefonszolgáltatók általában csak a 9600 bps-t garantálják, ami tényleg lassú. A modem és a Windows újratelepítésén kívül más ötletünk nincsen.

Más: ha a videoablakban nem, csak teljes képernyőn szaggat, akkor a videokártya hibás, ha kis ablakban is, akkor valószínűleg nincs bekapcsolva a DMA a Vezérlőpult/Rendszer/Eszközkezelő/CD-ROM alatt. Videokártyának egyébként egy AGP-s, legalább 16 Mbájtos kártyát ajánlunk a videó élvezhető megtekintéséhez.

Most sem a chipset hibája!



A számítógép bekapcsolása után el szeretnék indítani egy játékprogramot (mindegy milyet), a számítógép elkezdi betölteni, de ez a művelet egy ideig abbamarad és csak pár perc után tölti be. A „Sajátgép/Vezérlőpult/Rendszer/Eszközkezelőben” a Hang-, videó-, és játékezerlőben felkiáltójellel jelöli meg a „Microsoft Kernel System Render”-t. Amíg nem futtatok semmit, addig meg sem jelenik ez az eszköz (egyébként mi ez??). Az alaplapom egy SIS alaplap, Intel Celeron 566 prociál. A hangkártya és videokártya alaplap + Voodoo2 4 Mbájt.

Segítségét előre is köszönöm:

Jávori Adám

A SIS, Ali és VIA, sőt az Intel 815 chipsetes alaplapoknak mind-mind saját meghajtóprogramjuk van, amelyekre a Windows telepítése után installálni kell. Nélkülük az operációs rendszer nem a

Nyerteseink

Júliusi számunk kvízjátékának nyertesei:

Afrika CD-ROM

Véghné Nagy Erika, Budapest

Ázsia CD-ROM

Menyhárt István, Szamoskér

Észak-Amerika CD-ROM

Délcseg József, Tárnok

Európa CD-ROM

Tólli Alex, Tatabánya

Ausztrália CD-ROM

Susán Csaba, Salgótarján

Dél-Amerika CD-ROM

Bognár István, Keszthely

megfelelőnek látja – esetünkben – a hangkártyát, hanem valamilyen hangrendszerrel kompatibilisnek. Ilyen a felkiáltójeles meghajtó is. Az alaplappal és a videokártyával nincs semmi gond, de a meghajtókat a Windows, alaplap, videokártya, DirectX és egyébek sorrendjében célszerű elvégezni.

A nem robbanó Detonator



A következő problémára szeretnék megoldást találni: NVIDIA Riva TNT2 M64 kártyám van. A NVIDIA honlapjáról letöltöttem a Detonator 6.50 meghajtóprogramot, amely a leírás szerint az én kártyámhoz is megfelelő. A letöltés után azonban fekete/fehér vagy két szín állt a rendelkezésemre, a kártya nem működött. Mi lehet a probléma? Valamit én rontottam el, vagy ez a program mégsem jó ehhez a kártyához?

Üdv, Toldi Miklós

Lapzártakor a www.nvidia.com címen fért lévő meghajtóprogramok közül a Detonator3 12.41 a legfrissebb, ezért azt tanácsolom, hogy próbáld ki azzal, vagy ha nem, maradj a réginél. Ez a hiba általában a rossz meghajtóprogram miatt jelentkezik, tehát szinte biztos, hogy nem te rontottad el.

Linux alatt jobb!

(A főnk is megmondta...)



[...] 1. A hangkártyám rendszereződülök (Windows 98 SE) recseg, [...] ha Winampot hallgatok és valamilyen másik programot indítok el, akkor is, [...] ilyenkor leállítva és újraindítva a zenelejátszó programot a hiba nem jelentkezik. Próbáltam frissíteni a drivert (C-Media CM18338/C3DX PCI hangkártyám van), de a hiba megmaradt. Arra gyanakszom, hogy a gyenge videokártya (2 Mbájtos S3Trió64V2) tehet minderről, hiszen a hiba akkor jelentkezik, amikor nagyobb légtelítetű képféltetés van... [...]

2. Szoftveres problémám a hangkártyámmal kapcsolatban az, hogy a Systrayben néha két hangszóró ikon jelenik meg [...] (Főnököm azt tanácsolja minden problémámra, hogy tegyek fel Linuxot, a SUSE live eval-t ki is próbáltam és ott a recsegés sem jelentkezett :-)) [...]

3. A CD ROM-on egy digitális hangki-

menetet vettem észre, amelyet, mivel a hangkártyán SPDIF kimenet is van, szeretnék használni. A kártyán van csatlakozóhely, de itt be kell állítani azt, hogy a bejövő jel TTL szintű, vagy 75 Ohm-os(?). A kérdésem az hogy lehet-e ilyen kábelt kapni és milyen beállítás alkalmazsak a hibátlan működéshez.

Tisztelettel: Marton Antal

A válaszaim röviden:

1. Valószínű, hogy a hangkártya a videokártyával azonos megszakítást használ, ez a jelenség tipikusan erre utal, ezért nem kell feltétlenül kicserélni a videokártyát.

2. A két hangszóró ikon talán a Windows Registry vagy a meghajtóprogram hibája lehet.

3. Van a CD-meghajtókon digitális hangkimenet, ám az a kábel, amellyel a hasonló bemenetű hangkártyához lehet csatlakoztatni, hiánycikk. A hangkártyákon általában nincs ilyen bemenet. Az SPDIF kimenet bemenetként nem mindig használható, de a CD-ROM kimenete TTL jeliszintű. A 75 ohm pedig koaxiális kábelre utal.

UTP-s hálózati kábel bekötése



Az UTP-s hálózati kártyák lábbekötése érdekelne, mivel van egy feladat, amelyet csak ennek az ismeretében tudok megoldani, viszont sehol nem találtam erőlt dokumentációt.

Tisztelettel: Raffai Richard

Ha a csatlakozón a rögzítő fül hátulra esik és elnevezzük a bal oldali egyesnek (miközben a csatlakozó felfelé néz), akkor a bekötés sorban: TX+, TX-, RX+, BD1+, BD1-, RX-, BD2+, BD2-. Két számítógép közé ún. X kábelt kell készíteni, a TX-RX és BD1-BD2 párokat kell összekötni, a + és a – megtartásával.

Negatív processzorterhelés?



Rendszeres olvasója vagyok a CP havilapnak. Most érzem szükségét annak, hogy éljek a lapban említett lehetőséggel és segítséget kérjek. Csatoltam egy képet, amelyen a képernyőfotóm látható. A processzorhasználatom folyamatosan 73%, a kihasználtsága 100%, holott SEMMI sem

fut a Windows 98SE-n kívül. További érdeklőség ha megmozdítom az egeret, lecsökken (!) 45-20%-ra, majd visszaáll 73%-ra. Konfiguráció: PII CELERON, 633 MHz, 128 Mbájt, SBLIVE, ASUS 7100, LG DVD, WINSE magyar. Mit lehet tenni, hogy megtudjam, mi köti le a processzoromat?

Üdvözlettel:

Lengyel József

A mellékelt képen a Task Manager, valamint két, nem a Windows részét képező program is látható. Az egyik az Képvessző (antivírus program talán?), a másik a Vettray, ami – ahogy az ikonját elnézem – alaplapfigyelő program. Ezeket érdemes kilőni, s úgy megnézni a rendszer foglaltságát. A processzorfoglaltság-csökkenését pedig a rendfels processzorhűtő program is felelhet.

Továbbra is várjuk leveleiket, észrevételeiket a c.panorama@cpanorama.hu vagy zsolt.kohler@cpanorama.hu címen.

KÖHLER ZSOLT (ZSOL@)

DIGITALIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Afagután!

Fuji - Nikon - Canon Casio - Olympus - HP Sony - Kodak

digitális fényképezőgépek hatalmas választéka

Fuji FX 6900 6800 4900 4800 4700 2400 1400

Nikon CoolPix 995 880 775

Casio QV 3500 3000 2800 2300

Canon PS Pro90 G1 A20 A10 IXUS300 IXUS

Olympus E10 E100 3040 3000 2100 700

2500 2040 990 960 860 200 C-1 (zoom)



CompactFlash 8 - 512 MB

SmartMedia 8 - 128 MB

MemoryStick 8 - 128 MB

MultiMedia 32 - 64 MB

IBM microdrive 340 MB - 1GB

FireWire - USB - PCMCIA olvasók

Nikon dia/filmszkennerek

DIVA MP3 lejátszó (32 MB, diktáfon, USB)

3.6, 10, 20 GB Digital Wallet mobil háttérkép fényképező

DigiFénykép - MEDIKER

1013 Budapest I. ker., Attília út 47.

hé-pé: 10-18h szb: 10-14h T: 225-0000

www.digifenykep.hu

8 JOGI ESETEK

AZ INTERNET ÉS A SZERZŐI JOG

Dalos madár, kalitkában

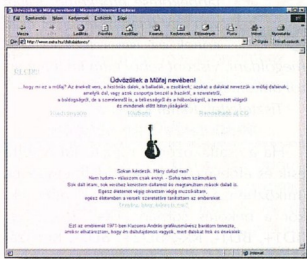
Örvendetes, hogy immár nemcsak a hollywoodi kasszasikerekhez, külső és belföldi sorozatokhoz, sztárokhoz vagy egy-egy népszerű együtteshez kötődő kereskedelmi célú site-ok érhetők el a weben, hanem olyan oldalak is, mint a *Dinnyés József*. Aminek már kevésbé tudunk örülni: Dinnyés – a költőzéssel együtt – kénytelen-kelletlen megszüntette dalaik MP3 formátumban való letölthetőségét. Ahogy a változásokról hírt adó e-mailben indokolta: a régi honlapon „a dal-szövegek és az MP3 dallamok jogtalanul voltak kirakva”. Dalok, amelyek zenéjét Dinnyés maga szerezte, amelyeket a művész legtöbbször „szál gitárral” maga ad elő. A szerzői jogi törvény értelmében a szerzőt a mű vonatkozásában kizárólagos rendelkezési jog illeti meg. Vagy mégsem?

A szerző jogainak kizárólagosságát a törvény csakugyan elismeri. A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 4. § (1) bekezdése értelmében a szerzői jog azt illeti, aki a művet megalkotta: a szerzői vagyoni jogok körében kizárólagos joga van a mű anyagi formában és nem anyagi formában történő bármely felhasználására és minden felhasználás engedélyezésére (16. § /1/). A felhasználási jog általában a felhasználási szerződéssel szerzhető meg – ám ugyanez a törvényszakasz azt is hozzá teszi: „e törvény eltérő rendelkezésének hiányában...” A szerzőt – ugyancsak főszabály szerint – a mű felhasználásáért díjazás illeti meg.

A „nyilvánossághoz való közvetítés” a szerző kizárólagos joga, csakúgy, mint az, hogy erre másnak engedélyt adjon (Sztj. 26. § /1/). Új szerzői jogunkban az interneten keresztül való hozzáférhetővé tétel a nyilvánossághoz való közvetítés egyik lehetőségeként került elismerésre: a szerzői jogkizárólagosság „kiterjed különösen arra az esetre, amikor a művet vezeték útján, vagy bármely más eszközzel vagy módon úgy teszik a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.” (Sztj. 26. § /8/).

A szerzők adott köre (írók, zeneszerzők,

szövegírók) és a felhasználás adott módja (a sugárzás; melynek az interneten keresztül hozzáférhetővé tétel tehát egyik lehetőségének minősül) vonatkozásában az Sztj. különleges rendelkezést tartalmaz. Az írók, zeneszerzők és a szövegírók képviselőiben – a színpadra szánt irodalmi művek és a zenedramái művek vagy jelenete-



Dinnyés József saját weboldalán keresztül látja el információival rajongói népes táborát

ik, illetve keresztmetszeteinek felhasználása kivételével – a már nyilvánosságra hozott művek sugárzása és más, a sugárzás fogalma alá vont közvetítési módozatai vonatkozásában az irodalmi és zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közei kezelését végző szervezet jár el: a felhasználásokért fizetendő díjak mértékére vonatkozóan ő köti szerződést a felhasználóval.

E rendelkezés lényegében azt jelenti, hogy – ha egy zeneművet már nyilvános-

Dinnyés József daltulajdonos új honlapra költözött: július elejétől népes rajongótáborra a www.kiwi.hu/fws/daltulajdonos URL alatt juthat a művésszel és dalaival kapcsolatos információkhoz. A dalokhoz viszont már nem, mégpedig a sokat bírált, kárhóztatott szerzői jogi törvény okán. Szerzőnk a törvény „furcsaságait” járja körül írásában.

ságra hoztak, például hangkazettán, CD-n megjelentettek – a szerző az interneten keresztül hozzáférhetővé tétel engedélyezésének jogát nem gyakorolhatja – azt a törvényt kizárólagossággal a közös jogkezelő szervezetet telepitette. Ezzel a szerzőtől lényeges jogokat vett el, s ruházott a közös jogkezelő szervezetre – zeneművek esetében az *Artisjusra*.

A rendelkezést a törvényalkotó (és főként a közös jogkezelő szervezetek) azzal igyekeztek indokolni, hogy egyrészt a művek esetleges igen nagy számát érintő, „egyéniileg nem gyakorolható” jogról van szó; a felhasználótól nem várható el, hogy minden szerzővel külön állapodjék meg, másrészt pedig a szerzőnek nincs olyan piaci súlya, tárgyalási pozíciója, amely a kedvező felhasználási feltételek kiharcolását tenné lehetővé számára. A szerző és a felhasználó érdekét tehát egyaránt szolgálja, ha a közvetlen kapcsolatfelvétel helyett a közös jogkezelő szervezet jár el, adja meg a felhasználási engedélyt s egyben beszédi a szerzőt megillető jogdíjakat.

A közös jogkezelő szervezet – a törvény általi körben elismert – piaci monopóliuma az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nem jogszerű: egy, az internet előtti korban született, 1995-ös határozat szerint: „A szerzői vagyoni jogait, a díj feletti rendelkezést részben korlátozó szabály a közös jogkezelésből eredően szükségszerű, a közérdekre tekintettel nem valósítja meg a tulajdonhoz való alapvető jog

arányatlan és ezért alkotmányellenes korlátozását. Éppen a szerzők érdekében való, és egyedül a felhasználókat korlátozza abban, hogy a szerzővel díjazása tekintetében hátrányára állapodjanak meg.

Csakhogy... A szerzői jogi törvény azt is előírja, hogy a hangfelvétel többszörözéséhez, terjesztéséhez, interneten keresztül (on-demand) leihívható tételéhez (eltérő szabályozás hiányában) a hangfelvétel előállításának engedélyre szükseges, amiért (ugyancsak eltérő rendelkezés hiányában) őt díjazás illeti meg (76. § /1/-/2). A hangfelvétel előállítását tehát – a szerzővel és az előadóművészrel szemben – az internet nyilvánosságához közvetítés engedélyezése jogát már „egyedileg” gyakorolhatja, sőt, ennek hiányában a műfelhasználás meg sem valósulhat. A felhasználónak pedig két jogcímen is díjfizetési kötelezettséget keletkeztet: egyrészt a közös jogkezelő szervezet felé az „átalány” jellegű felhasználásért, másrészt a hangfelvétel előállítását felé, az engedélyezésért.

De van egy harmadik fizetési kötelezettség is: az Sztj. 77. § (1) bekezdése alapján a kereskedelmi célból kiadott hangfelvételnek vagy az arról készült másolatnak a sugárzásáért a szerzői jogi védelem alatt álló művek felhasználásáért fizetendő díjon felül a felhasználónak további díjat kell fizetnie, mely – a jogosultak közötti eltérő megállapodás hiányában – fele-fele arányban illeti meg a hangfelvétel előállítóját és az előadóművészt. Ha a hangfelvételt az interneten keresztül teszik közzé, törvényi védelem alapján kereskedelmi célból kiadottnak kell tekinteni (Sztj. 77. § /2). A jogdíjat az előadóművészek, hangfelvétel-előállítók közös jogkezelő szervezeté, a MAHASZ és az EJI közvetlenül szedi be.

Dinnyés József példájánál maradván: a művész saját dalait tette ugyan közzé, sok esetben azonban ismert, kortárs költeményeket zenésített meg. E „dalszövegek” önálló szerzői jogvédelem alatt állnak, közzétételükhöz a szerzői jog jogosultjának engedélyre szükseges. A megzenésítéshez, a dalok hanghordozón való kiadásához talán e szerzők hozzá is járultak, ám az interneten keresztül közzétételt személyesen már nem engedélyezhetik, ez a közös jogkezelő (Artisjus) kizárólagos joga.

Ha Dinnyés József „összes dalait” (de nem többet, mint százat: ennél nagyobb számú műre már más tarifák vonatkoznak) ingyen közzé kívánja tenni a weben, mint szolgáltató, átalanydíj-fizetésére kötele-

Ki a szolgáltató?

A kérdésre nem a törvény, hanem az Artisjus éves közleménye felel: a 2001. évben „a szerzői művet leihívásra hozzáférhetővé tételre felajánló (tartalomsgazdálkodó), továbbá a tartalomsgazdálkodótól különböző, a tartalomsgazdálkodó által hozzáférhetővé tétel céljára felajánlott művet kiszolgáló számítógépen, a közönség számára leihívásra hozzáférési vagy megkönnyítési céllal tartósan vagy átmenetileg rögzítő, illetve tároló és/vagy a rögzített művekhez közvetlenül vagy közreműködő(k) útján hozzáférést biztosító szervezet” értendő alatta. Takaros megfogalmazás, kár, hogy nincs olyan rendelkezés, amely az Artisjust ilyen mértékű fogalomkiterjesztésre hatalmazta volna fel.

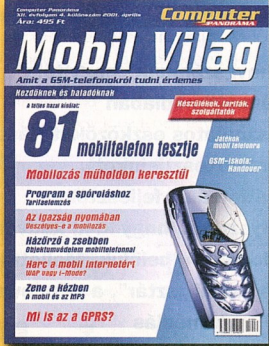
zett: ennek összege 60 000 forint/hó, ha a dalszövegeket is felteszi oldalára, újabb 60 000 forint/hó. Ha a tartós másolatkészítést (letöltést) is lehetővé teszi, leihívott zene-művekenként további 25 forintot, versenként 20 forintot fizet. Saját dalszövegeit, saját kompozícióit is – méghozzá előre, arra az időszakra, amire a felhasználási jogosultságot meg kívánja szerezni. Persze a dalok közzétételére csak akkor kerülhet sor, ha ehhez a hangfelvétel kiadója is hozzájárul. Léven saját dalai kiadója, ez aligha okoz számára nehézséget. Ezután már csak a MAHASZ-EJI felé kell az előadóművészi jogdíjat (10 000 forint/hó) megfizetnie... Az ily módon befolyt pénzből persze Dinnyésnek is jut majd valamire: a közös jogkezelő költségei után megmaradó díj felosztásának szabályairól a szerzői jog ugyancsak rendelkezik.

Az interneten a szerző tehát a már nyilvánosságra hozott mű tekintetében „egyedileg nem tudja gyakorolni jogait” – a hangfelvétel-kiadó azonban ugyanazon mű vonatkozásában már igen. Furcsa, ketős mérce ez: hogy erről az Alkotmánybíróság ma miként foglalná állást, csak akkor derül ki, ha majd újra megkérdezi valaki. Emlékeztetőül, a korábbi határozat szerint: „Éppen a szerzők érdekében való, és egyedül a felhasználókat korlátozza abban, hogy a szerzővel díjazása tekintetében hátrányára állapodjanak meg.”

De vajon így gondolja Dinnyés József is?

DR. VEREBICS JÁNOS

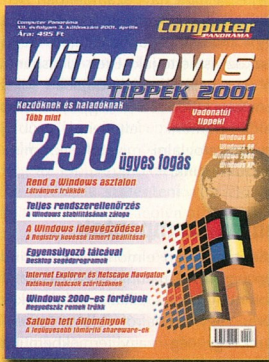
- 81 mobiltelefon tesztje
- Mi is az a GPRS?
- WAP vagy i-Mode?
- GSM-iskola
- A mobil és az MP3
- Verszélyes-e a mobilozás?



Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadó Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

- 250 ügyes fogás
- Windows szelfitítés
- Trükkök a Registry-vel
- Segédprogramok
- Desktop segédprogramok
- Tömörítés és kicsomagolás



Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadó Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu



A multimédia-fejlesztők kipróbálható verzióját CD-mellékletünk [Klikkek/Multimédia](#) könyvtárában találhatják.

Multimédia

E havi számunk „nagyítója” alá multimédiában használatos eszközöket (lásd hardvertesztjeinket), multimédiás fejlesztőket helyeztünk, hogy ki-kí kedvére válogasson belőlük. Mellettük még az új „sztár”, a Windows XP multimédiás tulajdonságairól is ejtünk néhány szót.

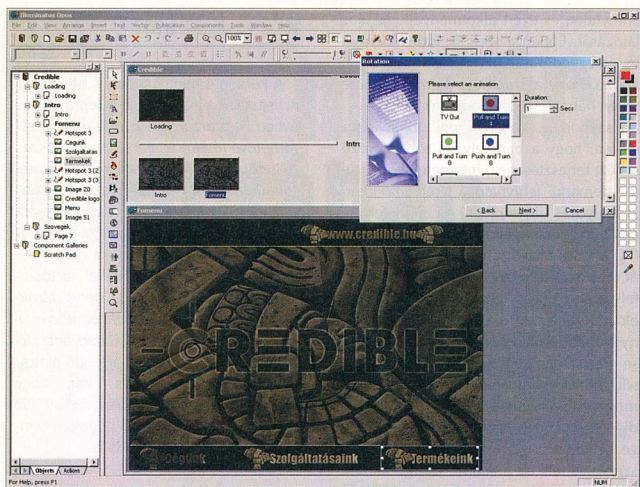
MULTIMÉDIA-FEJLESZTŐK

Multi-medikusok

A multimédia-fejlesztőket felvonultatott válogatásunk persze korántsem teljes, a múlt havi számunkban bemutatott *Neobokkal* együtt gyakorlatilag a négy – általunk legjobbnak talált – fejlesztőeszközt ismertettük. Ezek tudásában, árban és a használhatóság módjában sokszor jelentősen különböznek, így fontos, hogy mielőtt döntünk, feltétlenül próbáljuk meg összefoglalni magunknak, mire is van szükségünk.

Fontos szempontok

Amit biztosan elmondhatunk minden programról: valamennyi alkalmas az általános multimédiás alkalmazások elkészítésére. Vagyis oldalról-oldalra összeállíthatunk egy cég- vagy termékbemutatót, CD-keretprogramot, interaktív használati útmutatót, termékkatalógust, látványos portfóliót, prezentációt. A különbség „csak” az, hogy mindehhez mennyi és milyen minőségű eszköz áll a rendelkezésünkre az adott programban. Például van



Rendezett és áttekinthető az Illuminatus Opus. Az effektek létrehozását varázslókra is bízhatjuk

e lehetőség egyéni gombok elkészítésére, speciális látványelemek alkalmazására vagy éppen keresőfunkciók használatára. Fontos lehet, hogy használhatunk-e valódi adatbázisokat, például tudunk-e beolvasni DB állományokból adatokat. Az sem árt, ha a program képes kiaknázni a *DirectX* lehetőségeit, hiszen így gyorsabb és látványosabb végeredményt kaphatunk. Lényeges szempont a *multiplatform* lehetőség is, vagyis az, hogy futtathatjuk-e az elkészült bemutatótunkat más operációs rendszereken is a Windowson kívül, illetve az, hogy a weboldalunkon is felhasználhatjuk-e a kész anyagot. Mindenkit „megnyugtathatunk”, a döntés nem lesz egyszerű, mert szinte mindegyik programnak van olyan hiányossága, amely, ha benne lenne, egyértelművé tenné a választást. E hiányosságok okát nem tudjuk, de az biztos, hogy ennek köszönhetően csak személyre szabottan lehet kijelenteni egy programról, hogy: „ez a legjobb”, hiszen az elvárás mindenki esetében más és más.

Illuminatus Opus

A *Digital Workshop* fejlesztőprogramja a kezdőktől a profikig mindenkinél tökéletes eszköz. Egyszerű, ikonvezérelt felülete hatékony motort rejt, amely képes kihasználni a *DirectX* nyújtotta lehetőségeket is. Miután nincs külön script-nyelv, azt gondolhatnánk, rengeteg kötöttséggel találkozunk majd a program használata során és valószínűleg elég sablonos lehetőségeket

Próbálgassuk az Opust!

Nem kell hosszú hónapokat tanfolyamokon tölteni az Opus megtanulásához. Akár a mellékelt kézikönyv nélkül, pusztán próbálgatással is el lehet sajátítani a használatát néhány óra alatt. Persze ahhoz, hogy valaki profi szinten kihasználja a program lehetőségeit, szükség van egy kis gyakorlásra, de elmondható: az *Illuminatus Opus* egyszerűen kezelhető és nagyon hatékony eszköz a multimédia-fejlesztők kezében.

Mit kapunk hozzájuk?

Illuminatus Opus

- ➔ A program, példák és egy teljes lemeznyi szabadon használható mintaállomány (képek, hangok, zenék) 418 oldalas nyomtatott dokumentáció

Macromedia Director 8.5

Shockwave Studio

- Director 8.5
- ➔ Shockwave Player 8.5
- ➔ Fireworks (grafikai program)
- ➔ Hangszerkesztő Windows és Macintosh alá
- ➔ Shockwave Multiuser Server 3
- ➔ 4 kötet több száz oldalas kézikönyv

Multimedia Builder 4.8b

- ➔ Internetes letöltés esetén egyetlen állomány, amely tartalmazza a programot, a sőtét és a mintaállományokat. A regisztrációs kódot interneten keresztül kapjuk.

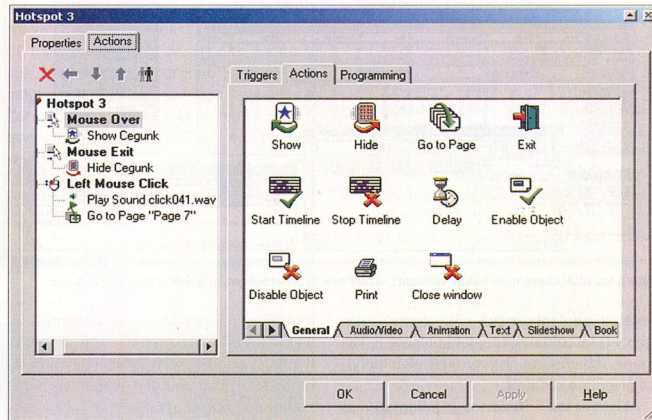
rejt ez a „kattints az ikonokra és add meg a jellemzőket” megoldás. Ám aki így gondolja, nagyot téved! Az Opus szinte a végtelenségig testre szabható. Minden objektumhoz van egy *Jellemzők* ablak, amelyen belül rengeteg olyan beállítást végezhetünk el, amely általánosan vonatkozik akár egy parancsgombra, akár egy vektorbrára. Ilyen például az objektum átlátszósága, mérete, láthatóvá válásának az időpontja és időtartama, egérművelet alatti változása. Megadhatunk beépített effekteket is, például árnyék, fénykorona, és meghatározhatjuk azt is, milyen legyen az egérkurzor. Sőt, minden objektumnál külön-külön megadhatjuk, hogy milyen effekkel jöjjön elő vagy tűnjön el (fade, zoom stb.).

Természetesen mindennek megvan a saját, egyéni jellemzője. Egy gombnál például ilyen a felirat, a keret, a háttér. Minden objektumnak van egy *Actions* jellemzője is. Itt adhatjuk meg, mi történjen, ha főlévisszük az egéret, kettőt vagy egyet kattintunk a jobb vagy a bal egérgombbal. Mi történjen, amikor az objektum láthatóvá válik vagy éppen eltűnik. Először tehát az eseményt kell kiválasztanunk, úgy, hogy a *Triggers* fül alatt találhó ikonok közül a megfelelőt átrántjuk az objektum nevére a bal oldali listában. Ezután ugyanezzel a módszerrel adhatjuk hozzá

az eseményhez a végrehajtandó utasítást. Egy eseményhez több utasítást is megadhatunk. Az *Actions* fül alatt kategóriára bontva találjuk meg az összes utasítást, például várakozás, nyomtatás, ugrás más oldalra, objektum megjelenítése, hanglejátszás, videó elindítása, animáció indítása, szöveg görgetése adott irányba, adat mentése fájlba vagy a Registry-be, esetleg matematikai műveletek és feltételes utasítások elvégzése. Ha egy utasítást beillesz-

tettünk a listába, egyetlen kattintással megjeleníthetjük a pontos jellemzőit és akkor meg is változtathatjuk azokat. Egy videó elindításakor például megadhatjuk az állomány nevét, a lejátszás kezdő és befejező időpontját, a hangerőt, s azt, hogy várjon-e a program amíg a videó lejátszódik, illetve fade effekteket adhatunk a film elejéhez és végéhez.

Kiemelkedő lehetőség az Opusban, hogy a szövegek esetében egyéni görgető-



Az ikonvezérelt programozás már szinte túl egyszerű. Ehhez képest komoly feladatok is megoldhatók vele (Opus)

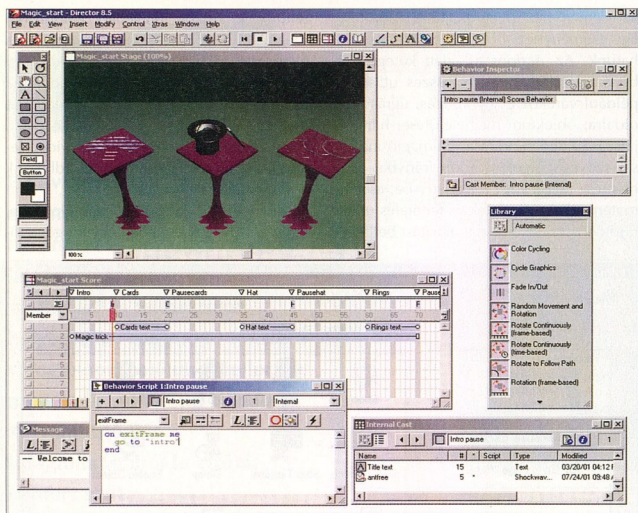
Az Opus állományformátumai

Az Opusban használhatjuk a manapság legelterjedtebb formátumokat. Zene és hang téren az MP3, WAV, MID és WMA állományok közül válogathatunk. Videoformátumoknál az AVI, QuickTime és MPEG, FLI lehetőségek állnak rendelkezésre, de lejátszhatunk animált GIF és Shockwave Flash (SWF) állományokat is. A képfarmátumoknál valószínűleg az Opus nyeri a versenyt, bitmapes és vektoros formátum között olyanok szerepelnek, mint a BMP, JPG, TIF, TGA, PCX, GIF, PNG, PCD, CGM, CDR, WMF és az Opus saját vektoros formátuma, az ILV. Ekkora választékot máshol nem találunk. Mint ebből is kitűnik, az Opusnak nemcsak saját vektoros eszköztára van, hanem vektoros állományokat is használhat.

sávot használhatunk, és az is, hogy az oldalon *slideshow* elemet alkalmazhatunk. Az objektumok adott vagy szabadkézrel megrajzolt pályán elmozdíthatók, így igazán mozgalmassá válhat a prezentációnk.

Míg a *Directorban* mindent egy idővonalon kell elhelyezni, a *Neobookban* és a *Multimedia Builderben* pedig önálló oldalakból rakhatjuk össze bemutatónkat, addig az Opus mindkét megoldást egyesítve igyekszik szélesíteni a lehetőségeit. Bár itt is oldalakra tagolva állíthatjuk össze a művünket, minden objektumnak van egy megjelenési és eltűnési időpont meghatározási lehetősége, ha pedig ez kevésnek bizonyulna, alkalmazhatjuk a *Timeline-t*, ahol másodpercre pontosan adhatjuk meg, mikor, mi történjen.

Az Opus szövegkezelése is kimagasló, beolvashatunk kész RTF állományokat, de akár közvetlenül a programban is elkészíthetjük vagy módosíthatjuk a szövegeket. A szövegen belül különböző formázásokat és linkeket alkalmazhatunk. És



Bár a kezelőfelülete nem sokat változott, azért sok új lehetőséget találunk a Director 8.5-ben

mielőtt elfelejtenénk róla, természetesen HTML oldalak megjelenítésére is kapunk lehetőséget, legyen szó akár helyi, akár online oldalról.

Ugyancsak hasznos jellemző a *DocView Frame*, amelynek a segítségével – amennyiben a gépen telepítve van a megfelelő alkalmazás – a programon belül használhatunk Word, Excel vagy PowerPoint dokumentumokat.

Van szövegbeviteli lehetőség is, így akár kérdőíveket is készíthetünk. A bevitt adatot saját vagy előre definiált változóknak tárolhatjuk el. Ezekkel különböző matematikai műveleteket is végezhetünk, vagy elmenthetjük őket későbbi használatra. Feltételes utasításokat és ismétlődéseket is használhatunk és van véletlenszám generálás is. Érdekes, hogy adott esetben – például egy játékban – a pontszámokat egy külön Score utasítással kezelhetjük, ami leegyszerűsíti az eredmények nyilvántartását és kiértékelését.

Ötletes még a *Narrator* funkció, amelynek a segítségével egy hangállomány lejátszását szabályozhatjuk úgy, hogy mindig a megfelelő részletre pozícionáljunk.

A prezentációink 640x480-tól 1600x1200-as felbontásig terjedhetnek, teljes képernyőn, ablakban egyaránt futtathatók. Sőt, használhatunk egyéni formájú (kerek, amöba) ablakokat is, illetve

a monitor felbontását is „leránthatjuk” alkalmazásunk ablakméretére, így az betölti a teljes képernyőt. Ráadásul egy programon belül akár minden fejezetnek lehet különböző típusú ablaka.

Opus-szal a webre

Az Opus-szal nemcsak floppira vagy CD-re kerülő alkalmazásokat állíthatunk össze, hanem a webben is publikálhatjuk alkotásunkat. Ehhez, a Flash-hoz hasonló módon, egy a böngészőbe épülő *plug-in*-re van szükség (*IO Streaming Web Plugin*), amelyet a böngésző automatikusan letölt, ha még nincs telepítve. Természetesen a végéredményt 32 bites EXE állományba is menthetjük vagy akár képernyőkímélőt is készíthetünk. A program jellemzőinél azt is meghatározhatjuk, hogy kívánjuk-e hasznosítani a DirectX nyújtotta lehetőségeket avagy sem. Megadhatjuk azt is, hogy a fordításon minden egyetlen EXE állományba kerüljön, vagy külön állományban tárolja-e a program az egyes fejezeteket. Az utóbbi lehetőség nagyméretű alkalmazások esetében javasolt, hiszen így jócskán megnövelhetjük programunk sebességét. Bár az elkészült EXE közvetlenül is futtatható, ha szükség van rá (például kislemezen szeretnénk közreadni vagy mindenképpen merevlemezről kell futtani) a *Distribution Wizard*

segítségével telepítőkészletet is készíthetünk a programunkhoz.

Macromedia Director 8.5 Shockwave Studio

A Macromedia cég jelentős sikereket ért már el a multimédia téren. Gondoljunk csak nagy sikerű webes fejlesztőeszközökre, a *Flash*-re, amellyel lépten-nyomon találkozhatunk az interneten (mára közel 200 millió felhasználó töltötte le a lejátszót). Másik slágerprogramuk a *Director* névre hallgat, és évek óta az egyik legnépszerűbb eszköz a professzionális fejlesztők körében. Ennek oka valószínűleg két okban keresendő, az egyik a *Lingo* névre keresztelt scriptnyelv, a másik pedig a számtalan kiegészítő és *plug-in*, amelyekkel tovább bővíthetők a program lehetőségei. Sajnos ezért azután a program árát is megkérlik, közel félmillióért kaphatjuk meg a csomagot. Az új verzió legfőbb újítása a 3D-s objektumok kezelése. A programhoz kapunk egy *export-szoftvert* is, amelyet a *3D Studio Max*-ra telepítve az ott elkészített 3D-s ábrák és ob-

A Director állományformátumai

Ha esetleg van kész prezentációnk *PowerPoint 4* formátumban, azt is importálhatjuk a Directorba. Ez hasznos tulajdonság, bár nem valószínű, hogy sokan kihasználnák. A PowerPointból ugyanis immár a 10-es verziónál tart a *Microsoft*, így kicsit elmaradottnak is tekinthető a funkció. Mindenesetre ott van. A képfarmátumok közül dicsegetes mennyiségűt kezel a program, mint a BMP, JPG, GIF, TIF, PSD, PNG stb. A videóknál elsősorban a *QuickTime*-ot javasoljuk, legalábbis ehhez kapunk rengeteg automatizációt a *Lingóban*, de a program természetesen az AVI formátumot is támogatja. Sajnos az MPEG még mindig nem szerepel a listában, de az animált GIF és a Flash használható. Szerencsére nem számúzték az MP3-at, van WAV és emellett használhatjuk a *Shockwave Audio* formátumot (SWA) is. Fontos kiemelni, hogy a Directorhoz – jó pénzért – temérdek hasznos kiegészítő is kapható, így például adatbázis-kezelők, képernyő-méretezők.



Nákovics László
szerkesztő

Véleményem

Remélem megbocsátják, hogy egy előző havi cikket is belekevertem az összehasonlításba, de úgy érzem, a válogatás csak a Neobookkal teljes. E négy program ugyanis minden szempontból lefedti a multimédia-fejlesztés összes ágát. A köztük lévő különbségek kicsit bosszantóak, amikor választani próbálunk, hiszen van, amit itt egyszerűbben és ott egyáltalán nem tehetünk meg, de akad olyan is, ami csak amott található meg. A kérdés tehát az, *mire is van szükségünk valójában*. Ha nem tudjuk pontosan meghatározni a célunkat – mert ki tudja, milyen megbízást kapunk – leginkább az *Illuminati Opus*-t tudom javasolni. Ezzel a programmal gya-

korlatilag mindent megvalósíthatunk, ráadásul kisebb megkötésekkel (Linux alatt például nem működik) az interneten is publikálhatjuk műveinket. Ha fontos a multiplatform lehetőség és internetre is komolyan kívánunk fejleszteni, akkor a *Director* a jó választás (a Shockwave formátumot szinte minden operációs rendszer alól megtekinthetjük), bár ebben az esetben tágra kell nyitnunk a pénztárcánkat. A *Multimedia Builder* elsősorban kisebb, de azért látványos alkalmazások elkészítésére, CD-keretprogramok, zenei összeállítások, audió CD-k PC-s keretprogramjának megvalósítására javasolt (egy Ákos CD interaktív felülete is ezzel a programmal készült). A NeoBook 4.0 pedig kevésbé látványos, inkább lényegre törő elektronikus újságok, ismeretterjesztő kiadványok elkészítésére ideális.

jektumok exportálhatók Shockwave 3D formátumba, és innenőt kezdve szabadon forgathatjuk, torzítathatjuk, mozgathatjuk őket a Directorból is. Ezzel nagyon látványos lehetőségekhez jutunk, hiszen már nem csak a megszokott 2D-s világba kalauzolhatjuk felhasználóinkat.

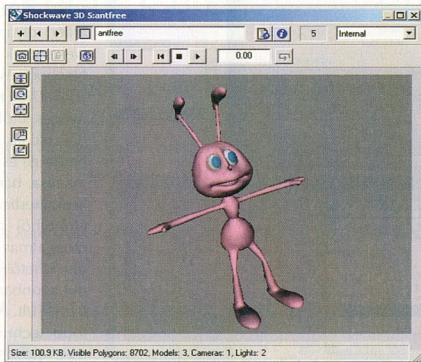
A Director egyébként *időalapú fejlesztőrendszer*. A programban használandó objektumokat itt szereplőknek (*Cast*) hívják. Ezeket helyezhetjük el – jó rendező módjára – a színpadon (avagy idősíkon, *Score*), a „fellépésüknek” megfelelő időtartományban. A különböző eseményeket és utasításokat itt a *Lingo* segítségével adhatjuk meg. A Lingo sokat fejlődött a verzióváltások során. A rengeteg utasítást és azok feleltetését szerencsére nem kell fejben tartanunk, a szerkesztőben egy legördülő menüből választhatjuk ki a megfelelőt. Persze aki „kfüvüri” tudja a tananyagot, gyorsabban halad. Az Opushoz hasonlóan a Di-

rectornak is van saját szövegszerkesztője, így a leírásokat, cikkeket akár közvetlenül a programban is módosíthatjuk. Importálhatunk RTF szövegeket, és itt is megjeleníthetünk HTML oldalakat. Nagyon hasznos tulajdonság az objektumok használatkor megjelenő kis információs keret, amely folyamatosan tudósít a pontos koordinátákról és méretekről. A Director is szép számú effektgyűjteménnyel dicsekedhet, s szintén objektumként határozhatjuk meg az előtűnések típusát, sebességét, úgy, hogy az effektet egyszerű *fogd és vidd* módszerrel rádobjuk az objektumra.

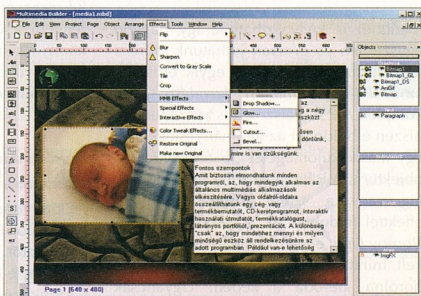
A *Property Inspector* segítségével folyamatosan nyomon követhetjük és módosíthatjuk a kijelölt szereplő tulajdonságait. Az objektumainkat meghatározott útvonalon mozgathatjuk, átmerethetjük, torzítathatjuk, eltüntethetjük és bármikor megjeleníthetjük. Az automatizálásnak köszönhetően nem kell képkockáról-képkockára megadnunk egy mozgást, elegendő az időtartamot és az útvonalat meghatározni, a program kiszámolja a képkockákénti elmozdulást. Természetesen van szövegbeviteli lehetőség is, így interaktív kérdőívek itt is készíthetők. A változókat a Lingo-n keresztül adminisztrálhatjuk.

Macintosh-hoz is

A kimeneti formátum tekintetében a Director megelőzi a társait. A 32 bites EXE mellett internetes formátumba (Shockwave) is menthetünk, s ezt Windows, Linux és Macintosh környezetben is megtekinthetik bármilyen böngészőből. Rá-



Egy Shockwave 3D-s objektum (Director 8.5)



MMB: fogd és vidd módszer és sok látványos effekt. Hiányzik a formázható szöveg, de kórpótlás van HTML megjelenítési lehetőség

Türelen a Lingo-hoz

Ami az elsajátíthatóságot illeti, a Director kicsit rosszabb helyzetben van, mint a társai. Bár vastag kézikönyveket kapunk hozzá, a Lingo nyelv megtanulása azért meg így is hosszabb időbe kerül (dacára a legördülő menüs választásnak, hiszen azt azért meg kell tanulni, mi mire való). A használat elsajátítása azért nem lehetetlen, és ha egyszer megszoktuk a kezelőfelület és a scriptnyelv sajátosságait, nagyon hatékony és gyors eszköz tulajdonsaivá válhatunk.

Az MMB állományformátumai

A videókhoz használhatjuk az MPEG, az AVI és a QuickTime formátumokat. Hang és zene esetében elsősorban az MP3 javasolt, de akár CD audiófájlokat is lejátszhatunk, és persze a WAV állományok is kéznél vannak. A képformátumok közül itt tényleg csak a legelterjedtebbekre hagyatkozhatunk, így a program a JPG, GIF, BMP, PNG, WMF és TIF formátumokat támogatja. Az animált GIF-eket kimagaslóan kezeli, az átlátszóságot és a sebességet magunk szabályozhatjuk.

Először is az, hogy ez a béta már nagyon közel jár a véglegeshez, tulajdonképpen nem várható benne lényeges változás, a működése pedig tökéletes. A másik ok, hogy az árához képest olyan szolgáltatásokat nyújt, amelyek ha nem is jobbák, de versenyképesek a másik két programmal.

Az Opus-hoz hasonlóan itt is oldalként állíthatjuk össze a bemutatónkat, itt is minden objektumnak van egy, a jellemzőit összefoglaló ablaka, ám ikonos rendszer helyett *scripteket* írhatunk. Bár ez a scriptnyelv az utasításaink számában messze elmarad a Director Lingójától, azért itt is találunk megoldásokat számos problémára. Az utasításokat nemcsak fejből gépelhetjük be, hanem egy legördülő

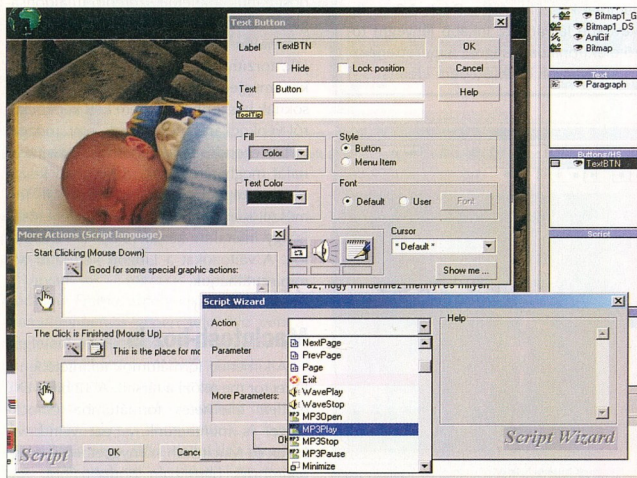
olyan hatást keltve, mintha körbefordulnánk a saját tengelyünk körül. Kiválóan alkalmazható tájképek esetében, hiszen a felhasználó így szabadon körbenézhet a táj egy adott pontjáról.

Mérlegen

Talán az eddigiekből is látható, hogy olyan programokkal van dolgunk, amelyek bármelyikével készíthetünk látványos alkalmazásokat, beleértve az előző alkalommal ismertetett Neobookot is. A legjobb persze az lenne, ha ötvözni tudnánk a most ismertetett programok tulajdonságait, kiegészítve a Neobook 4.0 néhány adottságával (például a teljes körű szövegkérésesi lehetőséggel, ami az Opusban ugyan elvileg rendelkezésre áll, de valójában nem működik kifogástalanul). Ezt azonban nem áll módunkban megtenni, így nem marad más hátra, döntünk kell. Első nekifutásra szerintünk az *Illuminatus Opus tünik a kézenfekvő választásnak*. Alacsony áráért olyan lehetőségeket kapunk, amelyeket csak a féllmillió Director nyújt, a Neobook és a Multimedia Builder nem.

A *Directornak* viszont van három lényeges ütőarkója: a 3D-s objektumok használata, a multiplatform fejlesztés lehetősége és a kiegészítők (plug-in-ek) alkalmazása, bár az utóbbival a Neobook és a Multimedia Builder is rendelkezik. Az előbbiből azonban hiányzik az igazán mozgalmal és egyéni arculatú multimédia lehetősége. E hiányosságtól függetlenül azonban nagyon hatékony eszköznek bizonyult. A Multimedia Builderben kicsit több technikai ráfordítással sok minden megvalósítható, és különleges effektjei (lángoló tűz, stb.) segítségével feldobhatjuk prezentációinkat. Van tehát min töprengeni a vásárlás előtt. A döntés megkönnyítéséért a CD-n is szeretnénk segítséget nyújtani, így mind a négy program kipróbálható verzióját mellékeljük.

NÁKOVICS LÁSZLÓ



Egyszerűen megtanulható scripttel adhatjuk meg az objektumokhoz tartozó utasításokat (MMB)

adással a Director Macintosh platformra is kapható, így az alkalmazásainkat egyetlen mozdulattal (és persze némi anyagi befektetéssel) Mac-re is portolhatjuk. Képernyőkímélőt éppenséggel nem tud fordítani, de ehhez tulajdonképpen elegendő SCR-re átnevezni az EXE állományt, és máris elkészült saját képernyőkímélőnk (bár ez azért csak részmegoldás).

Multimedia Builder 4.8b

A *Multimedia Builder* az összehasonlítás egyetlen olyan tagja, amely jelenleg béta állapotban van. Annak, hogy mégis bekerült a válogatásba, több oka is van.

menüből is kiválaszthatjuk, így nagyon egyszerűen és gyorsan juthatunk előre a fejlesztésben. A program egyik erőssége az *MP3-as formátum kezelése*, akár komplett MP3-lejátszókat is készíthetünk, hiszen elboldogul az állománylistákkal is. Egy másik különlegesség a *Dynamic FX* objektum. A lobbogó tűztől a pergő képekig vagy a szálló füstig bármilyen effektet feldobhatjuk a bemutatónkat. A *Bumpy Light* effektus például olyan hatást kelt, mintha egy zseblámpa fényköre vándorolna ide-oda a képen. Ugyancsak egyedeli lehetőség a *VR Panoroma* használata. Ekkor – a QuickTime VR-hez hasonlóan – egy panorámaképet forgathatunk,

ÖSSZEGZÉS

Előző számunkban már bemutattuk a Neobook Professional 4.0 multimédia-fejlesztőt. Most folytatjuk kalandozásunkat e témában, és görcsölő al teszünk még három olyan eszközt, amelyek között biztosan mindenki megtalálja a számára megfelelőt.



A Microsoft Magyarország és a Synergon Education közös akciója

Az akció időtartama:
2001. április 23 – 2001. augusztus 31.

A megjelölt időszak alatt azon cégek vesznek részt az akcióban, amelyek alkalmazottai legalább két CTEC tanfolyamot elvégznek a Synergon Education szervezésében.

A nyertesek hét napos CTEC vitorlástúrán vesznek részt az Adriai-tengeren, amelynek keretében exkluzív tartalmú Microsoft technikai képzésben részesülnek.

A vitorlástúrán tíz szerencsés nyertes vesz részt

4 fő: sorsolás útján azon cégek alkalmazottai közül, akik legalább két Microsoft CTEC tanfolyamon vesznek részt az akció időtartama alatt

1 fő: az akció időtartama alatt a legtöbb tanfolyamot megrendelő cég munkatársa

4 fő: sorsolás útján azon hallgatók közül, akik legalább két Microsoft CTEC tanfolyamon vesznek részt + 2 sikeres MCP vizsgát letesznek az akció időtartama alatt

1 fő: azon hallgató aki a legtöbb MCP vizsgát teszi le az akció időtartama alatt

A részletekről érdeklődjön Nyerges Ágnesnél a 288-7040-es telefonszámon!

A kiutazás, a helyszín, a tanfolyam és az ellátás költségeit a kiírók állják, beleértve a járulékos költségeket is.

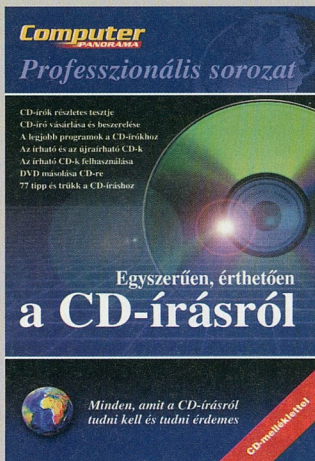
Az akcióban a Synergon Informatika Rt. és a Microsoft Magyarország Kft. alkalmazottai nem vehetnek részt.

A CTEC képzés jövője



Synergon Education ■ 1139 Budapest, Váci út 99. ■ tel.: 288-7040, fax: 288-7041 ■ oktatas@synergon.hu ■ e-learning@synergon.hu ■ www.synerdu.hu ■ www.synergon.hu

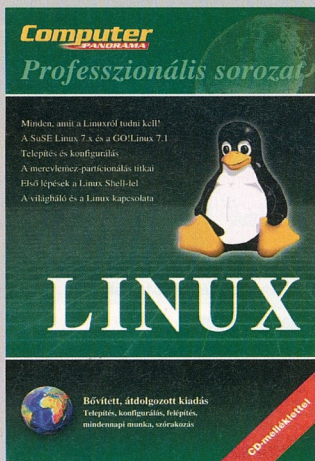




Egyszerűen, érthetően a CD-írásról

CD-írók részletes tesztje
CD-író vásárlása és beszerelése
A legjobb programok a CD-írókhoz
Az írható és az újraírható CD-k
DVD másolása CD-re
77 tipp és trükk a CD-írásról

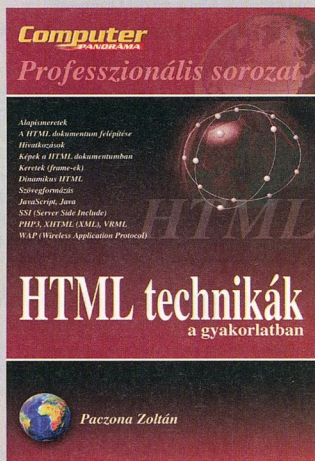
2490 Ft



LINUX

Minden, amit a Linuxról tudni kell!
A SuSE Linux 7.x és a GO!Linux 7.1
Telepítés és konfigurálás
A merevlemez-partícionálás titkai
Első lépések a Linux Shell-lel
A világháló és a Linux kapcsolata

1990 Ft



HTML technikák a gyakorlatban

A HTML dokumentum felépítése
Dinamikus HTML
JavaScript, Java
SSI (Server Side Include)
PHP3, XHTML (XML), VRML
WAP (Wireless Application Protocol)

1990 Ft

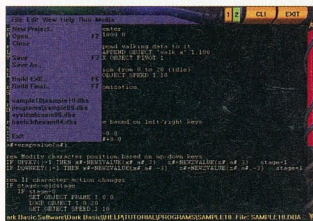
Computer Panoráma Kiadó Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

DARK BASIC 1.09

Megújuló sötét erő

Talán nincs is olyan számítógép előtt ülő ember, aki ne álmodozott volna arról, hogy egyszer saját játékkal lepi meg a csemetéit vagy éppen saját magát. Könnyű kritizálni a sok „sablonos” játékot, ám most mindenki megmutathatja, tud-e jobbat alkotni!

A Dark Basicról még „gyermekkorában” írtunk egy játékefejlesztő rendszerekkel foglalkozó cikkben. Azóta majdnem egy év telt el, s a kis hobbykörnyezet mára komoly fejlesztőrendszerre nőtte ki magát. Az utóbbi hónapokban sorra jelentek meg a program kiegészített frissítései, új funkciókkal, hibajavításokkal, míg nem elérkeztünk a legújabb, 1.09-es verzióhoz. Külön öröm, hogy a Dark Basic immár magyarul is beszél, ráadásul igen olcsón: a régi 30 000 forint körüli ár helyett – amit persze csak dollárban lehetett kifizetni – mindössze 9990 forintért. A do-



A Dark Basic felülete már egészen játékos hangulatú. A programozási nyelvek többsége nem így néz ki

Mire képes a Dark Basic?

- összetett 3D objektumok kezelése (XOF/3DS formátum)
- 3D parancsok az objektumok manipulálásához
- 2D grafikai lehetőségek
- fényeffektusok
- hanglejátszás térben
- Force Feedback kezelés
- Midi, CD-audio, MP3, WAV kezelés
- AVI, MP2 lejátszás
- DirectX 7 vagy későbbi támogatás

Mit kínál a dobozos termék?

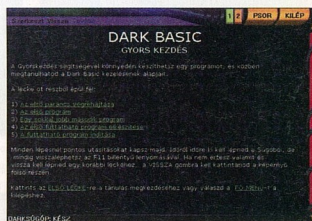
- magyar nyelvű elektronikus tankönyv
- példaprogramok
- több száz grafika és animáció
- hangeffektusok és zenék
- több mint 600 anyagmintá
- 900 különféle 3D modell

bozban az 1.08-as verzió található, ám a készítőik honlapján nemrég elindult a visszaszámlálás. Napokkal előbb már mindenki előkészítette a böngészőjét, hogy a kellő pillanatban csaphasson le az új verzió letölthető frissítésére, illetve demójára (www.darkbasic.com).

A friss kiadás közel 100 új parancsot és számos hibajavítást tartalmaz. Az új utasításkészletet a felhasználók internetes szavazatai alapján állították össze, így például az elkészült alkalmazások ezentúl már nemcsak teljes képernyőn, hanem önálló ablakban is futtatható, talánunk néhány új matematikai parancsot, lehetővé vált a közvetlen FTP elérés, indíthatunk külső programokat, írhatunk és olvashatunk blokkállományokat és van néhány új joystick-kezelési utasítás is. Sőt, ezentúl MP3 hangállományokat is lejátszhatunk, és akár rögzíthetünk is hangot a mikrofonon keresztül. A program igazi erősségét persze az egyszerűen megtanulható és rugalmas 3D-s utasítások alkotják. Most 37 *vadonat-új 3D-s parancsot* találunk, és nemcsak az objektumkezelés, hanem a kamerák haz-

Kis Dark Basic iskola

Aki esetleg nem olvasta korábbi cikünket, annak álljon itt egy rövid kis ízelítő a Dark Basic lehetőségeiből: 2D és 3D játékokat, valamint multimédiás alkalmazásokat kreálhatunk a Basic nyelv szintaxisát és utasításait használva, kiegészítve persze egy halom új, a célnak megfelelő parancssal. A Dark Basic nem IDE fejlesztőkörnyezet, egyszerű parancssoros módon kell beírni a végrehajtandó utasításokat. Nincs drag and drop objektumhasználat, ám mégsem mondhatjuk, hogy a programozás kényelmetlen lenne ilyen körülmények között. A kitűnő sűgőrendszer és a könnyen megjegyezhető, érthető felépítésű parancsok segítségével gyorsan és könnyen elkészíthetünk akár egy bonyolultabb, több pályás, 3D-s játékot is, legyen szó bármely kategóriáról (stratégia, arcade, RPG stb.). Mindössze fantázia, türelem és persze egy kis programozói tudás szükséges hozzá, de a Basic nyelv felépítése átlátható néhány óra vagy rosszabb esetben pár nap alatt.



A sűgőrendszer minden igényt kielégít. Akár ebből is megtanulhatunk programozni

nálata terén is. A *lámpa* eszköztár is bővült, így még élethűbb megvilágítási módokat használhatunk. Rengeteg új állománytípussal dolgozhatunk, így például az eddig megszokott BMP képek mellett be-

A megújult **Maxxtro**

100W PMPO

www.maxxtro.hu



P-202

240W PMPO



CSP-703B

120W PMPO



P-205

Egerek, billentyűzetek,
multimédia hangszórók,
joystickok, webkamera...
...Maxxtro.

200W PMPO



P-901

Keresse a Maxxtro
termékeket a
számítástechnikai
szaküzletekben!

magyarországi disztributor:

AlphaSonic Kft.

Nagykereskedelmi értékesítés:

1134 Budapest, Csángó u. 13. Tel: 350-6822, 350-6826

E-mail: info@alphasonic.hu <http://www.alphasonic.hu>



Nákovics László
szerkesztő

Véleményem

Annak idején még 25 ezer forint értékű dollár áron vehettem meg a Dark Basic 1.06-os verzióját. Jólval kevesebbet tudott, mégsem sajnáltam rá az említett összegre, hiszen teljes mértékben testre szabható, multimédiás 3D alkalmazásokat lehetett vele készíteni, a hasonló tudású fejlesztőeszközhöz képest elenyésző áron.

Mostanra már magyar nyelven, alig tízezer forintért vásárolható meg a közel 160 utasítással többet tudó változat, ráadásul nincsen szükség határon kívüli tranzakcióra, csupán csak egy kis pesti utcába kell elisétálnunk. Hiába no, változnak az idők! A játékkészítés mikéntjéről pedig természetesen segítőt oldalt találunk az interneten.

olvashatunk DDS, JPG, PCX, PNG, sőt PSD (PhotoShop) formátumokat is. A PSD kivételével menteni is tudunk bármilyen formátumba.

A hibajavításokkal megszűntek a legfőbb gondok, bár Windows 2000 alatt még mindig villogó képernyő fogadott minket, amikor teszteltük a begépelt kódot és visszatértünk a kezelőfelülethez. Ez persze inkább csak szépséghiba, gyakorlati gondokat nem okoz a fejlesztés során. A Dark Basic fejlesztőkörnyezete még mindig a megszokott, kicsit játékos felületű, akinek ez nem tetszene, az kényelmes Windows standard felületet is talál az interneten, *Dark Editor* néven, teljesen ingyen. Ezzel egyébként több forráskódot is megnyithatunk egyszerűen.

NÁKOVICS LÁSZLÓ

ÖSSZEGZÉS

Végre nálunk is megfizethető áron kapható a magyarul beszélő, játékkészítő program, a Dark Basic. Az interneten oldalak tucatja foglalkozik vele, mintakódokat és trükköket adva közre a kezdők számára. A Basic nyelv és a kiegészítő utasítások valóban könnyen elsajátíthatók, ám a Dark Basic népszerűsége valószínűleg nem csak ennek köszönhető.

Szerdán 23 óra után,

PONTHU

az RTL Klub műsorán!

VOICE OVER IP, AZAZ IP ALAPÚ TELEFONÁLÁS

Hogy mi is ez a manapság egyre divatosabb telekommunikációs megoldás? Miért alkalmazzák egyre több és több helyen mind a multinacionális, mind a magyar vállalkozások? A válasz rendkívül egyszerű: költséghatékonyság.

Sokan, mikor meghallják a Voice over IP kifejezést, arra gondolnak, hogy a vállalat telekommunikációs reformjához komoly adatkommunikációs átszervezések, hatalmas beruházások, és a meglévő eszközállomány cseréje útján vezet az út. Sok szakember fejében egy „gigantikus project” képe áll össze, ahol a költségtakarékosság zászlaja alatt a meglévő kommunikációs eszközök nagy része szemétként kerül, és helyükön az IP telefonok, a hatalmas szerverek és új telefonközpontok veszik át a beszéd célú kommunikáció kiszolgálását. Az IP alapú telefonálás bevezetésének receptje a valóságban azonban meg sem közelíti a fent említett víziót.

Vegyünk egy eszközt, csatlakoztassuk az ethernet hálózatunkra, kössük össze a telefonközpontunkkal (akár közvetlenül, akár egy mellék segítségével), majd mindent tegyük meg a többi telephelyünkön is. Az IP alapú telefonálás már meg is oldott. Ettől kezdve a jövőben a telephelyek közötti beszéd célú kommunikáció (telefonálás) ugyanúgy zajlik, mint telephelyen belül: azaz *díjtalanul!* A telephelyeken lévő készülékek ezentúl egymás között is mellékállomásként kommunikálnak, azaz a hívás nem kerül ki egyetlen szolgáltató vonalára sem, így fizetnünk sem kell érte. Mindez megvalósítható úgy, hogy akár csak egyetlenegy analog telefonkészülékünkötől is meg kellett volna váltanunk.

Hogy mire van szükségünk mindehhez? Az IP telefonáláshoz kiváló eszközöket gyárt az amerikai *Multi-Tech Systems*. A *MultiVOIP* család jelenleg 1, 2, 4 és 8 béréscsatornás VoIP átjárókat (gateway) kínál, de hamarosan megjelenik a 30 csatornás (PRI/E1) eszköz, valamint tervezik az 5 és 10 csatornás ki-

vitelt új, erősebb processzorral. Az egycsatornás eszköz FXS (fővonal) vagy FXO (mellék) porttal rendelhető, míg a nagyobb testűek csatornánként FXS, FXO és E&M (telefonközpont speciális összekötésére) porttal rendelkeznek. Így tetszőlegesen köthetünk rá telefonot, faxot vagy csatlakoztatjuk telefonközponthoz.

A hangot sokféle kódolás szerint tömöríthetjük, a leggyakrabban használt kódolási eljárásokkal 10-14 Kbps sávszélességet igényel egy beszélgetés. Az eszközöket használhatjuk a MultiTech saját protokolljával vagy áttérhetünk a H. 323 szabványnak megfelelő rendszerre és ebben az esetben egyéb H. 323 kompatibilis eszközzel, programmal is (pl. NetMeeting) elérhetjük a VoIP átjárót.

A hang minősége megfelelő sávszélesség megléte esetén kiváló. Ezt elérhetjük a sávszélesség jó megválasztásával, vagy olyan router alkalmazásával, mely képes előnyt (prioritást) biztosítani a hangcsomagok számára (DiffServ), illetve IP címek szerint. Független tesztlők felnőtt női és férfihangra valamint gyermekhangra kiválóan minősítették a MultiTech VOIP családot.

Az eszközök konfigurálása nem túl bonyolult, számos módja létezik a beállításnak. Konfigurálhatjuk webes felületről, Telnettel, SNMP-vel, konzolportról a saját konfigurációs programjával vagy IP cím alapján ethernet felületről TFTP-nel. Rendelkezésre áll egy saját SNMP szoftver, a *MultiVOIP Manager*, mely segítségével távolról felügyelhetők, konfigurálhatók az eszközök és még firmware frissítés is végezhető.

Mindezek alapján elmondható, hogy a VoIP átjáró előnyös befektetés azok számára, akiknek nagy telefon- és faxforgalma van különböző telephelyek között és rendelkeznek on-line kapcsolattal.

WWW.GAMAXNET.HU

☎ BP. XI. KER., BARTÓK BÉLA ÚT 15/C

☎ 372-7180

MICROSOFT WINDOWS XP

Multimédiára készen

Lassan cégegyenesbe ér a Microsoft Windows családjának legújabb tagja, a Windows XP. A nemrég kiadott RC1-es tesztverzió már szinte mindent tud, amit a szoftveróriás „beígért”.

Márpedig az ígéretekben az új verzió kiemelkedő multimédiás képességekkel is rendelkezik.

Nem, nem lehet panaszkodni, a Windows XP előreláthatólag valóban jó alapot kínál majd mindazoknak, akik multimédiázni vagy éppen játszani szeretnének. Ennek biztosítását a *DirectX 8*-ra bízta. A szoftveres támogatás persze még nem minden, a kimagasló teljesítményhez a rendszernek a legújabb hardverekkel is meg kell bírkoznia. A Windows XP, úgy tűnik, ennek a kitételnek is megfelel. Nemcsak a monitorvezérlőket, hanem még a videodigitalizálóok részét is automatikusan felismeri, így a Windows ME-ben már megtalálható és most az XP-be is integrált *Windows Movie Maker* akár azonnal rögzíthetjük is kedvenc házi videóinkat, hogy azután a megfelelő tömörítéssel nyomban feltöltsük az internetre. S ha már az internetnél és a videóknál tartunk, nem mehetünk el szó nélkül a *Windows Media Player* új, 8.0-s verziója mellett

Fejlesztőknek

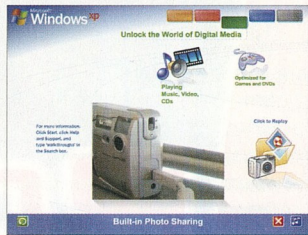
Ami a fejlesztőkdevidéket illeti, az XP-nél jobb platformot talán nem is találhatunk, ha interaktív programokat vagy éppen játékokat szeretnének piacra dobni. Jó példa a *Tour Windows XP* alkalmazás, amelyben látványos felületen ismerkedhetünk meg az operációs rendszer újodásaival és azok használatával. A telepítés után feltétlenül érdemes kicsit elmerülni benne, mert van mit tanulni!



A Windows XP megújult felülete. Nemcsak szép, hanem rengeteg hasznos újítást is rejt

sem. A tömörítés és a codec terén bővült a program, és olyan kényelmi megoldások is bekerültek, mint a bal oldali gombsor eltüntetése és megjelenítése a teljes nézetben, praktikusabb felület és elrendezés. Sajnos a DVD-lejátszás továbbra is csak egy külső DVD-lejátszó telepítése után lehetséges, de a codec telepítésével természetesen már a Windows Media Player is képessé válik a mozizásra.

Bővültek a program internetes szolgáltatásai, és persze továbbra is bármikor lementhetjük audio-CD-ink tartalmát *Windows Media Audio* formátumba, illetve közvetlenül a Media Playerből írhatjuk fel válogatás CD-inket az integrált CD-író szoftvernek köszönhetően. Az CD-írási lehetőség amúgy a Windows XP egészében elérhető. A lemezezre írandó anyagokat egyetlen mozdulattal rádobhatjuk a CD-író ikonjára. Miután minden olyan állományt összegyűjtöttünk, amelyet a CD-re szeretnénk másolni, elég egyetlen kattintás

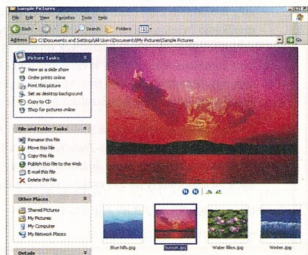


Egy valódi multimédiás alkalmazás, amelynek a segítségével megismerkedhetünk a rendszer újodásaival

a *Write these files to CD* felíratra és máris elkezdődhet az írás. A lemezt a program nem zárja le, így bármikor utána dobhatunk még állományokat. Érdekes szolgáltatás, hogy amint behelyezünk egy lemezt a meghajtóba, a Windows átöngeszi annak tartalmát, és egy párbeszédpanelben felajánlja a CD-n található képek *slideshow jellegű* bemutatását, nyomtatásukat, a videók lejátszását. Sőt, egyetlen kattintással másolhatjuk át az összes képet egy adott könyvtárba. E funkció persze kikapcsolható, de ha sok képpel dolgozunk, érdemes meghagyni, hiszen így nem nekünk kell végigkattintgatni a mappákat utánuk.

Fotóalbum és családi videó

A Windows XP olyan lehetőségeket nyújt, amelyeknek köszönhetően talán már nincs is szükség képnézegetők telepítésére, csak nincsenek különleges kívánságaink. A *thumbnail nézet* bármikor elérhető, az ikonnyitárok mappa ikonjain mintát helyezhetünk el a könyvtárban található képekből válogatva, így nemcsak a névről, hanem a képekről is felismerhetjük a mappa tartalmát. Egyetlen kattintással indíthatjuk a



A My Pictures mappában gyorsan és egyszerűen érhetünk el rengeteg funkciót

slideshow, írhatjuk fel a kijelölt képeket CD-re, kinyomtathatjuk vagy az asztalunk háttérébe küldhetjük őket. A Windows XP számos digitális kamerát támogat így digitális fotóinkat is bármikor előhívhatjuk, sőt, az internetről is rendelhetünk magunknak képeket, fotókat egy mozdulattal. A képnézegetés is élvezetesebb a megújult *Windows Picture and Fax viewer*-rel.

A képszerkesztés továbbra is a *Paint*-re hárul. Ennek eszköztára ugyan nem, az állományismerete azonban igencsak bővült. A hang- és videoállományokkal hasonlóan ügyesen bának az XP, de természetesen az MP3 helyett még mindig a WMA-t részesíti előnyben (ami érhető, minthogy Microsoft rendszerről van szó). Igazi – szabad füllel hallható – minőségbeli különbség nincs, a tömörítést tekintve pedig a WMA tökéletesen megbízható.

A videoszerkesztés már a Windows ME-ben is elérhető volt. Kicsit feltuningolva most az XP-be is bekerült, hogy bármikor eltárolhassuk kedvenc videóinkat a számítógépen vagy a megfelelő tömörítéssel köz-



A Windows Movie Maker segítségével házi videóinkat is publikálhatjuk az interneten

zétégyük őket az interneten. Digitalizáló kártyán vagy webkamerán keresztül egyaránt rögzíthetünk mozgóképet. Ne várjunk csúcsmínőséget, a Windows Media Video (WMV) állományok ablakban élvezhető – kis méretben (320x240) akár tűéles – kép visszaadására alkalmasak. Ezek teljes képernyőn már kevésbé szépek, de itt a cél elsősorban a *kisméretű állomány*.

Az Internet Explorer 6.0-nak és az MSN Explorernek köszönhetően az *online média* is kéznél van a Windows XP-ben. A

különböző internetes böngészők közül jelenleg az Internet Explorer 6.0 a legszélesebb körben támogatott, szinte minden népszerű multimédiás formátumot ismer (például Flash és Shockwave), illetve elérhető hozzá plug-in (például iO Web Streaming). Rádásul az új verzió dícséretesen gyors, ami párosítva a rendszer nagysebességű hálózati és internetes szolgáltatásával, *elsőrangú internetező platformmá teszi az XP-t*. Nagyon hasznos lehetőség az Internet Explorer 6.0-ban az *Auto Image Resize* funkció, amely a böngésző ablakából kilógó képeket méretezi át az ablak nagyságára.

NÁKOVICS LÁSZLÓ

ÖSSZEGZÉS

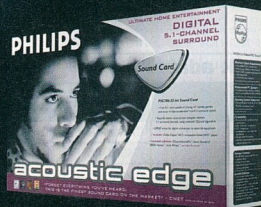
Kikünnkből kiderül, hogy a Windows XP valóban minden téren előkészült a multimédiára, legyen szó videózárról, digitálizálásról, képek nézegetéséről vagy zenehallgatásról.

PC Sound Cards

The Next Generation



Az 5.1 csatornás surround hangzás már nemcsak a mozik kiváltsága...



Philips hangkártyák és hangfalak: egy új korszak kezdete.

www.multimedia.hu



PHILIPS

TÉRHATÁSÚ HANGKÁRTYÁK TESZTJE

Hangszereelés

KISLEXIKON

Frekvenciaválasz (Frequency response): Egy viszonylag széles frekvencia-tartományon azt határozza meg, hogy mennyire viszi át, mennyire erősíti vagy éppen gyengíti a hangkártya a kimenetől a bemenetig a különböző frekvenciájú hangokat. A táblázatban a 20 kHz-en, illetve a 20 Hz-en mért erősítés értéke látható.

Zaj (Noise): megadja a zaj szintjét a bemeneten, ha a hangkártya nem generál semmiféle jelet a kimenetén. A táblázatban a zaj A-súlyozott effektív értékét láthatjuk. Annál jobb a kártya, minél kisebb ez az érték.

A-súlyozás (A-weighting): Az emberi hallás nem egyformán érzékeny a különböző frekvenciájú hangokra. Az érzékenységünk alsó határa körülbelül 3 kHz. Az ilyen kis frekvenciájú hangokat hangsóbannak halljuk. Ezért kell módosítani a mérésének technikáját, hogy a saját hallási érzékenységünkhöz igazítsuk. Ezt a módosítást *A-súlyozásnak* nevezik. A mérés eredményéhez a nem hallható (nagyon kis frekvenciájú) hangok szinte egyáltalán nem, míg a jól hallható hangok jobban járulnak hozzá.

Dinamikus tartomány (Dynamic Range): Egy 1 kHz frekvenciájú szinuszjelben jelenlévő zaj szintjét adja meg effektív értékben.

Totál harmonikus torzítás (Total Harmonic Distortion – THD): A hangkártyában generált nem várt harmonikusok szintje. A high-tech eszközökben rendkívül alacsonynak kell lennie ennek az értéknek (kisebnek, mint 0,002%). A teszt meghatározta a fellépő harmonikus torzítások összegét, amikor a hangkártya a kimenetén egy 1 kHz frekvenciájú, nagy amplitúdójú szinusz jelet hozott létre. Ezután az így létrejött jelből kiszűrte az eredeti 1 kHz-es szinuszt. A táblázatban a maradék jel effektív értékét tüntettük fel.

Stereo áthallás (Stereo Crosstalk): Különböző frekvenciákon létrejött információszivárgás az egyik csatornából a másikba. A kimeneten különböző frekvenciájú harmonikusok összegét állítja elő a hangkártya. A teszt megmutatja, hogy mennyire jelenik meg a jobb oldali csatornában a jel, ha a bal oldali csatornában halad át. A táblázatban az 1 kHz frekvenciájú jel áthallásának az értékét láthatjuk.

Pár évvel ezelőtt még igen nagy luxusnak számított, ha valakinek négycsatornás hangkártyával muzsikálhatott az otthoni számítógépe, ma viszont már igen olcsón hozzájuthatunk az ilyen kártyákhoz. A multimédia jegyében fogant teszünkben bemutatjuk, mire is képesek a legelterjedtebb négy-, illetve hatcsatornás típusok.

Uizsgálódásunk során a legszembevetőbb az volt, hogy a piacon kapható hangkártyák szolgáltatásai nem nagyon bővültek a legutóbbi tesztünk óta. Az is igaz, hogy *középkategóriás típusokat* tetünk nagyító alá, és ezeket elsősorban játéka terveztek, és egy átlagos játékosnak ezek a szolgáltatások tökéletesen elegendőek. Aki viszont komolyabb célokra szeretné használni a számítógépet, például profi zeneszerkesztésre, annak egy *csúcskategóriás hangkártya* jelenthet megoldást. Valamennyi tesztelt hangkártya támogatja a *DirectSound 3D+*, és a két elterjedt térhatású szabvány – az EAX és az A3D – valamelyiket, esetleg mind a kettőt is. A legtöbb típus digitális kimenettel, esetleg bemenettel is (SPDIF) felszerelték, amelyeknek köszönhetően MiniDisc lejátszóval, DAT magnóval, digitális bemenetű hangszóróköszlettel

Hangkártyák adatai

Hangkártya	Hangprocesszor	Csatornák száma	Térhatású szabvány	SPDIF Out	SPDIF In	Forgalmazó	Forgalmazó honlapja
Terratec DMX X-Fire 1024	Crystal CS4624-CQ	4	EAX,A3D	optikai	nincs	Pixel Multimédia Kft.	www.pixel.hu
Terratec 512i Digital	FM801-AU	4	EAX,A3D	optikai	nincs	Pixel Multimédia Kft.	www.pixel.hu
Sound Blaster Live! 1024	Creative EMU10K1	4	EAX,A3D	jack	nincs	Kronos Kísáruházz	www.kronos.hu
Sound Blaster Live! Player 5.1	Creative EMU10K1	4/6	EAX	jack	nincs	Kronos Kísáruházz	www.kronos.hu
Genius SoundMaker Live	FM801-AU	4	A3D	nincs	nincs	FAN Elektronika Kft.	www.genius.hu
Genius SoundMaker Live 5.1	FM801-AU	6	A3D	nincs	nincs	FAN Elektronika Kft.	www.genius.hu
MediaForte Theatre X-Treme 5.1	FM801-AU	6	EAX	jack	jack	HLN Computer	
Golden Melody SC3000	CM18738	6	EAX,A3D	nincs	nincs	LS Computer	www.lscmputer.hu
Golden Melody SC2000	Allegro ES1989S	4	EAX	RCA	nincs	LS Computer	www.lscmputer.hu
Winfast 6X Sound	CM18738	6	EAX,A3D	optikai/RCA	optikai/RCA	Ramiris Rubin Kft.	www.ramiris.hu
Winfast 4X Sound	CM18738	4	EAX,A3D	optikai	optikai	Ramiris Rubin Kft.	www.ramiris.hu
VideoLogic SonicFury	Crystal CS4630-CM	4/6	3D stereo	jack	nincs	Herta Kft.	www.herta.hu
Philips Acoustic Edge	ThunderBird Avenger	6	EAX,A3D	RCA	RCA	Napfény Kereskedelmi Kft.	www.multimedia.hu
Philips Selsmic Edge	ThunderBird Avenger	6	EAX,A3D	jack	nincs	Napfény Kereskedelmi Kft.	www.multimedia.hu
Philips Rhythmic Edge	ThunderBird Avenger	4	EAX,A3D	RCA	nincs	Napfény Kereskedelmi Kft.	www.multimedia.hu

Mérési adatok

Hangkártya	Frekvenciaválasz		Zaj		Dinamikus tartomány		THD és zaj		Sztereo áthallás		Összesítő
Winfast 6X Sound	-6.72 / 0.42 dB	átlagos	-123.4 dB	kiváló	-88.4 dB	nagyon jó	3.779 %	nagyon gyenge	-95.8 dB	nagyon jó	jó
Winfast 4X Sound	-3.29 / 0.06 dB	jó	-77 dB	jó	-72.9 dB	átlagos	0.082 %	átlagos	-76.2 dB	jó	jó
Golden Melody SC2000	-12.95 / 0.48 dB	gyenge	-77.4 dB	jó	-54 dB	gyenge	14.05 %	nagyon gyenge	-72.1 dB	jó	átlagos
Golden Melody SC3000	-6.95 / 0.15 dB	átlagos	-70.8 dB	átlagos	-64.8 dB	gyenge	3.307 %	nagyon gyenge	-71.1 dB	jó	átlagos
Sound Blaster Live! 1024	-4.23 / 0.18 dB	jó	-87.1 dB	nagyon jó	-82.1 dB	jó	0.017 %	jó	-83.4 dB	jó	jó
Sound Blaster Live! Player 5.1	-5.86 / 0.58 dB	átlagos	-79.9 dB	jó	-73.1 dB	átlagos	16.324 %	nagyon gyenge	-74 dB	jó	átlagos
VideoLogic SonicFury	-2.45 / 0.05 dB	jó	-79.3 dB	jó	-73.4 dB	átlagos	0.040 %	jó	-8 dB	nagyon gyenge	átlagos
MediaForte X-Treme	-11.93 / 2.72 dB	gyenge	-77.5 dB	jó	-72.5 dB	átlagos	28.926 %	nagyon gyenge	-58.4 dB	átlagos	átlagos
Terratec 512i Digital	-11.71 / 0.19 dB	gyenge	-83.2 dB	jó	-84.4 dB	jó	6.652 %	nagyon gyenge	-78.8 dB	jó	átlagos
Terratec DMX-Xfire	-4.29 / 0.14 dB	jó	-83.9 dB	jó	-78.1 dB	jó	0.024 %	jó	-66.1 dB	átlagos	jó
Genius SoundMaker Live	-11.94 / 2.4 dB	gyenge	-85.1 dB	jó	-69.8 dB	gyenge	36.285 %	nagyon gyenge	-60.7 dB	átlagos	átlagos
Genius SoundMaker Live 5.1	-11.98 / 2.4 dB	gyenge	-79.6 dB	jó	-73.7 dB	átlagos	37.542 %	nagyon gyenge	-63.8 dB	átlagos	átlagos
Philips Acoustic Edge	-7.04 / 0.01 dB	átlagos	-85.9 dB	nagyon jó	-79.7 dB	jó	0.036 %	jó	-77.3dB	jó	jó
Philips Seismic Edge	-6.71 / 0.03 dB	átlagos	-87.6 dB	nagyon jó	-80.4 dB	jó	0.037 %	jó	-76.3 dB	jó	jó
Philips Rhythmic Edge	-6.75 / 0.03 dB	átlagos	-84.8 dB	jó	-78.8	jó	0.037 %	jó	-78.4 dB	jó	jó

CPU terhelés %-ban

Hangkártya	SB Live! 1024	SB Live Player	Genius SM Live 5.1	Genius SM Live	Golden M. SC 3000	Golden M. SC 2000	Media Forte X-Treme	Terratec 512i Digital	Terratec DMX Xfire	Video Logic S. Fury	Winfast 4X Sound	Winfast 6X Sound	Philips Acoustic Edge	Philips Seismic Edge	Philips Rhythmic Edge
DS, 44,1/16/8	2.69	6.79	8.39	5.01	35.7	1.8	12	10	2.76	7.84	9.74	19.2	7.2	7.43	7.03
DS, 44,1/16/16	0.863	11.6	13.7	5.99	37	2.98	19.7	15.2	0.999	8.05	17.5	23.5	12.9	12.3	12.1
DS, 44,1/16/32	2.63	31.6	25.5	12	52.2	5.27	32.5	26.8	1.09	12	33.5	42.9	23.5	23.8	22.8
DS, 22/8/8	1.12	4.87	5.03	3.12	25.7	0.976	9.86	7.25	0.995	6.41	9.66	18.4	8.08	8.4	7.96
DS, 22/8/16	1.12	11.2	6.95	3.44	27	1.43	11.3	11.4	0.962	6.18	17.3	22.6	13.8	14	13.5
DS, 22/8/32	2.53	24.1	12.7	5.7	40.4	2.4	20.3	14.1	2.48	10.6	33.5	34.1	26.3	26.9	25.4
DS 3D, 44,1/16/8	6.93	15.2	8.91	6.14	44	8.42	10.7	13.1	5.19	10.7	15.7	28.3	9.64	9.3	9.1
DS 3D, 44,1/16/16	5.33	20.5	14.6	9.9	50.6	13.8	17.6	16.3	6.21	13.4	24.6	36.3	15.3	15.2	15.2
DD 3D, 44,1/16/32	7.38	45.3	19.7	11.2	nincs ada	20.9	23.4	25	12.9	21.8	41.3	58.5	26.7	26.5	26.4
DS 3D 22/8/8	5.18	11.7	8	5.93	39.7	6.61	9.44	9.48	3.63	10.8	16.2	25.5	10.3	10	10
DS 3D 22/8/16	6.7	20.5	8.46	7.11	44	9.35	10.1	13	5.29	11	24.7	31.3	16.1	16.1	15.7
DS 3D 22/8/32	7.41	39.8	10.7	9.54	57.9	10.7	15	12.6	8.88	19.3	40.9	44.2	29.1	29.9	28.5

köthetjük össze a kártyánkat. Olyan típusokat is találunk, amelyeknél a digitális csatlakozókhoz optikai kábelt kell használni, ezek ugyanis szinte csillapítás nélkül továbbítják a jelet a célberendezés felé.

Tesztünkrol

A hangkártyákat három fő szempont alapján vizsgáltuk: *használatosság, processzorhasználat és műszaki minőség.* A *használatosság* pontértéke sok kisebb jellemzőből jött össze. Figyelembe vettük a kártya telepítésének a nehézségét, a mellékelt programok mennyiségét és hasznosságukat (mennyire tudjuk kamatoztatni azok lehetőségeit a mindennapi használat során) és a kezelhetőségüket. Itt vettük figyelembe azt is, hogy mire képes az adott típus a térhatású hangzás tekintetében.

A processzorhasználat alatt a számítógép központi processzorának a terhelését értjük, miatt a kártya a *DirectSound*-ot, illetve

ve a *DirectSound 3D*-t használja. Ennek értékelésére az erre a célra készített *Ziff-Davis Audio Winbench 99* programot használtuk, amely 44,1 kHz illetve 22 kHz mintavételi frekvenciájú, 16 illetve 8 bit felbontású hangmintákat játszik le és eközben figyeli a CPU terhelését. Az értéket százaléklában adja meg. Természetesen annál jobb az adott eszköz, minél kisebb ez az érték, és annál nagyobb pontszámot kapott



Héder Balázs
tesztelő

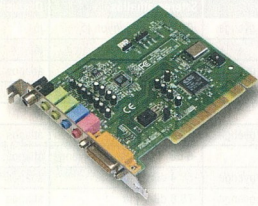
Véleményem

A vizsgált árkategóriában nem létezik tökéletes hangkártya. Amelyeknek az egyik tulajdonsága rendkívül meggyőző, az valamelyik másik tulajdonságában gyengélkedik. Mindenesetre az a tapasztalatom, hogy ugyanannak a gyártónak a

az értékelésnél. Szintén ez a program kínál lehetőséget a hangkártya térbeli hangzásának a vizsgálatához. Lefuttattuk mind a Doppler tesztet, mint a helikopter tesztet. Az előbbinél egy vonatot hallunk közeledni, majd ahogy elsuhan mellettünk, távolodni. Az a kérdés, hogy mindez mennyire élethű. A helikopter tesztnél pedig egy helikoptert hallunk mozogni körülöttünk, s itt is az élethűséget figyeltük meg.

négy- illetve a hatsztronnás kártyája közül a négycsatornás lehet a jobb választás, mert annak a műszaki paraméterei megfelelőbbek. Úgy látszik, a hat csatornára meglete a kártya műszaki kivitelezésének (amely szerintem sokkal fontosabb szempont) rovására megy. Személy szerint amúgy sem érzékeltem sok különbséget a négy- illetve a hatsztronnás hangzás között.

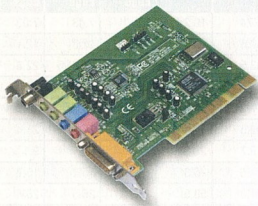
Golden Melody SC 3000



Első látásra a *Golden Melody* hatszatornás hangkártyájának különleges fekete színe tűnhet fel. A telepítése nem okoz semmilyen gondot. A kártya HRTF algoritmusmal hozza létre a térhatású hangokat. Az SC 3000 képes különböző effektekkel gaz-

dagítani a hangzást, például visszhangosít, olyan hatást kelt, mintha fürdőszobában, arénában hallgatnánk a zenét. A kártyánál sajnálatosan egy igen különös jelenség lépett fel: hiába állítottuk be a hatszatornás üzemmódot, valamiért mindig visszaállította magát kétszatornásra, így igazából nem tudtuk megvizsgálni az eszköz térbeli hangzását. Ennek a problémának a megoldása talán egy frissebb meghajtóprogram beszerzése lehet. DirectSound alatt, a mérések szerint, ez a kártya használta leginkább a számítógép központi processzorát. A frekvenciaválasz, a dinamikus tartomány, a zaj stb. mérése során átlagos értékeket ért el.

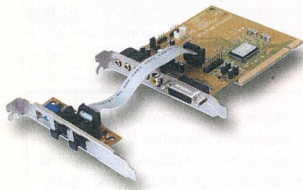
Golden Melody SC 2000



Az *SC 2000* tulajdonképpen az *SC 3000* kistestvére. A kártya négycsatornás, és van digitális kimenete is (SPDIF Out), amelyhez RCA dugót csatlakoztathatunk. A mellékelt programból engedélyezhetjük a digitális kimenetet, és válthatunk a két-, illet-

ve a négycsatornás hangzás között. Az *SC 3000*-hez hasonlóan, ez a kártya is HRTF alapokon képi a térbeli hangokat, 3D-s teljesítményével nem volt probléma, a doppler tesztnél átlagos, a helikopter tesztnél jó eredményt ért el. Hardveresen gyorsítja a DirectSound használatát. A táblázatból is látható, hogy igen minimális mértékben vette igénybe közben a központi processzort. Műszaki paramétereinek vizsgálata során átlagos eredményt produkált, a harmonikus torzítása viszont igen magas a többi kártyához képest. Mindenesetre nyugodtan állíthatjuk, hogy ebben az ár-kategóriában ez a kártya produkálta az egyik legjobb eredményt.

Winfast 4X Sound

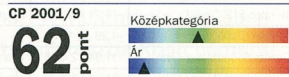
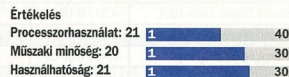


Ez a négycsatornás *Leadtek* hangkártya testünknek egyik különlegessége volt. A dobozában a hangkártyán, egy igen vastkos kézikönyvön és a telepítő CD-n kívül egy optikai kábelt is találunk, amelyet a kártya digitális optikai ki- vagy bemenetéhez le-

het csatlakoztatni. Az optikai csatlakozók egyébként egy teljesen különálló áramköri lemezen (optikai modulon) helyezkednek el. A kártyán ezen kívül egy RCA csatlakozós digitális kimenet is. A *Golden Melody* kártyákhoz hasonlóan a *Winfast 4X Sound* is a HRTF technológiát használja a 3D hangzás előállítására, amellyel egyébként nem volt semmi probléma, talán csak a doppler teszt nem volt tökéletes. A DirectSound használatakor átlagos mértékben terhelte a központi processzort, a hangkártya-analizátor programmal végzett mérések során pedig az átlagosnál jobb eredményt ért el. Különösen a frekvenciaválaszával voltunk elégedettek.

INFORMÁCIÓK

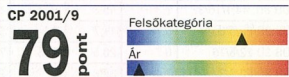
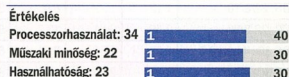
Gyártó: Golden Melody
Típus: SC 3000
Internetem: www.lsccomputer.hu
Ár: 6 700 Ft



- + jó ár/teljesítmény arány
- nagyon terheli a központi processzort

INFORMÁCIÓK

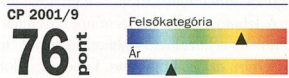
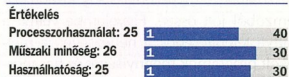
Gyártó: Golden Melody
Típus: SC 2000
Internetem: www.lsccomputer.hu
Ár: 6 300 Ft



- + nagyon jó ár/teljesítmény arány
- kevés a mellékelt dokumentáció

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Leadtek
Típus: Winfast 4X Sound
Internetem: www.leadtek.com.tw
Ár: 7 800 Ft (kisker. nettó)



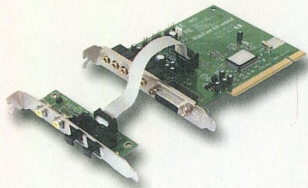
- + Linuxos drájervert is mellékelnek hozzá
- kevés programot adnak hozzá

trilobita ltd.

Efficient Informatic Solutions

www.trilobita.hu

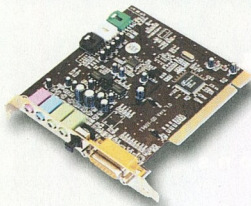
Winfast 6X Sound



A Winfast 6X Sound sokban hasonlít a másik tesztelt Leadtek kártyához, a Winfast 4X Sound-hoz. Szintén tartalmaz egy külön optikai modul, digitális optikai ki- és bemenetekkel, és erre a lemezre szerelték fel az RCA dugós digitális csatlako-

zókat is. Mellélt optikai kábelt is találunk a dobozában. Ez a kártya már hatszatornás, így 5.1-es hangfalrendszert is használhatunk hozzá. A mellélt szoftver segítségével a hangokat (lejártzott zenét) akár visszahangosíthatjuk is. A háromdimenziós hangzására nem volt panasz, a helikopter és a doppler tesztben is nagyon jól szerepelt. A DirectSound használatakor viszont az átlagnál jobban leterhelte a processzort. A műszaki paraméterek vizsgálata során kiderült, hogy az összes tesztelt hangkártya közül a Winfast 6X Soundnak a legjobb a dinamikus tartománya, és a legminimálisabb a zaja. A harmonikus torzítása kisebb is lehetne.

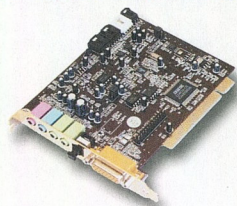
Terratec 512i Digital



Az 512i Digital egy középkategóriás, négycsatornás hangkártya a Terratec-től. A gyártó elsősorban számítógépes játékokhoz ajánlja. A kezelőprogramja rendkívül esztétikus, a kártya minden funkcióját elérjük vele. A hátlapján található egy di-

gitális kimenet is, amelyhez optikai kábelt csatlakoztathatunk. A mellélt CD nagyon sok hasznos shareware programot tartalmaz, van köztük CD-grabber, spektrom-analízator, MP3-WAV konverter, oszcilloszkóp-emulátor stb. Beállíthatjuk a különböző effektek használatát, például fűrdőszobai, barlangi hangzást. A kártya jól állította elő a 3D-s hangokat, minden térbeli hangzást vizsgáló teszten kielégítő eredményt ért el. A DirectSound használatánál az átlagnál kicsit nagyobb mértékben terhelte le a központi processzort. Műszaki paramétereit tekintve a frekvenciaválaszban nem jeleskedett, a harmonikus torzítása kisebb is lehetne.

Terratec DMX Xfire



Ez a hangkártya már egy árnyalatnyival magasabb kategóriát képvisel. A Xfire szintén négycsatornás, ellátták digitális, még hozzá optikai kimenettel. A terméket Windows Millenium alatt teszteltük, és sajnos a telepítés nem volt zökkenőmentes. Ha a

Windows automatikusan felismerte az új hardvert, ne folytassuk a telepítést, hanem később manuálisan indítsuk el a mellélt CD-ről a installáló programot, majd utána rakjuk fel a Control Panel-t is. Ehhez a kártyához is sok hasznos shareware programot mellékelnek, találunk CD-grabbert, MP3-lejátszót és még sok egyebet. A hangszínszabályzóval „előregyártott” hangzásokat is elérhetünk. Térhatású hangok előállításakor a kártya jól szerepelt, bár a doppler teszt lehetett volna jobb is. DirectSound alatt alig használta a számítógépünk processzorát. Valamennyi vizsgált műszaki paramétere jónak mondható, a frekvenciaválasza az egyik legjobbnak bizonyult a tesztünk során.

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Leadtek
 Típus: Winfast 6X Sound
 Internetcím: www.leadtek.com.tw
 Ár: 9 200 Ft (nettó kisker.)

Értékelés

Processzorhasználát: 23	1	40
Műszaki minőség: 28	1	30
Használhatóság: 26	1	30

CP 2001/9

77 pont



- + Linuxos drávjert is mellékelnek hozzá, jó műszaki paraméterek
- kevés programot adnak hozzá

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Terratec
 Típus: 512i Digital
 Internetcím: www.terratec.net
 Ár: 14 875 Ft

Értékelés

Processzorhasználát: 25	1	40
Műszaki minőség: 23	1	30
Használhatóság: 27	1	30

CP 2001/9

75 pont



- + sok jól használható programot mellékelnek hozzá
- a teljesítményéhez képest kicsit drága

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Terratec
 Típus: DMX Xfire
 Internetcím: www.terratec.net
 Ár: 22 375 Ft

Értékelés

Processzorhasználát: 34	1	40
Műszaki minőség: 28	1	30
Használhatóság: 28	1	30

CP 2001/9

90 pont



- + nagyon jó műszaki paraméterek, sok mellélt program
- kicsit drága



Choose freedom.

Gondolt már arra, hogy irodán kívül dolgozzon?

Egy teljesen új világ vár Önre, hogy azt felfedezze! Amint a mobil kommunikáció forradalma új munkalehetőséget nyit meg, az idő és tér mint korlátozó tényező megszűnik létezni.

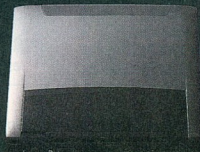
A Toshiba irányvonala rugalmasságot nyújt és lehetővé teszi, hogy úgy éljen és dolgozzon, ahogy csak akar.

Vegyük a Satellite 4600-as sorozatot: beépített vezeték nélküli LAN-nal és Intel® SpeedStep™ technológiát alkalmazó mobil Intel® Pentium® III processzorral 800 MHz-től, amellyel megteremti az iroda világát.

Miért kötődik még mindig az asztalhoz? Jöjjön el hozzánk, hogy még többet lásson:

www.toshiba-europe.com/computers

Toshiba PCs use genuine Microsoft® Windows®
www.microsoft.com/piracy/howtotell



Satellite Pro 4600 sorozat



További információ:

Disztribútor és márkaszerviz:
TECHNOTRADE INFORMATIKAI RT.

1147 Budapest, Óv u. 185.

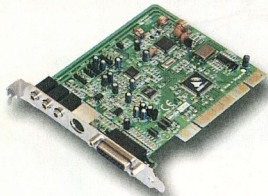
Telefon: 467-6111 • Fax: 252-6470

<http://www.technotrade.hu> • e-mail: info@technotrade.hu

Toshiba Hot Line: 06-40-404-404

TOSHIBA

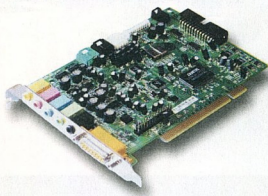
MediaForte Theatre X-Treme 5.1



Ez a hatszernés hangkártya is egyedi a maga nemében: FM rádióvevővel is felszerelték. A dobozában találunk egy hosszú vezetékformájú antennát is, amelyet akár a falra is kiakaszthatunk, és a kártya antenna-bemenetére lehet illeszteni. A rádiót

egyébként a mellékelt szoftver segítségével lehet hangolni, a különböző csatornákat el is tárolhatjuk. Az X-Treme hátlapján egyetlen kimenetet van, ehhez egy különleges dugón keresztül csatlakozik a digitális bemenet (RCA), a digitális kimenet (RCA), a mélynyomó, az első, illetve a hátsó hangszóró pár és a középső speaker. A CD-ről felletelepített kezelőprogramból beállítható például a sztereo hangzás javítása és különböző effektek (szoba, fürdőszoba, hangár stb.) is. Térhatású hangok létrehozásakor sem merült fel probléma, a doppler teszt különösen jól sikerült. A DirectSound használatokor az átlagosnál kicsit jobban terhelte le a processzort.

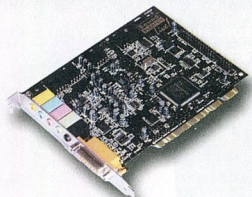
Videologic SonicFury



Sajnos a kártyának csak a zacskós változatát tudtuk beszerezni, így nem kaptunk hozzá kézikönyvet sem. Előnye viszont ennek a változatnak a dobozolt társához képest alacsonyabb ára. Ráadásul a mellékelt CD-n megtaláljuk a leírást hipertext

formátumban. A hangkártya hátlapján egy érdekes, „versa” elnevezésű csatlakozó is helyet kapott, amely több funkciót is elláthat. A kezelőprogramból állíthatjuk be, hogy éppen analóg kimenetként (ez lesz a harmadik kimenet a hatszernés működéshez), analóg bemenetként vagy digitális kimenetként viselkedjen-e. Szintén a kezelőprogramban választhatunk az előre gyártott hangzások közül (rock, jazz, country stb.), illetve különböző effektekkel színesíthetjük hallgatnivalónkat (visszhang, fürdőszoba, aréna stb.). A térhatású hangzás vizsgálatakor mind a doppler teszten, mind a helikopter teszten egyedülállóan jó eredményt ért el.

Creative SoundBlaster Live! 1024



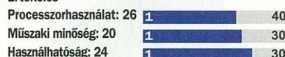
A SoundBlaster Live manapság a legelterjedtebb hangkártyaszériának számít, sok (egymástól alig különböző) típusa van. Az 1024 egy négycsatornás kártya, digitális jack-dugós kimenettel. Az SB Live szoros kezelőfelületét kapjuk hozzá, amely

a Windows tálcájához hasonló, a képernyő tetején helyezkedik el, s ha odataluk az egeret, előbújik. Innen az összes hanggal kapcsolatos beállítást elérhetjük. A térbeli hangzásával elégedettek voltunk, játéka, otthoni alkalmazásokhoz jó választás lehet. Mind a doppler teszt, mind a helikopter teszt során nagyon jól szerepelt. A mellékelt program segítségével számtalan effektet is beállíthatunk. A DirectSound használata során vizsgált processzorterhelése minimális, az összes tesztelt hangkártya közül a legkisebb mértékű. A figyelembe vett műszaki paraméterei átlagon felüliek: a frekvenciaválasza jó, a zajja minimális, a dinamikus tartománya is jó.

INFORMÁCIÓK

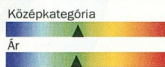
Gyártó: MediaForte
Típus: Theatre X-Treme 5.1
Internet cím: www.mediaforte.com.sg
Ár: 15 015 Ft

Értékelés



CP 2001/9

70 pont

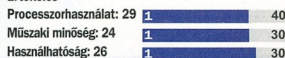


- + sok hasznos mellékelt program, integrált rádióvevő
- a műszaki paramétereikhez képest drága

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Videologic
Típus: SonicFury
Internet cím: www.videologic.com
Ár: 27 125 Ft

Értékelés



CP 2001/9

79 pont

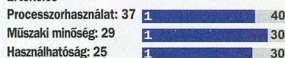


- + jó műszaki paraméterek, sok hasznos mellékelt program
- drága

INFORMÁCIÓK

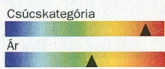
Gyártó: Creative
Típus: SoundBlaster Live! 1024
Internet cím: www.creative.com
Ár: 17 500 Ft

Értékelés



CP 2001/9

91 pont



- + kiváló műszaki paraméterek
- kevés mellékelt program

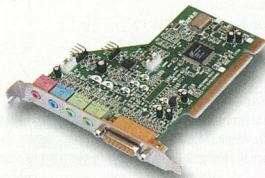
Creative SoundBlaster Live! Player 5.1



A Creative másik tesztelt hangkártyáját, a Player 5.1-et már hatszatornásként is használhatjuk. A hátlapján egy csatlakozó található, amelyet vagy digitális kimenetként, vagy harmadik kimenetként használhatunk, ebből mehet a jel a középső hang-

szóróba. A telepítése egyébként rendkívül időigényes lehet, ha a teljes installálást választjuk, hiszen a kártya meghajtóprogramján kívül még számos hasznos alkalmazás kerül fel a merevlemezünkre. A kezelőprogramja a Live 1024-éhez hasonló, ennél a típusnál is számos effekt közül választhatunk, s akár visszhangosíthatunk is. A háromdimenziós hangzása lehetne egy picit jobb is, a helikopter tesztnél néha hangkihagyást tapasztalhatunk. A processzort átlagos mértékben (érdekes módon a Live 1024-nél jobban) terhelte le a DirectSound használálatokor. A műszaki paramétereinek vizsgálata során kicsit gyengébb eredményeket produkált, mint társa.

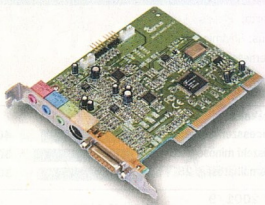
Genius SoundMaker Live



A Geniustól is érkezett két hangkártya tesztelésre. Az egyik közülük, a négycsatornás SoundMaker Live, különleges, csapott szélű alakjával rögtön felhívta magára a figyelmet. A CD-ről telepített kezelőprogrammal a kártya minden beállítási le-

hetőségét elérhetjük, visszhangosíthatjuk a hallgatnivalókat, használhatjuk a más típusoknál is megtalálható effekteket, de találunk különböző játékokhoz készített speciálisakat is (Quake II, NFS II, Diablo stb.) Szintén ezzel a programmal állíthatjuk be külön a középső (center) hangszóró hangerejét. A térhatású hangzás vizsgálatokor jól szerepelt, minden teszten jó eredményt ért el, talán csak a Doppler teszt sikerülhetett volna jobban. A DirectSound használálatokor a processzor terhelésével megvoltunk elégedve, a SoundMaker Live a többi tesztelt hangkártyához viszonyítva is elég kis szelvetet hasított ki CPU számolási teljesítményéből. A műszaki minősége átlagos.

Genius SoundMaker Live 5.1



A SoundMaker Live 5.1 már hat csatornával büszkélkedhet. A hátlapján két kimenetet találunk: egyik a középső hangfalakhoz egy jackdugón keresztül, a másik pedig egyetlen csatlakozóval fogja össze az első, a hátsó és a középső (center)

hangfalak vezetőkeit. A kezelőprogramja hasonló a Genius SoundMaker Live programjához. A Live 5.1-nél is ennek a segítségével állíthatunk be visszhangosítást, effekteket, és változtathatjuk a középső hangfal hangerejét. DirectSound alatt a központi processzort az átlagosnál kicsit nagyobb mértékben terhelte, 32 hang használálatokor viszont sokkal kevésbé. Háromdimenziós hangzásával nem okozott csalódást, az összes elvégzett teszten jól vizsgázott, különösen a helikopter teszt során produkált nagyon szép térhatást. A műszaki megvalósítása átlagos, nagyjából ugyanolyan szinten van, mint a másik tesztelt Genius kártya.

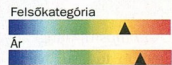
INFORMÁCIÓK

Gyártó: Creative
Típus: SoundBlaster Live! Player 5.1
Internetcím: www.creative.com
Ár: 22 000 Ft

Értékelés
Processzorhasználat: 31 40
Műszaki minőség: 23 30
Használhatóság: 25 30

CP 2001/9

79 pont



- hatszatornás, jól használhatóak a mellékelt programok
- drága, műszakilag lehetne kicsit jobb

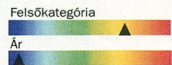
INFORMÁCIÓK

Gyártó: Genius
Típus: SoundMaker Live
Internetcím: www.
Ár: 6 250 Ft

Értékelés
Processzorhasználat: 30 40
Műszaki minőség: 22 30
Használhatóság: 24 30

CP 2001/9

76 pont



- olcsó, jó térbeli hangzás
- a műszaki paramétere nem a legjobbak

INFORMÁCIÓK

Gyártó: GEnius
Típus: SoundMaker Live 5.1
Internetcím: www.
Ár: 10 250 Ft

Értékelés
Processzorhasználat: 28 40
Műszaki minőség: 22 30
Használhatóság: 25 30

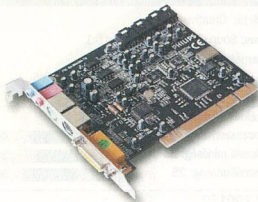
CP 2001/9

75 pont



- jó térbeli hangzás, hatszatornás
- a műszaki paramétere lehetnének jobbak is

Philips Acoustic Edge PSC706



A Philips új hangkártyái közül ez a legnagyobb tudású. Mind a hat csatornáját külön kezeli az új ThunderBird Avenger processzor, így valóban élethű hangzást képes előállítani. Ennek ellenére a számítógép központi processzorát nem terheli

jobban az átlagnál. A hatsztoromás módon kívül használhatjuk még négy-, illetve kétsztoromás kártyaként is, ráadásul a gyártó új technológiájának köszönhetően ilyenkor is nagyszerű térhangzást kapunk. A doppler és a helikopter teszt során jól szerepelt, a térhatása ragyogó. Műszaki paramétereivel is meg lehetünk elégedve, a frekvenciaválasza átlagos, a zajsztípe nagyon jó, a többi értéke pedig jó minősítést kapott. A digitális ki-és bemenet sem hiányzik, egy-egy RCA csatlakozón keresztül érhetjük el. A telepítése egyszerű, ám ha minden mellékelt programot fel akarunk telepíteni a gépünkre, az hosszú ideig tarthat.

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Philips
Típus: Acoustic Edge PSC706
Internet cím: www.multimedia.hu
Ár: 36 720 Ft

Értékelés

Processzorhasználat: 30 40
Műszaki minőség: 27 30
Használhatóság: 28 30

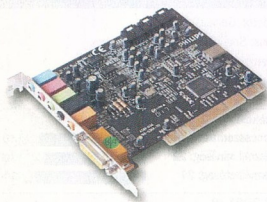
CP 2001/9

85 pont



- + nagyon jó hangzás minden alkalmazás alatt, hatsztoromás
- szegényes dokumentáció

Philips Seismic Edge PSC705



A Philips eme hangkártyájában szintén az új ThunderBird processzor található. A nagyobb testvérehez hasonlóan hatsztoromás, minden csatorna külön működik. Mind a doppler, mind a helikopter tesztben jól szerepelt a Seismic fantáziáján

keresztelt kártya. Bár a hangzása elmarad a drágább Philips Acoustic Edge-től, ám a különbség csak minimális, alig észrevehető. Természetesen ez a kártya is minden alkalmazás alatt képes a térhatás elérésére, ugyanúgy, mint 3D-s hangot előállítani két- vagy négycsatornás módban. Hátlapján megtalálható a digitális kimenet is. Műszaki paramétereit a jó értékelést kapták, kivéve a frekvenciaválaszt és a zajsztípet. Az előbbi átlagosnak, az utóbbit viszont nagyon jónak minősítettük. Processzorterhelése is jónak mondható. A telepítése egyszerű, szinte minden program, amire egy átlagos felhasználónak szüksége lehet, megtalálható a mellékelt CD-n.

INFORMÁCIÓK

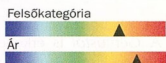
Gyártó: Philips
Típus: Seismic Edge PSC705
Internet cím: www.multimedia.hu
Ár: 24 720 Ft

Értékelés

Processzorhasználat: 31 40
Műszaki minőség: 26 30
Használhatóság: 26 30

CP 2001/9

83 pont



- + jó ár/teljesítmény arány, hatsztoromás
- kevés segítség a beállításokhoz

Philips Rhythmic Edge PSC703



A Rhythmic Edge egy négycsatornás hangkártya, amelybe ugyancsak az új fejlesztésű processzor építettek be a Philips memóriái. Négy csatornája ellenére meglepően jó tulajdonságokkal dicsekedhet, bár a nagytoktól azért sok tekintetben elmarad. Processzor-

használata a kategóriájában egy kicsit magasnak bizonyult, más paramétereit viszont jónak mutattak. Ez alól csak a frekvenciaválaszt jelentett kivételt, ami átlagosnak minősült, a többi Philips hangkártyához hasonlóan. A helikopter teszt alatt kiválóan érvényesültek a külön kezelt hangcsatornák, viszont a doppler effekt élethűsége már hagyott némi kívánnivalót maga után. Ennek ellenére a kártya nagyon szépen szól a maga négy csatormájával, legyen szó bármilyen alkalmazáshoz tartozó hang megszólaltatásáról. Ellátták RCA csatlakozású digitális kimenettel is, így összekapcsolhatjuk a számítógépünket MiniDisc-kel vagy DAT-magnóval

HÉDER BALÁZS – MIDA GÁBOR

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Philips
Típus: Rhythmic Edge PSC703
Internet cím: www.multimedia.hu
Ár: 18 320 Ft

Értékelés

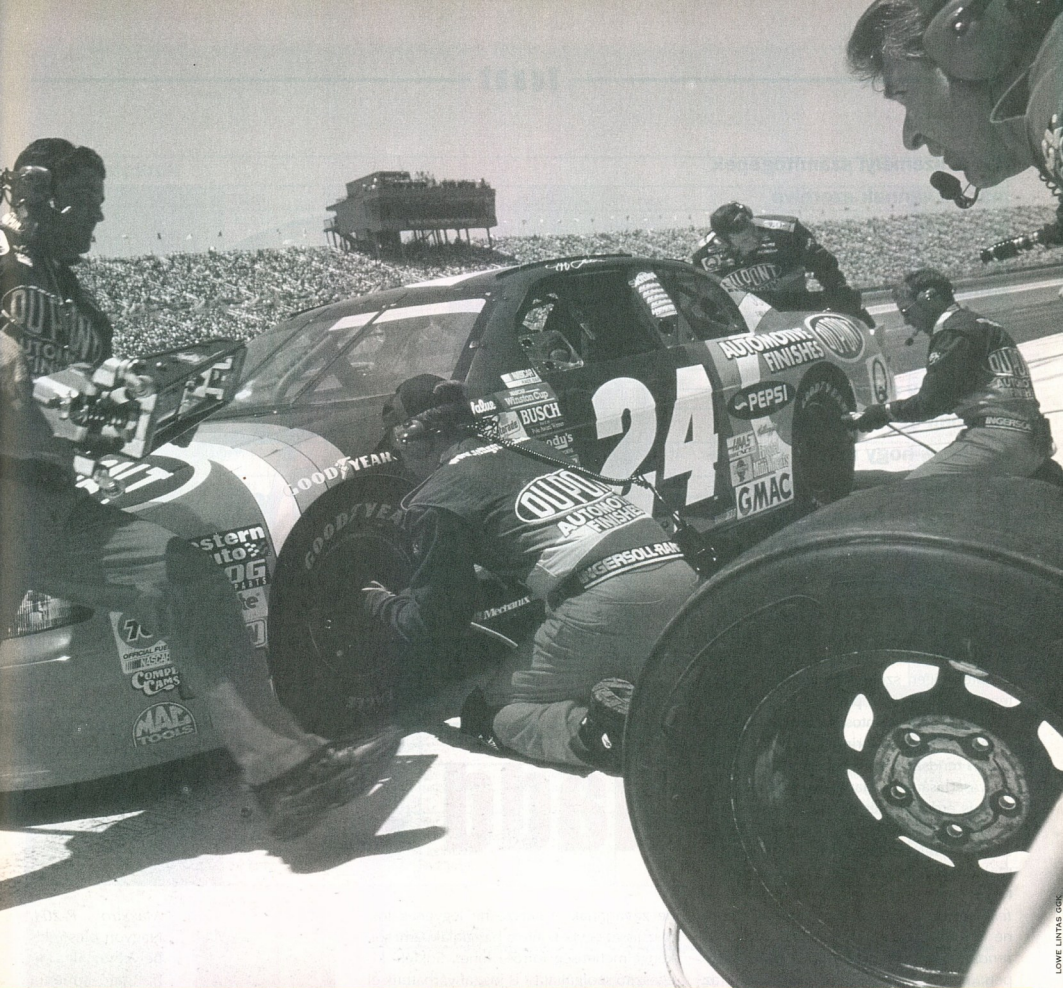
Processzorhasználat: 27 40
Műszaki minőség: 26 30
Használhatóság: 25 30

CP 2001/9

78 pont



- + külön vezérelt hangcsatornák
- kissé magas a processzorhasználat



LOWE LINTAS ©/C

Egy összeszokott csapatban mindenki a tudása legjavát adja

Matáv üzleti kommunikáció

A jó vezető tehetsége abban áll, hogy a legjobb szakembereket megtalálja. A jól szervezett, profi csapat olyan erő, amely sokszorosára növeli az energiákat.

A Matáv az üzleti kommunikáció területén profi csapattagként járul hozzá az Ön vállalkozásának a sikeréhez.

•  **matáv**

a szavakon túl

.....
www.matav.hu

A mai személyi számítógépek már fel vannak szerelve hangkártyával, illetve valamilyen hangszóróval, hogy – a multimédia követelményeinek megfelelően – a számítógépnek hangja is legyen.

Az élmény szempontjából azonban egyáltalán nem mindegy, hogy milyen minőségű hangkeltő bújik meg a gépünkben. Rendhagyó tesztünkben 23 hangszórót fogtunk vialatorára.

A személyi számítógépekhez kapható hangszórók, hangrendszerek választéka igen széles manapság, rengeteg termék található a piacon, a legegyszerűbb, pár ezer forintos hangszórópároktól a majd százezer forintos, akár hathangszórós rendszerekig. Mint a legtöbb periféria vásárlásánál, a hangszórók beszerzése előtt is érdemes végiggondolni, mire fogjuk használni őket a legtöbb esetben négyféle felhasználót különböztethetünk meg. Az irodai dolgozó csak a számítógép hangjelzéseire kíváncsi, a játékosok felhasználó a játékok hatásait szeretné élvezni, sokszor térhatással. Van, aki rendszeresen filmeket néz a számítógépen, neki, akárcsak a játékosoknak, az effektek élethűsége, térhatása a fontos, és az, hogy a mély hangok is kellően érvényesüljenek. És végül van, aki a legtöbbet zenét hallgat a számítógépen, s azt várja el, hogy minél tisztább, torzításmentes hangokat kapjon, illetve – a zenei ízléstől függően – az érteljes basszus hangzás is fontos szempont lehet.

Míg a hifi világában a legfontosabb elvárások közé tartozik a jó hangminőség, a jól felépített, méretezett hangdobozok és hangszórók, addig a számítógépes hangszóróknál sok egyéb szempont is számításba jön. Nem mindegy például a méret, hiszen ki látna szívesen méteres dobozokat az asztalán. Fontos a könnyű kezelhetőség, hogy a hangszóró ne boruljon fel, ha megpróbáljuk bekapcsolni, s a vezetékeknek is elég hosszúaknak kell lenniük, hogy



HANGRENDSZEREK

Hadd szóljon!

ne zavarjanak, s persze ne legyenek forrasztással egybekötve a hangfalak, ami sok kényelmetlenség forrása lehet. Sokféle kiegészítő szolgáltatást is joggal várhatunk el egy PC-hangszórótól, így például az, hogy szükség esetén, ha nem akarunk másokat zavarni, fejhallgatót csatlakoztathassunk hozzá, vagy hogy két bemenete legyen, hogy a sétálómagnókat is összeköthessük vele.

Kéthangfalas konfigurációk

A legalapvetőbb hangkeltő rendszerek a mai számítógépekhez az egyszerű hangszórópárok. Pontosabban fogalmazva hangfal- vagy hangdobozpárok, mert igényesebb termékekben több hangszóró is található (többutas hangfalak). Minimális igények esetén azonban bármilyen hangminőségű hangfal megfelel, ilyenkor csak a használhatóság és az ár a szempont.

Tipikus „számítógépes” hangszóró a



Tipikus „számítógépes” hangszóró a Maxxtró P-204

Maxxtró P-204. Nagyon olcsó, kis helyet foglal, s fejhallgató-kimenet is helyet kapott rajta. Ideális lehet, ha sok számítógépet szeretnénk hangszóróval felszerelni, és akár még előny is lehet, hogy a hangereje nem éppen faldöntő.

Aki szeret zenét hallgatni a számítógépen, annak érdemes jól körülnéznie, mert a kéthangfalas konfigurációk általában 200-300 Hz alatt már elég gyengén teljesítenek. Vájtfülléeknek ajánlható a Yamaha YST-M101 típusú hangfalpár – ez volt egyébként a tesztünk legjobb hangminőségű kétagú hangrendszere. Aki nagyobb teljesítményre vágyik, nem bánja a kicsivel gyengébb hangminőséget és hajlandó két-

Hangfalpárok

Gyártó	A4Tech	Kolink	Maxtro	Maxtro	Maxtro	Teac	Yamaha	Yamaha
Típus	SoundStar AS-9	KK639	CSP-703B	P-204	P-901	PowerMax Traveller	YST-M101	YST-M40
Forgalmazó	Kronos Trade Kft.	Kronos Trade Kft.	Alphasonic Kft.	Alphasonic Kft.	Kronos Trade Kft.	Enternet 2001 Kft.	Alphasonic Kft.	Alphasonic Kft.
Lapos hangszórók?	nem	nem	nem	nem	nem	igen	nem	nem
Hangszórók	2	2	2	2	2	2	2	2
Bemenetek száma (analóg)	1	1	2	1	1	1	1	2, összekeverő
USB támogató	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	tápellátás csak USB-ről	nincs	nincs
Digitális bemenet	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Fejhallgató kimenet	nincs	van	van	van	nincs	nincs	van	van
Vonali kimenet (line out)	nincs	nincs	2	nincs	nincs	nincs	nincs	van (esetleges mélynyomónak)
Hangszín változtatás	nincs	külön mély, magas	külön mély, magas	nincs	együtt mély, magas	nincs	nincs	külön mély, magas
Balansz	nincs	nincs	van	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Kétszalonnás surround	van	nincs	van	nincs	van	nincs	nincs	van
Névleges teljesítmény	300W PMPO	240 W PMPO	240W PMPO	50 W PMPO	200W PMPO	2x0,5 W RMS	2x3 W RMS	2x 12W RMS
Névleges frekvenciatartomány (Hz)	30-20k	n.a.	40-20k	100-20k	80-20k	120-20k	80-20k	70-20k
Ár (Ft, kisker, nettó)	3 200	3 200	8 258	1 348	4 800	9 900	8 625	18 608
Megjegyzések			mikrofoncsatlakoztatási lehetőség, 2 kimenet, egyik bemenet dupla RCA	forrasztással összekötött hangszórók		igen kicsire összecsatolható, könnyű		
Internetcím	www.kronos.hu	www.kronos.hu	www.alphasonic.hu	www.alphasonic.hu	www.kronos.hu	www.enternet.hu	www.yamaha.com	www.yamaha.com
Értékelés								
Szolgáltatások (1-35)	21	25	30	21	23	18	21	28
Hangminőség (1-50)	29	28	30	25	29	30	41	40
Használhatóság (1-15)	11	11	12	8	11	15	11	12
	rövid zsinórok	gyenge teljesítmény	gyenge teljesítmény	minimális teljesítmény	gyenge teljesítmény	a mély hangok gyengék	nagy méret, extra szolgáltatások hiánya	drága
+	középfrekvenciákon átlagon felüli hangminőség	kis helyet foglal	hasznos funkciók, széles frekvenciatartomány	olcsó, kis helyet foglal	viszonylag olcsó	könnyen szállítható, praktikus	nagyon jó hangminőség, mélynyomó nélkül	nagy teljesítmény, jó hangminőség



Előszörban váltfü-lieknek készült a Yamaha YST-M101 hangfalpár

Aki nagyobb teljesítményre vágyik annak az YST-M40 hangfalpár ajánlható

szer annyi pénzt áldozni, annak az YST-M40 ajánlható, szintén a Yamahától. Ehhez a hangfalpárhoz módunk van egy mélynyomót is csatlakoztatni, az erre a célra szolgáló kimeneti csatlakozó segítségével.

A kétfüggyözönből mindenképpen érdemes még kiemelni a Teac PowerMax Travellert. Ezt a lapos hangszórópár utazáshoz fejlesztették ki, egy kiegészítőben is

Tesztünkrol

A hangszórókat a szubjektív benyomásokon kívül (játék, zenehallgatás), objektív teszteknek is alávetettük. **Kapuzásos**, illetve **forrásközeli MLS technikával** mértük a hangszórók frekvenciaátviteli görbéjét (amplitúdó-karakterisztikáját), mélynyomók konfigurációknál természetesen a mélynyomót is. Vizsgáltuk, hogy a termék mennyire felel meg a specifikációnak, mennyire fedi le a termékírársban megadott frekvenciatartományt. A hangrendszerek harmonikus torzítását (THD) is meghatároztuk, ezekből az adatokból is objektív, a hangminőségre vonatkozó következtetéseket lehetett levonni. Figyeltük, hogy mennyire egésszük ki egymást a mélynyomó (ha van) és az oldalhangszórók (nincsenek-e olyan középmagas hangok, amelyeket egyik sem szólal-

tat meg eléggé). Mindezek alapján alakítottuk ki a **hangminőségi** pontszámot, amelyért – legjobb esetben – ötven pontot adtunk. A fent említett méréseket a **Liberty Audiosuite (LAUD)** nevű programmal, a hozzá tartozó DSP-s hangkártával és mérőmikrofonnal végeztük.

Kisebb súllyal estek latba a hangrendszer által nyújtott **kiegészítő szolgáltatások**, funkciók, ezeket hasznosságuk és sokféleségük alapján pontoztuk, 35 pontig.

Végül **használhatósági pontszámmal** értékeltük a termékek kényelmességét, praktikusságát, a kezelőszervek elhelyezését, a huzalozás kialakítását. Ezen, a véleményünk szerint kevésbé lényeges szempont alapján legfeljebb 15 pontot adtunk a tesztkészülékeknek.

Kodak

A HIVATALOS
MAGYARORSZÁGI
KODAK ÉS
DATAFAB
DISZTRIBUTOR



DIGITÁLTECHNIKA Kft.

Budapest, 1149 Egressy út 5.
T./f.: 221-8779, 221-8772
Győr, 9024 Nagy I. u. 35.
T./f.: 96/517-500, Fax: 517-501
www.kodakdigital.hu kodak@dit.hu
AFA nélküli árak.

**DIGITÁLIS
FÉNYKÉPEZŐGÉP**



**FOTÓNYOMTATÓ
SZÍNES LCD-VEL**



MEMÓRIAKÁRTYA



ARZUHANÁS!



**NYOMTATÁS PC NÉLKÜL IS KÁRTYÁBÓL
TÖBB ÉVTIZEDES NYOMAT ÉLETTARTAM!**

**PPM200 FOTÓNYOMTATÓ, KODAK
KAMERA VÁSÁRLÁSAKOR 31.192 Ft**

KÁRTYAOLVASÓK

CompactFlash, SmartMedia, Memory
Stick, MultiMedia, PC kártyákhoz
sokféle interfésszel

Computer Panoráma
XII. évfolyam 5. különszám 2001. április

Ára: 495 Ft

INTERNET

Computer PANORÁMA
KÜLÖNSZÁM

Megrendelhető:
Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

- 101 háló-tipp
- Internetgyorsítás
- Anonim böngészés
- Hálóiskola
- Internet éjjel-nappal
- Hálózati biztonság



A tökéletesség igényével
A tökéletesség igényével

Az LNX a KFKI Számítástechnikai Csoport tagja



www.lnx.hu

Mélyszugárzós hangfalpárok (2.1)

Gyártó	Altec Lansing	Genius	Genius	Jazz	Kolink	Logitech	Yamaha	Yamaha
Típus	ATP3	SW-G106	SW-H062	Monaco	KK791	SoundMan S-20	YST-MS201	YST-MS25
Forgalmazó	EnterNet 2001 Kft.	Fan Electronics Kft.	Fan Electronics Kft.	Kronos Trade Kft.	Kronos Trade Kft.	VAR Kft.	Alphasonic Kft.	Kronos Trade Kft.
Lapos hangszórók?	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem
Hangszórók	2.1	2.1	2.1	2.1	2.1	2.1	2.1	2.1
Bemenetek száma (analóg)	1	1	1	1	1	1	1	2, összekeveri
USB támogatás	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Digitális bemenet	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Fejhallgató kimenet	nincs	nincs	van	van	nincs	van	nincs	van
Vonali kimenet (line out)	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Hangszín változtatás	külön mély, magas	külön mély-nyomó hangrő	külön mély-nyomó hangrő	külön mély-nyomó hangrő	nincs	külön mély-nyomó hangrő	külön mély-nyomó hangrő	külön mély-nyomó hangrő
Balansz	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Kétsatornás surround	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Névleges teljesítmény	2x12 W + 18 W RMS	320 W PMPO, 2 x 3 W + 10 W RMS	240 W PMPO, 6x2x2W RMS	500 W PMPO	440W PMPO	2x4 W + 12W RMS, 160W PMPO	18+2x6W RMS	2x5 + 15 W kimeneti
Névleges frekvenciatartomány (Hz)	45-18k	10-300, 120-20k	20-180, 40-20k	80-20k	n.a.	38-20k	45-20k	100-20k, 40-250
Ár (Ft, kisker, nettó)	21 500	11 800	6 800	10 800	4 000	15 330	15 778	15 680
Megjegyzések			forrasztással összekötött hangszórók, kicsit kontakthibás csatlakozás	lábak a lapos hangszórókra	lábak a szélső hangszórókra	vezetékes távirányító		állítható dőlésszögű lábak a szélső hangszórókra
Internet cím	www.alteclansing.com	www.genius-kye.com	www.genius-kye.com	www.kronos.hu	www.kronos.hu	www.logitech.com	www.yamaha.com	www.yamaha.com
Értékelés								
Szolgáltatások (1-35)	25	21	23	23	18	23	21	25
Hangminőség (1-50)	45	38	34	34	30	35	45	38
Használhatóság (1-15)	13	11	8	12	12	14	11	12
	drága, extra szolgáltatások hiánya	kis teljesítmény	kis kontakthiba a csatlakozóban, kis teljesítmény	gyengébb hangminőségű mélynyomó	nemmi plussz szolgáltatás, gyenge basszus	gyengébb hangminőségű mélynyomó	semmi extra szolgáltatás	középtartományban gyengébb hangminőség
+	3 utas oldalhangszórók, kis helyet foglal az asztalon, fadozós mélynyomó	jó hangminőség	jó ár/teljesítmény arány	tetszetős külső, kis helyfoglalás	kis helyet foglal, olcsó	kis helyet foglal, tetszetős külső	fadozós, remek mélynyomó	praktikus lábak a szélső hangszórókra



Utazáshoz fejlesztették ki a Teac PowerMax Traveller hangszórópárt

hangszórókhöz képest, a basszus természetesen ennek a terméknek sem erőssége. Mindenesetre arra a célra, amire szánták, tökéletesen megfelel.

Mélyszugárzós hangfalpárok (2.1)

A mély hangok, illetve a mély hangok mellődöngető ereje mind a filmeket szerető felhasználók, mind a megrögzött játéko-

sok, mind a basszusrajongó zenekedvelők számára ugyanolyan fontos. Ha már mélynyomós hangrendszerre költünk, elvárjuk, hogy az kellő erősséggel és tisztasággal, rezonálás nélkül szólaltassa meg a mély hangokat. Kívétel ez alól a *Jazz Monaco*,



Mátys István tesztelő

Véleményem

Ha hangfalakat akarunk vásárolni a számítógép-pünkhöz, jól gondoljuk meg, mik az elvárásaink új szerzeményünkkel szemben, és próbáljunk ennek jegyében választani. A kínálat ugyanis óriási. Nagyon olcsó hangfalat csak akkor vegyünk, ha nem igazán izgat minket a hangzás minősége, ezek a készülékek ugyanis igen keveset tudnak felmutatni ezen a téren. Ne

amelynek inkább a lapos hangszórókból és a kisméretű mélyszugárzóból (ami azért van, hogy „odalenn is szóljon valami”) eredő praktikussága az erőnye.

Szűkebb pénztárcájuknak ajánlható a *Kolink KK791*-es típus, amely verhetetlen

dőlünk be a túl sok gombnak, csatlakozónak, fölösleges funkcióknak, ezekkel általában a gyengébb minőséget ellensúlyozzák a gyártók.

Ha azonban nem mindegy a hangminőség, akkor hallgassuk meg a botban, hogyan szól a kiszemelt termék. Ugyanis mindenféle tesztelés többet ér és megbízhatóbb a személyné, szubjektív élmény. Készségesebb kereskedőnek biztosan nem lesz ellenére ez a kérésünk.

Valós térhangzású hangrendszerek (4.1)

Gyártó	Jazz	Altec Lansing	Logitech	Logitech	Genius
Tipus	J-7909	ADA880	SoundMan SR-30	Xtriuso DSR-100	SW-4.1
Forgalmazó	Kronos Trade Kft.	Enernet 2001 Kft.	VAR Kft.	VAR Kft.	Fan Electronics Kft.
Lapos hangszórók?	nem	nem	nem	nem	nem
Hangszórók	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1
Bemenetek száma (analóg)	2	1	2	2	2
USB támogatás	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Digitális bemenet	nincs	S/PDIF	nincs	4 csatornás jack	nincs
Fejhallgató kimenet	nincs	nincs	van	van	nincs
Vonal kimenet (line out)	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Hangszín változtatás	nincs	külön mély, magas	külön mély-nyomó hangerő	nincs	külön mély-nyomó hangerő
Balansz*	nincs	van	nincs	nincs	nincs
Kétszatornás surround	nincs	van	nincs	nincs	nincs
Névleges teljesítmény	800 W PMPO	80 W összkimeneti (RMS)	4x3,5 W + 16 W RMS, 240W PMPO	52 W + 4x12 W RMS	1200 W PMPO, 20+ 5x 4W RMS
Névleges frekvenciatartomány (Hz)	68-20k	20-20k	38-20k	28-20k	20-200, 20-20k
Ár (Ft, kisker, nettó)	13 400	64 700	22 660	49 990	17 500
Megjegyzések		stereo, surround prologic és dolby digital (AC3) működés digitális kezelőszervek	melékelt CD zenei szoftverekkel, zenékkel	falra szerelhető hátsó hangszórók, vezetékes távirányító melékelt CD zenei szoftverekkel, zenékkel, a PowerDVD programmal	
Internetcím	www.kronos.hu	www.alteclansing.com	www.logitech.com	www.logitech.com	www.genius-kye.com
Értékelés					
Szolgáltatások (1-35)	18	33	23	25	21
Hangminőség (1-50)	38	46	38	44	41
Használhatóság (1-15)	11	9	13	14	11
-	minimális szolgáltatások	egyetlen analóg bemenet	gyengébb hangminőségű mélynyomó	megkéri az árat	nagy alapjai a mélynyomóban
+	olcsó	nagyon igényes kialakítás, nagy hangerő, kiváló hangminőség	kis helyet foglal tetszetős külső	óriási hangerő, erős mélynyomó, remek hangminőség	jó ár/teljesítmény arány

* Valós térhangzású konfigurációknál nem jelöltük a külön állítható hátsó hangerőt.



Szűkebb pénztárcájúaknak ajánlható a Kolink KK791-es típus, amely megfelelő ártól kínál elfogadható minőséget és jó helykihasználást

ártól kínál elfogadható minőséget és jó helykihasználást. Aki viszont elfogadható ártól jó hangminőségre vágyik, annak a Genius SW-G106 felel meg a leginkább. Kár, hogy ennek a terméknek nem nagyobb egy kicsit a teljesítménye, de persze



Aki elfogadható ártól jó hangminőségre vágyik, annak a Genius SW-G106 felel meg a leginkább

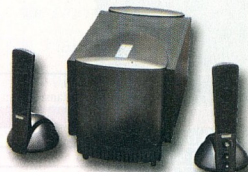
ez nem mindenkinek fő szempont. A Logitech SoundMan S-20 típusú hangrendszere nem csupán használati tárgy, de akár az asztalunk díszje is lehet, egyedi formatervezésével. Kényelmesebb felhasználóknak jól jöhet a hozzá kapott távirányító



A Logitech SoundMan S-20 típusú hangrendszer akár az asztalunk díszje is lehet

is. Ráadásul ehhez a termékhez egy zenei szoftvergyűjtemény is jár.

A 2.1-es mezőny csúcán helyezkedik el az Altec Lansing ATP3 és a Yamaha YST-MS201. Mindkét konfiguráció igen jó minőségű, erős, 18 watt kimeneti teljesítményű, fadóbozós mélysugárral rendelkezik. Az ATP3-nak kis helyet foglaló, vé-



A 2.1-es mezőny csúcán helyezkedik el az Altec Lansing ATP3



18 watt kimeneti teljesítményű a Yamaha YST-MS201

könny felépítésű, háromutas szélső hangfalai vannak, amelyeknek a teljesítménye épp a kétszerese az MS201-es, szintén többutas oldalhangszóróinak. A két termék hangminősége (a tesztek alapján) nagyjából megegyezik, külalak szempontjából azonban a Yamaha kétségkívül alulmarad.

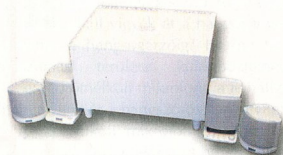
Valós térhangzású hangrendszerek (4.1, 5.1)

A valós, háromdimenziós térhangzás leginkább a házimozikók és a játékorültek elvárása. Fontos tehát az erős basszus, s egyáltalán a nagy teljesítmény.

5.1-es hangrendszerek

Gyártó	Genius	Yamaha
Típus	SW-5.1	TSS-1
Forgalmazó	Fan Electro. Kft.	Alphasonic Kft.
Lapos hangszórók?	nem	nem
Hangszórók	5.1	5.1
Bemenetek száma (analóg)	3	2
USB támogatás	nincs	nincs
Digitális bemenet	nincs	optikai és koaxiális
Fejhallgató kimenet	nincs	van
Vonali kimenet (line out)	nincs	nincs
Hangszín változtatás	nincs	külön-külön mélynyomó, közép, szélső hangerő
Balansz*	nincs	nincs
Kétszatornás surround	nincs	van
Névleges teljesítmény	1500W PMPO, 20+6+4x5 W RMS	5x6 W + 18 W RMS
Névleges frekvencia-tartomány (Hz)	10-300, 30-20k	40-20k
Ár (Ft. kisker. nettó)	23 500	65 366
Megjegyzések		digitális, négy-csatornás, két-csatornás bemenet 2, 4, 1, 5-1 üzemmód, állítható előlétesztő hangszórók
Internetcím	www.genius-kye.com	www.yamaha.com
Értékelés		
Szolgáltatások (1-35)	18	35
Hangminőség (1-50)	40	43
Használhatóság (1-15)	11	11
	nagy alaprajz a mélynyomóban	drága
+	nagy teljesítmény, erős mélynyomó	széleskörű szolgáltatások, remek, fadobozos mélynyomó

* Valós térhangzású konfigurációknál nem jelöltük a külön állítható hátsó hangerőt.



Az Altec Lansing ADA880-as Dolby Digital (AC3) jeleket képes fogadni digitális bemeneten

A 4.1-es kategóriában a szinte tökéletes hangminősége és hasznos szolgáltatásai miatt az Altec Lansing ADA880-as hangrendszer vitte el a pálmát. Az ADA880-as

digitális bemenetén képes Dolby Digital (AC3) jeleket fogadni, így házimozizás közben a legmagasabb szintű élményben lehet részünk. A kezelése teljesen digitális, egy fényosr és néhány gomb, illetve egy forgógomb segítségével állíthatjuk a hangszint és a balanszt, továbbá választhatjuk a sztereó, Surround Pro Logic vagy a digitális üzemmódot. A készülék 80 wattos összkimeneti teljesítménye sem elhanyagolható. Egyetlen, de zavaró hibája ennek a terméknek, hogy csupán egy analóg bemenete van.

Hajszállal maradt le az ADA880 mögött a Logitech Xtrusio fantáziánévre hallgató térhangzású hangrendszer, sőt, 100 wattos



A Logitech Xtrusio fantáziánévre hallgató térhangzású hangrendszernek 100 watt a kimeneti összteljesítménye

(!) kimeneti összteljesítménye veri az Altec Lansing termékét. Szintén van digitális bemenete, a hangminősége kiváló, a mélyszűrő valóban bivalyerős, bár nem erősebb az ADA880-énál. A hátsó hangszórókat a falra szerelhetjük, és ennél a Logitech termékénél sem marad el a vezetékcsatlakozó és a szoftvercsomag.

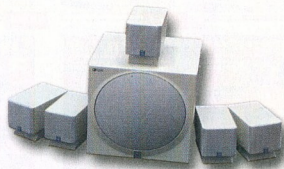
A tesztünkben mindössze két darab 5.1-es, középső hangdobozzal is felszerelt térhangzású konfiguráció szerepelt. Az egyik, a Genius SW-5.1, erős, de a legnagyobb hangerőnél kissé zajos a mélynyomó és hiányoznak a kiegészítő funkciók, főleg a digitális bemenet. Ám ha hatszatornás hangkártyánk van, és nem túl drágán jó minő-



Ha hatszatornás hangkártyánk van, és nem túl drágán jó minőségű házimozizó hangrendszerre vágyunk, az SW-5.1 a megfelelő választás.

ségű házimozizó hangrendszere vágyunk, az SW-5.1 megfelelő választás.

A másik tesztelt 5.1-es rendszer a Yamaha TSS-1 volt, amely mindenféle, jól használható funkcióval kényezteti el a vásárlót. Két digitális bemenete is van, egy optikai,



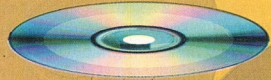
A Yamaha TSS-1 mindenféle, jól használható funkcióval kényezteti el a vásárlót

illetve egy koaxiális, ezenkívül négycsatornás és kétszatornás jeleket is tud fogadni, s képes a kétszatornás térhangzásra. Igen jó minőségű, faladás mélyszűrője van. Mindezekért viszont igencsak megkérjük az árat, majd háromszor annyiba kerül, mint a Genius terméke.

MÁTYÁSI ISTVÁN

**ÚJ CD-GYÁR
MAGYARORSZÁGON!**

**CD-ROM
CD-AUDIO
CD-VIDEO
SOKSZOROSÍTÁS
KAZETTAGYÁRTÁS
TOVÁBBRA IS
TÖKÉLETES
MINŐSÉGBEN!
MÁR 100
DARABTÓL IS!**



MC&CD KFT.
Budaörs, Baross u. 77.
Telefon: (23) 416-007
Fax: (23) 416-963
E-mail: mccd@mccd.hu

Ne hagyja ki a régebbi Computer Panorámákat se!

Hiányzik valamelyik **Computer Panorámája** az alábbiak közül és ezért nem teljes az évfolyama? Semmi probléma, most kiegészítheti gyűjteményét a lap alján található megrendelőszelvény visszaküldésével (amíg a készlet tart).



**Megtakarítás:
 hogy Önnek még jobban
 megérje!**

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu, fax: 456 6970, cím: Computer Panoráma 1463 Bp. Pf. 1106

A fenti lapszámainkat megrendelheti weboldalunkon (www.computerpanorama.hu), illetve megvásárolhatja a szerkesztőségben is (Budapest, Üllői út 25.). Ügyfélszolgálatunk hétköznap 9-17 óráig tart nyitva.

MEGRENDELŐSZELVÉNY

IGEN, utánvétellel megrendelem a Computer Panoráma alábbi számait:

- | | | | |
|---|--|--|--|
| <input type="checkbox"/> 00/2495 Ft | <input type="checkbox"/> 00/9695 Ft | <input type="checkbox"/> 01/04995 Ft | <input type="checkbox"/> CAD különszám ...495 Ft |
| <input type="checkbox"/> 00/3495 Ft | <input type="checkbox"/> 00/10695 Ft | <input type="checkbox"/> 01/05995 Ft | <input type="checkbox"/> Mobil Világ 00/május 295 Ft |
| <input type="checkbox"/> 00/4495 Ft | <input type="checkbox"/> 00/11695 Ft | <input type="checkbox"/> 01/06995 Ft | <input type="checkbox"/> Mobil Világ 00/okt. .495 Ft |
| <input type="checkbox"/> 00/5695 Ft | <input type="checkbox"/> 00/12995 Ft | <input type="checkbox"/> 01/071.145 Ft | <input type="checkbox"/> Windows Tippek ...295 Ft |
| <input type="checkbox"/> 00/6695 Ft | <input type="checkbox"/> 01/01995 Ft | <input type="checkbox"/> 01/081.145 Ft | <input type="checkbox"/> Word és Excel tippek 495 Ft |
| <input type="checkbox"/> 00/7695 Ft | <input type="checkbox"/> 01/02995 Ft | | |
| <input type="checkbox"/> 00/8695 Ft | <input type="checkbox"/> 01/03995 Ft | | |

Fenti árak a postaköltséget nem tartalmazzák.

Igen, vásárlásom értéke eléri az 5000 Ft-ot és igénybe veszem az 500 Ft-os kedvezményt.

Számlázási cím:

Cégnév/(név):

Kapcsolattartó neve/beosztása:

Telefon: Fax:

E-mail:

Cím: helység:.....

út/utca/tér:.....

h.sz.:..... em./ajtó:.....

Postacím:

Név:

Cím: helység:.....

út/utca/tér:.....

h.sz.:..... em./ajtó:.....

Telefon:

A pénz átvetelkor fizetem

..... dátum aláírás

Alkalmazási szempontok

A fehallgatós drótnélküli hangátvitel néhány főbb alkalmazási szempontja a következők:

- Ne zavarja a közös hangtérben lévő embereket, akik érdektelenek a hallgatásban (pl. éjszakai tévénézés, miatt a többiek alszanak);
- Nagyothalló, aki extra erős hangzást igényel;
- Többnyelvű szöveg közös hangtérben (pl. tudományos konferencia).

Drótnélküli hangszóró

Mikor van szükségünk drótnélküli hangszóró működtetésre? A főbb szempontok itt a következők:

- Rádiót, hanglemezt stb. szeretnénk hallgatni a lakásban (házban, kertben) változatos helyen, ahol nem lehet (vagy nem célszerű) vezetékeket kiépíteni;
 - Szűk lakásban (többnyire ideiglenes módon) szeretnénk surround hangzást elérni zeneélvezetkez, házimozizhoz stb.;
 - 230 V-os váltakozó áramú hálózatot nélkülöző helyen szeretnénk zenét hallgatni (pl. tetőterasz, pince, kert stb.).
- Ilyen igényeknél egyedül a rádiófrekvenciás átvitel a célravezető.



A Recoton szett képe

elvileg frekvenciaengedély kell a működtetéséhez vagy legalábbis engedélyezett csatornán kell működtetni.

A hangszórás, azaz hangsugárzás átvitel alapjaiban nem különbözik a fülhallgatótól, a nagyobb teljesítményt úgyis a hang-



A Ross rádióadó-egysége

falba épített erősítő pótolja.

A továbbiakban bemutatjuk az amerikai Recoton cég által gyártott RWS851/852 típusú „drótnélküli hangszórót”. (A tesztkészüléket a HQ & Nedis Kft. bocsátotta a rendelkezésünkre.)

A Recoton technológiája

A Recoton drótnélküli hangfrekvenciás átviteli rendszere egy rádióadóból, valamint a hangsugárzóból áll, amelybe beépítették a vevőkészüléket. Az adókészülék (RWH 800 TX) hálózati adapterrel működik, hiszen a meghajtó-készülék (CD-játszó, DVD-játszó, rádió stb.) amúgy is hálózati üzemű. A vevő (RWH 800 fehallgató) vagy RWS 851/853 hangszóró) telepes üzemű, hálózatról működik a töltője, vagy lehetőség van adapteres üzemmódra is. A telepes üzemmódnak egyébként sok előnye van, célszerű kihasználni a mobilitás adta lehetőségeket.

A tervezők azt a maximális célt tűzték ki a fejlesztésük, hogy a rendszer két sztereó csatornát vigyen át, széles sávban, lehető jó minőségben. A hifi minőséghez természetesen nemcsak a széles átviteli sáv (20 Hz ... 20 kHz) tartozik, hanem a dinamika tartomány, az áthallási csillapítás, a torzítás és a zaj megfelelő értéken tartása. Az átlagember azonban kevessebbel is beéri, különösen a „mobil” üzemmódban. A Recoton ebben a készülékben egy elérhető árú, átlagosan jó minőségű hangátvitelt valósított meg.

A gyártó cég – éppen a megfelelő ár érdekében – kommersz megoldást választott a sztereó átvitelre. A 19 kHz-es pilotjellel létrehozott sztereó multiplex jellel frekvenciában modulálják a 863 MHz-es vivőt, amit jól mutat a kivezéreltlen adójel spektrumképe.

A frekvenciamodulált vivőfrekvencia spektruma



A Recoton szett adóból, hangdobozból, akkumulátorból, hálózati töltőből, az adó tápegységéből, kábelkészletből és (technikai részleteket nélkülöző) használati utasításból áll.

A készülék üzembe helyezése átlagos szakértelmet feltételez, kárt igencsak nehéz okozni, mert pl. az akkumulátor pozitív és negatív saruja méretben is különbözik.

A Ross adóegysége

Az RWH 800 TX típusnévre hallgató rádióadó kisméretű formatervezett fekete dobozban található.

A dobozban az elektronika egy nyomtatott huzalozású panelen helyezkedik el. A kevés alkatrészt az integrált technológia biztosítja. Antennája – háló a magas frekvenciának – egy 3 cm-es huzaldarab, középen megtáplálva.

A ki/bemeneteket és a kezelőszerveket a doboz oldalán helyezték el. Tápellátás egy (a szetthez mellékelt) hálózati dugaszoló aljzatba szerelt tápegység biztosítja. A sztereó hangforrás 3 pólusú 3,5 mm-es



Az adó panelja

jack dugaszoló aljzaton keresztül csatlakoztatható. A gyártó gondolt a más rendszerű csatlakozásokra is, az RCA rendszerhez átalakító kábeleket is mellékeltek. A csatlakozók mellett két potenciométer is található, az egyikkel a bemenő hangforrás jelszintjét csökkenthetjük (Level), ha túlvélerlét okozna (amelyet egyébként a 0 dB-es alapszinthez állítottak). A legtöbb szórakötőelektronikai eszköz hangfrekvenciás (audio) kimenete vagy fülhallgató kimenete használható a csatlakoztatásra. Mikrofon, mágneses hangszedő, vagy egyéb mV ... mV nagyságrendű jelet szolgáltató készüléknel erősítőre van szükség.

A hangfrekvenciás szintbeállító potenciométer mellett találjuk a Freq. Adjust poten-



A Ross hangsugárzó egysége

ciométert. Az adó kristályvezérelt, kismértékű hangolásra azonban szükség lehet. Erre szolgál ez a potenciométer. A helyes behangolást a vevőkészüléken (a hangsugárzón) erre a célra szolgáló LED kigyulladás jelez.

Az adóba *elektronikus idővédelmet* építettek be: ha néhány percig nincs kivezérlés, az adó kikapcsol, moduláló jel esetén automatikusan visszakapcsol. A tesztelés alkalmával a bal oldali csatornát 400 Hz-cel, a jobb oldalt 1 kHz-cel moduláltuk.

A Ross hangsugárzó

A hangsugárzó rendszer egy vagy két szélesávú hangsugárzóból áll. Ennek megfelelően a típusa *RWS 851* vagy *RWS 852*. Az esztétikus doboz jól illeszkedik bármilyen bútorzathoz.

A hangsugárzó akusztikai része két hangszerből áll. A mély- és középfhangok lesugárzására egy gumimembrán felülegesztésű nagyteljesítményű ($15 W_{eff}$) hangszerő szolgál, a magas hangokat viszont egy kisméretű magassugárzó szóaltatja meg.

Érdekes módon, az integrált végerősítő párhuzamosan hajtja meg a hangszerőket, nem alkalmaztak keresztzűrőt, a hangszerőket saját átviteli sávjára bízva az átvitelt. A doboz műanyagból készült, megfelelő hangelnyelő „vattabetét” gondoskodik a doboz és a belső részek káros rezgéseinek az elnyomásáról. A doboz akusztikai kialakítása olyan, hogy a mélyhangok jobb lesugárzására *basszus-reflex rendszert* képeztek ki.

A dobozban található az elektronikus



A vevőelektronika



A doboz hátoldali kezelőszervei

egység, a tápegységgel együtt. Az elektronika nyomtatott huzalozású panelen foglal helyet, beleértve a vevőantennát is, amely ezen a magas frekvencián egy 7 cm hosszúságú huzal.

Az akkumulátor töltését a mellékelt, konnektorba helyezhető töltő végzi. Az akkumulátoros üzemmódnak több előnye is van. Nagyon kis belső ellenállású tápegységnek tekinthető, a nagyobb hangteljesítmény leadásakor nem csökken a feszültsége, járulékos torzítást okozva. Emellett a teleskop üzem valódi hordozhatóság jelet, beleértve a hálózattól messze eső területeket is. Kedvező, hogy nem küld zajt az erősítőbe, különös tekintettel a hálózati bűgőszűrésre.



A hangsugárzó hangszerő

A doboz hátoldalán további kezelőszerveket találunk. A *Tuning* feliratú potenciométer és a felette lévő LED az adóval való behangolásra szolgál. A másik két potenciométer a hangfrekvenciás jelátvitelhez szükséges. A *Volume* a hangerőt, a *Bass* a mélyhangkiemelést állítja.

A hangrendszer kiválasztására szolgál a háromállású tolókapcsoló, amelynek középpállása a mono üzemmód, két szélső állása az L vagy az R sztereo csatorna. A vevőben ugyanis sztereo dekóderek van, amely a multiplex jelből előállítja a két csatornát. Ha mono rendszerben használjuk a hangfalat, akkor a középpállásban az összegzett jel vezérli az erősítőt. Ha sztereo üzemet használunk, akkor két hangsugárzóra van szükség (*RWS 852*), amelyből az egyiket a jobb oldali, a másikat a bal oldali kapcsolóállásban működtetjük.

LAMBERT MIKLÓS

Törvényes lehetőségek

Nézzük meg, milyen törvényadta lehetőségek mutatkoznak a rádiófrekvenciás átvitelre, hiszen tudvalévő, hogy a frekvenciasávok használatát hazai és nemzetközi egyezmények, törvények szabályozzák.

A Recoton rendszere 863 MHz-en működik. A nemzetközi rádiószabályzat a 862-890 MHz közötti sávot az állóhelyű mozgószovalgatók, illetve a légi rádió navigáció számára tartja fenn. A hazai alkalmazásban a 863-865 MHz-es sávra a következő lábjegyzet található:

H112 A 862864,1 MHz, 869873 MHz, 878882 MHz, 914919 MHz, 921935 MHz és a 959960 MHz sávokban a kormányzati célú légi rádió navigáció szolgálat részére, a felosztás 2007. december 31-ig elsőfokú jellegű.

H112A A 863 ... 865 MHz sávban harmadlagos jelleggel analóg és digitális szögmodulációs eljárás használó vezeték nélküli mikrofonok, valamint vezeték nélküli hangfrekvenciás felhasználások részére is kijelölhető frekvencia a CEPT/ERC/REC 7003 Ajánlás 10., illetve 13. számú mellékletében meghatározott feltételekkel.

A nemzeti kiosztás tehát megengedi a Recoton berendezés használatát a fenti kitételekkel, működtetéséhez nem kell külön engedély. A Ross névre keresztelt rádiófrekvenciás vezeték nélküli hangszerő mindenben megfelel az idézett mellékletekben meghatározott feltételeknek. Adója 863,35 MHz-en működik, amelynek spektrumát *Avan-*test R3263 spektrumanalizátorral vizsgáltuk.

ÖSSZEZÉS

Az amerikai Recoton cég drótnélküli hangfrekvenciás rendszere számos területen használható, ráadásul a mért adatoknál jobb subjektív „hallgatási” élményt nyújt. A minősége persze az árban is tükröződik, de ahol kifejezett igény van rá, megéri a beruházás.



A digitális fényképezőgépek csökkenő árait szemlélve hamar rájöhettünk, hogy nemcsak irántuk, hanem a velük készített, számítógép nélkül nézgethető képek iránt is növekszik majd a kereslet. Ezért tehát körbejártunk a piacon, kipróbálva néhány fotónyomtatót.

FOTÓNYOMTATÓK TESZTJE

Színes egyéniségek

A felhasználó megvásárolja a digitális fényképezőgépét, majd egy-két hónap használat után rájön, hogy a képeket nemcsak a számítógép monitorán, hanem kézzel fogható formában is szeretné nézegetni. A hagyományos fényképezőgépekkel készített filmet a lakásunkhoz közel, szinte bárhol elő lehet hívni, mi azonban – a digitális kamera birtokában – nem akarunk napokat, jobb esetben órákat várakozni a kép elkészültéig. Ilyenkor sietnek a segítségünkre a *fotónyomtatók*. Persze ezek a készülékek sosem lesznek a fotóelőhívók konkurenciái, ugyanis a képek kinyomatásához már némi számítástechnikai ismeretre is szükség van.

Testükről

Elsőként a tesztre érkezett nyomtatók legfontosabb jellemzőjét, a fényképek nyomtatásakor produkált *minőséget* vizsgáltuk, valamint azt, hogy milyen egyszerűen lehet eljutni a digitális fényképezőgéppel készített képből a kész fényképig. Ide tartozott a nyomtató, valamint a számítógépre kerülő programok *kezelhetősége* is. A nyomtatók mindegyike számítógéphez csatlakoztatható, de a többségük önállóan is működőképes. Tesztünk alatt minden nyomtatási lehetőséget kipróbáltunk tájképpel, portréval és csendélettel. A hangsúlyt nem a beállítási paraméterek létre vagy nem létre helyezettük, hanem arra, hogy milyen egyszerűen lehet tökéletes képet előállítani. Ehhez a nyomtatókhoz adott, ennek hiányában a hozzá tartozó fotópapírokat használtuk. A nyomtatás során egzakt módon csak a

nyomtatási idő mérhető, ám a minőségi követelményeket szem előtt tartva ez az érték elhanyagolható. A kész képeket többek segítségével pontoztuk, akik tetszésük szerint sorrendbe állították a képeket. A pontokat és a mért időeredményeket táblázatba foglaltuk.

Az értékelés során a *képmínőség*, a *szolgáltatások*, a *kezelhetőség* és a *sebeség* pontokat alakítottuk ki, súlyozott arányban.

A mezőnyről

Fotónyomtatóról hallva szinte mindenkinek a tintasugaras nyomtatók jutnak az eszébe. Pedig a fotóprinterek fotórealizistikusak, ami csak a produkált dokumentum minőségére, nem pedig a készítési eljárásra utal. Az általunk megkérdezett,

nyomtatókat gyártó cégek több mint a fele nem készíti fotórealisztikus nyomtatót, csak tintasugarasat. Ezek jobbára grafikonok, színes ábrák, jó minőségű képek előállítására használhatók, de az igazi fényképmínőségtől egy kissé távol vannak.

Fotóminőségű nyomtatót nem mindegyik cég gyárt. A mezőnyünk tagjain kívül az itthon kapható típusok között szerepel a *Canon S800*, valamint a *Casio DP-8000*. Ezeket tőlünk független technikai okok miatt nem tudtuk tesztelni. A *Minolta*, az *Olivetti*, a *Xerox-Tektronix*, a *Tally*, a *Toshiba* és a *Ricoh* az alacsony árkategóriában, alacsony havi terhelhetőségű típusokat nem gyárt, az *Olympus* pedig beszüntette fotónyomtatójának forgalmazását. Végül, de nem utolsósorban a *Sony* két készülékkel is képviselteti magát, ám a forgalmazó csak rendelésre szállítja ezeket.

Gyártó	Típus	Technológia	Felbontás	Színek száma	Képjavitó technológiák
Epson	Stylus Photo 1290	Piezo-tintasugaras	2880x720	5+1	MikroWeave, Ultra MicroDots, AcuPhoto Halftoning
Fuji	NX-500	Termo-autokróm	306x306	-	-
HP	DeskJet 959	Termal-inkjet	2400x1200	3+1	PhotoRET III
HP	PhotoSmart P1100	Termal-inkjet	2400x1200	3+1	PhotoRET III
Kodak	PPM-200	Termal-inkjet	1200x1200	3+1	KODAK Color Rich Technology
Oki	DP-5000	Hőnyomtatás + opc. Szublimációs	1200x2400	3-7 (18)	-

A nyomtatási technológiákról

Tintasugaras. ■ A nyomtatás alapja a tinta, amelyet különféle módokon, egy fúvókán keresztül juttatnak a papírlapra. Ez a módszer lehet *thermal-inkjet* alapú, amikor a fúvóka előtti munkatérben egy ellenállás hirtelen felmelegíti, a tintát amely a hőtágulás hatására a fúvókán kilöködik. Ezt a módszert elsősorban a HP használja. Előnye a halk működés. A második módszer a *BubbleJet*: hasonló az előzőhöz, ám itt a munkatérben egy buborék található, amelynek a téréfogótát változtatják meg, és közvetett módon a buborék löki ki a tintát. Előnye, hogy a tinta érzékenyebb lehet a magas hőmérsékletre, a hátránya viszont, hogy a buborék nagyságát – s ezzel a kilövellt tinta nagyságát – nehéz meghatározni (a gázok ugyanis összenyomhatók). Ezt a

módszert a Canon használja. A harmadik módszer az *Epson* nevéhez fűződik: a munkatérben elhelyezett kristály *piezohatását* használják ki, amely a rá kapcsolt feszültség hatására megváltoztatja adott iránybeli méretét. Előnye, hogy akár nagyon kis tintacseppek is kilövelhetők vele, és jól kézben tartható a tintamennyiség, a hátránya viszont, hogy kissé hangos.

Termotranszfer. ■ A hőtranszfer eljárásnál egy hordozóra felvitt festéket egy speciális nyomtatófejjel, a hordozó oldaláról annyira felmelegítik, hogy a papír felett végighúzott szalagról a tinta átkerül a papír felületére. A tintasugarasokkal szemben nagy előnye, hogy a kész nyomat ellenáll a víznek és speciális papír sem szükséges a jobb minőség eléréséhez.

Termo-autokróm ■ Ez az eljárás inkább az előhívásra hasonlít, nyomtatásnak a kép megjelenítése miatt nevezhetjük. A papír tartalmazza. Speciális vegyi összetételének megfelelően a papírt ért fény mennyiség (UV sugárzás) nagysága szerint megváltoztatja a színét. Előnye, hogy az elkészült kép szó szerint fotómínőségű, hátránya, hogy speciális papír szükséges, amely „nyomatott” állapot előtt érzékeny a fényre.

Hőszublimációs ■ A termotranszfer nyomtatás egyik változata. A nyomtatófej a szilárd tintát olyan magas hőmérsékletre hevíti, hogy az elpárolog, és gőz formájában a speciális papírra kerül, amelyet az elnyel. Ennél az eljárásnál nincs szükség hordozóra, mivel ez akadályozná a jobb átmelegítést. Előnye, hogy tökéletesen árnyalt színtartományok is létrehozhatók a segítségével.

Epson Stylus Photo 1290



csatlakoztatott a számítógéphez, és gond nélkül telepítettük a hozzá való programokat.

Abban, hogy fényképeket nyomtathassunk, az *Epson Photo Quicker* nevű programja segít. Ennek a használata meglehetősen egyszerű, *drag and drop* módszerrel állíthatjuk össze az oldalakat, előre elkészített mintákra húzva a képeinket. A minták szöveges módon választhatók ki: előbb a papír mérete, azután a rajta elhelyezhető képek száma és/vagy mérete. A programból pár kattintással elérhetők a képet módosító funkciók, ám ha ennél többre vágyunk, akkor a nyomtatóhoz adott *Adobe PhotoShop 5.0 LE* használatát ajánljuk.

Nem a méret a lényeg. Ezt a közehelyet már sokszor hallhattuk, de mivel a tesztünket nem korlátoztuk a 10x15 cm-es fényképek nyomtatására, ezért szabad utat adtunk ennek az A3+ képeket előállító nyomtatónak is. Az A4-es testvérei egyébként a *Stylus Photo 790* és *890* névre hallgatnak. A készüléket USB porton

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: EPSON Stylus Photo 1290

Forgalmazó: R.A. Trade

Ár (nettó, VÁH.): 151 000 Ft

Internet cím: www.epson.com, www.ratrade.hu

Értékelés

Képmínőség: 36	40
Szolgáltatások: 24	30
Kezelhetőség: 16	20
Sebesség: 9	10

CP 2001/9



+ nagyon jó tintasugaras képmínőség, nagy méret

- a nagy méretet csak különleges igény indokolja

Interfész	Nyomatási méret	Papír	Méret, tömeg	Zajszint	Hozzáadott programok	Megjegyzés	10x15 cm-es kép nyomtatási ideje [s]
ECP, USB	323x477 mm (A3+)	45-194 g/nm	609x766x414 mm, kb. 8,4kg	< 42dB(A)	Adobe Photoshop LE 5.0, EPSON Photo Quicker	A3+ méretű	120
SmartMedia	101,6x152,4 mm	speciális	270x80x290 mm, 2,8kg	n. a.	Exif Viewer	2. 4. 16 kockás vágott lapok kezelése	240
ECP, USB	216x356 mm	60 to 200 g/m ²	440x370x196 mm, 5,94kg	46 dB(A)	HP Toolbox		100
CompactFlash, SmartMedia, USB, ECP	216x356 mm	60 to 160 g/m ²	440x430x196 mm, 6,65kg	42 dB(A)	HP Toolbox, HP Photo Print		100
CompactFlash, SmartMedia, USB	A4, letter, legal	max. 270 g/m ²	463x475x278 mm, 3,5kg	45 dB(A)	PicturePage	1,8" kijelző, USB ZIP drive hostolható	636
Párhuzamos, opc. USB és SCSI	217x328 mm	n. a.	462x300x190 mm, 5,2kg	51 dB(A)	Printer Monitor		330

Fujifilm FinePix NX-500



Ha a működési elvire gondolunk, akkor már csak kétkedve nevezhetjük nyomtatónak a *FinePix*-et, hiszen ez, a *termoautokróm* papírt használó készülék sokkal inkább képelőhívó. A számítógéptől függetlenül működik, a használatához mindössze egy tévére van szükség, amelyen a megle-

pően változatos és tetszetős menüt, valamint a képeket tekinthetjük meg. Ezeket a képeket vagy a számítógép USB portján keresztül küldjük a nyomtatóra, vagy a beépített SmartMedia kártyaolvasóba helyezve, a gép automatikusan letölti őket. Ezen a kis piacon nem meglepő, hogy a cégek nem szűkítik saját termékeikre a támogatottságot, így a készülék a kártyán lévő bármilyen JPG, TIFF és BMP képet megtalál, megjelenít és ki is nyomtat. A menü használatával 10x15 centiméteres, szabványképeket, indexképeket, 2, 4 és 16 darabos matricákat állíthatunk elő. Igazi különlegesség a naptár, valamint az igazolványképkészítés. Ez utóbbinál egy tetszőleges képről nagyíthatjuk fel a portrékat.

HP DeskJet 959c



Ez a tintasugaras nyomtató általános célra és emellett fotórealisztikus képek nyomtatására is használható. Első ránézésre ez utóbbi talán fel sem tűnik, hiszen a jobb oldalon található kezelőszervek, valamint a számítógépre felkerülő meghajtóprogramok alapján erre nem sokan

gondolnak. Mégis egyszerű megállapítani melyik nyomtató készült fényképméretű papírok kezelésére: a lapadagoló tálcá fellett, a dokumentumokat fogadó tálcá felhajtásakor megpillanthatjuk a szabványos méretű fényképlapok tárolására szolgáló lapadagoló. Ebbe a HP különleges, az átlagnál hosszabb, letéphető szegélyű fotópapírjai helyezhetők. Nyomtatás előtt érdemes a meghajtóprogram karbantartás részében nemcsak a fejeket beállítani, hanem ennek az adagolótálcának a beállítását is elvégezni. Ehhez a nyomtató behűz, majd kidob egy papírt, amely újra felhasználható. A lap helyzetét az egyébként a papírok minőségét megállapító optikai rendszer segítségével határozza meg.



Köhler Zsolt munkatárs

Véleményem

A tintasugaras technológiák ma már olyan jó minőségben állítják elő a képeket, hogy mellettük csak nehezen rúgnak labdába más, alternatív technológiák. Ráadásul ez utóbbiak üzemeltetési költségei a tintasugarasokét jócskán meghaladják, bár közös jellemzőjük, hogy mindegyikük tud valami olyat, ami tintasugaras technológiával elérhetetlen. Ha nem a technológia miatt olyan jók, akkor a felhasználás közben nyúj-

tanak többet. Ha a képek minősége a teszttünkre kijelölt kategórián belül olykor el is tér egymástól, az vitathatatlan, hogy ezen nyomtatók bármelyike alkalmas arra, hogy a vele készült képeket a hagyományos fényképekkel megegyező módon használjuk. Innen pedig már csak egy lépés, hogy ki-ki azt válassza, amelyik a pénztárcájának és a számítástechnikai tudásának a legmegfelelőbb. A hőnyomtatók képei igazán lenyűgözők, én mégis maradok a jól bevált tintasugarasok mellett (legalábbis amíg nem kapok jelentős fizetésemelést ☺).

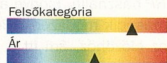
INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Fujifilm FinePix NX-500
 Forgalmazó: Mediker
 Ár (nettó, végfelh.): 108 000 Ft
 Internetcím: www.fujifilm.com, www.mediker.net

Értékelés	
Képmínőség: 28	40
Szolgáltatások: 30	30
Kezelhetőség: 20	20
Sebesség: 8	10

CP 2001/9

86 Pont



- kiváló színátmenetek, jó szolgáltatások, képnézegetésre is használható
- speciális papír szükséges hozzá

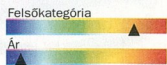
INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: HP DeskJet 959c
 Forgalmazó: HP Magyarország
 Ár (nettó, végfelh.): 47 920 Ft
 Internetcím: www.hp.hu

Értékelés	
Képmínőség: 40	40
Szolgáltatások: 22	30
Kezelhetőség: 13	20
Sebesség: 10	10

CP 2001/9

85 Pont



- nem csak fotónyomtatásra használható
- a képek nyomtatásához segédprogramra van szükség

Értékelés

Tesztünk eredményei – valamint több tesztalany – szerint a legszebb képeket visszaadó nyomtató a *HP PhotoSmart P1100* lett, amely mögött nem sokkal maradtak le a többiek. A számítástechnikától kissé távol álló felhasználóknak a legtovább szolgáltatással felruházott *Fujifilm NX-500*-at vagy a *Kodak PPM-200*-at ajánljuk.

Küldőnappal jutalmazzuk az *OKI DP-5000* nyomtatóját.

mérnöki megoldások máról holnapra



A modern kommunikációs lehetőségek alkalmazása **mára** a műszaki dokumentumok kezelésének világában is nélkülözhetetlenné vált. A Xerox ezért **már a holnapra** gondolva fejlesztette ki a **mérnöki DDS sorozatot**, mely - kategóriájában egyedülállóan - biztosítja az interaktív Internet elérhetőséget. A multifunkciós rendszer leegyszerűsíti és felgyorsítja a globális feladatok elvégzését, mivel (külön szerver számítógép nélkül) képes egyidejűleg másolni, felügyelet nélkül nyomtatni és szkennelni.

A felhasználók kényelméért az induló készlethez papír és toner tartozik. Ráadásul a DDS sorozathoz a Xerox három évig ajándék kellekanyagot biztosít!* Így Ön akár **már ma** élvezheti a **holnap** technológiájának minden előnyét.

*A meghatározotti időszakban bizonyos példányszám erejéig ingyenes tonert biztosítunk.

További információért keresse fel a legközelebbi Xerox képviselőt, vagy látogassa meg Internet oldalunkat a www.xerox-emea.com/xcg vagy www.xerox.hu címen.



Xcopy Kft. – A XEROX hazai legnagyobb forgalmazója
A közbeszerzés hivatalos szállítója

†103 Budapest, Gyömrői út 86. • Telefon: 262-7865, 260-3145, 262-4237 • E-mail: xcopy@mail.datanet.hu

ability OFFICE 2000

JOGTISZTA IDORAI PROGRAMCSOMAG

csak 38.000,- Ft

MS Office 2000 kompatibilis

SZÖVEGSZERKESZTŐ ADATBÁZIS-KEZELŐ TÁBLÁZATKEZELŐ

+ PhotoShop kompatibilis fotó szerkesztő!

1054 Budapest
Zoltán u. 13
T: 353-1898
T/F: 332-9923


**CD
Multimédia**
Europress Hungary

www.cdmultimedia.hu
www.ability.hu

HP PhotoSmart P1100



A HP fotónyomatóai a digitális fényképezőgépeivel összhangban készültek. Az egyik legjobb, a P1100-as típus a HP saját típusain kívül más kamerákkal is használható, ha a nyomtató oldalába épített CompactFlash és SmartMedia kártyaolvasót vesszük igénybe. Mint említettük, az

ilyen nyomtatók fényképezőgéptől függetlenül a kártyákon lévő képeket kezelik. Ennél a típusnál az előlapon elhelyezett gombokkal a számítógéptől függetlenül állíthatjuk be a nyomtatót, a használt papírt és – többek között – a fotó tónusát. Számítógép nélkül a nyomtató teljes értékűen csak HP fényképezőgéppel használható, hiszen csak azokon található infravörös JetSend port, amellyel a képek a nyomtatóba tölthetők. A behelyezett memóriakártyán viszont csak szám szerint válogathatunk a képek közül, de ha nem tudjuk, melyik képet szeretnénk nyomtatni, egy előnézeti indexet kell nyomtatnunk, például egy sima A4-es papírlapra.

Kodak PPM-200



A Lexmark-Kodak közös fejlesztéseként készült nyomtató a Personal Photo Maker névre hivatgat. A készülék alapját a Lexmark fejlesztette, a Kodak pedig megépítelte egy SmartMedia és egy CompactFlash memóriával. Az USB be- és kimenettel egyaránt felszerelt nyom-

tató különlegessége, hogy számítógéptől függetlenül is működőképes, és az USB interfészes ZIP meghajtót is képes kezelni. A nyomtató meglehetősen könnyű, a jobb oldalán egy kihajtható LCD kijelző jeleníti meg a Kodak fényképezőgépeiről ismert stílusú menüt, amelyben a papír minősége, mérete és a fényképek mérete állítható be. A PDOF kompatibilis nyomtató lehetővé teszi, hogy a fényképezőgépen előzőleg nyomtatásra kijelölt képeket itt már hosszabb keresgélés nélkül is ki tudjuk nyomtatni.

A színjavító technológiának köszönhetően a kis felbontású képek a pixeleztség elkerülésére érdekében nyomtatás előtt egy javításon esnek át.

OKI DP-5000



Az asztali színes nyomtatók piacán az OKI külön utakon jár, s bár a tintasugaras nyomtatás a legelterjedtebb, a cég mégis a termotranszfer nyomtatási mód mellett kötelezte el magát. A kínálatában szereplő két nyomtató közül a kisebbiket vizsgálhattuk meg. Mind a két készülék fes-

tékazottakat használ a nyomtatáshoz, amelyekben felteker szalagon található a festék. A festékek között megtaláljuk a hagyományos C,M,Y,K színeket, sőt ezek fémes változatait is. Van még ezüst, arany és ezek fémes változata is, amelyeket a megadott kódú színeknél használja az eredeti színek helyett vagy mellett. A festékből econo változatot is kapunk, emellett fehér, alapozó és finisher is a nyomtatóba helyezhető. Ezekkel akár hagyományos papírra is készíthetünk fotóminőségű nyomtatásokat. A nyomtató opcionálisan bővíthető a szublimációs készlettel, így szublimációs C,M,Y és finisher kazetták is használhatók.

INFORMÁCIÓK

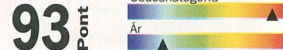
Gyártó, típus: HP PhotoSmart P1100
 Forgalmazó: HP Magyarország
 Ár (nettó, végfelh.): 61 760 Ft
 Internetcím: www.hp.hu

Értékelés	
Képmínőség: 40	40
Szolgáltatások: 27	30
Kezelhetőség: 16	20
Sebesség: 10	10

CP 2001/9

93 PONT

Csúcskategória



- nagyon jó keretprogram a fotók nyomtatásához
- önálló működésnél nehézkes a képek kiválasztása

INFORMÁCIÓK

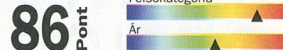
Gyártó, típus: Kodak PPM-200
 Forgalmazó: Digitáltechnika
 Ár (nettó, végfelh.): 99 992 Ft (akcióban: 39 000 Ft)
 Internetcím: www.kodak.com, www.dit.hu

Értékelés	
Képmínőség: 32	40
Szolgáltatások: 30	30
Kezelhetőség: 18	20
Sebesség: 6	10

CP 2001/9

86 PONT

Felsőkategória



- beépített kijelző a képek nézegetéséhez
- külön kell letölteni a OneTouch programot

INFORMÁCIÓK

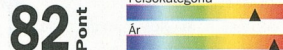
Gyártó, típus: OKI DP-5000
 Forgalmazó: OKI Magyarország
 Ár (nettó, végfelh.): 164 000 Ft
 Internetcím: www.okihu.hu

Értékelés	
Képmínőség: 36	40
Szolgáltatások: 27	30
Kezelhetőség: 12	20
Sebesség: 7	10

CP 2001/9

82 PONT

Felsőkategória



- kiváló képmínőség, különleges színek
- a hőszublimációs mód csak opcionális

KÖHLER ZSOLT

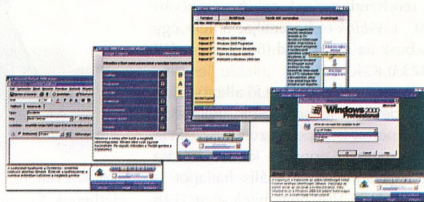


PROFESSIONÁLIS NETg E-LEARNING TANANYAGOK A SYNERGONTÓL

Az e-learning technológia fejlesztésében és hazai elterjesztésében élenjáró Synergon Informatika Rt. 2000. júniusától a NETg hivatalos viszonteladója és lokalizációs partnere, amely tevékenységet a Synergon Education üzletágunk szolgáltatja. Az angol nyelvű NETg kurzusok forgalmazásán kívül azok honosításával, vagyis magyar nyelvre való átültetésével foglalkozunk. A NETg tananyagokat a SYNEDU™ e-learning rendszerünk keretében szolgáltatjuk ügyfeleinknek.

JELENLLEG ELÉRHETŐ MAGYAR NYELVŰ FELHASZNÁLÓI TANFOLYAMAINK:

- Microsoft Windows 2000 Professional User Fundamentals
- Microsoft Outlook 2000 Fundamentals
- Microsoft Excel 2000 Fundamentals
- Microsoft Word 2000 Fundamentals
- Microsoft PowerPoint 2000 Fundamentals
- Microsoft Outlook 2000 Professional User
- Microsoft Word 2000 Professional User
- Microsoft Excel 2000 Professional User
- Microsoft PowerPoint 2000 Professional User



A NETg

A National Education Training Group amerikai központú cég, amely számítógépes alapú, interaktív multimédiás tréningeket értékesít világszerte. A NETg-t 1968-ban alapították elsődlegesen új oktatási technikák kifejlesztésére. Napjainkra a világ 60 országában működnek képviselői, s több mint 1300 tananyaggal rendelkezik. Tananyagait olyan jelentős informatikai partnerek által kibocsátott eszközökhöz készíti, mint a Microsoft, Cisco, SAP, Oracle, Novell, Netscape, vagy a Lotus.

A NETg NEMZETKÖZI REFERENCIÁI:

ABN Amro, AT&T, British Telecom, British Aerospace, Daimler Chrysler, Deutsche Bank, EDS, Ernst&Young, GE Capital, Hewlett Packard, IBM, Lufthansa, Motorola, Nestlé, Rolls Royce, Siemens, Xerox

AZ E-LEARNING KÖZPONTJA™

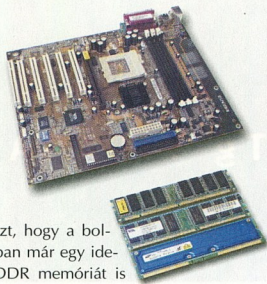


Synergon Education ■ 1139 Budapest, Váci út 99. ■ tel.: 288-7040 ■ fax: 288-7041 ■ oktatas@synergon.hu ■ www.synedu.hu



Alaplap

ASUS CUV266



Azt, hogy a boltokban már egy ideje DDR memóriát is lehet kapni, megszokhattuk. Azt azonban nem, hogy az AMD-vel látványosan összefonódó memóriatípust ezúttal Intel processzorok alapján látjuk viszont. De mégsem ez a meglepő, hiszen az Intel már régóta jelezte, hogy a DDR memóriát is használni fogja. Hát úgy tűnik, a piacon a VIA megelőzte, és az ASUS alaplapjára helyezte *Apollo Pro 266* névre hallgató chipsetjét. Ezzel a VIA több ponton is az Intel frontjára lépett: az *Apollo Pro 266* az *Intel Hub Architecture (IHA)* rendszerbuszának egy hasonló változatát, a *V-Link*-et használja, amely egy külön busz az északi híd (8633) és a déli híd (8233) IC-k között.

A PCI busz a chipsetet két fő alkotóeleme közül a déli híd IC-hez került, mely akár hat USB portot is képes kezelni. Az ASUS mindent megtesz ennek a kihasználására is, az alaplapoz opcionális hátlapot is mellékelnek, a VIA által hitelesített, 128 Mb-ajt DDR SDRAM-mal karöltve.

Az alaplap elrendezése – tesztünk tanúsága szerint is – nagy stabilitást kölcsönöz, ám rengeteg szabad hely maradt az alaplapon, ahová esetleg SDRAM foglalatok is kerülhettek volna.

NÉVJEGY

Név: ASUS CUV266

Kategória: Alaplap

Forgalmazó: ASPECT

Internetcím:

www.aspect.hu, www.asus.com



- + nagy stabilitás, kiváló támogatottság
- a piac ma még az SDRAM-é

Palmtop

HP Jornada 548

Kis mérete ellenére egyszerű tulajdonságokkal örvendeztet meg tulajdonosát a *Hewlett-Packard* új „zseb PC-je”. Bár a kezelése elsőre kicsit nehézkesnek tűnhet, hamar megbarátkozhatunk vele. Használhatjuk határidőnaplónként, elektronikus levelezésünk lebonyolítására, diktafonként, zenehallgatásra, szövegszerkesztésre, táblázatokat hozhatunk létre a segítségével, vagy akár játszhatunk is rajta. Ez persze csak egy kis része azon szolgáltatások armadájának, amelyeket ez az apróság a magáénak mondhat. Az asztali számítógépünkhöz az USB vagy a soros porton keresztül kapcsolhatjuk. Az ehhez szükséges kábeleken kívül kapunk még asztali töltőt, egy fejhallgatót és angol nyelvű leírást is a készülék mellé. A mellékelt CD-ken a *Windows* palmtopra készített változata, valamint az *Outlook 2000* és a számítógépek közötti kommunikációhoz szükséges *ActiveSync* nevű programon kívül még számos szoftvert megtalálható.



A közvetlen PC kapcsolaton keresztül elérhetjük az internetet vagy akár a helyi hálózatunkra is kapcsolhatjuk a *Jornada 548*-ast. A színes, 16 bites kijelző tiszta képet szolgáltat, ám sajnos hiányzik a kezelőgombok megvilágítása. A gép belső memóriája 16 Mb-ajt, de ezt kiegészíthetjük egy kétszer ekkora méretű kártyával.

NÉVJEGY

Név: HP Jornada 548

Kategória: palmtop

Forgalmazó: HP

Magyarország

Internetcím: www.hp.hu



- + sokoldalúság
- a kezelése elsőre egy kicsit nehézkes

Hordozható audio-lejátszó

Panasonic SV-SD05

Csodás hangzás, igényes kidolgozás és roppant egyszerű kezelhetőség jellemzi a *Panasonic SV-SD05* jelzésű hordozható audio-lejátszót.

A készülék csomagolása a fejhallgatón kívül egy 64 Mb-ajtos SD memóriakártyát, az ehhez tartozó író-olvasó egységet, telepítő CD-t, egy nyakba akasztó horgot és egy tetszőtös formájú tárolódobozt tartalmaz.



A 16 és 32 Mb-ajtos méretben is kapható memóriaegységre ACC és MP3 formátumú fájlok rögzíthetők. Az ehhez szükséges író-olvasó készüléket az USB porton keresztül kapcsolhatjuk a számítógéphez, így a zenéink feltöltése viszonylag rövid időt vesz igénybe. Az adatmozgatáshoz persze szükségünk van még a *RealJukebox* nevű programra, amelyet szerencsére a telepítő CD-n is megtalálunk.

A fejhallgató egyetlen AAA jelzésű ceruzaelemmel nagyjából hatórás működésre képes. A készülék kijelzője nem túl mérete, de a szükséges információk megtalálhatók rajta.

Sajnos a párnázottság hiányosságai miatt a lejátszó viselése hosszabb idő elteltével kényelmetlenül válhat, ám ezt a még nagy hangerőnél is a torzításmentes jó hangzás kompenzálja.

NÉVJEGY

Név: Panasonic SV-SD05

Kategória: hordozható audio-lejátszó

Forgalmazó: MMD

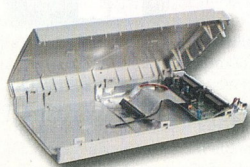
Internetcím: www.panasonic-europe.com/sd



- + rendkívüli hangzás, igényes kidolgozás
- szegényes párnázottság

Gyorsteszt

Mobil rack

Freecom Classic
DRIVE IN

Érdekes megoldást kínál a Freecom a notebookok CD-vel történő felszerelésére, elsősorban azoknak, akik nem üzemszerűen szeretnék használni az optikai meghajtójukat. A drága külső meghajtó helyett elegendő megvásárolni a Freecom DRIVE IN modult, ami tulajdonképpen egy külső mobil rack.

Helyezhetünk bele CD-olvasót, CD-író, DVD-olvasót, sőt belső mobil racket (és így merevlemezt) is, bár a Freecom ez utóbbi kettőhöz nem ajánlja, a csatlakozás sebessége miatt. A DRIVE IN párhuzamos vagy USB porton csatlakoztatható a számítógépre. Párhuzamos port esetén 386-os gép DOS-szal, USB-s csatlakozásnál pedig Pentium 166 és legalább Windows 98SE a minimális követelmény. Az elméletileg elérhető maximális sebesség 3 (EPP módban), illetve 1,5 Mb/aj másodpercenként (ez kb. 20x-os, illetve 10x-es CD sebességnek felel meg).

Ha a gyorsabb párhuzamos csatlakozást választjuk, további eszközeinket (pl. szkennert, nyomtatót) a hátdalalon elhelyezett kimeneti csatlakozóra köthetjük. A racknek audio kimenete is van, de nem a hagyományos, hanem a kompozit változatban. Meghajtóprogramot DOS, Windows 3.x/95/98/ME/NT/2000 és Macintosh alá is kapunk.

Hangfalrendszer

Philips Acoustic
Surround Power

Vitathatatlanul a felső kategóriába sorolható a Philips négycsatornás hangrendszerre, az Acoustic Surround Power. A készlet két pár flat (sfk) hangszóróból, mélynyomómódból, távirányítóból és az ehhez szükséges elemekből, valamint a szükséges kábelekből és egy rövid tájékoztatófüzetből áll.

A kisméretű szatelitek falra is szerelhetők, a teljesítményük egyenként tíz watt. A mélynyomó már komolyabb teljesítményt kínál: két darab negyven wattos hangszóró kapott benne helyet. A frekvencia 40 Hz-től 20 kHz-ig terjed. A hangfalrendszer minden hangot szépen szólatat meg, a magasat és a közepet ugyanúgy, mint a mélyet. Csak akkor hallani egy kis torzítást a mélyebb hangoknál, ha teljesre vesszük a hangerőt. Három vonalbemenetet is találhatunk rajta, ami azért különösen előnyös, mert nemcsak a számítógépünket köthetjük rá, hanem még két külső hangforrást is.



Távirányítója segítségével minden fontos paramétert beállíthatunk, akár néhány méteres távolságból is. A Philips Acoustic Surround Power külseje is a minőséget tükrözi, összhangban van kedvező belső tulajdonságaival.

Digitális fényképezőgép

Premiere
fényképezőgépek

Ma még nagyon kevés embernek jelent az a név valamit, hogy Premiere. Legfeljebb az Adobe egyik terméke ugrik be róla, de jó lesz másról is megjegyezni ezt a nevet, ugyanis hamarosan másképp is feltűnhet.



A tajvani Premiere cég 1983-ban alakult, de csak 1998-ban kezdett el foglalkozni digitális fényképezőgépekkel, s e kamerái a kompakt kategóriába sorolhatók.

Hazai bemutatkozásán négy digitális gép képviselte a céget: a DC-526 webkameraként is működő, 640x480 felbontású, USB csatlósó eszköz. A DC-530 egy kisméretű fényképezőgép, 2 Mb/ajt beépített memóriával, amely MP3-lejátszóként is megállja a helyét (képnézőn bal oldalt). A DC-1310 már komolyabb, 1,3 megapixel, fixoptikás készülék, míg a DC-2000 2,3 megapixel, 2,3x-es optikai és 2x-es digitális zoommal büszkélkedhet.

Többetets tesztünk alatt a nyaralás legfontos helyszínén megállták a helyüket a gépek. Itt-ott kisebb hibák még találhatók rajtuk, ám az igen kedvező ár láttán mindezek megbocsáthatók (nagyon is!). Ezekkel a gépekkel immár nagyobb vásárlói réteg számára nyílik ajtó a digitális fényképezés felé.

NÉVJEGY

Név: Freecom DRIVE IN

Kategória: Mobile Rack

Forgalmazó: Napfény
Kereskedelmi Kft.

Internetcím: www.freecom.hu,



- + sokoldalú használhatóság
- kicsi az átviteli sebessége

NÉVJEGY

Név: Philips Acoustic
Surround Power

Kategória: Hangfalrendszer

Forgalmazó: Napfény
Kereskedelmi Kft.

Internetcím: www.multimedia.hu

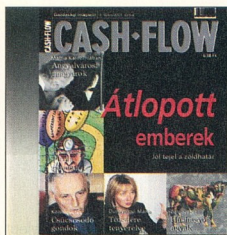


- + gyönyörű hangzás, igényes külső
- nagy hangerőnél kissé torzít

NÉVJEGY

Név: DC-526, DC-530,
DC-1310, DC-2000Kategória: Digitális
fényképezőgépekForgalmazó: ATCOMP
Internetcím: www.atcomp.hu,
www.premiere.com.tw

- + nagyon kedvező ár
- itt-ott kisebb hibák



Előzetes
augusztusi számunkból:

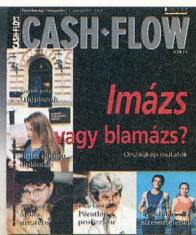
E havi számunkban
megszólal:

- Kolláth György
- Ferge Zsuzsa
- Müller Péter



Szó esik:

- Pénzmosásról
- Autólopásokról
- Túlszámlázó éttermekről



Keresse augusztus
elején az újságárusnál!

Tanácsot adunk:

- Munkabalesetekhez
- Külgazdasági üzletekhez
- Virtuális lélegzőgyűlőshöz

CASH-FLOW

Európa szótár sorozat
 kétnyelvű hangszótárak
 Ára lemezenként 3990 Ft



Ausztrália
 KÖSSUTH KIADÓ
 CD-ROM

EUROPA SZÓTÁR
 EUROPA WÖRTERBUCH
 KÖSSUTH KIADÓ
 CD-ROM
 T. NGARISCH DEUTSCH
 SEMET MAGYAR

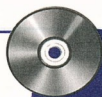
KÖSSUTH KIADÓ
 MINŐSÉG ÉS TUDÁS A MULTIMÉDIÁBAN

Kontinensről kontinensre
 a szárazföldek természetrajza
 Ára lemezenként 5990 Ft

Megrendelhető, megvásárolható: 1043 Budapest, Csányi L. u. 34.; 1061 Budapest, Andrássy út 13. E-mail: rt@kossuthed.hu
www.kossuth.hu



CD-ROM



A cikkben szereplő programok telepítőköszöleteit CD-mellékletünk **Cikkek/Bannerölök** könyvtárában találhatják.

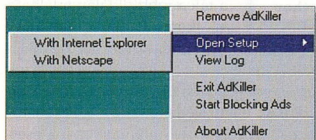
REKLÁMSZÜRÉS

Gyorsabban az interneten

Az alábbiakban jó néhány olyan, általunk a gyakorlatban is kipróbált programot mutatunk be, amelyek képesek arra, hogy a reklámokat (vagy azok egy részét) kiszűrjék. (Ilyen programok időnként újsgünk CD-in is felbukkantak. Legutóbbi számunk CD-mellékletén például a *PopUp Stopper 2.2*-est találhatták meg.) Természetesen nem állt módunkban az interneten fellelhető összes programot tesztelni. Aki kevesli a „felhozatalt”, maga is kereshet, illetve kipróbálhat számos más alkalmazást. (Például a www.flourish.org/adremove/index.html#multipleplatforms.htm címen megtalálható még jó pár további program neve és URL-je.)

AdKiller version 1.2

Bár a program „névjege” szerint a készítés 1999-2001. között zajlott, a periodikusan frissíthető *Ad Definitions* szerkesztése, úgy tűnik, hamarabb lezárult, utóljára 2000. december 14-én módosították.



Az AdKillert külön-külön kell konfigurálni a két legelterjedtebb böngészőhöz

A Netscape és az Internet Explorer alatt működő program proxyszervertéként funkcionál. A beállításokat elvégezhetjük az *adkiller.txt* tartalma vagy az *Open Setup* menüpont alatt, az utóbbi a tálcán megjelenő ikonra kattintással, a felgördülő menüből érhető el.

A program által használt listát – amely alapján a szűrés történik – meglehetősen nehézkesen lehet új elemmel kiegészíteni, pedig szükség lenne rá, ha használni akarjuk, mert a magyar oldalakon feltűnő pop-up ablakokat a tapasztalataink szerint általában sajnos nem szűri ki.

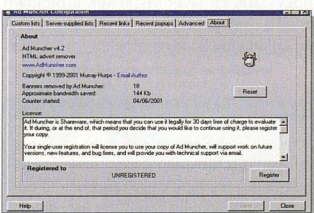
Ad Muncher v4.2

Az alkalmazás a fejlesztők ígérete szerint együttműködik a legismertebb böngészőkkel, törli a bannereket, gombokat, pop-upokat.

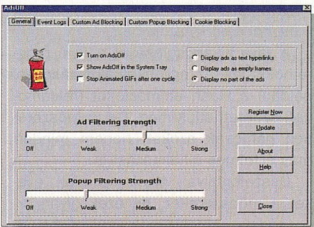
A telepítést követően a program működéséről a tálcán feltűnő, ökrörjeft formá-

Az internetes társadalom ma két csoportra oszlik: vannak, akik – elsősorban anyagi megfontolásból, esetleg kreativitásuk kiélése miatt – kedvelik a bannereket és egyéb internetes reklámokat, és vannak, akik szívesen szabadulnának tőlük. Az előbbieknél bannerkészítő pályázatunkkal kínálunk kihívást, ám jelen cikkünkben kiderül: az utóbbi csoportról sem feledkeztünk el.

zó kis ikon segítségével tájékozódhatunk, illetve ezzel végezhető el a beállítások. Statistatikát ugyan nem készít a program, de arra azért lehetőségünk van, hogy figyelemmel kísérjük az aktuálisan megnyitott weboldalakat, illetve reklámoldalakat.



Az AdMuncher kis ökrörskéje a konfigurációs lehetőségekkel



Az AdsOff! beállításainál elegendő megadni, milyen erősen „füjön rá” a program a különböző reklámokra

A népszerűség titka

Miért népszerűek az internetezők körében azok a szoftverek, amelyek képesek kiszűrni a weboldalokról a reklámokat?

A népszerűség egyik oka a sebesség. A sok reklámot tartalmazó oldalak betöltése általában több időt igényel (különösen akkor, ha a reklámképek más szerverről érkeznek). Az „időtényező” pedig fontos szempont, főként ha szem előtt tartjuk, hogy mekkorák ma Magyarországon a telefonszámok.

A második ok a reklámok „szemtelensége”. A reklámok előtölödnek, kirívóak, esetenként rontják a HTML oldal olvashatóságát. Idővel már nem is tudunk odafigyelni az információkra, mert minduntalan a szemünk sarkában látjuk a villogó reklámot.

A harmadik ok az, hogy ezek a reklámok behatolnak a magánszféránkba. Sokak számára idegen a gondolat, hogy bizonyos mozgások a hálón az úgynevezett cookie-k révén követhetővé válnak, s egyes szerverek képesek bennünket visszatérő látogatóként „felismerni”. A sűtik és a reklámok letöltése lehetővé teszi, hogy ilyen téren is megőrizzük inkognitónkat a hálón.



Így értesíthetjük a fejlesztőket az AdSubtract esetleges hiányosságairól



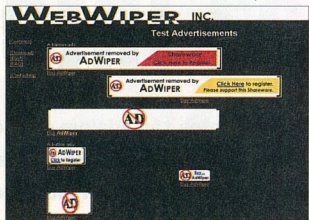
Egy lehetséges vélemény a reklámokról...

Netscape alatt az *Ad Muncher* nagyjából megbízhatóan működött, az Internet Explorer 5.5 „elszállt” tőle (a probléma esetleges előfordulását a fejlesztők jelezték), az Opera viszont egyszerűen nem volt képes behozni a „földalot”, amihez pl. a pop-up ablak tartozott, bár a popout kiszűrte („ad-munched”). Történt mindez annak ellenére, hogy a fejlesztők mindhárom böngészőt felsorolták a program által támogatott browserek között.

AdsOff! v2.0

A program installálása után újra kell indítani a gépet. Az újraindítás után láthatjuk, hogy a program ikonja megjelent a tálcá jobb oldalán: az ikon „inaktív” állapotot jelöl a szűrőzés kezdetéig, amikor

is automatikusan „aktivizálódik”. Ha a bal egérgombbal a szűrőjeire emlékeztető ikonra kattintunk, feltűnik a program beállítórésze. Az itt kijelölt változások azonnal életbe lépnek, amíg becsukjuk az ablakot, de a megnyitott böngészőablakot természetesen frissíteni kell. A legtöbb felhasználó számára az alapbeállítás



Az AdWiper reklámokkal teletöltött tesztoldala a program telepítése előtt (fent) A GuideScope tetszetős felépítésű menüje (jobbra)

tásuk elegendőek lehetnek: a program „alapból” szűri a reklámokat és a pop-upokat, de akár az is beállítható, hogy az animált GIF-eket is leállítsa egy ciklus lefutása után. Az AdsOff! képes védekezni a sütiik (cookies) ellen, a magyar oldalak esetében azonban csak azt követően, hogy azok címével frissítettük a program adatbázisát (amelyben erendően csak amerikai címek szerepelnek).



Reklámentésítés alapból

Ahhoz, hogy a reklámoktól megszabaduljunk, nem kell feltétlenül új programot telepíteni a számítógépünkre.

Ha például a böngészőnkben kikapcsoljuk a képek letöltését, akkor nemcsak a reklámoktól, hanem az adott weboldal forgalmát mérő webauditok jórésztétől is megszabadulhatunk, s ezzel gyorsul a letöltésünk. Cserében viszont a weboldalakon található többi kép sem fog letöltődni.

A Netscape 6-os (Mozilla) esetén lehetőségünk van arra, hogy csak az olyan képek letöltését tiltsuk le, amelyek nem arról a szerverről jönnek, amelyről épp le töltünk (a reklámok tipikusan ilyenek). Az Opera pedig olyan beállítást is lehetővé tesz, amelynek a segítségével letilthatjuk az animált GIF-eket.

Ha a JavaScriptet tiltjuk le, akkor a pop-up ablakoknak, sőt, szerencsés esetben a bannerek egy részének is búcsút mondhatunk. Viszont ha így cselekszünk, nemcsak a dinamikus weboldal nyújtotta előnyöktől fogunk elcsúszni, hanem több oldal egyáltalán nem fog működni a böngészőnkben.

A Java kikapcsolásával a Java programokat és az egyéb alkalmazásokat, például a Flash animációkat (reklámokat) szüntethetjük meg. De természetesen nemcsak azokat, hanem minden más értelmes alkalmazást is.

Összefoglalva: Alkalmazhatjuk ezeket a módszereket, de ezek olyan orvosságok, amelyeknek súlyosabb a mellékhatásuk, mint amilyen problémát gyógyítanak.

Érdekes beállítási lehetőség – amellyel másutt nem találkoztunk –, hogy megadhatjuk, mi legyen a kiszűrt reklámok helyén: hipertext, üres frame vagy ne lát-szódjon semmi a reklámból.

Tapasztalataink szerint a Netscape 4.77, az Internet Explorer 5.5 és az Opera alatt a program megbízhatóan működik, magyar oldalak esetén azonban csak akkor, ha már „megtanítottuk” a pop-upok szűrésére (az Event Logs fülön lehetőség van a pop-up ablakot felvenni a blokkoló listába). Netscape 6 alatt csak a pop-up-ok szűrését találtuk kielégítőnek, a reklámok egy része látható maradt. (Ezzel kapcsolatban csak annyit jegyeznék meg, hogy a készítőik csak az operációs rendszert adják meg követelményként, a böngésző típusát nem, azt állítva, hogy bármelyikkel jól működik.)

AdSubtract 1.68 SE

A telepítés után, amelynek a keretében a program proxy-szerverként állítja be magát –, a tálcá jobb oldalán található +/- ikonra kattintva juthatunk

a beállítási lehetőségekhez. Kérhetjük a reklámok és a sütiik kiszűrését (vagy ezek egyikéről le is mondhatunk), ám a pop-up ablakok elleni védekezésre nincs lehetőség. A szűrés lehet automatikus (ez esetben minden látogatott oldalra vonatkozik), illetve egyénileg konfigurálható, azaz a meghatározható, hogy mely oldalak látogatásakor aktiválódjon. A program plusz szolgáltatása, hogy képes megjeleníteni a kiszűrt objektumok statisztikáját. A beállító programban aktiválható, hogy a program értesítsen-e bennünket az AdSubtract újabb fejlesztéseiről.

A készítőket a weboldalukon található űrlap segítségével tájékoztatni lehet a ki nem szűrt reklámokról.

Mit tapasztalunk, ha az egérral a „reklámfelület” (a kiszűrt reklám) fölé megyünk? Az egérkurzor megváltozik, a böngésző alján pedig feltűnik a reklámhoz tartozó URL, sőt a link is működik, de a reklámcsíkot, illetve annak grafikáját a program „eltakarja”.

AdWiper 1.02

Az AdsOff!-hoz hasonlóan installálás után újra kell indítani a gépet. Egy tesztoldalt segít annak eldöntésében, hogy jól működik-e a program – ha igen, akkor

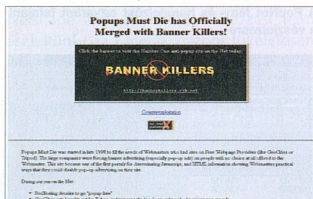
azon az oldalon egyáltalán nem látunk reklámot (a tesztoldalt a készítő weblapján találjuk).

A programot a készítő Internet Explorer alá szánták, eredetileg a 4.0-s verzióra fejlesztették, de – esetenként némi plusz beállításal – magasabb verzióiban is működőképes. Szokatlan módon a programnak nincs ikonja a tálcán, a viszonylag egyszerű konfigurációs lehetőségekhez a Start menüből juthatunk el. Itt állíthatjuk be, hogy milyen típusú reklámok ellen szeretnénk védekezni (képreklám, Java program), illetve azt, hogy milyen erősségű legyen a védekezés. A magyar oldalak nem egészen megbízhatóan szűri, a programhoz tartozó *myrules.txt* szerkesztésével (amely egyszerű szövegszerkesztés is történhet) lehet javítani a hatásfo-

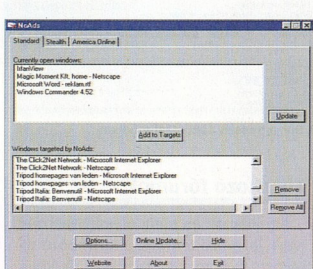
kessége, hogy a „kiszűrt” ablak egy pillanatra feltűnik, majd törlődik (ezt a jelenléget más programnál is tapasztaltuk).

Don't Panic 4.0

A *Don't Panic* rendkívül sokoldalú program, a süti és a reklámok szűrése ennek a sokoldalúságnak csak az egyik – természetesen igencsak hasznos – „velejárója”.



Halál a pop-upokra!



Felvetel a tiltólistára a NoAds menijében



A pop-up ablakok letiltása a Don't Panic bejelentkező varázslójában

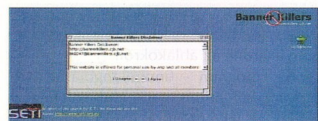
A beállításokat itt is a tálcán lévő *felkiáltójel* kis ikonnal érhetjük el. A pop-up ablakok szűrésekor Internet Explorer használatára esetén három mód közül választhatunk (a Netscape nél és az Operánál csak az *Aggressive* védelem működik).

Az *Intelligent* megoldás megengedi teljes méretű új ablak nyitását (pl. új

böngészőablak vagy link megnyitása új ablakban), de automatikusan kiszűri a kis-méretű böngészőablakokat. A *Single Pop-up* aktiválása – a nevéhez illően – csak egyetlen pop-up ablak megnyitását engedélyezi. *Aggressive* módban a program, mérettől függetlenül, letilt minden pop-up ablakot.

Bármely védekezési mód esetén nyithatunk azonban új ablakot, ha az ablak vagy a link aktiválása közben lenyomva tartjuk a **Ctrl** billentyűt. (Ez hasznos lehet, ha *Aggressive* módban „kézilég” szeretnénk új ablakot nyitni, enélkül ugyanis a program minden ilyen irányú kísérletnek ellenáll.)

A programot mindhárom böngészővel kipróbáltuk, s a működésével elégedettek voltunk.



A „bannerlők” kiáltványa



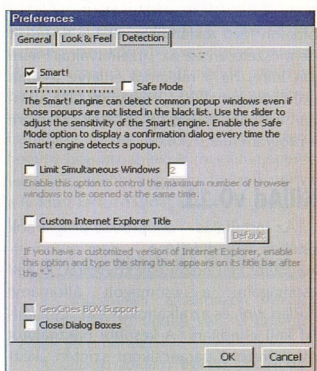
A KillAd honlapja pop-up ablakkal borítva

kon. Pop-up ablakok ellen sem találtuk tökéletesnek. A szűrés 50%-os: a pop-up ablak bejön, igaz, üresen.

AnalogXPow! 1.57

Telepítés után a tálca jobb oldalán található ikonra kattintva végezhethük el a beállításokat.

A program működtetése némi gondot okozott az automatikus szűrés ugyanis nem sikerült aktiválni ennél a programnál. Szerencsére az *Add/Delete Popup* menüpont alatt megadhatók a gyakran látogatott webhelyek, s így sikerült működésbe hozni a szűrést. Ha a megnyílt pop-up ablak nevére kétszer rákattintunk a két részre osztott ablak alsó részén, akkor a név feltűnik a felső – szűrni kívánt elemeket tartalmazó – listában. A szűrő érde-

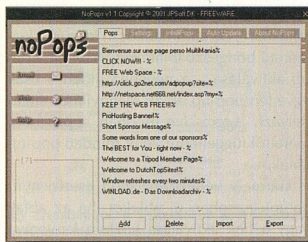


A PopUpKiller kisé szikár menüje sok hasznos lehetőséget rejt

Guidescope 0.994

Installálás után a programot kötelezően konfigurálni kell, mégpedig külön-külön minden használni kívánt böngészőhöz. Erre azért van szükség, mert több programhoz hasonlóan ez a program is proxyserverként végzi a szűrést, az ehhez szükséges beállításokat viszont – más, ilyen jellegű programokkal ellentétben – nem végzi el automatikusan. A konfigurálást online kézikönyv segíti (www.guidescope.com/gman/howtos.htm). Ha a böngészőben már be van állítva egy proxyserver, akkor a program képes együttműködni azzal.

A program tetszetős kis menü segítségével végezhető. A segítségével blokkol-



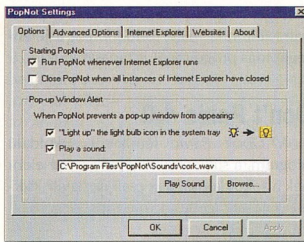
A NoPops szűrőlistája és a bővítés lehetőségei

ni lehet a reklámokat és a süteket. Ha ezek az opciók be vannak kapcsolva, akkor szűrőezés közben a program elküldi a látogatott URL-eket a *Guidescope* szerverének, amely összeveti a címet az adatbázisával, és „visszaüzeni” a programnak a listát, amely ez alapján blokkolja az adott oldalon lévő reklámokat, illetve a süteket (természetesen ez az „üzenetváltás” nem jön létre, ha a reklámok, illetve a sütek szűrésére vonatkozó kapcsolók OFF állásban vannak). A pop-up ablakok szűrésére a program nincs „kiképezve”.

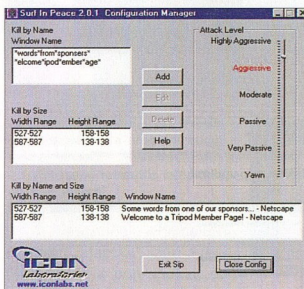
KillAd v0.11

Az installálás – a kipróbált programok estében egyedülállóan – nem automatikus, létre kell hozni egy könyvtárat, ki kell csomagolni a csomagolt állományt (*killad.zip*), és az alkalmazást az .EXE fájljal kell elindítani. A későbbi használatot megkönnyítők parancsikont szintén „kézzel” hozhatjuk létre. A letelepítés ügy-szintén kézi vezérlésű. Mivel a program sem a *System Registry*-be, sem más könyvtárba nem írja be magát, egyszerűen le kell törölnünk a *KillAd* könyvtár teljes tartalmát. (Megjegyezzük, hogy ha ez nem is a legkényvesebb, mindenesetre a legbiztosabb módja a program eltávolításának. Tapasztalataink szerint az automatikus uninstallal eltávolított programok többsége után marad némi szemét a *Program Files* alatt. (S persze lehet, hogy nemcsak ott...))

A program első indításkor a legkevésbé agresszív beállításokkal indul, ám az *Advanced Options* segítségével erőszakosabbra hangolható. A program opcióit a szokásos módon, a tálcá jobb sarkában megjelenő ikonra kattintva érhetjük el (az ikon egy kis x-et formáz). A program fel-élesztéséhez aktiváljuk a *Watch* menüpontot. Ahhoz, hogy a program ideiglene-



A PopNop fény- és hangjelzést egyaránt felajánl a vészjelzésre



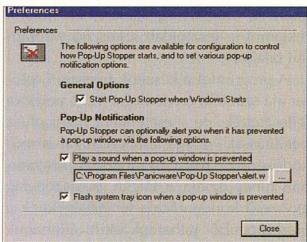
A SIP agresszív támadási módban

Tiltakozó fórumok

A reklámok és sütek elleni tiltakozás egyik jellemző formája a különböző tiltakozó fórumok létrehozása. Számos ilyen található a weben, ízelítül két cím: www.paradigm.nu/popupsmustdie – a pop-up gyűlölők hivatalos weboldala; bannerkillers.cjb.net – a reklámsík-ellenesek honlapja. A nyitóoldalon elolvashatjuk a kiáltványukat. Ha egyetértésünkről biztosítjuk őket, akkor továbbléphetünk a lapjukra, ellenkező esetben a SETI (a Földönkívüli Intelligencia Kutatása) honlapján kötünk ki.

Proxyszerver

A proxyszerver a webkiszolgáló és a munkaállomás böngészőprogramja közötti szerver, amely a valaki által már letöltött oldalakat tárolja és bocsátja rendelkezésre, illetve szűrők beépítését teszi lehetővé.



A hangos és fényes figyelmeztetés lehetőségét a PopUpStopper is felajánlja

sen mégse figyelje a reklámokat, a **Ctrl** billentyűt kell lenyomva tartani egy adott oldal megnyitása közben.

A *Play Sound* menüjében kiválaszthatjuk a pop-up ablak eltűnését kísérő kívánt hangeffektust (három különböző hang közül), vagy dönthetünk úgy is, hogy hallani sem akarunk az ablakokról.

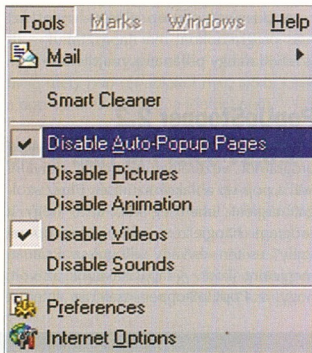
A program finomhangolását az *Advanced Options* menüpont alatt végeztethetjük el: lehetőségenként a programba beépített listák alapján kérni, illetve nem kérni a szűrést. Két lista van: a *Kill list*, illetve a *Don't Kill list*. Az első (élelemszerűen) a pop-up ablakokat nyitogató és szűrni kívánt címeket tartalmazza, a másik listán viszont olyan címek szerepelnek, amelyekre a program a szűrésnél figyelmen kívül fog hagyni. Természetesen mindkét lista szerkeszthető is; megadhatjuk a „lelőni” kívánt ablakok méretét. Itt kell beiktatni azokat a böngészőket is, amelyek együtt szeretnék használni a programmal (alapesetben a program minden böngészőre vállalja a szűrést).

Aki nem akar a finomhangolással bifelelődni, választhatja a *Terminator Mode*-ot, amelynek a neve valószínűleg nem igényel különösebb magyarázatot.

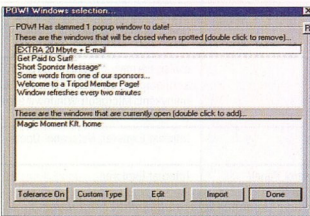
Tapasztalataink szerint a program megbízhatóan működik Netscape és Internet Explorer alatt, de az Opera 5 és a Netscape 6 többször kifog rajta. Ennél a programnál is tapasztaltuk, hogy szűrés előtt a pop-up ablak egy pillanatra felvilágozik, mielőtt teljesen eltűnne.

NoAds 2000.6.30.1

A letelepítés követően a program konfigurálható, s lehetővé teszi, hogy meghatározzuk, mely ablakok záródnak be automatikusan. Ehhez a tálcán megjelenő ikonra kattintva a felgördülő menüből az



Igy lehet beállítani a pop-up-ok automatikus szűrését a Smart Explorerben



Pow! Eddig egy pop-up ablakot kaptam el!

Open-t kell választanunk, majd az *Online Update*-et. Ennek hatására a program le-tölti a szerveren található legfrissebb „tilt-lístát”. A lista egy *targets.txt* állományba kerül, elemei bármely szövegszerkesztő-vel szerkeszthetők: a listából törölhetünk, és természetesen, ha olyan oldalakat is látogatunk majd, melyek ebben a listában nem szerepelnek (ez elég valószínű), ezeket felvehetjük a listára. A lista kiegészíté-sének másik módja még egyszerűbb: nyissuk meg az adott weboldalt, amely-hez pop-up ablak tartozik, majd a *Stand-ard* fül felső ablakában jelöljük ki a be-zárandó ablakot, és nyomjuk le az *Add to Targets* gombot.

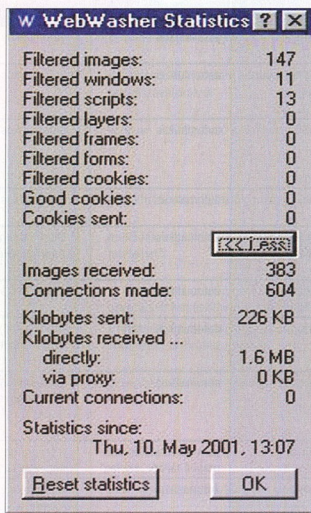
A szűrés ideiglenesen ki is iktatható (az *Enabled* menüpont kikapcsolásával).

A programmal kapcsolatban egyetlen negatív tapasztalatunk volt: nincsen saját uninstall-ja, és a *Start/Settings/Control Panel/Add/Remove Programs* segítségével sem szabadulhatunk meg tőle (a neve nem szerepel a programok listájában). Eltávolításához töröltük a *Program Files* alól a *NoAds* könyvtárat, eltávolítottuk a nyomait a tálcáról és a *Start* menüből, és remény-

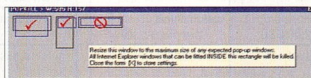
kedtünk, hogy a program nem írt más könyvtárakba és nem érintette a *Registry*-t.

NoPops v1.1

A telepítéssel lészálógl semmi gond nem volt, s a beállítások is könnyen el lehetett érni a tálcán feltűnő ikon segítségével (az ikon egyásra rétegződő pop-up ablakokat ábrázol). Ennek ellenére a programot egyik böngésző alatt sem sikerült feltelepíteni, az Internet Explorer és a Netscape alatt semmiféle változást nem észleltünk, az Operát viszont tökéletesen megbolondította (csak a pop-up ablak jött be, a főoldal nem).



A WebWasher akár statisztikát is készít a teljesítményéről



A PopKillben elég „belőni” a lelőni kívánt ablak méretét

PopKill 1.0

A kimondottan csak az Internet Explorer alá fejlesztett program installálás után a „szokásos” módon, a tálcá jobb sarkában elhelyezkedő kis ikonnal végezhető. A használata egyszerű: az *Adjusz Size* menüpont segítségével – az ablak

egérrrel való átméretezésével – megadhatjuk azt az ablakméretet, ami alatt a program a szűrési alkalmasza. A beállítást tapasztalatunk szerint célszerű oly módon elvégezni, hogy megnyitunk egy olyan oldalt, amelyhez pop-up ablak „tartozik”, s a méretezhető ablakot ennek a méretei alapján állítjuk be. Méretezés után nálunk a pop-up ablakok szűrése köteleletes volt.

A *Disable* menüpont segítségével lehetőség van időleges kikapcsolásra. A programból – számunkra meglepő módon – a felgördülő menüben található *Remove* segítségével léphetünk ki.

PopNot v 1.2

A szintén csak az *Internet Explorer*-rel működő program beállításai a telepítést követően a tálcá jobb sarkában lévő – vilánykörte alakú – ikonnal érhető el. Lehetőség van ikonvillogást, illetve hangeffektust kötni a pop-up ablak „veszélyhez”. (Megjegyzendő, hogy a hangeffektusok telepítése meglehetősen lelassítja az installálás folyamatát.) El lehet dönteni, hogy a pop-up ablakok megjelenjenek-e vagy sem, illetve hogy egy linke kattinva a linkehez tartozó oldal azonos vagy új ablakban jelenjen-e meg.

A pop-up ablak és a banner

Az interneten alkalmazott reklámoknak két fő típusa van: a pop-up ablak és a banner.

A *pop-up reklám* egy új ablakban ugrik elő. Általában nem csukódik be automatikusan. Tehát arra „kényszerít” minket, hogy kézzel zárjuk azt be.

A *bannerek* olyan – egyre gyakoribban alkalmát – képek vagy flash alkalmazások, amelyek a megnyitott böngészőablak részei, általában annak legfelső vagy legalsó részén jelennek meg.

A nagyforgalmú portálokon azonban az sem szokatlan, hogy az oldal két szélén, vagy akár középtájt is felvillogó reklámokkal találkozunk.

Manapság egyre gyakoribbak az olyan mozgó „objektumok” is, amelyek az egér mozgására reagálnak: elegendő az egeret a weboldal bizonyos része fölé vinni, s a reklám „élni kezd”, pl. változtatja a méretét, „kinyílik” vagy elmozdul, vagy épp ellenkezőleg: a reklám akkor tűnik el, ha fölé visszük az egeret.

PopUp Killer 1.9.8

Installálás után a tálcán lévő ikon jelzi a program állapotát. A menüben választathatunk a *Sleep mode*, a *Direct connection* és a *Disabled* lehetőség között.

A *Sleep mode* nem veszi igénybe a processzort, illetve az egyéb erőforrásokat, a *Direct connection* esetén a program az internetre való felcsatlakozáskor automatikusan aktiválódik (helyi hálózatba kötött gépnél ezt sajnos nem tapasztaltuk), a *Disabled* segítségével pedig ideiglenesen kikapcsolható a pop-up ablakok

szűrése, pl. ha kifejezetten ezekre vagyunk kíváncsiak (ugyanazt a hatást érhetjük el akkor is, ha egy oldal megnyitáskor lenyomva tartjuk a **Ctrl** billentyűt).

A beállítási lehetőségek között olyat is találtunk, amellyel megszabható, hogy egyszerre maximum hány ablak legyen nyitva, illetve az *Exclusions* menüpont alatt meghatározhatjuk, hogy mely pop-up ablakok szűrését hagyja figyelmen kívül a program. A *Synchronize* menüpont segítségével letölthető a pop-up ablakok „fekete listája” (ez 2001. május végén 1763 adatból álló lista volt).

A „kiszűrt” pop-up ablak – mint azt más programoknál már tapasztaltuk – itt is felvillan egy pillanatra, majd eltűnik.

PopUpStopper 2.2

A telepítés után egy egyszerű felépítésű program vezérelhetünk: csak aktiválni kell a pop-up ablakok szűrését. Plusz szolgáltatásként lehetőség van arra, hogy a program hangjelzést adjon „pop-up-vezély” esetén, és/vagy villogtassa a tálcán megjelent ikont. A tapasztalatunk az volt, hogy a PopUpStopper csak az Internet

A program neve	A készítés időpontja	Jogállása	Installálás	Uninstallálás	A böngésző típusa
AdKiller v1.2	1999-2001.	shareware, a program regisztrálása 15 USD	automatikus	automatikus	Netscape, Internet Explorer
Ad Muncher v4.2	1999-2001.	shareware, 30 napig használható ingyenesen, a program regisztrálása 15 USD	automatikus	automatikus	Internet Explorer, Netscape Navigator, Opera és más böngészők
AdsOff! v2.0	1998-2000.	shareware, 19.95 USD	automatikus	automatikus	elvileg bármely böngésző, a készítők csak az operációs rendszert adják meg követelményként: Microsoft Windows 95, 98, NT 4, 2000
AdSubtract 1.68 SE	9/29/00	személyes használata ingyenes	automatikus	automatikus	Internet Explorer, Netscape, Opera
AdWiper 1.02	1998.	shareware, 30 napig ingyenes, a program regisztrálása 17.50 USD	automatikus	Start/Settings/Control Panel/Add/RemovePrograms	Internet Explorer
AnalogXPow! 1.57	3/8/01	ingyenesen használható használható	automatikus	automatikus	Internet Explorer, Netscape
Don't Panic 4.0	5/16/01	30 napos próbaverzió, a program regisztrálása 19.95 USD	automatikus	Start/Settings/Control Panel/Add/Remove Programs	Internet Explorer, Netscape, Opera
Guidescope 0.994	2001.04.11 (a kézikönyv készítésének dátuma)	otthoni felhasználás esetén ingyenes	automatikus	Start/Settings/Control Panel/Add/Remove Programs	Netscape 3, 4, vagy 6 Windows/ Linux/ Solaris alatt, Internet Explorer 4 vagy 5 Windows alatt
KillAd v0.11	1998-1999.	ingyenesen használható	nem automatikus, csomagolt fájlból „kézzel”	a programot tartalmazó könyvtár tartalmának törölése	Netscape Navigator 3 vagy 4, Internet Explorer 3, 4 vagy 5, Opera 3
NoAds 2000.6.30.1	2000.	ingyenesen használható	automatikus	a ProgramFiles alól a könyvtár törölése, a Tálca és a Start menü megtisztítása	Internet Explorer, Netscape Navigator
NoPops v1.1	2/6/00	ingyenesen használható	automatikus	automatikus	nincs meghatározva
PopKill 1.0	2000.	ingyenesen használható	automatikus	Start/Settings/ Control Panel/Add/Remove Programs	Internet Explorer
PopNot v 1.2	2001.	10 napos próbaverzió, a program regisztrálása 12.00 USD	automatikus	automatikus	Internet Explorer
PopUp Killer 1.9.8	1994-2000.	ingyenesen használható	automatikus	automatikus	Internet Explorer, Netscape, Opera és NeoPlanet
PopUpStopper 2.2	3/3/00	ingyenesen használható	automatikus	Start/Settings/Control Panel/Add/Remove Programs	Internet Explorer
SIP - Surf in Peace v2.0.1	5/28/99	ingyenesen használható	automatikus	Start/Settings/ Control Panel/Add/Remove Programs	Internet Explorer 4, Netscape Navigator
Smart Explorer 4.0.0.1	5/24/01	ingyenesen használható	automatikus	automatikus	a program maga egy böngésző!
WebMask version 0.3	n. a.	ingyenesen használható, béta verzió	nem automatikus, csomagolt fájlból „kézzel”	a program könyvtárának törölése	Netscape Navigator 3 vagy 4, Internet Explorer 3 or 4, Opera, Lynx
WebWasher 3.0 for Windows	2001.	otthoni felhasználás esetén, illetve oktatási intézmények számára ingyenes	automatikus	automatikus	Netscape Navigator 3, Netscape Communicator 4 vagy 6, Microsoft Internet Explorer 4 vagy 5, Opera

Teszt

Explorer alatt működik, a Netscape-et nem zavarja, az Operát viszont használhatatlanná teszi. Ha ugyanis olyan oldalt nyitunk meg, mely pop-up ablakot nyit, akkor csak a pop-up ablak jön be, a főoldal nem.

SIP – Surf in Peace v2.0.1

Az automatikus telepítés után a tálcán lévő kis lila ikonra kattintva a felgördülő menüben végezhetjük el a szükséges beállításokat. A szűrés történhet név és/vagy méret alapján, vagy egyszerűen megadhatjuk a védekezés „agressziós” szintjét.

A program szűrőlistáját a *Configure/Add/List Browser Windows* menüponttal egészíthetjük ki: a listából válasszuk ki a szűrni kívánt elemet, ha rákattintunk, akkor a jellemzői automatikusan beíródnak a megfelelő rubrikákba, s ettől kezdve a program eltünteti a felbukkanó pop-up ablakot. A programot a készítője által megadott böngészőkkel kényelmesen lehetett használni.

Smart Explorer 4.0.0.1

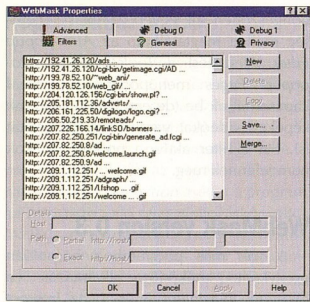
A Smart Explorer – amint erről a neve is árulkodik – egy böngészőprogram. A

böngészőben sok egyéb beállítási lehetőség mellett megtalálható az *Auto-popup Filter*. A szűrést a *Tools/Disable Auto-popup Pages* menüpont aktiválásával kapcsolhatjuk be (de emellett szűrhetünk képeket, videókat vagy hangeffektusokat is). Ha a filter aktív, a pop-up ablakok nem jelennek meg.

WebMask version 0.3

A sok más programhoz hasonlóan proxyként működő alkalmazás a Netscape Navigator 3 és 4, az Internet

Szolgáltatások	Megjegyzés	Webcím
törli a bannereket, szűri a pop-upokat	a szűrés alapjául szolgáló lista kiegészítése kissé nehézkes	www.adkiller.com
törli a bannereket, gombokat, pop-upokat	folyamatos tájékoztatást ad a megnyitott böngészőablakokról	www.admuncher.com
szűri a reklámokat, a pop-upokat, beállítható, hogy az animált GIF-eket is leállítsa egy ciklus lefutása után, képes védekezni a sűtik ellen	könnyen aktualizálható szűrőlista	www.adsoff.com
reklámok és sűtik szűrése, de pop-up ablakok ellen hatástalan	hangeffektusok letölthetők hozzá	www.adssubtract.com
reklámok és pop-up ablakok szűrése	működése egy internetes tesztoldal segítségével egyszerűen tesztelhető	www.webwiper.com
pop-up ablakok szűrése automatikusan vagy saját adatbázisból	az automatikus szűrést nem sikerült aktiválni, de a szűrőlista egyszerűen kiegészíthető a gyakran látogatott webhelyek címével	www.analogx.com
sűtik és pop-up ablakok ellen véd, a bannerek, beépített reklámok ellen nem hatós	a reklámok szűrésén kívüli számos egyéb szolgáltatással rendelkező, sokoldalú program	www.panicware.com
beépített reklámok és sűtik szűrése, pop-up ablakok ellen hatástalan	proxyszerverként közleg kell beállítani	www.guidescope.com
pop-up ablakok szűrése	hangeffektus lehetősége	www.win.wplus.net/pp/fsc/focheek@hotmail.com
pop-up ablakok szűrése	internetről frissíthető, könnyen kiegészíthető szűrőlista	www.firase.com
pop-up ablakok szűrése	működését nem sikerült aktiválni	www.jpsoft.dk
pop-up ablakok szűrése	érdekes, egyedi, ugyanakkor egyszerű beállítás, a pop-up ablak méretét égreál kell megadni	www.ic24.net
pop-up ablakok szűrése	ikonvillogás, ill. hangeffektus köthető a pop-up ablak „veszélyhez”	www.hdssoft.com/popnot/
automatikusan szűri a kiválasztott pop-up ablakokat	letölthetők hozzá hangeffektusok (wav), valamint a pop-up ablakok aktuális „fekete listája”	software.fxf.net
pop-up ablakok szűrése	lehetőség van arra, hogy „pop-up-veszély” esetén a program hangjelzést adjon, és/vagy villogtassa a tálcán megjelent ikont	www.panicware.com
pop-up ablakok szűrése	név és/vagy méret alapján végzi a szűrést	www.iconlabs.net
pop-up ablakok szűrése	sokoldalú böngészőprogram, a pop-up szűrés csak egy a beépített szűrési lehetőségek közül	www.smarteq.com
reklámok és pop-up ablakok szűrése	szűrője frissíthető az internetről	www.flourish.org/webmask
blokkolja a reklámbannererek, képek, logók, frémek, Javascriptek, java-appletek, pop-up ablakok megjelenését, megakadályozható, hogy a böngészőnk ún. refererrt küldjön (ennek alapján azonosítható, hogy már látogattuk a weboldalt), ill. sűtit fogadjon	angol vagy német nyelv választás; lehetőség van URL alapján teljes oldalak blokkolására	www.webwasher.com



A WebMask többszintes menüje

Explorer 3 és 4, valamint az Opera és Lynx böngészők esetén hatásos.

A telepítés érdekessége, hogy egy zippelt állomány kicsomagolása után az .EXE fájlal indíthatjuk az alkalmazást, amely sem a Program Files alatt, sem a Start menü programjai között nem jelenik meg. A „leszedéshez” ezért nem kell mást tenni, minthogy letölöljük a könyvtárat annak teljes tartalmával együtt.

A telepítést követően a tálcán megjelenő (maszkra emlékeztető) ikonra kattintva juthatunk el a beállításokhoz. A program által használt szűrő frissíthető az internetről, illetve lehetőség van arra, hogy magunk is kiegészítsük a listát.

WebWasher 3.0 for Windows

Az összes ismert böngésző alatt képes működni, de amint a neve is mutatja, kizárólag Windows operációs rendszer esetén. A program rendkívül sokoldalú: nemcsak arra képes, hogy blokkolja a reklámbannereket, képeket, logók, frame-ek, Javascriptek, java-appletek, pop-up ablakok megjelenését, hanem az is megakadályozható, hogy a böngészőnk *referrer*-t küldjön (ennek alapján azonosítható, hogy mely oldalról mentünk az adott oldalra), illetve sütit fogadjon.

A program érdekessége – és a mezőnyben egyedül áll ezzel a szolgáltatással –, hogy az installálás során választhatunk az angol és a német nyelv között.

A tálcán megjelenő *W* ikonnal érhetjük el a beállításokat és a statisztikát. A program kívánságunk szerint méret, illetve URL-cím alapján is képes elvégezni az azonosítást. Cím alapján akár arra is lehetőség adódik, hogy teljes weboldalakat blokkoljunk (pl. a gyermekek elől letilthatók bizonyos weboldalak).

A program proxyserverként működik, ideiglenesen kikapcsolható a Netscape alatt a **Shift**, az Internet Explorer alatt a **Ctrl** billentyű segítségével.

A megadott böngészők alatt a beállított szűrőket a program kielégítően elvégezte

MÉSZÁROS ILDIKÓ

ÖSSZEJÉZÉS

Tesztelünk olyan programokat vizsgálattott, amelyekkel végre megszabadulhatunk az internetezés önfeléd pillanatait megkeserítő bannerektől, illetve a pop-up ablakoktól. Az internetről letölthető programokkal most olvasóink is kipróbálhatják, egytértekek-e tesztelünk megállapításai.

CASIO

AKCIÓ!

PV-450X ~ Programozható készülék

Magyar menü • 4 Mb memóriakapacitás • Háttérvilágítás • Kapcsolatok • Határidő napló • Jegyzet • Teendők • Átváltás • Naptár • Óra/világóra Számológép • Ébresztés Titkosítás • PC kapcsolat Internetről ingyen letölthető Outlook-szinkronizáció, SDK, valamint felhasználói szoftverek.



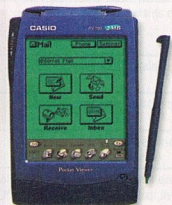
PV-520 ~ Programozható készülék, táblázatkezelővel

Magyar menü • 2 Mb memóriakapacitás • Táblázatkezelő (Excel kompatibilis) • Háttérvilágítás • Kapcsolatok • Határidő napló • Jegyzet • Teendők • Átváltás • Naptár • Óra/világóra Számológép • Ébresztés • Titkosítás • PC kapcsolat Internetről ingyen letölthető Outlook-szinkronizáció, SDK, valamint felhasználói szoftverek.



PV-750 ~ Programozható készülék, elektronikus levelezéssel

Magyar menü • 2 Mb memóriakapacitás • E-mail küldés/fogadás • SMS küldés/fogadás • Infra port-os GSM telefon segítségével • Telefonkönyv átvitel • Háttérvilágítás • Kapcsolatok • Határidő napló • Jegyzet • Teendők • Átváltás • Naptár • Óra/világóra • Számológép • Ébresztés • Titkosítás • PC kapcsolat • Internetről ingyen letölthető Outlook-szinkronizáció, SDK, valamint felhasználói szoftverek



KIZÁRÓLAGOS IMPORTŐR:
www.skktrade.hu

SKK Trade Kft

FORGALMAZÓK:
Media Markt Office DEPOT
valamint országos viszonteladói hálózat

EF COMMANDER

Egy magyarított

NC klón

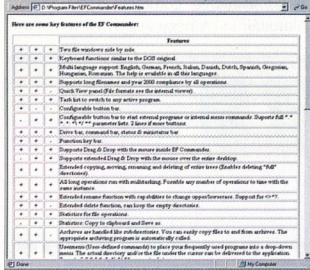
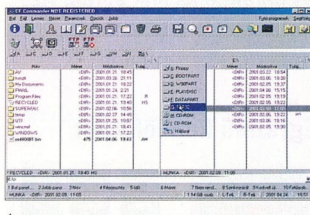
Bár a Windows Commanderrel messzemenően elégedettek lehetünk, érdemes más programokról is szólnunk. Ezek egyike az EF Commander, amely három változatban tölthető le: kínálnak egy OS/2 alá készített változatot, valamint egy teljes és egy könnyített (Lite) kiadást 32 bites Windowsokhoz.

A legfrissebb programkiadások sok helyen megtalálhatók, így a SAC tükörkőn is a FILEUTIL szekcióban, ám az autentikus hely azért mégis a fejlesztő (www.efsoftware.com) marad. A program egy, a Norton Commander hagyományait követő hatékony – és főleg a Lite változatban meglepően kisméretű – fájlkezelő, amely egyesíti magában az Explorer és a Fájlmenedzser legjobb tulajdonságait. A fájlablakokat együtt és külön is használhatjuk, és számos szűrőfeltétel megadásával szabhatjuk testre a megjelenítést.

Tömörítés és kicsomagolás

Az EF Commander fejlesztésekor felhasználták az InfoZIP forráskódjait, így képes archivumok és néhány egyéb tömörített fájltypus külső segédprogramok nélküli kezelésére. Emellett a többi tömörítőprogram is megfelelően használja, ha megteszük az ehhez szükséges beállításokat. Néhány kiterjesztéshez már a gyári csomagban hozzá van rendelve egy alapértelmezett beállítás, de teljesen új tömörítőkkel is gazdagíthatjuk a program eszköztárát.

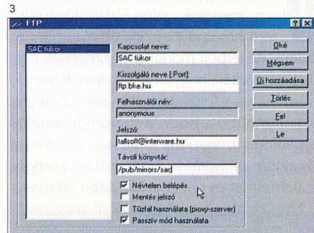
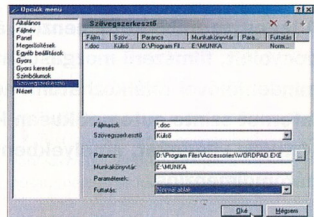
A 924 Kb-át méretű EFCVZIP csomag a 2.48-as EF Commander telepítő programját rejti. Az ebben található Setup.exe indításával kezdődik a telepítés. A telepítési procedura során elfogadhatjuk vagy módosíthatjuk a program könyvtárát, a nyelvi beállításokat, valamint azt, hogy megjelenjen a Commander ikonja a desktopon (asztalon), valamint a Start menüben. A nyelvi modulok egy-egy EFCV_XX.HLP fájlban találhatóak. Ezzel megoldható, hogy szükség esetén akár két EF Commander fusson egyidejűleg, eltérő nyelvi beállításokkal. Arra azonban ügyeljünk, hogy azonos veriószámú EF



1. A program kellemes grafikus felülettel áll a felhasználók rendelkezésére
2. A program könyvtárába kerülő „Features. htm” fájl a három változat szolgáltatásait veti össze
3. Akár minden egyes fájlkezeléshez külön szövegszerkesztőt rendelhetünk
4. Pofonegyszerű a FTP kapcsolatok beállítása

Commandereket futtassunk egyidejűleg. A program a képfájl megjelenítésében is igen erős. Anélkül képes megjeleníteni gyorsnéző (Quick View) üzemmódban a gyakran használt grafikus és multimédia fájltypusokat, hogy külső kiegészítőjeit segédprogramot kellene telepítenünk mellé.

DR. NAGY GÁBOR



Van képe hozzá

Az F3 gomb segítségével a következő fájltypusok válnak láthatóvá mindenféle méretkorlátok nélkül:

- ANI, AVI, BMP, CUR, DBF, DIB, EMF, GIF, HEX, HTML, ICO, JPEG, LIB, LNK, MID, MP3, MPG, PCX, PNG, PX, RLE, RMI, RTF, TGA, TIFF, TXT, WAV, WMF, XBM és XPM

A HTML fájlok megjelenítéséhez az Internet Explorer 3.02 vagy újabb, a Windows-zal telepített példányait használja.

ÖSSZEZÉS

Ha meguntuk a Windows Commandert, irány az Internet, ahonnan letölthető egy remek Commander-klón, amelynek több változatát is kínálják.



Simply 3D 3

A teljes verziós programot CD-mellékletünk Full/Simply 3D könyvtárában találhatják, és magáncélra ingyen használhatják.

MICROGRAFX SIMPLY 3D 3

Ilyen egyszerű a három dimenzió

A legegyszerűbb kétdimenziós ábrázolásoktól kezdve a bonyolult, filmszerű mozgásokat tartalmazó animációkig mindenfélével találkozhatunk netes barangolásaink során. Az internet szinte automatikusan keltette életre a különböző virtuális világokat, amelyekben természetesen minden háromdimenziós.

Válószerűleg sokkal előfordult már, hogy szerettek volna valamilyen egyszerű háromdimenziós objektumot készíteni, de térbeli modellezői ismeretek nélkül nem tudták, hogyan is kezdjenek hozzá.

Ismeretes – legalábbis néhány látványos mozifilmből –, hogy a háromdimenziós képalotás bonyolult folyamat, s egy-egy objektum elkészítése és animálása komoly szakértelmet és energiáfordítást igényel.

Erre az alapigazságra próbál meg rációlni a nemcsak nevében egyszerű *Micrografx Simply 3D 3*-as verziója is, amely CD-mellékletünkön most teljes verzióban megtalálható.

A Micrografx cég *Simply 3D* programja elsősorban azokat a felhasználókat vette célba, akik könnyen és gyorsan szeretnének háromdimenziós feliratokat, objektumokat rajzolni és animálni úgy, hogy ne kelljen sokat bibelődniük a program elsajátításával. A *Simply 3D* legújabb verziója a 3-as sorszámot viseli, amely mutatja, már nem próbaverzióról van szó.

Elérhetőség

A *Simply 3D* végfelhasználói ára 12 500 forint + áfa. Magyarországon forgalmazza a Számalk Rendszerház Rt. Disztribúció.

INFO 1115 Budapest, Etele út 68.

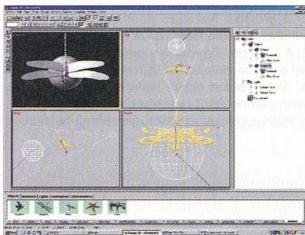
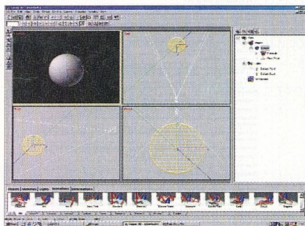
Telefon: 203-0306

Fax: 203-0367

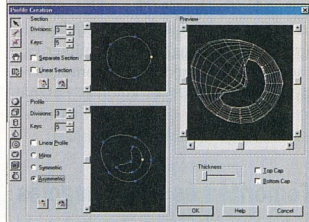
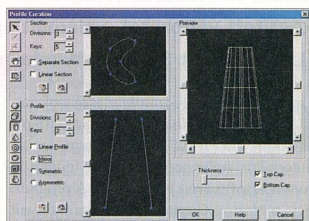
e-mail: mgfx@disztributor.hu

Egyszerű kezelőfelület

A *Micrografx Simply 3D* indításkor a háromdimenziós programoknál megszokott négy nézőpontos képernyő kerül a szemünk elé, amelynek kezelőfelületét a *Microsoft Office* gombjaihoz hasonlóan alakították ki. A négy képernyő mutatja a



Négy nézőpontos képernyőfelosztás segíti a térbeli tájékozódást (felső kép)
Az aktív objektumot sárga kiemelés jelöli. A jobb oldali Scene Explorer segít az azonosításban (alsó kép)



A profilkészítő ablakban az alapformák Bézier-görbéinek módosításával érdekes formákat lehet kialakítani

szemből, a fentről, az oldalról és a kamera nézőpontjából látottakat. Az éppen kiválasztott ablak és objektum sárga színkiemeléssel látható, amely a térbeli tájékozódást segíti. A képernyő jobb oldalán kapott helyet a színpadszerkezet (*Scene Explorer*), ahol a színpadterben megtalálható összes objektum megjelenik a hozzárendelt formával, felülettel, mozgással és megvilágítással. Az objektumok közötti barangolást a *Windows Explorer*re hasonló kezelési teszi könnyen átláthatóvá.

A *Simply 3D* egyik erőssége a képernyő alsó szélén található beépített katalógus-rendszer, amelyből az ott található elemeket egyszerű *drag and drop* funkcióval mozgathatjuk háromdimenziós térünkbe. Ebben a katalógusban témák szerint csoportosítva található 1000 darab háromdimenziós objektum, 800 különböző felület-

Látványtervezés

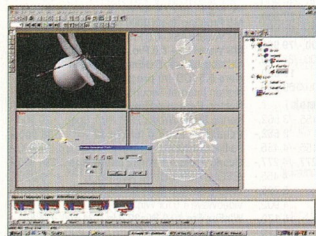
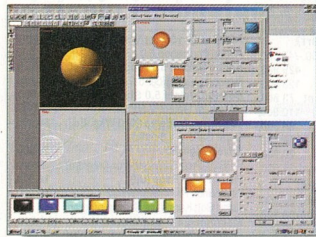
mintázat, 50 megvilágítási beállítás, 100 animációs minta, valamint 80 objektumot deformáló mozgás.

3D modellezés

A Simply 3D segítségével csak meghatározott háromdimenziós objektumokat hozhatunk létre a térben. Önálló alakzatok rajzolásra a programban nincs lehetőség, de a profilkészítő ablakban (*Profile Creation*) az alapformákból (gömb, henger, téglatest, kúp stb.) azok Bézier-görbéinek módosításával érdekes formákat lehet kialakítani. Az egyedi objektumok létrehozásának másik módja, hogy az általunk rajzolt kétdimenziós objektumokat extrudáljuk, s így térbeli alakzatot kapunk. A Simply 3D számos vektorgrafikus formátumot képes importálni, s a *Micrografix Draw* és *Designer* állományok mellett a *CorelDraw* és a *Windows Metafájlok* is elfogadja.

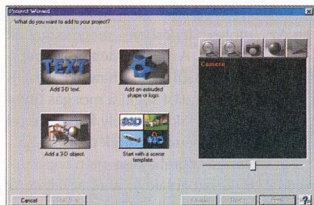
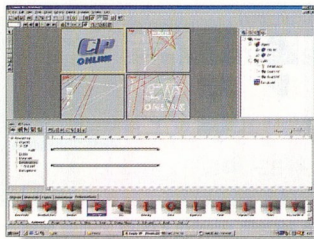
Az így létrehozott objektumokat természetesen mozgathatjuk, forgathatjuk és torzíthatjuk is.

A térbeli látvány fontos eleme a felület megjelenítése. A Simply 3D az egyszerű színezéstől kezdve az üvegszerű anyag-



Az anyagszerkesztőben az objektumok átlátszóságát, a felületek tükröződését és mintázatát is beállíthatjuk (felső kép)

Az objektumok térbeli mozgását Bézier-görbék határozzák meg, amelyek a jellegzetes kulcsponthoz mentén egyszerűen szerkeszthetők (alsó kép)



Az animáció-szerkesztőben minden objektum megtalálható egy idővonalon (felső kép) Beépített varázslók segítik az egyszerű és gyors használatot (alsó kép)

mintáig számos beállítást kínál a felhasználók számára. Ugyanakkor a minél valóságosabb megjelenés érdekében az objektumok átlátszóságát, a felületek tükröződését és mintázatát is paraméterezhetjük. A felületmintázat pontos beállítása önmagában még nem elegendő, hiszen a megvilágítással egységben kell kialakítani. A háttérvilágítást és a különböző szpotlámpákat tetszőleges számban használhatjuk, s paramétereiket a *Light Properties* ablakban állíthatjuk be.

Animációk készítésénél az objektumok térbeli mozgását Bézier-görbék határozzák meg, amelyek a jellegzetes kulcsponthoz mentén könnyen szerkeszthetők. A mozgások időbeli szinkronizálása pedig az animációs szerkesztőben (*Animation Editor*) követhető nyomon, ahol minden objektum egy idővonalon helyezkedik el.

A Simply 3D egyszerű kezelhetősége mellett számos automatizált varázslót

ajánl a gyorsabb munkához. Segítségükkel gyorsan alkalmazhatjuk háromdimenziós feliratainkra és objektumainkra a program kipróbált beállításait.

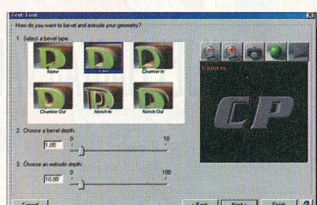
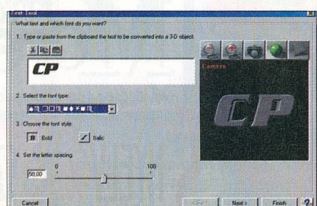
Animált 3D feliratok öt lépésben

A Simply 3D könnyen használható varázslót ajánl a *térbeli feliratok elkészítésére*. Nem kell mást tennünk, csak az egymás után megjelenő ablakokban a nekünk tetsző paramétereket beállítani, s figyelni a végeredményt. Bemutatjuk, hogyan készíthetünk el egy háromdimenziós animált feliratot mindössze öt lépésben.

1 Elsőként nyissuk meg a *Tools* menü *Text* ablakát, ahol begépelhetjük a kívánt szöveget. Itt beállíthatjuk a karakter típusát, méretét és karaktértávolságát.

2 A következő ablakban a betűk térbeli alakját formázzhatjuk. Itt állítható be az élek különböző típusú letörése és a karakterek extrudálása is.

3 A harmadik ablakban a betűket egymáshoz képest pozícionálhatjuk a térben. Vízszintesen, függőlegesen, ívré helyezni vagy akár szembefordítva is elrendezhetjük őket.



A háromdimenziós feliratkészítő varázslóiban az első lépés a karaktertípus és a felirat meghatározása (felső kép)

A második ablakban az élek különböző típusú letörése és a karakterek extrudálása állítható (alsó kép)



A harmadik ablakban egymáshoz képest pozícionálhatjuk a térben a betűket



A negyedik ablakban a betűk felületét határozhatjuk meg

4 A következő ablakban a betűk felületét határozhatjuk meg. Kitalálhatjuk egyszerűen egyetlen színnel vagy burkolhatjuk tetszőlegesen importált bitmappal is. Nagyon jól használható funkció a felírat betűinek, valamint a karakterek elő- és oldallapjainak külön-külön színezhetősége.

Az első négy lépésben gyakorlatilag egy közönséges felírat betűinek adtunk egyedi térbeli megjelenés. Most következhet az animáció.

5 Az utolsó lépésben megmozgatjuk alakzatunkat. A már említett száz beépített animáció közül választhatunk. A mintaképből való választást segíti a mozgás útvonalaát kirajzolójó kis ikon, amely fölött egérrel áthaladva megjelenik a valódi mozgás is.

Az öt lépés végrehajtása után visszatérünk a szerkesztőablakba, ahol az általunk beállított paraméterek hatása megjelenik a felíratunkon. Ha úgy gondoljuk, hogy nem megfelelő valamelyik effektus, akkor egy egyszerű jobb egér kattintással elérhetjük

bármelyik paraméter ablakát. A végso megjelenéshez *renderelni* kell a képnünket vagy az animációkat. Három különböző képminőségben számoltattuk ki a valós képtartalmat, amelyet jelentősen gyorsíthat a *Direct 3D* és az *OpenGL* támogatás is. A képet elmenthetjük JPG, BMP, vagy GIF formátumba, míg az animációkat animált GIF, AVI és VRML formátumba.

SZINCÁS LÁSZLÓ

ÖSSZEGRÉS

A Simply 3D futtatása nem igényel komoly erőforrásokat. A leírás szerint hihetetlenül igénytelen, hiszen megelégszik akár egy 486 DX processzorral, 8 Mb-át RAM-mal és körülbelül 50 Mb-nyi szabad hellyel a merevlemezben.

A Micrografx Simply 3D programja egyszerű, de hatásos, s aki egyszerű, könnyen elsajátítható háromdimenziós programra vágyik, annak bátran ajánlhatjuk kipróbálására.

Teljes Magyar Változat!

A teljesség igényével

5 NYELV x 3 SZINT,

TELJES MAGYAR VÁLTOZAT!

- ✓ Párbeszéd
- ✓ Szótár
- ✓ Nyelvtan
- ✓ Gyakorlatok
- ✓ Szótár
- ✓ Hálózati változat
- ✓ Gyakorlatok
- ✓ Statisztika
- ✓ Egyéni beállítások
- ✓ Hálózati változat
- ✓ Gyakorlatok

THE EUROPEAN INFORMATION TECHNOLOGY PRIZE 2001

Winner

PC CD-ROM

BESZÉDFELISMERÉSEL

332-03-66, www.nyelvtanulas.hu

A KIMSOFT szeptemberi ajánlata

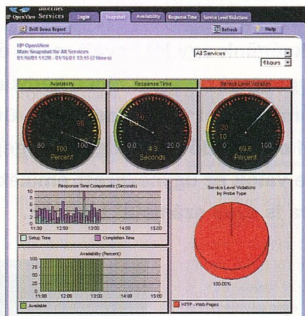
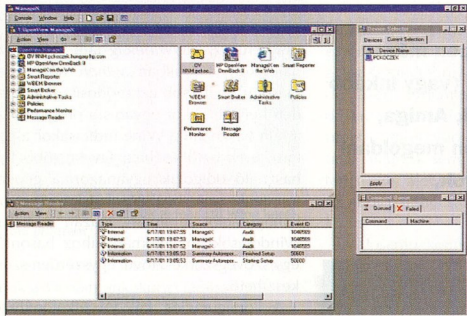
Akció (amíg a készlet tart)	ACDSee 32 v3.1 for Win32	20 800,-
Adobe Acrobat 5.0 / Upgrade	99 900,- / 47 500,-	
Adobe Design Collection 4.0	429 900,-	
Borland Delphi 6 Prof. Upgrade	123 900,-	
Borland Kylix Desktop Development	73 800,-	
CorelDRAW 10 Spec. (8 + 10 Uprg.)	112 900,-	
MS Office 2000 Prof. magyar upgr.	84 900,-	
Norton Antivirus 2001 magyar	14 900,-	
Norton SystemWorks 2001 special	20 900,-	
Recognita Plus 5.0 + MoMouse angol	39 900,-	
Szoftver újdonságainkból		
Adobe PageMaker 7.0 / Uprg.	234 900,- / 36 400,-	
AutoCAD LT 2002 / Uprg.	209 900,- / 59 900,-	
Corel WordPerfect Office 2002 Uprg.	49 900,-	
DesignCAD Express v12	39 900,-	
DesignCAD 3D Max / Upgrade	87 900,- / 39 900,-	
Easy CD Creator 5.0 Platinum Ed.	27 900,-	
MS FrontPage 2002 Hun. / Up	54 600,- / 28 300,-	
MS Office XP magyar / Uprg.	157 900,- / 79 900,-	
MS Visual FoxPro 7.0 Prof. / Uprg.	175 900,- / 86 400,-	
SUSE LINUX 7.2 Prof. (magyar)	18 800,-	
Vesio 2002 Std. / Prt.	68 900,- / 169 900,-	
CD-ROM-ok, játékokprogramok		
BibliaTéka / Hangzó Biblia	4 455,- / 3 562,-	
Magyarország nemzeti parkjai II.	3 562,-	
ManóIq / Manó Olvasás 1.	4 455,- / 4 455,-	
MiniManó Tavasz / Mini Tél	4 277,- / 4 277,-	
Mountain Bike (CD újranyelvételekkel)	4 455,-	
Tudományos horoszkóp	5 795,-	
Várak, kastélyok, legendák I.	4 302,-	
Angol-magyar Ország névgyűjtő	15 170,-	
Német-magyar Halsz-nagyostör	15 170,-	
Settlers 4 magyar (játékokprogram)	9 592,-	
Windows 2000	101 500,- / 47 900,-	
ACDSee 32 v3.1 for Win32	20 800,-	
Adobe Photoshop 6.0 / Uprg.	269 900,- / 97 900,-	
Adobe GoLive 5.0 / Uprg.	116 400,- / 39 900,-	
Borland C++ Builder 5.0 Prof. Uprg.	169 600,-	
Borland Delphi 5.0 Standard	44 900,-	
CA Visual Object 2.5 Prof.	112 900,-	
Cheyenne ArcServe 2000 Wkg. Ed.	158 900,-	
Corel Gallery 1.3 millió	34 900,-	
Drive Image 4.0.	23 800,-	
F-PROT Prof. 5.22 (Antivirus program)	Híjlen!	
Instant Web Page (Uji)	14 900,-	
Intelligence Pro 4.0 for Win32	79 900,-	
Kulcs-Soft Készlet és Számila program	48 000,-	
Macromedia DreamWeaver 4.0	124 200,-	
Macromedia Flash 5.0	139 500,-	
MAfee VirusScan 5.0 Std.	10 400,-	
MS MapPoint 2002 for Win32	81 900,-	
MS Proofing Tools 2000 Multilang.	26 200,-	
MS Visual Studio 6.0 Pro. Uprg.	87 600,-	
MS Visual C++ 6.0 Pro. / Up.	175 900,- / 87 600,-	
MS Visual Studio 6.0 Enterpr. Uprg.	339 900,-	
Nero 5.5 (CD-író program)	21 900,-	
Norton Internet Security 2001	21 900,-	
Norton Personal Firewall 2001	14 900,-	
Norton SystemWorks 2001 Prof. Spec	29 900,-	
PaintShop Pro 7.0 for Win32	38 900,-	
Partition Magic 6.0	24 900,-	
QuarkXPress 4.1 Win32 Intern. Spec.	394 900,-	
REVOLUTION Studio Numero 1.	9 920,-	
Veritas Backup Exec 8.6 for Servers	Híjlen!	
Windows 98 SE	41 900,-	
WinFax Pro 10.0 Win32 / Up.	24 400,- / 14 800,-	
Windows Millennium / Uprg.	64 900,- / 33 900,-	
Windows 2000	101 500,- / 47 900,-	

A közlött árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembehelyezés költségeit.

KimSoft '99 Szoftverkereskedelmi Kft.
1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
Telefon: 319-0219, 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760
Részletebb információért, teljes árjegyzékért tekintse meg Internet honlapunkat: www.kimsoft.hu

FELÜGYELTI MEGOLDÁS

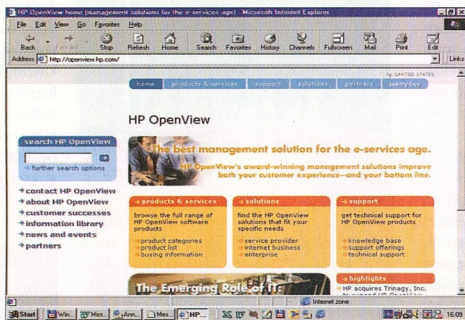
Az Open Express (1.)



feldolgozásában segítő, másrészt szolgáltatásfelügyeleti szoftver is, amely a többi menedzsment szoftver által gyűjtött adatok alapján értékeli az IT szervezet működését, természetesen a megadott kritériumrendszer alapján.

Internet Services

A HP több évtizede jelen van a piacon OpenView szoftvereivel, amelyek moduláris, ugyanakkor jól integrálható felügyeleti megoldást kínálnak. Cikksorozatunkban a kis- és középvállalkozások számára optimalizált *OpenView Express* mutatjuk be, néhány kiegészítő termékkel együtt. A következő számban megjelenő OpenView CD tartalmazza a bemutatott termékeket, részletes telepítési és integrálási útmutatóval együtt.



Webmenedzsment eszköz, mely a vizsgálandó szerveret (HTTP, FTP, SMTP, stb) szimulált próbaforgalommal teszteli, mérve annak legfontosabb paramétereit (pl. válaszidő).

A fentiek kívül persze még több tucat OpenView termék létezik, a legkülönbözőbb feladatok ellátására, legtöbbjük letölthető a <http://openview.hp.com> címről, és 60 napig korlátozás nélkül kipróbálható.

Network Node Manager

Hálózatfelügyeleti modul, amely figyeli a LAN és WAN hálózatokat, a gépek elérhetőségét, feljajzolja a hálózat topológiáját, lekérdezi és megjeleníti az SNMP menedzsment eszközök adatait.

tomatizálhatóak a mentési folyamatok, a médiakövetés és karbantartás. Lehetővé teszi az „egygyombos helyreállítás”.

OmniBack II

Mentő- és helyreállító szoftver, amellyel teljesen au-

ManageX

Alkalmazás- és rendszerfelügyeleti termék, amely a Windows alapú operációs rendszerek, s az azokon futó alkalmazások működését monitorozza, probléma esetén végrehajtja a szükséges beavatkozásokat.

Exchange Smart Plug-In

A ManageX számos kiegészítő modula közül az egyik, ami az Exchange kiszolgálók felügyeletét integrálja a ManageX alá.

Service Desk

Kétfunkciós szoftver: egyfelől egy korszerű, webalapú helpdesk rendszer, amely a felhasználói hibabejelentések

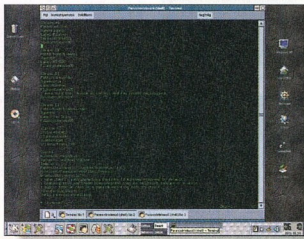
EMULÁTOROK – WINE, DOSEMU

Borozgatás Linuxra támaszkodva

Sokszor lehet szükségünk egy jól bevált, csak éppen más platformra íródott programra, mert nincs kedvünk (vagy inkább pénzünk) több számítógépet (PC, Macintosh, C64, Amiga, ZX81 stb.) tartani otthon. Jó lenne egyetlen gépen megoldani a feladatokat. Erre valók az úgynevezett emulátorok, amelyekből Linuxra is szép számmal találunk.

Wine

Az előző számunkban egy olyan szoftvert mutattunk be (*VmWare*), amely különböző operációs rendszereket kezel Linux alatt, többek között a *Windows* is. Azonban ezért pénzt kell fizetni, és nem mindenki rendelkezik olyan programokkal, amelyhez szükséges a *Windows* telepítése. Nekik vajon le kell mondaniuk ezekről a programokról vagy netán meg kell vásárolniuk a *VmWare*-t? Mint sok más problémára, a Linux erre is több megoldást kínál: létezik egy szabadon használható szoftver, amelyet egy lelkes csapat fejleszt (www.winehq.org), ez a *Wine*. A segítségével – a megfelelő beállítások elvégzése után – a *Windows* telepítése nélkül tudjuk futtatni a *Windows* programok nagy ré-



A Wine viszonylag egyszerűen konfigurálható

sztét. A szoftver a fentebb említett webcímről tölthető le, de általában kedvenc Linux disztribúciónk csomagjai között is megtalálható (a *SuSE* esetében az *emu* csoportban van). Ilyenkor csak kijelöljük a telepítendő csomagot és az installáló keretszoftver elvégzi a telepítést.

Először is ki kell csomagolnunk egy tesztoleges könyvtárba a letöltött állományt (*gunzip* vagy *tar*, esetleg mindkettő), ha azt tömörített formában kaptuk meg. Célserző az előre lefordított binárisokat letölteni, ezeket hamarabb használatba tudjuk venni. Az installálásukat a következő parancsokkal végezhetjük el:

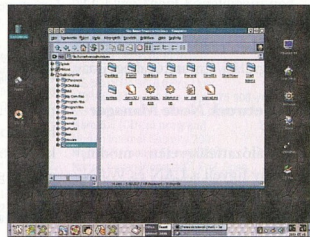
```
.rpm formátum esetén rpm -i wine-XXXXXX-i386.rpm
```

```
.deb formátum esetén apt-get install wine
```

Miután végeztünk az installálással, már csak konfigurálnunk kell az emulátort.

Célserző az */etc/wine.cfg* fájlt a felhasználói könyvtárunkban *.winerc* néven bemásolni, és inkább ezt módosítani az eredeti helyett. Ekkor ugyanis a program ezt a fájlt használja a *Wine* indításakor a paraméterek betöltéséhez, így ha több felhasználó dolgozik ugyanazon a gépen, mindenki saját beállításokat készíthet. A konfigurációs állomány igazán a 3.x-es *Windows*ok *.ini* állományaihoz hasonló, egy szövegszerkesztővel egyszerűen szerkeszthető.

A konfigurációs fájl jól elkülöníthető szekciókra osztható: mindegyik szögletes zárójellel kezdődik, a zárójelen belül pedig a beállítandó rész neve található. Célserző úgy beállítani a *Wine*-t, hogy a munkakönyvtára a saját könyvtárunkon belül legyen (ekkor nem kell bajlódni a jogosultságokkal és mindenki a saját könyvtárába dolgozhat; ha nem a grafikus beállítófelülettel dolgozunk, akkor ezeket a könyvtárakat manuálisan nekünk kell létrehozni. Ezt a *[Drive C]* szekcióban tehetjük meg, a *Path* változóban.



Ha nem a grafikus beállítófelülettel dolgozunk, akkor nekünk kell létrehozunk bizonyos könyvtárakat

Fontos, hogy a CD-meghajtó és az esetlegesen használt hálózati meghajtók csatlakozási pontjait pontosan adjuk meg, és ezek jogosultságai korrektil be legyenek állítva,

GYORSTIPP

Ha hiányozna...

Ha a dobozos Linuxunk lemezein nem található meg a *Wine*, vagy frissíteni szeretnénk azt, manuálisan kell elvégeznünk a telepítést (bár a *SuSE* Linuxban található keretszoftverek – *YaST1*, *YaST2* – lehetőséget nyújtanak a grafikus felületen keresztül csomagfrissítésre és tesztöleges *.rpm* csomagtelepítésére.)

ellenkező esetben a programok futása hozzáférési hibával leállhat. A *wine*]-szekcióban a Windowsra jellemző paramétereket, elérési utakat adhatjuk meg. Itt tudjuk beállítani, hogy hol keressék a már telepített elemeket a telepítendő windows-programok, mi lenne a Windows és a *system* könyvtár elérési útja. Értelemszerű-



A WineSetupTk egy grafikus felületű Wine konfiguráló program

en ezeket a könyvtárakat létre kell hoznunk a *Wine* munkönyvtárban. Azokat a sorokat, amelyeket nem szeretnénk használni a beállításához, két pontosveszszóval kell kezdenünk. Kritikus pont még a *fontok beállítása*, hiszen a két rendszer (Linux, Windows) teljesen eltérő formátumú fontfájlokat használ alapértelmezés-ként. Az egyszerűbb szoftvereket ezek beállítása nélkül is használhatjuk.

További beállításokról a *wine manpage*-e (*man wine*), illetve a dokumentációja ad felvilágosítást. Ha ezekkel az egyszerűbb beállításokkal elkészültünk, próbálkozhattunk is windowsos programok telepítésével vagy futtatásával.

A Wine indítása a következőképpen történhet: *wine [opciók] indítandó program elérési úttal pl.: wine c:\windows\calc.exe*, vagy grafikus felületről (KDE használata esetén): az indítandó állományra az egér jobb gombjával rákattintunk, és a *Megnyitás* ezzel menüpont választása után a parancssorba beírjuk azt, hogy *wine*. Természetesen létrehozhatunk indítóikonokat is, hasonlóan a gyakrabban használt alkalmazásokhoz.

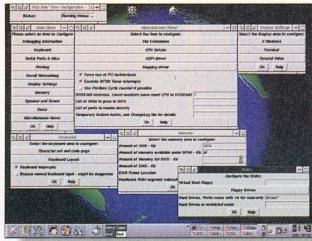
Dosemu

Néha szükségünk lehet még a jó öreg DOS szolgáltatásaira – pl. egy-két izgalmas játék futtatására, Novell szerverek elérésére (bár az *ncpfs* csomag jobb szolgáltatásokat kínál), egy jól megszokott

nyilvántartó szoftver használatára –, ekkor lehet nagy hasznunkra az egyik legnépszerűbb DOS emulátor, a *dosemu*. Sajnos nem 100%-os emulátor: szüksége van bizonyos DOS fájlokra (*io.sys*, *msdos.sys*, *command.com*), amelyek miatt a bizonyos gyártók licenccfeltételeit teljesíteniük kell: meg kell vásárolnunk valamelyik olyan operációs rendszerüket, amely tartalmazza az említett állományokat. Szerencsés léteznek szabadon felhasználható DOS-ok is: *freedos*, *DR-DOS*, *OPENDOS Lite*. Természetesen ezek nem lesznek teljesen kompatibilisek a legelterjedtebb MS-DOS parancsokkal, de azért érdemes kipróbálni őket. A *dosemu* alapértelmezésben a *freedos* legutóbbi stabil verziójával települ, és ha nem akarunk semmi különlegesen beállítani a *dos*, illetve a grafikus környezetben, az *xdos* parancssal indíthatjuk is az emulátort.

A *dosemu* konfigurációs állományát, a *dosemu.conf*-ot az */etc* könyvtárban találhatjuk. Célzerű itt is erről a fájlról a saját könyvtárunkban *dosemurc* néven másolatot készíteni, és ezt szerkeszteni a továbbiakban.

A konfigurálásnál itt is két mód közül választhatunk: szövegszerkesztővel a



A *dosemu* konfigurálásánál grafikus felületet használhatunk a beállításához

dosemurc módosítása, vagy egy grafikus felületet használunk a beállításához, amelyet a */var/lib/dosemu* könyvtárból a *.Setup-dosemu* parancssal indíthatunk. Ha a grafikus eszközt használjuk, a konfigurációs állományból kitörölődnek a megjegyzések, amelyek segítséget nyújthatnak a manuális editáláskor.

Ehhez *saját bootlemez*t kell gyártanunk, amelyből *flopi image*-t készítnünk. Másoljuk fel egy floppyra a leendő DOS-unk rendszerállományait, valamint a */var/lib/dosemu/commands* könyvtár tartalmát. Ezek

INFO

Amikor kevés a freedos

Sajnos a *freedos*nak nem sok hasznát vesszük, ha DOS alól szeretnénk a linuxos fájlrendszerünket elérni: ugyanis az *lredir* parancs nem kompatibilis vele. Ebben az esetben célszerű a DR-DOS-t vagy az OPENDOS Lite-t használni.

INFO

Egerészőknek

A Linux azok számára is kínál egy lehetőséget, akik jobban szeretnek „egerészni”: a *WineSetupTk* egy grafikus felületű Wine konfiguráló program, amely a */usr/bin/* könyvtárban található, és a *winesetup* parancssal indítható (SuSE Linux 7.2-t használók ezt a SuSE menüből is elérhetik).

után *rootként* adjuk ki a következő parancsot: `dd if=/dev/td0 of=/var/lib/dosemu/boot_floppy bs=64`.

Az így keletkezett fájl célzerű mindenki számára elérhetővé tenni (jogosultságok beállítása). Majd a saját könyvtárunkban lévő *dosemurc* fájl tartalmát kell megváltoztatni a következő sorral: `$_bootfloppy = „bootfloppy”` vagy a grafikus *dosemu* konfigurátor *Disks* menüjét választva a megfelelő helyre kell beírni a floppy image nevét.

Természetesen az említett szoftvereket állandóan fejlesztik, s mint a linuxos világban általában, elég gyorsan változnak a verziószámok. Ezért elköpezhető, hogy a cikk megjelenésekor már egy bővebb, nagyobb tudású kiadás is elérhető lesz.

VÁMOSI TAMÁS

ÖSSZEGRÉS

Emulátorok, amelyekkel adott gépen más platformra készült programok is futtathatók, természetesen a Linuxra is készülnek. Írásunkban két ilyen programot, a *Wine*-t és a *dosemu*-t mutatjuk be.

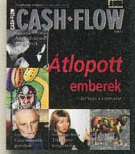
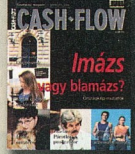
CASH-FLOW



Név/Cég neve:

Cím (irányítószámmal):

Dátum, aláírás (közületnél bélyegzővel)



IGEN, szeretném a Magyarországi CASH FLOW előfizetésének előnyeit élvezni, ezért ezúton

◆ 12 füzetet (egy évre) 6384,- forintért

rendelek a havonta megjelenő gazdasági magazinból (csomagolással és postaköltséggel számolva). Igényelt példányszám számonként darab.

Vállalom, hogy amennyiben nem hosszabbítom meg ezen előfizetésemet, úgy döntésemet az előfizetési periódus lejártá előtt hat héttel írásban közlöm. (Az előfizetési periódus az első füzét kiküldésével veszi kezdetét.)

Kérjük kitöltve a kiadó címére elfajrolni, vagy borítékban elküldeni.

CASH FLOW Kiadó Kft. Budapest, Ózgidá utca 15. Telefon: 325-5049, Fax: 325-5029

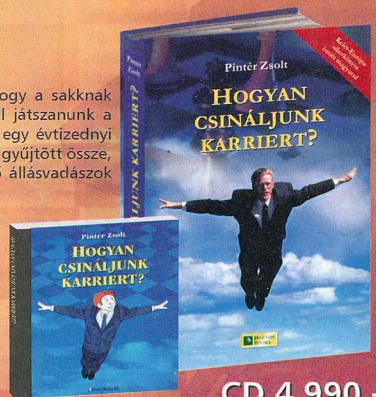
HOGYAN CSINÁLJUNK KARRIERT?

JÓ TANÁCSOK
ÁLLÁS-
VADÁSZOKNAK

Az állásvadászat és a karrierépítés az élet nagy sakkjátzmája. Ahogy a sakknak megvannak a pontos szabályai, jó tudni, milyen szabályok között kell játszanunk a munkaerő piacon. Pintér Zsolt fejedáasz és karrierszakértő több mint egy évtizednyi karrier-tanácsadói tapasztalata alapján sok hasznos gyakorlati tudnivalót gyűjtött össze, mely most multimédia CD-n feldolgozva kerül a jelenlegi és eljövendő állásvadászok kezébe.

A feldolgozott témák:

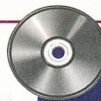
- Mikor nem szabad és mikor célszerű új állást keresni?
- Hogyan ismerjük fel az elbocsátás jeleit?
- Milyen az Ön számára ideális munkakör?
- Önismereti gyakorlatok: milyen állás betöltésére alkalmas?
- A sikeres szakmai önéletrajz
- Angol, német, francia, olasz önéletrajz-minták, kísérőlevelek
- A rejtett álláslehetőségek megismerése
- Jelentkezés álláshirdetésre
- A felvételi beszélgetés
- Az állásajánlat és a jövedelemalku
- Tudományos, illetve különleges kiválasztási módszerek
- Menedzser- és munkaszervezés-minták
- Az álláskereséshez és a továbbképzéshez szükséges címek és telefonszámok
- ... és még számos hasznos információ



CD 4.990,-
Könyv+CD 6.990,-

Profi-Média a minőségi programok gyártója

6500 Baja, Zombor u. 1. Telefon: 79/523-340, Fax: 79/523-343 pmed@profi-media.com, www.profi-media.com

**VRML**

A cikkhez kapcsolódó programokat CD-mellékletünk Cikk/VRML könyvtárában találhatják.

A VRML NYELV

ÉLŐ geometria

Bizonyára nem kevesen vannak, akiknek nehézséget okozott középiskolában matematika órán elképzelni a térbeli alakzatokat, illetve ezek metszetét, metszéspontjait. Nos, a VRML nyelv ezen (is) segít.

Mielőtt lelki szemeink előtt egy igen drága és nehezen beszerezhető program jelenne meg, le kell szögeznünk, hogy a VRML nyelv, illetve az ahhoz szükséges program ingyenes, és ezt az alkalmazást immár évek óta alapelemként tartalmazzák a (jobb) böngészők.

Mi is a VRML nyelv? A VRML (Virtual Reality Modeling Language - Virtuális Valóság Leíró Nyelv) egy olyan programozási nyelv, amelyet azért hoztak létre, hogy könnyen lehessen háromdimenziós alakzatokat, azok egymáshoz való viszonyát, sebességét stb. leírni és majdan megjeleníteni.

A VRML programok WRL kiterjesztésű szöveges fájlban tárolódnak, így ezek megtekintése, javítása, módosítása történhet akár egy egyszerű szövegszerkesztő programmal is.

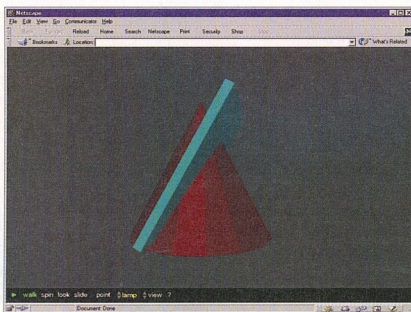
A VRML-nek pillanatnyilag két verziója van, a VRML 1.0 és ennek továbbfejlesztett változata, a VRML 2.0. A kettő nem kompatibilis egymással, de a 2.0-shoz kifejlesztett programok képesek mindkét verzióval készült fájlokat megjeleníteni. Ezt úgy érik el, hogy a program az 1.0-s forrásfájl a betöltés után 2.0-s formátumra alakítja. Azonban jó tudni, hogy az átalakítás nem minden esetben tökéletes.

A VRML nyelv legelőször a 3.0-s Netscape böngészőkben jelent meg. Az ezekbe beépített VRML megjelenítő programot, a Live3D-t a mai napig is sokan a legjobb és a legkönnyebben kezelhetőnek tartják. Hogy erről bárki meggyőződ-

hessen, a programot – egyéb anyagokkal együtt – feltettük CD-mellékletünkre is.

Sajnos a böngészőháború miatt (amelyet a Netscape a Microsofttal vívott néhány éve) a Netscape-esek abbahagyták a Live3D fejlesztését, méghozzá nem sokkal a VRML 2.0-t is értelmezni tudó Live3D-változat megjelenése előtt. Így ebből a programból a legújabb verzió csak a VRML 1.0-s oldalakat tudja megjeleníteni. Azonban a CD-nkre feltettünk egy másik – manapság elterjedt – VRML megjelenítő programot is, amely mind a VRML 1.0-s, mind a VRML 2.0-s formátummal megbirkózik.

A Live3D-t a Netscape-esek azért építették annak idején a böngészőjükbe, hogy az akkor még igencsak statikus



Ahogy a Netscape-ben a Live3D-vel látjuk a VRML 1.0-ban írt geometria programunkat, avagy hogyan tanulunk könnyen geometriát

weboldalakat háromdimenziós alakzatok megjelenítésével lehessen feloldni. Ennek a korszaknak a maradványa az is, hogy a háromdimenziós alakzatok közé linkek is beilleszthetők.

A 2.0-s verzió

Mivel a VRML 2.0 sok tekintetben eltér az 1.0-ás verziótól, ezért most nézzünk erre is egy kis példát ízelítőként:

#VRML V2.0 utf8

Ez a sor jelzi a megjelenítő alkalmazásnak, hogy 2.0-s verziójú VRML programmal van dolga.

Shape {

A Shape két részből áll. Itt írhatjuk le, hogy milyen alakzatról van szó, valamint azt is, hogy annak milyen tulajdonságai vannak.

appearance Appearance {

A szín megadása megjelenítő alakzat tulajdonságai kerülnek ide.

material Material {

A szín megadása következik.

diffuseColor 1 0 0

Alap színadat beállítása (piros). Meg lehet még adni az alakzat fényességét vagy az átlátszóságát is.

```
}
```

```
}
```

geometry Box { size 1 4 2 }

Itt hozzuk létre az alakzatot, amely egy kocka, 1x4x2-es mérettel.

```
}
```

A VRML 2.0-áról a Terminus VRML weblapján olvashatunk leírást.

Azonban a VRML és a Live3D ennél sokkal többre képes. Dr. Szilassi Lajos, az SzTE Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar Matematikai Tanszékének docense igen jó érzékkel vette észre, hogy a VRML nyelv szinte tökéletes segédeszköz a geometria oktatására. Weboldalán, amelynek címét keretes írásunkban közöljük, igen igényesen és színvonalasan foglalkozik a matematikai objektumok háromdimenziós megjelenítésével.

(Szilassi Lajosnak ez úton is köszönjük, hogy hozzájárult ahhoz, hogy a weboldalán szereplő anyagok felkerülhessenek CD-mellékletünkre.)

Egy egyszerű program

Nézzük most meg egy példán keresztül, hogy mit is tud a VRML!

Hogy néz ki egy egyszerű VRML 1.0-s program?

#VRML V1.0 ascii

A példa első sora egy névjege, mely alapján a megjelenítő program felismeri, hogy itt egy 1.0-s VRML-lel lesz dolga.

#Ez itt egy megjegyzés

Így néz ki egy megjegyzés a VRML nyelvben.

Separator {

Ez egy csoportblokk. Az itt lévő elemeket (jelen esetben egyet) a továbbiakban együtt kezeli a program. Ennek az az értelme, hogy a csoportblokkban lévő elemeket egyszerre tudjuk például színezni, forgatni, mozgatni. Egy csoportblokkon belül újabb csoportblokkok is lehetnek.

Linkek

Szilassi Lajos VRML oldala: www.jgytft.u-szeged.hu/tanszek/matematika/vrml (www.infopen.hu/vrml/start.htm)

Terminus VRML weblapja: www.szentesinfo.tiszaznet.hu/vrml

Soros Alapítvány C3 Kulturális és Kommunikációs Központjának VRML oldala: vrml.c3.hu

VRMLSite Magazine: www.vrmlsite.com

Beginner's Guide to VRML: www.netscape.com/eng/live3d/howto/vrml_primer_index.html

The Web3D Repository: www.web3d.org/vrml/vrml.htm

VRML 1.0C Specification: www.vrml.org/VRML1.0/vrml10c.html

Egyéb VRML-es webhelyek:

A Yahoo-on (yahoo.com) és az Open Directory Project (dmoz.org) weboldalán érdemes rákeresni a „VRML” szóra.



Értékes információkhoz juthatunk a Terminus weblapján

Cube {

Egy egységnyi méretű kockát (cube) szeretnénk megjeleníteni. A kocka méretét másként is megadhatjuk: Cube{ width szélesség height magasság depth mélység }, ahol természetesen a szélesség, magasság és a mélység egy-egy szám.

}

Egy fokkal bonyolultabban

Most nézzünk egy kicsit bonyolultabb programot!

#VRML V1.0 ascii

Separator{

Material { # Megadunk egy színt (piros=1, zöld=0, kék=0)

diffuseColor 1 0 0 # Piros

}

Cone { # Egy kúpot definiálunk, amely az előbbiekre miatt piros lesz parts ALL # A kúp minden oldala látszódjon

bottomRadius 1 # A kúp alapköriének a sugara

height 2 # A kúp magassága

Material { # Az alapszínt átállítjuk (piros=0, zöld=1, kék=1)

diffuseColor 0 1 1 # Ciankékre (az előbbi kúp színe ettől nem változik meg)

Translation { # A következő ele-

met, amely majd egy kocka lesz, eltoljuk (x=0, y=0, z=0,2) irányba

translation 0 0 0.2

}

Transform { # Ezt a kockát elforgatjuk az „y” tengely mentén 1,3 radiánnal

rotation 0 1 0 1.3 # (x=0, y=1, z=0, szög=1,3 rad)

}

Transform { # A kockát tovább forgatjuk. Fontos! Az előző forgatás ezzel nem veszi hatását

rotation 1 0 0 0.5

Cube { # A(z eltol, elforgatott és ciánkékre festett) kocka definíciója width 2 # A kocka szélessége height 2 # A kocka magassága depth 0.1 # A kocka mélysége

}

Ha valaki lefuttatja ezt a programot, megnézheti, hogy egy sík felület miként metszi a kúpot. Az egeret használva a kész ábra közelíthető, távolítható (a Live3D-nél a bal egérgomb nyomva tartása mellett), és el is forgatható (ekkor a jobb egérgombot kell folyamatosan nyomni).

Természetesen a VRML tudománya ezzel nem ér véget. A testeknek megadhatunk permanens mozgásokat (például forgást egy tengely mentén). Sőt, ha valaki jobban el akar mélyedni a nyelvben, nem árt, ha tudja, hogy a VRML-t akár a Jávalval vagy a JavaScripttel is lehet „keverni”.

FORGÁCS PÉTER

ÖSSZEĞZÉS

Írásunkban a háromdimenziós alakzatok leírására használható VRML nyelvvel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat közöljük. Bemutatjuk a két verziót, s példaprogramokon keresztül igyekszünk megismertetni ezt a különleges, a geometriában is jól használható nyelvet.

MC -, CD -, DVD gyártás...

...együtt a VTCD-vel az új évezredben is!

www.vtcd.hu

H-8001 Székesfehérvár, Pf.: 175. Tel.: +36-22-533-571,

Fax: +36-22-533-599; +36-22-533-077 E-mail: info@vtcd.hu




Szorító

A Cikkbem szereplő programokat CD-mellékletünk Cikkek/Szorító könyvtárában találhatják.

**Irfan-View
3.36**
**ACD-See
3.1**
IRFANVIEW 3.36 ÉS ACDSEE 3.1

Eltérő nézetek

Egyre többen vannak, akik családi fényképfelvételeikből digitális fotóalbumot készítenek. Az album megtekintésében sokat segít egy testhezállók képnézegető program. Az IrfanView 3.36 és az ACDSee 3.1 egyaránt joggal pályáznak a felhasználók kegyeire. De vajon melyikük mit tud?

IrfanView 3.36

A képnézegető programok között kétségtelenül az *IrfanView* az egyik legnépszerűbb. Elterjedtségét részben annak köszönheti, hogy jól együttműködik a nem kevésbé népszerű *Windows Commander* fájlkezelő programmal, és a képeknek kívül különféle multimédiás állományok kezelésére is alkalmas. Az áprilisban kiadott 3.36-os verzió viszonylag kevés újítást tartalmaz az előző verzióhoz képest, az viszont annál többet a még korábbihoz képest. A program nem elhanyagolható előnye, hogy teljesen ingyenes (tehát *freeware* kategóriájú), így azután minden korlátozás nélkül használható, akár az idők végezetéig.

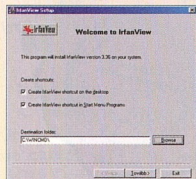
ACDSee 3.1

Évek óta az *ACDSee* programot használják a legtöbben képnézegetésre, ami érhető is, ha a program funkciógazdagságát nézzük. A 3.1-es verzió – minden járulékkal együtt – már-már luxuskiadásnak tekinthető, ami méreteiben is megmutatkozik: ha a *PowerPack* változat minden komponensét használni akarjuk, egy közel 25 Mbájtos állományt kell letöltenünk az internetről.

A programot shareware-ként terjesztik, ami azt jelenti, hogy adott idő elteltével fizetnünk kell érte. A „próbaidő” 90 nap, ami bőven elég ahhoz, hogy bárki kiismerje, és eldöntse, hajlandó-e fizetni érte 50 (illetve a *PowerPack*ért 70) dollárt.

TELEPÍTÉS

A telepítés több lépésből áll, de ha nem nyúlunk az alapbeállításokhoz, a *Tovább* gombra kattintva mehetünk is a következő ablakra. Mivel a szoftver betömörítve alig több, mint fél Mbájt, az egész művelet nem tart tovább néhány másodpercnél. A *Windows Commander* felhasz-



Telepítéskor akár a *WINCMD* könyvtárat is megadhatjuk célkönyvtárként

Az internetről letöltött EXE állomány elindítása után egy installációs program vezet végig a telepítésen. Választhatunk a *tipikus*, a *kompat*, valamint a *custom* telepítési módok közül, majd bejelölhetjük, hogy a *PowerPack* mely alkotóelemeit akarjuk föltelepíteni. Ki-



Az installálás nem tartogat különösebb meglepetéseket

Képnézegetők

nálói akár azt is megtehetik, hogy a programot az egyszerűség kedvéért egyenesen a WINCMD könyvtárba telepítik.

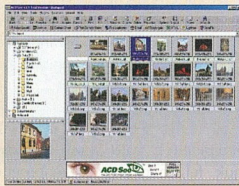
A telepítés során választhatjuk ki azokat a fájlokat, amelyeket a programhoz akarunk társítani. Az alapbeállításban egyik képfórmátum sincs bejelölve, ezért csak hálások lehetünk a program alkotóinak. A képfórmátumokon kívül több video-, illetve hangfórmátumot is kezel a program, ezek lejátszásához viszont le kell töltenünk és telepítenünk egy pluginokat tartalmazó bővíítőcsomagot.

KEZELÉS

Az IrfanView önállóan is, de a Windows Commanderrel együtt is használható. Utóbbi esetben egyszerűen az **F3** (Nézőke) gomb lenyomásával jeleníthetjük meg a kijelölt képet vagy más multimédiás állományt a képnézegető (*Listener*) ablakában. Ez az együttműködés a két program között jelentősen kibővíti a Windows Commander használhatóságát, főképp ami a multimédiás fájlok kezelését illeti.



Az IrfanView programablaka ennél már nem is lehetne egyszerűbb



Thumbnail nézetben könnyebben navigálhatunk a képek között

A programot természetesen önállóan is használhatjuk. Elindeítva, egy spártaián egyszerű programablakot jelenít meg a képernyőn, felül a szokásos menürendszerrel, illetve eszközkészlettel.

Több funkciót érhetünk el roppant egyszerűen: a nyílak segítségével előre-hátra lépkedhetünk az adott könyvtárban, nagyíthatjuk vagy kicsinyíthetjük a képet stb. Szembetűnő a megjelenítési lehetőségek sokfélesége: a képet igazíthatjuk az ablakmérethez (valamint fordítva is), a desktophoz stb., sőt külön szabályozhatjuk a nagyméretű képek megjelenítését.

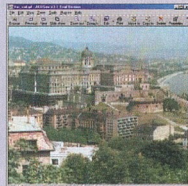
Thumbnail nézetben egész könyvtárakat tanulmányozhatunk, egy külön ablakban: jobbra láthatók az előnézeti képek, balra a könyvtárszerkezet, mint azt a hasonló programoknál megszokhattuk. A könyvtárak között is hasonlóképpen navigálhatunk, mint bárhol másutt.

választhatjuk akár mind a hat komponenset is: a *PhotoCanvas* fényképedítelő programot, a slideshow/screensaver létrehozására szolgáló *FotoAngelo* plugin, további pluginokat archívumok létrehozására, illetve böngészésre stb. A következő lépésben különféle képfórmátumokat, valamint archív állományokat kezelő további pluginok telepítéséről döndhetünk. Majd újabb pluginok következnek, míg végül eljutunk a megváltást jelentő utolsó kattintáshoz. A telepítőprogram a desktop ikonok létrehozásáról is gondoskodik.

A program a nap tippjével indul, amelyet ki is kapcsolhatunk. A főmenü a leggyakrabban használt funkciókat tartalmazza, s természetesen testre szabható. Általában véve a teljes programra a mindenre kiterjedő testre szabhatóság a jellemző, ami a *Tools/Options* beállítóablakban rejlt lehetőségek közül is kiténik, s külön menüpont tartalmazza a pluginok beállításait (*Plug-ins/Setting*).



A program kezelőfelülete gazdag funkciókészlettel áruklodik



A képet egy új ablakban nyitja meg a program

A megjelenítésre is számos variáció kínálkozik. A fájlistát például megjeleníthetjük kicsi vagy nagy ikonok formában, listaként stb. – éppen mint a Windows Intézőjében. Az ikonokat ezenkívül több szempont – nagyság, dátum, név stb. – szerint rendezhetjük. Megjeleníthetjük a rejtett fájlokat is, illetve kikapcsolhatjuk a nem képi állományok megmutatását.

A legjobb – úgynevezett *thumbnail* – elrendezésben a bal oldalon a könyvtárszerkezet látható, alatta pedig az előnézeti ablak, amely mindig az aktuálisan kiválasztott képet mutatja kicsiben. Az ablak jobb oldali felében látható a könyvtárban található képek kicsinyített változata, albumszerű elrendezésben. Duplán rákattintva valamelyikre, a program egy új ablakban teljes méretben jeleníti meg a szóban forgó képet. A „böngésző” nézethez a *Browse* gombra kattintva térhetünk vissza.

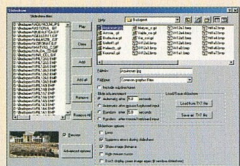
SZOLGÁLTATÁSOK

Az IrfanView elsősorban a különböző képfórmátumok megjelenítésére szolgál. Sokféle formátumot ismer (szám szerint több mint 40-et), ezenkívül három videofórmátumot (AVI, MPEG, MOV), valamint hét hangfórmátumot (WAV, MP3, MID stb.) is le tud játszani (plugin-ek segítségével).

A program néhány további hasznos szolgáltatást is tartal-

Browser (böngésző) módban pillanatok alatt megnyithatjuk bármelyik képet, ám az ACDSee többet is kínál, mint a képek pusztá megtekintését és a mappákon belüli navigálást. Képes többek között arra, hogy az előzetesen kiválasztott fájlokat slideshow-szerűen „vetítse” le a képernyőn. A slideshow funkció a *Tools* menüben található, mint ahogyan a konvertálás is.

maz. Készíthetünk például *slideshow*-t, mégpedig úgy, hogy számos lejátszási opciót állíthatunk be (teljes képernyő, automatikus képváltás stb.).



A slideshow készítésekor számos beállítás közül választhatunk

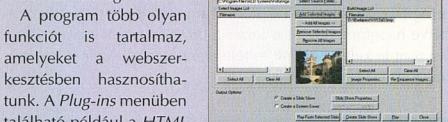
A funkciók között szerepel még a *batch* módú konvertálás (illetve átnévezés), a szkennerek kezelése, valamint különféle képszerkesztő eszközök. Ezek természetesen nem versenyezhetnek a *PhotoShop* vagy akár a *Paint Shop Pro* eszközkészletével, ám minden nélkülözhetetlen feladatot ellátnak, a forogtástól a szürkeskálás konvertálásig. Az *Image* menüben találjuk a színkorrekciós eszközöket (fényerő, kontraszt, gammakorrekció), lejjebb pedig az effekteket (3D Button, Blur, Emboss, Oil Paint stb.).

Említést érdemel még a *Capture* funkció, amellyel lelophatjuk a képernyő valamely részét (a teljes képernyőt, aktív ablakot stb.).

A multimédia lejátszó (plugin) az *Options* menüből indítható, és külön programablakban fut. A video- és a hangfájlok lejátszására a program az *MCI* vagy a *Microsoft Media Player* interfészt használja.

A funkciók között szerepel még a *batch* módú konvertálás (illetve átnévezés), a szkennerek kezelése, valamint különféle képszerkesztő eszközök. Ezek természetesen nem versenyezhetnek a *PhotoShop* vagy akár a *Paint Shop Pro* eszközkészletével, ám minden nélkülözhetetlen feladatot ellátnak, a forogtástól a szürkeskálás konvertálásig. Az *Image* menüben találjuk a színkorrekciós eszközöket (fényerő, kontraszt, gammakorrekció), lejjebb pedig az effekteket (3D Button, Blur, Emboss, Oil Paint stb.).

A képből egyetlen kattintással *hátterkép* készíthetünk, s ugyancsak egyetlen kattintással visszaállíthatjuk az eredeti állapotot. Az idevágó funkció ugyancsak a *Tools* menüben érhető el, de persze az egérmenüben is megtalálható.



A FotoAngelo plugin segítségével slideshow-t és képernyővédőt is készíthetünk

A program több olyan funkcióit is tartalmaz, amelyeket a webszerkesztésben hasznosíthatunk. A *Plug-ins* menüben található például a *HTML Album Generator* nevű plugin, amellyel saját fotóalbumot hozhatunk létre az interneten. Ugyanitt image map készítésére is lehetőség nyílik, míg a *FotoAngelo* plugin segítségével slideshow-t, valamint képernyővédőt kreálhatunk. Egy további pluginnal a kiválasztott képet e-mailben továbbíthatjuk barátainknak, ismerőseinknek.

A képszerkesztő funkciók csaknem teljesen hiányoznak a programból. Csak a fényerőt, a kontrasztot és a gamma beállítást szabályozhatjuk, ugyancsak egy plugin segítségével.

Az ACDSee számos digitális kamerát támogat, s újabbakhoz is letölthetünk pluginokat.

Összegzés

Míg az IrfanView készítői egyértelműen az egyszerűsége helyezték a hangsúlyt, az ACDSee fejlesztői már-már művészi tökélyre emelték a képnézegetést. Mindkét program ismeri valamennyi elterjedt fájlformátumot, e tekintetben szinte mindegy, melyiket választjuk. Az IrfanView mellett elsősor-

ban a Windows Commanderrel való együttműködését hozhatjuk fel, míg az ACDSee erősségét a funkciógazdagságban jelölhetjük meg. Ha az esztétikai jellemzőket is mérlegre tesszük, kétségtelenül az ACDSee viszi el a pálmát, ám alul marad a képszerkesztő, retusáló képességek dolgában. Ugyancsak az ACDSee mellett szól a teljes verzió gazdagsága: a csomag a szoro-

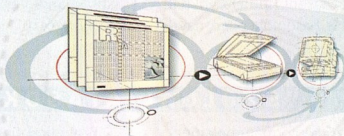
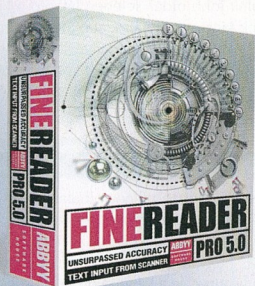
san vett képnézegetőn kívül több hasznos segédprogramot is tartalmaz. Mindennek természetesen ára van, pénzben is, hiszen az ACDSee-ért – shareware programról lévén szó – fizetni is kell, nem úgy, mint a teljesen ingyenes IrfanView-ért. Így szubjektív megítélés dolga, ki melyiket választja. Nyugodtan leszögezhetjük: egyikkel sem jár rosszul.

B. F.

Miért vesztegetné az idejét dokumentumok bepötyögésére?

Inkább használja a díjnyertes szövegfelismerő (OCR) szoftvert!

FINEREADER Pro & Office 5.0



Forgalmazás viszonteladók részére:
CHS (T:451-3500), BSC (T:452-4692), Automex (T:461-5700)



MAGYAR VERZIÓ!

magyar: menüinterfész
kézikönyv, súgó, helyesírás

Főbb jellemzők:

- nagy sebesség
- Wordből indítható
- kémiái képletek felismerése
- görög és cirill abc kezelése
- függőleges szöveg felismerése
- Java, Basic, stb. felismerése

OFFICE verzió extrák:

- 3db licenc
- hálózatos támogatás
- multi CPU támogatás
- új nyelvek létrehozása

Forgalmazza:

WIN Computer

1064 Bp., Vörösmarty u. 61.

T: 312-4304, F: 317-2834

info: www.win.hu/fine.htm

letöltés: www.abbyy.com

176 nyelv felismerése – 30 nyelvre helyesírásellenőrzés – 15 nyelven menüinterfész

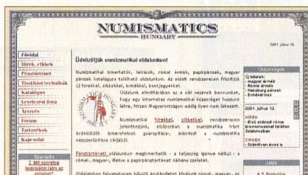
Magyar sarok

TARTALOM

Magyar sarok	88
Kibernetikai hadviselés	90
Gyöngyhalászat	92
Magyar Everest-Lhotse expedíció 2001.	94
Digitális természetrajz: a trójai 1.	96
Hálójárhék	99

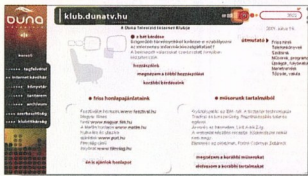
Numismatic Hungary

Numizmatikai ismertető, leírások, római érmék, papírpénzek, magyar pénzek katalógusa és fórum található az oldalon. www.numismatics.hu/



A Duna Televízió internetes klubja

Érdekességek, újdonságok az internet és a telekommunikáció világából. klub.dunatv.hu/



Országos Meteorológiai Szolgálat

Az Országos Meteorológiai Szolgálat új információs rendszere. Itt található a Magyarországgal kapcsolatos legtöbb, legrelevánsabb meteorológiai előrejelzés. www.met.hu/

Kontrolling: a szakma lapja

A KJK-Kerszöv új szakfolyóirata a kontrolling hazai és nemzetközi gyakorlatáról, újdonságairól, a kontrollereket és a menedzsereket foglalkoztató aktuális kérdésekről. www.complex.hu/kontrolling

Budapesti kulturális webtérkép

A kulturális webtérkép egy virtuális kirándulási lehetőség a főváros közel kétszáz művészeti, szórakoztató, kulturális intézményében. A színházakban, művelődési házakban, múzeumokban, galériákban úgy nézhet körül az érdeklődő, hogy ki sem kell mozdulnia otthonról. www.kultkorkep.petoficsarnok.hu/



SzüniDÖDŐ - játéksorozat

Itt megtalálható az egész fővárost átfogó, főleg az általános iskolás gyerekeknek szóló, népszerű nyári játéksorozat teljes és részletes programja. Hamarosan már a következő évi programok előkészületeiről is olvashatunk ezen az oldalon. www.szunidodo.petoficsarnok.hu/

Baka István Alapítvány

Az alapítvány az 1995-ben elhunyt Baka István költő, író, műfordító, szerkesztő szellemi és tárgyi örökségének közkinccs tétele érdekében jött létre 1998-ban. Az alapítók fontosnak tartják, hogy az alapítvány – közhasznú szervezetként – a magyar kultúra nagyobb egészének, különösen a kortárs magyar irodalomnak és társművészeinek a szolgálatába álljon. www.baka.szeged.hu/

Letöltés.lap.hu

A legnagyobb, letöltéssel kapcsolatos hazai hivatkozásgyűjtemény. letoltes.lap.hu/



Magyar színházi honlap

Színházi előadások képei és színművészek portréi, linkek, képeslapkúldó, kereső, újságok színházi hírei, könyvek bemutatója. www.theater.hu/

Szent Iván éji varázslatok

Európa számos vidékén még napjainkban is él a nyárközépi tűzgyújtás szokása. Bár a nyári napforduló tűzünnepe már évszázadok óta Szent Iván (János) napjának (június 24.) előestéjén tartják, és ép-



pen ezért a legtöbb ember szemében keresztény ünnepnek számít, kétségtelen tény, hogy a máig eleven szokásrendszer a kereszténység megelőző korokból ered. szentivanej.econet.hu/

Computer ONLINE PANORAMA

Ha megtesteztél valamely weboldalt, keress fel honlapunkat (www.computerpanorama.hu), ahonnan egyetlen kattintással elérheti a kiválasztott site-ot. Ugyancsak a honlapunkon rendelheti meg ingyenes hírlevélünk, amelyben érdekes linkajánlót is olvashat.

Hogyan lesz a filmből DVD?

Az Intercommal közös decemberig tartó játéktunkban filmekkel kapcsolatos kérdéseket kell megválaszolni ahhoz, hogy az évégi sorsoláson egy szerezéssé olvasó megnyerjen egy DVD-lejátszót.

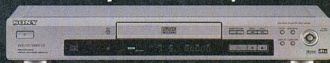
A helyes választ beküldők között minden hónapban három InterCom és

három Computer Panoráma ajándékcsomagot sorsolunk ki.

Azok pedig, akik az év végéig velünk játszanak, részt vesznek a nagy sorsoláson.

Fődíj:

Sony DVP-S335 DVD-lejátszó



Ebben a hónapban a **JÉG ÉS FÖLD KÖZÖTT** című film jelenik meg egy különleges DVD-n, ehhez kapcsolódik kérdésünk.

Melyik csúcsot akarja meghódítani eredetileg a hegymászó csoport?
a. Kékestető b. K2 c. János-hegyi kilitó

A megfejtéseket „JÉG ÉS FÖLD KÖZÖTT” jelígre a beküldő nevével és címével 2001. szeptember 21. éjfélig várjuk a Computer Panoráma Kiadói Kft. 1091. Budapest, Ullói út 25. vagy a jatek@filmszemle.com címre.

Ilyen egyszerűen lesz tehát a filmből DVD: aki látta a filmet, és beküldi a helyes válaszokat, megnyerheti a DVD-lejátszót!

Computer
PANDORAMA



www.intercom.hu

Icotrade
LIMITED

ICOTRADE Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

H-1034 Budapest, Kenyeres u. 28.

Tel.: 387-7526, 387-7527, 388-7594

Fax: 387-7540

E-mail: icotrade@mail.datanet.hu

Internet: www.irodabutor.net

Szaktanácsadás

Tervezés

Kulcsrakész átadás

3-5 év garancia!

FUNKCIÓ

*

MINŐSÉG

*

ERGONÓMIA

*

ESZTÉTIKUM



MASCAGNI

Olasz irodabútorok, ergonómiai székek, térelválasztók



office solutions

multi
form

fantasy works



Iratrendezők
telefon- és monitortartók,
kartotéktárolók,
prospektustartók,
multimédia tárolók

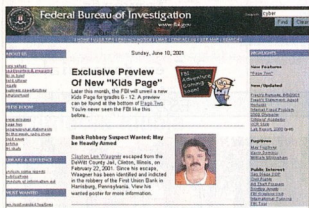


Több, mint 20.000 termék raktárról! • Szállítás egy héten belül! • Kérje katalógusunkat!



Kibernetikai hadviselés

Az Egyesült Államok informatikai hálózatainak a védelmét a kibernetikai támadások ellen a *Pentagonra* kellene bízni – javasolja *James Adams*, az *iDefense* nevű, „kibernetikai felderítéssel és kockázatelemeléssel” foglalkozó, *Washington* közelében működő vállalkozás társalapítója. Adams szerint hiába rendelkezik a legfejlettebb informatikai rendszereket működtető Egyesült Államok a világ legerősebb hadseregével: a veszélyeztetettsége sokkal magasabb fokú, mint bármely más államé – legalábbis az olyan támadások esetén, amelyek hírközlési, energetikai, pénzforgalmi vagy más, különösen fontos információ áramlatot hálózatok ellen irányulnak.



Honi védelem

Sem az *FBI-nak*, a bűnüldözésre összpontosító *Szövetségi Nyomozó Irodának*, sem az elektronikus lehallgatást végző *Nemzetbiztonsági Ügynökségnek*, sem a Fehér Ház-beli nemzetbiztonsági tanácsnak nincsen kellő anyagi forrása az esetleges kibernetikai hadviselésre való átgó felkészüléshez. Adams szerint ezt csak a védelmi minisztérium, a *Pentagon* vállalhatja, mégpedig a *Nemzeti Gárda* bevonásával. Az utóbbira azért van szükség, mert a kibernetikai hadviselés - az Egyesült Államok számára történelmileg igen hosszú ideje példátlan módon - nem valószínű, hogy külföldre küldött amerikai haderő

küldelmét jelentené, hanem a „honi védelem” szervezését. A kibernetikai hadviselés során ugyanis olyan katasztrófa-forgatókönyvekre kell felkészülni, hogy a támadó szándékú behatolók megpróbálják megbénítani az ipar és a lakosság áramellátási-elosztó rendszerét, a bankok közötti elektronikus elszámolási hálózatokat, a telefon-, illetve más hírközlési rendszereket. Kibernetikai támadásnál a csapás nem feltétlenül csak a külföldön harcoló amerikai alakulatokat sújtja, hanem a hátszország lakosságát is, sőt, főként azt.

Útvesztő a holdfényben

Az amerikai illetékesek által *Moonlight Maze* fedőnévvel illetett ellenséges akció, amelyet 1998 márciusában észlelt először a *Pentagon*, még ma is tart. Kódfeltörők behatoltak a védelmi tárcá, továbbá az amerikai űrkutatási hivatal, illetve számos kormányintézmény több száz belső számítógépes hálózatába. Műszaki kutatások eredményeit, titkosítási technológiák le-



írását, egyéb bizalmas információkat loptak el – pontosan fel sem mért mennyiségben. A behatolók a jelek szerint hét különböző oroszországi internetes címről indították az akciójukat. Az amerikaiak tavaly eljuttatták az orosz illetékesekhez azokat a telefonszámokat, követte, amelyekről a hackerek, az internetre rákapcsolódva, végrehajtották a cselekményeiket. Az orosz rendvédelmi szervek azon-

ban azt a választ adták, hogy a szóban forgó telefonszámok nem élő számok.

Betörési játékok

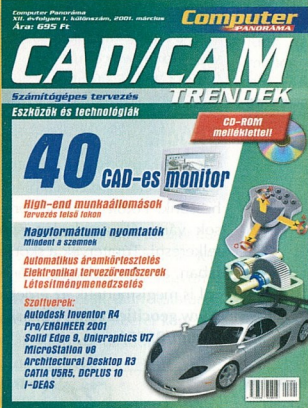
Az amerikai haderő kibernetikai elhárító 1997-ben az *Eligible Receiver* fedőnévű akcióval saját maguk is igyekeztek felmérni, mennyire sérülékenyek az amerikai rendszerek. Harmincöt szakértőjük hackert játszott, és csak olyan információkat használt, amelyek nyilvánosan is elérhetőek az interneten. A „piszkos harmincötök” 36 *Pentagon*-hálózatba tudtak betörni, és éles esetben olyan zavarokat tudtak volna okozni, hogy például egy *F-16-os* kotelek, a sürgősen igényelt fedélzeti rakéták helyett egy rakomány teherautó-fényszórót kapott volna a ládákban, továbbá hiteles helyről eredőnek látszó, hamis parancsokat tudtak volna eljuttatni egyes végrehajtó pontokhoz.

1999 októberében, a gyakorlat tanulságait leszűrve, megismételték a „betörési játékok”, *Zenith Star* fedőnéven. Ez sem mutatott sokkal kedvezőbb eredményt a védekezők szempontjából. A „műhackerek” behatoltak több amerikai támaszpont energiaellátó rendszerébe, valamint egyes térszervekben megszerezték maguknak azt a képességet, hogy megbénítsák az egész Egyesült Államokban használatos, 911-es általános segélyhívó számot.

Az Egyesült Államok gyanúja szerint, egyes országokból az Amerikába bevitt számítógépes programokban titkos kódsorok vannak, amelyek azután – ha az importcikket alkalmazni kezdik az amerikai rendszerekben – mintegy „beépített hírszerzőként” vagy egyenesen „szabotőrként” képesek működni.

James Adams idézi azokat az amerikai kormányzati vélekedéseket is, amelyek szerint eddig több mint harminc ország fejlesztett ki számítógépes hadviselési célokat szolgáló, agresszív szoftvereket.

- 3D-s tervezés
- Térinformatika
- Áramkörtesztelés
- Szoftverek
- Intelligens épületek



Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

,VÁSÁROLJON RÉSZELETRE AZ INTERNETEN!



MŰSZAKI ÁRUHÁZ



www.ebolt.hu

**SZÁMÍTÁSTECHNIKA
SZÓRÁKOZTATÓ ELEKTRONIKA
HÁZTARTÁSI GÉPEK
FOTÓ-OPTIKA
IRODATECHNIKA
DVD FILMEK**

HŰSÍTŐ AJÁNLAT a forró napokra!



64Kb/s bérelt vonali internet kapcsolat 35 900 Ft/hó + áfa.

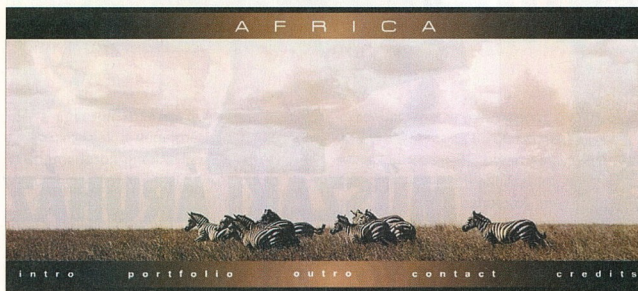
Internet megoldások kis- és középvállalatoknak!

Nagyobb sávszélességre vonatkozó akciós ajánlatért kérjük, hívja irodánkat.



További információ: 1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22., Telefon: (06-40) 200-166, www.interware.hu

Gyöngyhalászat



Pillanatképek Afrikáról

Érdekes útinaplóba lapozhatunk a lenti címen. A látogatáshoz Flash lejátszóra és hangkártyára is szükségünk lesz, valamint 1024x768-as képernyő felbontásra. Csodálatos képek, remek zenék és eredeti szöveg vár bennünket, amelyek egy Kili-manjaro környéki látogatásról készültek. www.hipnotika.com/

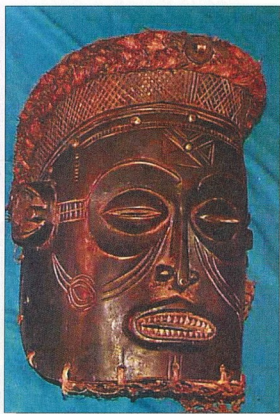
A világegyetem történelme

A tudósok már több mint harminc éve felfedezték a kozmikus háttérsugárzást. A csillagászok azóta a kis eltérések jellemzőit vizsgálják. Júniusban egy új érzékelőt használtak, amely még alaposabban mutatta ezeket az eltéréseket. Az ultrarövid-hullámú anizotrópiai szonda (MAP) a Kennedy űrbázisról a Delta II fedélzetről szállt fel. A fajsúly és a hőmérséklet változásaiból következtetnek a korai univerzum állapotára, azokra az időkre, amikor még nem léteztek bolygók és csillagok. A világegyetem fejlődésének elméleteiről is olvashatunk a lenti címen. Képeket láthatunk az űrhajóról, tanulmányok segítségével követhetjük a küldetést. map.gsfc.nasa.gov/

Afrikai kultúra és művészet

Az Afrikai Művészeti Múzeum online bemutatkozása ez az oldal, képekkel, információkkal a több mint száz afrikai

törzs életéről, művészetéről, legendáiról, vallási szokásairól. Nem maradhat el az online bolt sem. www.zyama.com/



Filmstúdió az űrben

Miután elfogyott a pénz a befért orosz kiegészítő modulhoz, amelyet a Nemzetközi Űrállomáshoz csatlakoztat volna, egy amerikai cég ellenállhatatlan ajánlatot kínált. Pénzt ajánlott a munka folytatásához, így most Oroszországban olyan kiegészítő modul építenek, amely az elképzelések szerint egy filmstúdiót is tartalmazna. A

kutatások mellett külső és belső felvételeket is lehetne készíteni az űrfilmekhez. A legnagyobb hírszolgáltatók már most érdeklődnek a lehetőségek iránt, pedig még csak a tervek vannak készen.

www.foxnews.com/story/0,2933,28185,00.html

Skócia

Kattintható térkép segít bennünket, hogy Skócia csodás tájaiban gyönyörköd-hessünk. Fotók és rövid történelmi leírások várákról, amelyeket érdemes lenne felkeresni. Túratervek a skót whisky házájában, ahol az ital készítésének látványai-
val is megismertetik az érdeklődőket.

www.geocities.com/Athens/Forum/8287/



Vásároljunk repülőt

Talán egyszer lesz olyan idő, amikor mindenkinek saját repülőgépe lesz. Már most nekifoghatunk a válogatásnak. Ezen a címen osztályukba sorolták a gépeket, évszám, típus és tulajdonságaik alapján, akárcsak egy jobb autójárgéyzéknél. A kínálatban könnyű keresgélni. www.aso.com/



Afrikától a Marsig

Az arc



Az emberi arcizmok több mint tízezer különböző kifejezést tudnak létrehozni. Jelzik, hogy érezzük magunkat, kik vagyunk. Amikor a mikro kifejezések után kutatunk, csak a titkoszolgálat szakemberei képesek arra, hogy tudják, ki mikor hazudik.

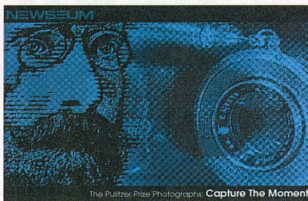
www.bbc.co.uk/science/humanbody/humanface/

Pulitzer-díjas képek

A legeslegjobb fényképek részesülnek a Pulitzer-díjban. Az oldalak közel ötven

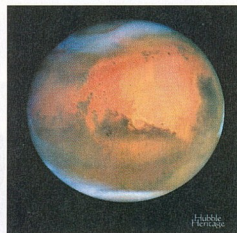
év 17 legjobb fotója látható. Az oldalak két változata készült: szélessávú és lassú modemes. A képek ugyanazok, de az előbbinél magyarázó szöveget is hallhatunk a képekről. Az utóbbinál a képek mellett életrajzi adatokat találhatunk. Erdemes mindkét változatba bepillantani.

www.newseum.org/pulitzer/



Képek a Marsról

Tizenhárom évente kerül a Mars a legközelebb a Földhöz. A Hubble űrteleszkóp, kihasználva a mostani alkalmat, képeket készített a bolygóról. A távolság 68 millió kilométer volt. A felvételek tíz kilo-



méter átmérőjű területeket fednek le. Tisztán kivehetők a sarki jégtakarók és az a hatalmas homokvihar, amely jelenleg betakarja a bolygó nagy részét.

oposite.stsci.edu/pubinfo/PR/2001/24/index.html

NAGY EMESÉ

Computer ONLINE

Ha bármelyik „gyöngyszemünk” megettett, keresse fel honlapunkat (www.computerpanorama.hu), hiszen onnan egyetlen kattintással elérheti a kiválasztott weboldalt.

www.sync.hu

Sync

a felhasználónak,
az érdeklődőnek,
a cégnek,
mindenkinek...

ingyenes tárhely
free mail
online-játékok
chat
statsector.hu.com
ingyenes statisztika
HTML iskola
jó kezelhetőség

reklámfelületek:
banner, weblap,
poszter, üzletor, hírlevél
+tervezés, kivitelezés

Info, árak, kérdések: www.sync.hu
20/932-5257

Ha lövésed sincs...

**Internet
1000
Ft-ért!**

Internet
INTERNET MINDENHOL

*nettó ár

EnterNet 2001
1134 Budapest, Csángó u. 8.
Telefon: (1) 412-2001
Fax: (1) 412-2098
info@enternet.hu
www.enternet.hu

Magyar Everest-Lhotse expedíció 2001.

Magyar hegymászó csoport vállalkozik arra, hogy 2001 őszén feljusson a világ tetjére, a *Mount Everest*. A 8850 méteres óriás a Föld legmagasabb hegycsúcsa, amelynek meghódítására már 1996-ban elindult ugyan egy magyar expedíció, de a vállalkozásuk nem járt sikerrel. A *Magyar Everest-Lhotse* expedíció tagjai ez év őszén *Tibetből*, a *Kangshung fál* irányából kísérik majd meg a hegy megmászását, oxigénpalack és magashegyi teherhordók segítségével nélkül. A csúcsmajdnai sikeres elérése a választott útvonal nehézsége miatt nemzetközileg is kiemelt eredménynek számít.

Az expedíció alaptáborát nagyjából 5500 méteren alakították majd ki, ahonnan 2450 méter szint legyőzése után eljutnak a *Déli-nyeregbe*, 7950 méter magasra. Innen a *Nepáli Normál Úton* haladnak tovább. Ezt az útvonalat 1953-ban *Sir Edmund Hillary* és *Tenzing Norgay* járták be a világon először, a 8850 méteres csúcsig.

A hazai hegymászás sok szép és kiemelkedő teljesítménnyel büszkélkedhet, de a Föld legmagasabb csúcsát, a 8850 méter magas *Mount Everest* meg nem sikerült magyar csapatnak megmásznia.

Az *Explorers Program* által szervezett csapat három hónapnál is hosszabb expedícióra készül. A július végi indulást követően egy hosszú akklimatizációs szakasz következik. Ennek egyik része *Nepálban* zajlik majd már a hegyet megközelítve, az ötezer méternél magasabban fekvő alaptábor ritka levegőjéhez szoktatja szervezetét a társaság. Szeptember és október hónapban kerül sor a hegymászásra és november elején érkeznek haza.

A magyar hegymászás eddigi gyakorlatához hűen az expedíciós hegymászás úgynevezett *nyugati alpesi stílusában* másznak. Ez azt jelenti, hogy az alaptábor felett már csak a csapat erejére támaszkodnak, tehát nincsenek magashegyi teherhordók, a táborokat a hegymászók

építik ki és az oxigént is csak egy esetleges mentésnél használnák. Az expedíció célja között szerepel az Everesttel szomszédos *Lhotse* csúcsmegmászási úgy, hogy a két csúcsmegmászás között nem ereszkednek lejjebb, mint a kettőt elválasztó Déli-nyereg. Ha ez sikerül, akkor, a világon először, megoldják az *Everest-Lhotse Traverz* néven ismertté vált hegymászó problémát.

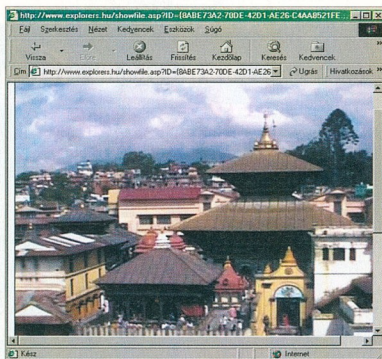
A különleges vállalkozáshoz, különleges informatikai háttér is tartozik. A *Nextra Hungary* mint az *Explorers Programs* támogatója, folyamatosan tájékoztatja az érdeklődőket az interneten keresztül. Ez többek között azt is jelenti, hogy élő közvetítést sugároznak a világhálón a Föld legmagasabb pontjáról. Ez, magashegyi teherhordók és oxigénpalack nélküli mászó csapatnak még nem sikerült.

A *Nextra 2001* májusában készítette el az *Explorers Programs* honlapját (www.explorers.hu). A weboldalon rendszeresen frissített információk, fotók, interjúk, rövid leírások, szakmai beszámolók, közönségforgó és még sok más aktuális érdekesség található. Az expedíció ideje alatt itt látható az élő közvetítés, és itt lehet beszélgetni a csapat tagjaival. Az élő közvetítéshez a hegymászók egy kisebb és egy nagyobb digitális videokamerát használnak.

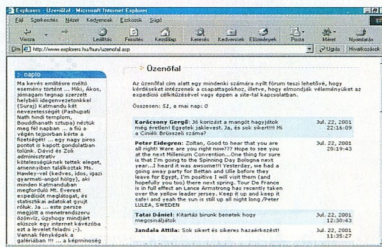
A várhatóan hatalmas mennyiségű video-, hang- és képfénykép, szakmai összefoglalókkal, grafikonokkal és statisztikákkal kiegészítve CD-ROM-on is megjelenik.



Az Explorers Programs honlapján a csapat korábbi expedícióiról is olvashatunk



A mozgóképes tudósítások továbbításához műholdas telefon használunk



Írásban csveghetünk az expedíció tagjaival

A világ nagyvárosai

A 2001. év nagy nyereményjátéka

Minden hónapban három kérdést teszünk fel olvasóinknak. Ezek közül kettő a Computer Panorámában megjelent cikkekhez kapcsolódik, egy pedig a CD-melléklet új multimédiás sorozatához, a Világ nagyvárosaihoz.

Mit jelent az A-súlyozás?

1. a hangkártyában generálódott felharmonikusok átlaga
2. a mérések saját hallási érzékenységünkhöz igazítása
3. az alacsony és a magas frekvenciák súlyozott átlaga

Milyen tinta kell a termo-autokróm nyomtatáshoz?

1. nem kell hozzá tinta
2. fekete-fehér tinta
3. színes tinta

Mióta üzemel Japánban a híres shinkansen?

1. 1864
2. 1904
3. 1964

Az oldal alján található három négyzetbe írja be a helyes válaszoknak megfelelő számokat, és küldje be szerkesztőségünkbe, illetve -feltüntetve elérhetőségét - e-mailen keresztül üzenje meg a három számot a következő címre:

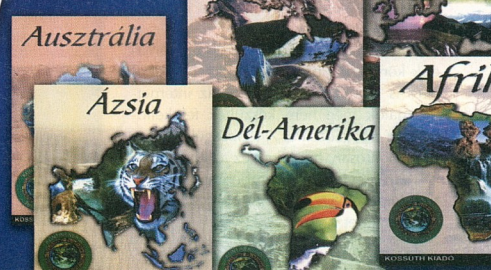
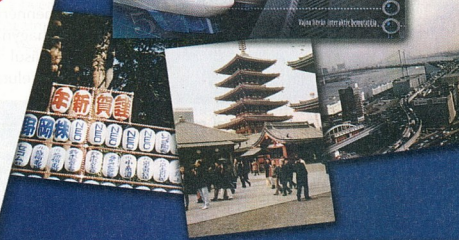
c.panorama@cpanorama.hu

Júliusi nyerteseink:

Tólli Alex, Tatabánya
Susán Csaba, Salgótarján
Bognár István, Keszthely
Véghné Nagy Erika, Budapest
Menyhárt István, Szamoskér
Délceg József, Tárnok

Európa CD-ROM
Ausztrália CD-ROM
Dél-Amerika CD-ROM
Afrika CD-ROM
Ázsia CD-ROM
Észak-Amerika CD-ROM

Nyerteseinket postán értesítjük.



Név:

Cím:

Telefon:

E-mail:

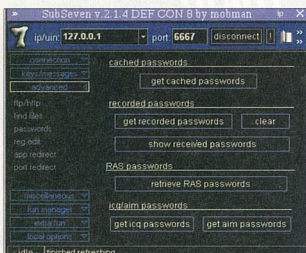
A világ nagyvárosai

I.	II.	III.
----	-----	------

A helyes választ beküldők között minden hónapban 6 db multimédiás CD-ROM-ot sorsolunk ki, a Kossuth Kiadó Kontinensről kontinensre sorozatából.

Beküldési határidő:
2001. szeptember 24.

Digitális természetráajz: a trójai ló 1.



Jelszavaink a SubSeven trójai program ablakában

A cím hallatán mindenki valami csele, igazán váratlan és főleg hívatlan dologra gondol. A trójai egy olyan program, amely megfertőzi a számítógépet, és lehetőséget nyújt a hackernek, hogy rejtett fájlokat helyezzen el vagy programokat futasson a hátunk mögött. A trójai vírus távoli hozzáférést tesz lehetővé a gépünkhez egy kívülálló személynek.

A program egyre népszerűbb a támadók körében, s bárhol felbukkanhat, ahol nem is számítunk rá. Sajnos, az internet-használók még nem készültek fel kellőképpen a fogadására. A többségük nem is tudja pontosan, mit jelent ez az elnevezés.

Kétféles cikkünkben bemutatjuk, mire is képesek ezek a furcsa programok, és hogyan lehet védekezni ellenük.

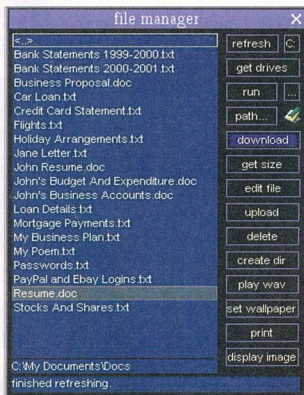
Hogyan terjednek?

A trójai vírus roppant változatos módon terjed. Előfordulhatnak e-mail-csatolásként vagy interneten elhelyezett fájlként, amelyek igen csábító neveket kaptak. Arra várnak, hogy letöltsék őket, vagy hírcsoportok, beszélgető csatornák segítségével terjedjenek.

Az egyik legalattomosabb módszer, hogy saját magunk töltünk le fájlokat, és közt a háttérben, titokban a vírus is a

gépünkre kerül. A hacker már csak a megfelelő pillanatot várja a kapcsolódáshoz.

Amikor rákapcsolódunk az internetre, a hacker pontosan tudni fogja az összeköttetés pillanatát, mivel az ilyen programok általában figyelmeztetik őt, hogy áldozat van a vonalban. Ez olyan, mintha elmenne nyaralni egy hónapra, és nyitva hagyánk az összes ajtót és ablakot, ráadásul feladnánk egy apróhirdetést, hogy elutaztunk, megadjuk a nevünket és



A trójai program fájlkezelője

a címünk, és azt mondjuk, hogy nyugodtan sétáljanak be az ajtón, vegyék el akármelyik értékünket, turkáljanak bele a fiókokba. A legtöbb trójai vírus hasonló lehetőségeket nyújt a használóknak.

A hacker meg tudja szerezni az összes jelszavunkat. Egyetlen kattintással megismerheti a modemes kapcsolathoz, a levelek eléréséhez szükséges jelszavak mindegyikét, ha a vírusával már megfertőződöttünk.

A hackernek keresik a fertőzött számítógépeket. Gyakran fognak kutatni az 1243, a 27374 és a 6667 TCP portokon, hogy az ilyen gépeket megtalálják. Miután

megszerezték a jelszavak listáját, gyakran fogják azokat használni, hogy hozzáférhessenek a levelekhez, hálózati előfizetésekhöz. Az ICQ és az AOL levelezőprogramok jelszavait is gyakran ilyen módon szerzik meg. Így azokat az oldalakat is elérjük, amelyekre mi fizettünk elő, de az on-line banki elszámolások sem jelentenek akadályt.

Ha van saját honlapunk, akkor számíthatunk arra, hogy a hacker elérje és megváltoztatja az ott tárolt fájlokat, vagy csak elcsújtja és törli a weboldalt. Az is gyakori, hogy megváltoztatja a jelszót, így lehetetlenné teszi a belépést a munkánkhöz. Gyakran letöltik ICQ adatbázisunkat, a jelszavakkal és az archivált beszélgetéseinkkel együtt. Ellenőrizhetik az egész levelezésünket, és kevés esély marad arra, hogy valaha is visszazerezzük a saját oldalunkat. Ilyenkor gyakran az ICQ-n keresztül trójai vírussal megfertőzött üzeneteket küldenek a barátainknak, akik ezeket minden elővigyázatosság nélkül letöltik, hiszen jól ismernek bennünket.

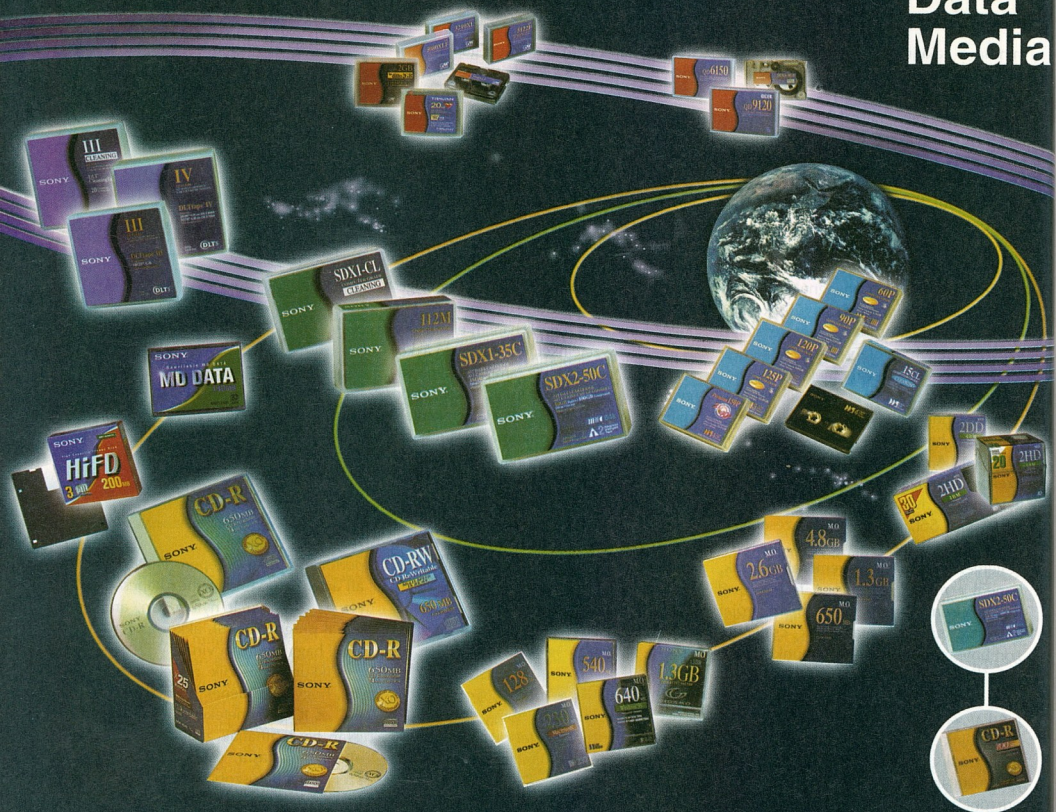
Távoli fájlkezelés

A betolakodók elérhetik a fájljainkat, mintha csak a sajátjuk volna. A program fájlkezelő részét használva a kíváncsiszók könnyen hozzáférhetnek a meghajtóinkhoz, még a rejtettekhez is, csakúgy,

Mindenki veszélyben van

Sokan úgy gondolják: miért akamé valaki feltörni az én számítógépetem, hiszen nincs rajta semmi érdekes, nem dolgozom bankban vagy hivatalos szervezetben. De az igazság az, hogy ők még jobban ki vannak téve a veszélynek, mert míg az előbb említett helyeken már rendelkeznek ilyen védelemmel, mások nem törődnek a támadással.

Sony
Data
Media



go create
SONY

SONY

*Csúcsminőségű adathordozók
profi felhasználóknak.*

<http://www.sony-europe.com/media>

Hálójírek

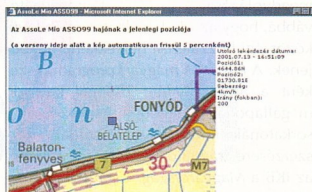
A három műholdas helymeghatározóval ellátott vitorlás pozícióját mutató térkép öt percenként automatikusan frissül

Kékszalaiag

Az idei PSINet Nagydíj a Balaton Kékszalaijáért vitorlásversenyhez kapcsolódóan a Westel, a Microsoft és a Webigen olyan kísérletre vállalkozott, amelyre Magyarországon még nem volt példa. A Webigen Rt. egy kísérőhajóból élő, mozgókép jellegű képsorokat közvetített a versenyről, amelyet internetre kapcsolt PC-ken vagy PocketPC-ken lehetett fogni. A rendezvény helyszínéből adódóan a közvetítésre csak vezeték nélküli módszerrel volt lehetőség. A kísérlethez a cégek semmilyen televíziós technológiát nem használtak, hanem bárki által elérhető, kereskedelmi forgalomban lévő eszközöket alkalmazták: a Westel adatszolgáltatását, Microsoft szoftvereket és egy kézikamerát.

A vitorlásversenyt kísérő motoros fedélzeten a kamerajelet összekötötték egy notebook számítógéppel, ahol azt egy Windows Media encoder megfelelőképpen tömörítette. A tömörített jelet a Westel egy Nokia PCMCIA kártyatelefon segítségével továbbította. A jel a Webigen szerverre jutott el. A közvetítés és az ahhoz szükséges internetes felületet a Webigen Rt. nyújtotta.

A verseny hajóinak pozícióját is az interneten lehetett megnézni, a Guards



A hajók pillanatnyi helyzete és sebessége SMS-ben érkezett az internet szerverre

Rt. új szolgáltatásának a segítségével. A hajók pillanatnyi helyzetét egy mobil helymeghatározó eszköz és egy mobiltelefon segítségével SMS üzenetek formájában juttatták el a térképszerverig. A szolgáltatás alapját egy speciális kábel jelenti (Reddknows), amely összeköti a GPS vevőt a mobilunkkal, és a megadott számról SMS-ben elküldi a pillanatnyi koordinátát, sebességet.

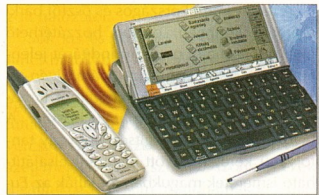
A közvetítés a rajt előtt harminc perccel kezdődött, és kisebb megszakításokkal a célba érkezésig tartott. Bár a nagy érdeklődés miatt az élő videóközvetítés időnként nem lehetett elérni, akinek ez mégis sikerült, izgalmas képeket láthatott a versenyről és a térképen is folyamatosan követhette a kiválasztott három hajó helyzetét.

GPRS PSION

Napjainkban a technológia ilyen mértékű fejlődésekor személyes készülékeinket szinte évente cserélgetjük. Hozzászoktunk, hiszen hozzá kellett szoknunk.

A mobil adatátvitelben forradalmian új GPRS technológiáról is azt lehetnének, hogy az eléréséhez nem elegendő új mobiltelefont venni, szükség van új készülékekre is. Nos, a Psion ismét meglepetéssel szolgált, hiszen jelenlegi gépei (revo, series 5mx, series 7, netbook) már több éve a piacon vannak, mégis alkalmasak GPRS adatátvitel segítségével internetezésre, elektronikus levelezésre. Jelenleg az Ericsson R520 és a Motorola T260 telefonok képesek csomagkapcsolat adatátvitelre. Ezekkel a telefonokkal mind a négy gép tökéletesen működik, vezeték nélküli sebességgel kínálja a mobil hálózatot. Ezután valóban nem lehet gond egy frissen készült fénykép elküldése e-mailben. Digitális fényképezőgépünköt csak áttesszük a Compact Flash memóriakártyát Psionunkba, csatloljuk a képet a levélhez és elektronikus postára adjuk.

A mobil internetezés terén sem kell kompromisszumokat kötnünk, nincsen szükség például a képek letöltésére, kényelmesen száguldozhatunk a világhálón. Természetesen a gépek cache memóriája kevés (revo plus, Series 5mx, Series 7 16 Mb-át, netBook 32 Mb-át), így aki a teyréggével gyakran barangol az interneten, annak érdemes a Compact Flash-sel bővíthető gépekből választani (Series 5mx, Series 7, netBook).



Mozgóképes üzenetek

A webkamerák piacát vezető Logitech és a kommunikációs kereskedelmi és média világ, a Yahoo! bejelentette, hogy megállapodást kötött, amelynek értelmében a Logitech népszerű QuickCam webkameracsaldája a nemrég bejelentett Yahoo! Messenger (messenger.yahoo.com)

szolgáltatásának eszköze lesz. Az új szolgáltatás lehetővé teszi a Yahoo! Messenger felhasználók számára, hogy „szemtől-szemben” beszélgethessenek barátjaikkal, családtagjaikkal és kollegáikkal, másodpercenként egy új képkocka megjelenése mellett.

Júliustól az Észak-Amerikában, Ausztráliában és néhány európai országban minden eladott Logitech webkamera csomagjában a Yahoo! Messenger is megtalálható. A szükséges szoftvert, amelyet az Instant Messaging webkamera funkció azonnal elérhető lesz a Yahoo! Messenger és a Logitech webkamera jelenlegi felhasználói is letölthetnek.

Make Your Instant Messages Come ALIVE!

QuickCam® Web
USD 79.95
Buy now

- Capture & send video-emails
- Max. 640x480 resolution
- Plug & play video cam
- Broadcast LIVE video over the Web
- Built-in microphone
- Simple to install, easy to use
- Includes software
- Includes video recording software
- Works with Windows® 98, 2000, Millennium (TM)
- 2 year limited warranty

Az Instant Messaging mára a leggyorsabban növekvő kommunikációs irányzatá vált. Az IDC kutatói szerint 2005-re az üzleti Instant Messaging alkalmazásoknak világszerte megközelítőleg 230 millió felhasználója lesz, és évente több mint kétfélszáz üzenetet küldenek majd a fogyasztók, illetve az üzleti felhasználók.

háLÓRA magyar!

A fenti címmel országos és ösztöli bárki számára könnyen, olcsón hozzáférhető internethasználati program indítását jelentette be a Neumann János Számítógéptudományi Társaság és a programot támogató Informatikai Kormánybiztoság. A távoktatási csomag segítségével vagy tanfolyami keretek között egyaránt elsajátítható ismeretek magukban foglalják az Európai Számítógép-használói Jogszabvány (ECDL) internetes modulját: aki tehát a mintegy 10 órás tanulás után vizsgát tesz, az az ECDL bizonyítvány későbbi megszerzése során ebből a modulból vizsgamenteséget kap.

A háLÓRA magyar! program célja az informatikai írástudás minél szélesebb körben történő elterjesztése. Éppen ezért az IKB támogatja a közösségi hozzáférési helyeket, így a könyvtárakat és az egyre

RTL KLUB

KERESÉS: a webem

Szolgáltatásaink: hirdetés, licitáció, tárolás, email-írásművelet • legyen ez a kezdőlapom! • hozzáadom a kedvenceimhez

BUDAPEST: Héj

Amerikai delegáció tárgyal az F16-osokról Budapesten 2001. július 23. - 09:02
Két napra Magyarországra érkezett egy amerikai küldöttség, hogy az F-16-os vadászgépekről szóló végleges ajánlatról tárgyaljon a Honvédelmi Minisztérium (HM) szakértőivel - értesült a Magyar Hírnap. A Világagazdász arról ír, hogy ez az ajánlat minden ponton eltér attól, ami alapján a HM korábban mérlegelt. [tovább >](#)

Torony-villa: véletlenül kerültek a endorf séghez a számlák 2001. július 23. - 09:16
A Torony József Tállya utcában épülő villájának építésével kapcsolatos iratok véletlenül kerültek a rendőrséghez. A nyomozók ugyanis nem a kiszagázta politikus, hanem a VIX kft. ügyvezető igazgatója ellen nyomoznak, és a nála lefoglalt papírok átvizsgálása során derül ki, hogy a vállalkozó érintett Torony építkezésében. [tovább >](#)

Magyar bírónő Koszovóban 2001. július 23. - 08:54
Néhány napja magyar bírónő bírósághoz Koszovóban - [tovább >](#)

HÍRBEHOZÓ

- 10:37 Peking, az új testvérország
- 10:16 Székely a turisztikában
- 09:30 A Törvényszék megre hangja a bíró
- 09:44 Elhunyt Mészöly Miklós
- 09:30 Csopartel előkért tovább

A NAP SZTORIJA:

Visszafele a gólya

inkább erősödő Teleház mozgalma is. A Teleházak terén, a lakosság számához viszonyítva, Magyarország már most is első a világon, idén azonban a cél ezen közösségi hozzáférési pontok számának megduplázása. A program támogatja továbbá, hogy az iskolák oktatási időn kívül közösségi hozzáférési helyekként működjenek. A háLÓRA magyar! program részeként a Magyar Honvédséggel kötendő megállapodás értelmében megkezdődik a sorkatonák informatikai írástudás megszerzésére irányuló képzése is, valamint az IKB a Magyarországi Cigányokért Közalapítvány közreműködésével támogatást nyújt a továbbtanulni szándékozó roma diákoknak is.

Újdonságok az RTL Klub Online-on

A kereskedelmi televízió internetes oldalai számos új szolgáltatással bővültek. Az RTLmail és RTLtár ingyenes elektronikus levelezés és tárolóhelyet kínál a felhasználóknak, együttesen 20 Mb-ot terjedelemben. Az RTL Klub Online-on belüli keresés mellett megjelen a külföldi és a hazai hálózatot egyaránt pásztázó keresőmotor.

Ezentúl a hatvanezer regisztrált felhasználói igénybe veheti az RTL Aukciót, ahol mindenki kedvére licitálhat az árverésen résztvevő termékekre és az RTL Klub sztárjainak ereklyéire.

Az oldal fejlesztésénél fontos szempont volt, hogy a látogatók az internet segítségével minél hatékonyabban tudjanak

boldogulni a hétköznapjaikban is, ezért készült el az RTL Apró. Az apróhirdetés oldalon már az első héten, több mint kétszáz hirdetést adtak fel.

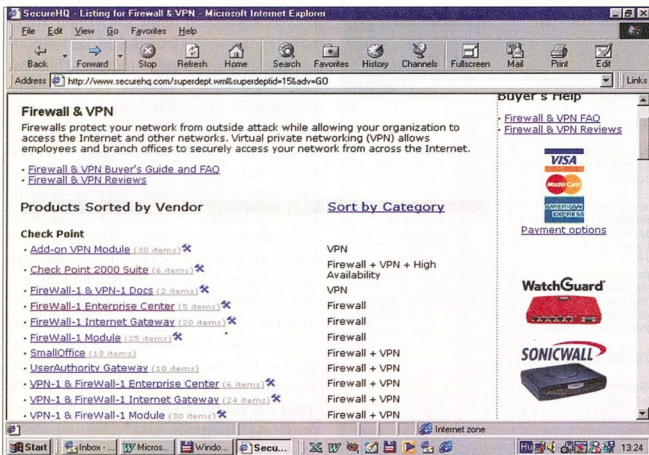
IBM Start Now

Az IBM kis és közepes vállalkozásoknak szóló nyolc termékét jelentette be, amelyekkel gyorsan bevezethető a költséghatékony e-business megoldások. A Start Now Solutions termékek az e-business-fejlesztés számos fázisára megoldást kínálnak: az interneteléréstől kezdve a levelezésen, a keresésen és a tájékoztatáson, a webhelyfelügyeleten, az egyszerű és komplex elektronikus kereskedelmi és üzleti intelligencia megoldásokon át az integrált tevékenységeik és az új üzleti lehetőségek kihasználásáig.

Az IBM Start Now e-business megoldások közé olyan alapvető megoldások tartoznak, amelyek platformot teremtenek az on-line üzletvitelhez; bővítmények, amelyek az üzleti intelligencia, az együttműködés és a nagygépes integráció magasabb szintre emelhető; valamint felügyeleti megoldások, amelyekkel optimalizálható és biztonságossá tehető a cégek webes megjelenése.

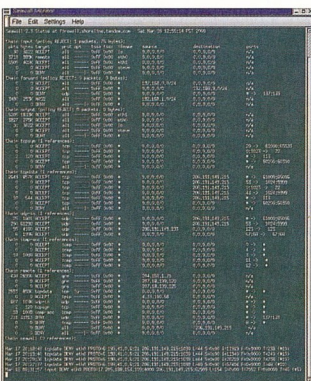
chello™ Az internet rovat elkészítéskor a széleskörű szolgáltatásról a chello gondoskodott. A mobil internet-eléréshez a Westel hálózatát és egy Ericsson R320 telefont használtunk. Az összeállítás készítette:

GYARMATI LÁSZLÓ



TÚZFALAK

Béreljen biztonságot!



1. Az interneten számos honlap foglalkozik a tűzfalakkal
2. A rendszerek biztonsági állapotáról is képet kaphatunk

A mint egy vállalkozás használatba veszi az internetet vagy más webtechnológiát – üzleti tevékenysége közvetítő közegéül –, tudnia kell, hogy ezzel milyen kockázatokat vállal. Ha a központ és a külső egységek közötti adatszere nyíltan az internet közvetítésével történik, az információkat ellophatja vagy megváltoztathatják. A versenyszférában azonban a vállalkozások nem engedhetik meg maguknak, hogy lemondjanak erről a technológiáról.

Egy megfelelő biztonsági rendszerrel – például *tűzfalal* – kizárhatjuk az effajta hiányosságokat. A tűzfalat felügyelő rendszergazda árgus szemekkel figyelni a kifelé irányuló forgalmat, és ő dönti el hogy ki, kivel, mikor kommunikálhat.

További védelmet kínálnak a virtuális magánhálózatba (*Virtual Private Network, VPN*) épített különleges kapuk, ezen kívül kódolni lehet minden adatot, amelyeket a

A vállalati hálózatok védelme összetett feladat, ráadásul sokba is kerül, ennek ellenére még a kis és közepes cégek sem mondhatnak le róla. Az ilyen vállalatok számára újabban már könnyebbséget jelent, hogy a védelem kiépítését, karbantartását és irányítását immár egy külső alkalmazás-szolgáltatóra is rábízzhatják.

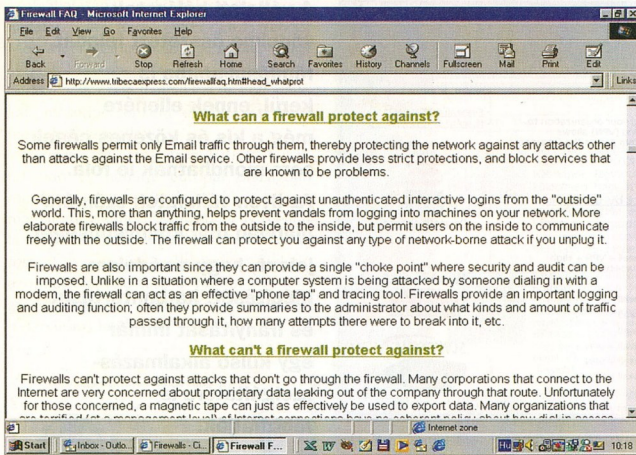
belső és a külső munkatársak, valamint az ügyfelek egymás között cserélnek. Behatolás-érzékelő rendszer felügyeli a belső hálózaton a kritikus szerveret, hogy felismerje és rögzítse a hozzáférést.

A biztonság alapja

Sajnos azonban nem elég, ha a rendszergazdák ismerik a *TCP/IP* protokollt és a tűzfalak mibenlétét. Ismerniük kell a biztonsági rendszer pontos felépítését, kezelését és karbantartását is, hogy végponttól végpontig tudják biztosítani a rájuk bízott hálózatot.

Sok kis és közepes vállalkozás sajnos nincs birtokában a mindenre kiterjedő védelemhez szükséges erőforrásoknak. Egyes esetekben a biztonsági rendszert az futtatja zatonyra, hogy a hardver- és szoftvercsomagok beszerzésére fordítható összeg meglehetősen szűkös. Azonban ezek a vállalkozások sem mondhatnak le a biztonságról a weben: az úgynevezett *alkalmazáscsökkentők* számukra egy átfogó biztonsági környezet kiépítését, karbantartását és irányítását ajánlják.

A szolgáltatóknak megvan a megfelelő tapasztalatuk a hardverrel kapcsolatban, és *vállalják a teljes biztonsági rendszer felügyeletét, adminisztrációját és támogatását*. Gondoskodnak a frissítésekről, „betömik” a biztonsági réseket és pótolják a hálózat rövid idejű kieséseit.



A tűzfalakkal kapcsolatos „gyakran ismételt kérdésekre” is válaszol a világháló

Követelmények

Már elcsépeltek tűnik, mégis igaz a szólás, hogy „nincs két egyforma hálózat”. Ez mindennél inkább érvényes a biztonságra, ahol a követelmények erősen különböznek. Nemcsak a védendő hálózati architektúra támaszt mindenkor más követelményeket, hanem az alkalmazások, valamint az adatok cseréje is módosítja a biztonság elérendő szintjét. Ezek a peremfeltételek hálózatokként erősen különböznek. Ha egy vállalkozás egy irányított tűzfal-szolgáltatást kíván igénybe venni, először tudnia kell és meg kell határoznia, hogy a mit kell elérnie szolgáltatónak.

Az első lépésben a rendszergazda szakvéleményt ad a hálózata aktuális állapotáról, s megállapítja, hogy hol kell bekapcsolódnia a szolgáltatónak, és melyik tartományt kell védenie. Sok közepes és kisvállalkozás nélkülözi az ehhez szükséges know-how-t házon belül. A szolgáltató saját tanácsadószolgáltatást támogatja ezeket a cégeket, a helyzet pontos felmérése érdekében. A tanácsadó szolgálatot a biztonsági kérdésekre képeztek ki, és ezeket a feladatokat tudja megfelelően ellátni. Abban az esetben, ha vállalkozás nem bíz meg a szolgáltató saját tanácsadóiban, akkor olyan független tanácsadókat is igénybe vehet, akik már tapasztalatokat gyűjtöttek az irányított tűzfal-szolgáltatás-

Kizárólagos szolgáltató

A biztonsági kérdéseket illetően lehetőleg egy kizárólagos szolgáltatót kell megbízni, mivel így a felelősség és az illetékesség egy kézben összpontosul, és csak egyetlen külső ügyfél tekinthet bele a cég biztonsági szerkezetébe és módosíthatja azt. Ez rendkívül leegyszerűsíti a szolgáltató rendelkezésre állásának az ellenőrzését.

Csekély módosítások

Abban az esetben, ha a vállalkozó tulajdonát képező alkalmazásokhoz a belső és a külső felhasználókat *állandó IP-címek* használatára jogosították fel, a rendszergazda kénytelen ezeket a jogosultságokat módosítani, vagy adott esetben IP-független eljárásra kicserélni. Ez azonban megnehezíti és megrádjítja az irányított tűzfal szolgáltatást. A rendszergazdának figyelnie kell arra, hogy saját hálózatát vagy az IP-cím rendszert a kívánt szolgáltatás (vagy szolgáltató) a lehető legkisebb mértékben változtassa meg.

ban. A következő lépés a *jövőbeli követelmények meghatározása*. Itt kell eldönteni, hogy a vállalkozás melyik szolgáltatóval kíván együttműködni. Egy kirendeltétség virtuális magánhálózatát kell-e a központtal és az ügyfelekkel összekötni vagy elegendők a kábelcsatornában vezetett Frame-Relay vezetékek? A kritikus szervert behatolás-érzékelővel kell-e védeni? Ezekre a kérdésekre a választ az alkalmazások és azok az adatok adják meg, amelyeket az adatcsere során a nyílt hálózatra kell küldeni. A vállalkozásnak fel kell tennie a kérdést, hogy mekkora kár érné, ha az adatcserében szereplő adatok illetéklően kezebe kerülnek. Különösen a szigorúan bizalmas adatok lehetséges sérülése kapcsán bekövetkező kár mutatkozik jóval nagyobbak egy ilyen szolgáltatásra fordított költségnél.

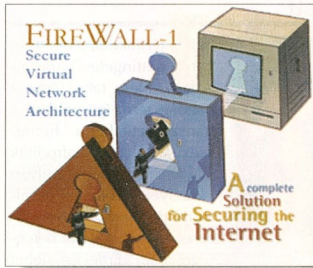
A helyzetelemzés és a jövőbeli követelmények ismeretében a rendszergazda és a szolgáltató most már hozzáláthat a konkrét módozat kidolgozásához. Ennél a pontnál vetődik fel az a kérdés, hogy az egyes területeket több szolgáltató lássa-e el, ki-ki a saját szakosodása szerint, vagy egyetlen szolgáltató gondoskodjon az összes területről.

A helyzetfelmérés és a jövőbeli követelmények alapján a rendszergazda és a szolgáltató megállapodik a szolgáltatás sarokpontjaiban. A rendszergazdának alapjában véve mindegy, hogy milyen hardver- és szoftver-platfomhoz nyúl a biztonsági szerkezet felépítésére a mindenkori szolgáltató. Csak az a fontos, hogy a biztonsági termék előállítója az alkalmazott megoldásokat hosszú távon továbbfejlessze, illetve támogatást nyújtson.

Frame-Relay hálózatok

A rendszergazda számára inkább az a döntő, hogy mennyire erős hatással van a szolgáltató koncepciója a saját hálózatra. A szolgáltató például becsatolhatná az ügyfél kirendeltségeit a nyílt internet-től elzárt, saját Frame-Relay gerinchálózatra.

Ezzel megvédené az adatokat az idegenektől, ugyanis a webtől elkülönítve nem kellene azokat kódolni, s így gyorsabban lenne az átvitel. A Frame-Relay hálózatnak saját címtartománya van, amely átteszi a beillesztett WAN készülékek hálózati címeit.



A megfelelő tűzfalak hatékony védelmet szolgáltatnak a hálózati támadások ellen

Külső szolgáltatók

Az irányított tűzfal szolgáltatás lényegéhez tartozik, hogy a *rendszergazda* a saját biztonsági rendszere feletti ellenőrzést átadja egy harmadik, külső cégnek. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy az ellenőrzést teljesen elveszíti. Mindenekelőtt azt kell eldönteni, hogy mi történjék a hálózatban valamely rendkívüli esemény fellépékor. Ideális esetben a szolgáltató valós időben értesíti a rendszergazdát: ha rendkívüli esemény történik, e-mailben, pagerben vagy más módon automatikusan értesíti őt. Emellett az aktív biztonsági irányítás mellett a szolgáltatónak időszakonként tájékoztatnia kell a rendszergazdát bérelt biztonsági rendszeréről. Ehhez egy biztosított webhelyen rendelkezésre bocsátja a megfelelő megfigyelési adatokat.

A rendszergazda a szolgáltató jelentéséből az első pillantásra felismeri, hogy milyen támadás érte biztonsági politikáját, ki a felelős azért és hogy mikor történt az esemény. Sok szolgáltató ezeket a jelentéseket naponta, ritkábban hetente vagy havonta készíti el. s vannak, akik a biztonságos felméréssel kombinálják ezeket a jelentéseket. Ezeknél egy saját részleg ellenőrzi a biztonság színvonalát, és tájékoztatja a rendszergazdát a talált hiányosságokról. Ez mindenképp azokra a jelentésekre érvényes, amelyek függetlenek a szolgáltató hardverétől. Ehhez tartozik például a webszerver, amelyben a hibásan programozott alkalmazások vagy CGI scriptek a biztonsági réseket erőszakkal felszakhathatták, amelyeket a szolgáltató hardver nem tudott lezárni.

Ahol a biztonsági rendszer főképpen a vállalkozás távoli hozzáférést szegmense

főlőt öröködik, egyes szolgáltatók számlát, elszámolást integrálnak a jelentésükhöz. A rendszergazda felismeri, hogy melyik költséget melyik felhasználó okozta.

A havi jelentések segítségével *történeti elemzést* tud készíteni, amely a távoli elérési adatforgalom fejlesztésében és a költségekben térül meg. Ezen az alapon azt is felismeri, hogy melyik WAN interfészben át van szűrve adott esetben nagyobb adatátviteli sebességre, ahol a meglévő router az adattömeghez képest túl kis kapacitású.

Együttműködés a szolgáltatóval

Minden egyes hálózat él, és a rendszergazdának a változásokat azonnal át kell vezetnie: amikor egy munkatárs elhagyta a céget, egy másik elfelejtette a jelszavát, vagy másik részlegbe helyezték át, egy harmadikat pedig előléptettek. Ezek az *azonnali változtatások* természetesen visszatükröződnek a felhasználói profilban, amely minden biztonsági konfiguráció alapjául szolgál. A megfelelő *biztonsági politikának* ennél fogva szinte havonta kell alkalmazkodnia az új körülményekhez. Az irányított tűzfal-szolgáltatás esetében ez azt jelenti, hogy a szolgáltatónak saját hardverén kell figyelembe vennie a szervezeti változtatásokat.

A gyakorlatban természetesen a rendszergazda is közli a szolgáltatóval a változásokat, amelyekre a lehető leggyorsabban át kell vennie. Minthogy itt a biztonságot érintő konfigurációs változásokról van szó, a szolgáltatónak gondoskodnia kell arról, hogy erre a feladatra külön kommunikációs csatorna álljon rendelkezésre. A telefon ebben az esetben nem jöhet számításba. Sok szolgáltató egy online csatornát, weboldalt vagy elektronikus levelezési lehetőséget bocsát az ügyfele rendelkezésre, amelyen keresztül a rendszergazda bevezetheti a kívánt változásokat. Ezt a csatornát legalább egy jelszó védi. Kívánatos még a jelszón kívül egy második jogosultsági eljárás, például egy digitális igazolvány, amely megkettőzi a védelmet.

Rendelkezésre állás

Egy biztonsági megoldás legfontosabb ismérveikhez tartozik, az *szolgáltatás minden időben rendelkezésre álljon*. Ha

kiesik ugyanis a szolgáltató valamely összetevője, a vállalat kizáródik a kommunikációból. A rendszergazda a szolgáltató kimaradása idejére meghatározott *redundanciát* hozhat létre, amely biztosítja a további működést. A továbbiakban a szerződés szerint a szolgáltató kötelezettséget vállal a hibás rendszer meghatározott időn belüli kijavítására.

A rendszergazda ezeket, a szolgáltató által elfogadott feltételeket rögzíti a *szolgáltatási színvonal megállapodásban* (Service Level Agreement, SLA). Az SLA nemcsak a rendelkezésre állást szabályozza, hanem a *bérelt szolgáltatás minden részletét is tartalmazza*.

A szolgáltató a maga részéről sohasem garantál 100%-os rendelkezésre állást, ezért a vállalkozásnak számolnia kell a szolgáltatás kiesésével. Ezenkívül az üzem rendszergazdájának kötelessége bebizonyítani, hogy a szolgáltató nem tartotta meg a szerződésben foglaltakat.

Ahhoz, hogy a szerződés tényszerű megértését alátámassza, a rendszergazdának a saját méréseit kell elővennie. Ha a vállalkozás és a szolgáltató nem állapodott meg előzetesen a mérési módszer és műszer tekintetében a szerződésben, akkor a szolgáltató megkérdőjelezheti a mérések érvényességét.

A vállalkozásnak, azért, hogy megfelelően biztosítsa magát, a szolgáltatóval szerződésben kell megállapodnia mind a módszereket, mind a mérési módszereket illetően és abban, hogy az ASP milyen megfigyelési eszközöket fogad el. Mindenképp segít, ha a felek a saját mérési eszközeiket alkalmazhatják, és a méréseiket kölcsönösen el tudják fogadtatni.

ÖSSZEZÉS

Amint egy vállalkozás használatba veszi az internetet vagy más webtechnológiát – üzleti tevékenysége közvetítő közegétől –, tudnia kell, hogy ezzel milyen kockázatokat vállal. Ha a hálózata kifelé nyitott, fennáll a veszélye annak, hogy előbb-utóbb „meglátogatja” egy kalóz (*hacker*), és kényes üzleti információkat lop el. Az internetes technológiákról azonban nem lehet ma már lemondani, hiszen – hála a legújabb biztonsági rendszereknek, köztük a tűzfalnak – a világháló használata is egyre biztonságosabb.



Call to Power II

A *Call to Power II* egy nagyleptékű, stratégiai és birodalomépítő játék. A játékos egy éppen kialakult nemzetet a történelem legnagyobb hatalmú birodalmává építhet. Győzelem vagy vereség: attól függ, hogy mit tartunk fontosnak: felderíteni a világot, megismerni az új tárlalmakat, leigázni más nemzeteket vagy fenntartani velük a békét.



Egy egész nemzetet irányítani óriási feladat. Városokat kell felépíteni, segíteni kell a népesség gyarapodását, és gondoskodni kell szükségleteikről. Le kell győzni a természet erőit, és a földterületeket úgy kell a hasznosítani, hogy ne boruljon fel az ökológiai egyensúly. Barbár hordák invázióját kell kivédeni, és különféle színtereken kell megvívni más nemzetekkel – a csataterén vagy a tárgyalóasztal mellett.

Hatalmas erőforrások állnak rendelkezésre. A birodalom életképességét és fejlődését erőteljesen befolyásolja ezek kihasználása. Lehet, hogy a tudomány előrelépését kell feláldozni az erősebb katonaság érdekében. A játékos építhet hatalmas városokat, de elindulhat felfedezni a világot. Ilyenkor azonban figyelni kell arra, hogy egy váratlan invázió esetén meg tudja védeni népét.

A *Call to Power II*-ben sokféle út vezet a győzelemhez. Meg lehet hódítani a világot az ellenfelek legyőzésével, vagy szövetségre is lehet lépni a többi nemzettel.

INFO Modern Média
1143. Budapest, Szobránc köz 6.
Tel.: 223-2720

Szex-tett



A más képp interaktív, ismeretterjesztő sorozat legújabb kiadványa szexuális kultúránk titkaiba kalauzol bennünket.

Ma olyan világban élünk, amikor a szexuális kapcsolatokat nem kell titkolni és büntetni. Azonban most is vannak olyan szabályok, amelyeket be kell tartani. Nemcsak a másik fél tisztelése miatt, hanem a saját egészségünk érdekében is. Ezeket a normákat azonban meg kell ismerni. Ebben nagy szerepe van a felnőtt társadalom nyújtotta példának, de a felvilágosítás is nagyon fontos. Ahhoz, hogy gyermekeink kérdezni merjenek és tudjanak, ismerniük kell a testüket és a lehetőségeiket. A CD remek alkalom teremt erre.

A lemez rövid összefoglalást ad a szexuális kultúra kialakulásáról. Érdekeségeket olvashatunk arról, miként kezelték a testiség kérdését az egyes korokban, milyen szakirodalom maradt ránk. Kiderül, miért nem tartunk mindenkit vonzósnak, mi lehet egy tartós kapcsolat alapja. Ismereteket szerezhetünk arról, *hogyan lehet boldog és kiegyensúlyozott nemi életet kialakítani*, melyek az erően zónák nők-

nél és férfiaknál, s miért lehet a pettingelés is örömszerző. Nem tabu téma a másság sem, így például a transzvesztiták, a homoszexuálisok, hermafroditák világa sem. Kiderül, milyen veszélyeket rejtnek az alkalmi partnerek, milyen tünetei vannak a nemi betegségeknek. Érdekes lehet megtudni, milyen vallási szertartások keretében végeznek még ma is csonkításokat, kasztrálást, hogyan

vonul be a szórakoztató ipar a szex területére, mi a dolga a szex-telefonvonallal mellett ülő személyzetnek. Az anyagot képek, riport részletek teszik izgalmassá. A lemez most is *hasznos telefonszámok és címek egészítik ki*. Így megtalálhatjuk az ország területén működő fogamzásgátlási szakambulanciák, tiniambulanciák, női segélyvonalak, AIDS, homoszexuális és lesbizkus tanácsadók és a családvédelmi szolgálatok számát.

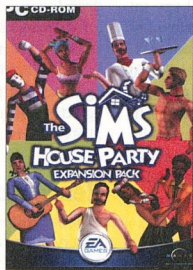
A *Kislexikonban* a témához kapcsoló kifejezéseket gyűjtötték össze.

INFO Kossuth Kiadó
1043. Budapest, Császyi L. u. 34.
Tel.: 370-0609
www.kossuth.hu
Ára: 1990 Ft

The Sims House Party Expansion Pack

A nagysikerű *The Sims* kiegészítő CD-je Sim-jaink kikapcsolódására helyezi a hangsúlyt. A játékos lehet a házigazdája az év partijának. Teremtényeink több, mint száz új tárgyat használhatnak, és ezek mindegyike valamilyen módon a szórakozást szolgálja. Vannak csoportos

lehetőség, hogy összeillő kompozícióként építsünk fel ház együtteseket vagy egy egész kerületet. A kiegészítő lemezen új szereplők is megjelennek. Ezek közül egy rendezvényen a legfontosabb az inas. Az ő feladata, hogy egész éjjel újrátöltse a poharakat és ne hagyja kifogyó a svédasztalt. A Sim-ek így olyan, sokkal fontosabb dolgokra összpontosíthatnak, mint a tánc, a flört vagy a lakmározás. Mindehhez öt új zenei táncstílussal is bővül a játék. A program csak az eredeti játékkal együtt használható.



használatra tervezett eszközök, mint például a puncsos tál. Olyanok is akadnak, amelyeket egyszerűen csak egy Sim használhat, ilyen például a rodeobika vagy a tánckec. A House Party-ban újfajta padló- és faltípusok emelik a rendezvények fényét. Ezek az új elemek harmonizálnak egymással, így arra is van

INFO Ecobit Multimédia
1077 Budapest, Wesselényi u. 25
Tel.: 351-3078
www.ecobit.hu

Eladási toplisták

Ecobit Multimédia

1. Emperor: Battle for Dune
2. Need for Speed Porsche 2000
3. Sims House Party
4. Black and White
5. Alien vs Predator
6. The Sims Livin' it up
7. Need for Speed Road Challenge
8. Happy Hour (koktelkészítő)
9. US Air Force
10. The Sims

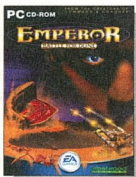
Automex

1. Clive Baker's: Undying
2. Emperor battle for Dune
3. Scremer 4x4
4. Three Kingdoms: Fate of the Dragon
5. Gangsters 2
6. Startopia
7. F1 World Grand Prix 2000
8. Poject IGI
9. Devil Inside
10. Alice

Dynamic Systems

1. Icewind Dale
2. Alone in the Dark
3. Baldur's Gate 2 Premium Pack
4. Desperados
5. Cossacks
6. Fallout Tactics
7. 3. 2. 1. Smurf
8. Worms World Party
9. Driver Best Of
10. Unreal Tournament

Emperor: Battle for Dune



Csodálatos háromdimenziós grafika és tökéletesített valós idejű stratégiai játék. Röviden így jellemezhetnénk ezt az új, négylemezes játékot.

A nagyszerű regény alapján készült programban a *Birodalmi Trónért* folytatott küzdelemben választhatunk: a nemes *Atreides*, a gonosz *Harkonnen* és a titokzatos *Ordos* csapatainak irányításával bizonyíthatjuk be, hogy alkalmassak vagyunk a legbecesebb kincset, a fűszert rejtő *Arrakis* bolygó vezetésére. Három csapat és öt csoport áll rendelkezésre, hogy feltérképezzünk egy veszélyes dűnvonalat öt játékvilágon keresztül. Akár az egy, akár a több játékos módot választjuk, elővétel kell a nagyszabású földi hadművelethez a ravasz taktikákkal.

INFO 1077. Bp., Wesselényi u. 25.
351-3078
www.ecobit.hu

Fate of the Dragon

Ez a valós idejű stratégia játék egy XIV. századi japán regény, a *Romance of the Three Kingdoms* alapján készült.

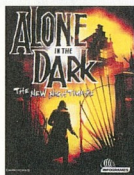
A keleti *Han* dinasztia uraldomása után a kormány tagjai harcoltak a hatalomért, mialatt az egyszerű emberek éheztek. Időszámításunk után 184-ben, a földművelők egy nagy csoportja fellázadt az állam ellen. A lázadást sikerült elfojtani, de eközben a birodalom, amelynek egysége már jó ideje hanyatlásnak indult, összeomlott. Ezt követően a rivális erők kénytelenek



voltak összeállni egy saját királyság felépítése érdekében. Kínát ekkor három részre osztották. A játékosnak kell felépíteni a saját birodalmát.

INFO 1077 Bp., Wesselényi u. 21.
461-5700
www.automex.hu

Alone in the Dark



A francia *Darkworks* fejlesztői hagyományt teremtettek a *PC-horror* műfajában. A sorozat negyedik része az *Új rémálom* alcímmel viseli, s nem véletlenül. A történet elején *Edward Carnby*, a természetfeletti jelenségekben járatos detektív legjobb barátját holtan találják a *Maine* mellett fekvő, titokzatos *Árnyéksziget* partjainál. Carnby rövid utánjárás után kideríti, hogy barátja három ősi kőtábla után kutatott, amelyek feltehetőleg hihetetlen hatalmak kulcsai. Hősünk felveszi a szálakat, és elindul a *Cthulhu* mítosz bölcsőjébe, *Maine* államba, hogy a helyszínen folytassa a nyomozást. A főszereplő bőrébe bújó játékos feladata lesz megbosszulni barátja halálát, és megállítani a világonkba betörni készülő sötét erőket.

INFO 1131. Bp., Reitter Ferenc u. 132.
450-3178
www.dynamic-systems.hu

DVD-lemezejajló



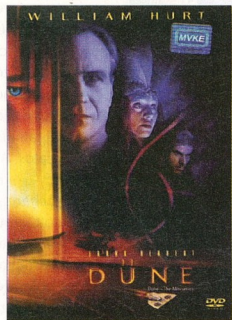
TARTALOM

DVD-lemezejajló:	
A hónap lemeze	106
További jelöltek	106
Bemutatjuk: Sony VPL-CX3	109

A HÓNAP LEMEZE

Dűne – Dune – The Miniseries

(InterCom)



A fűszer az univerzum legnagyobb kincse, a szabadság és a bölcsesség forrása. Akié a fűszer, azé a hatalom. A fűszer csupán egyetlen bolygón található, az Arrakis-on, amelyet úgy is neveznek: Dűne.

A kétfelvezés DVD-kiadás első részében két dinasztia néz egymással farkasszemet. A Dűne uralkodója, Leto Atréides herceg (William Hurt) elkeseredett küz-

delmet folytat a trónját birtokolni vágyó brutális és éles eszű Harkonnen báróval (Ian MacNeice). Harkonnen piszkos csel-szövással leigázza az Arrakist, megöli Atréides herceget, akinek fiát, Pault (Alce Newman) és feleségét, Jessicát (Saskia Reeves) sorsára hagyja a sivatagban. A bolygó őslakosai, a harcos Fremenek azonban a két szerencsétlen segítségére sietnek, és megmentik őket a biztos pusztulástól. Paul, atya örökébe lép, és a Fremen nép élére áll, hogy bekét teremtsen, és megszabadítsa a bolygót pusztító ellenségétől, Harkonnen bárótól.

A második lemezen, a tévésorozat folytatásában a Harkonnen család még mindig véres uralma alatt tartja a Dűnét. Paul, a meggyilkolt Atréides herceg fia, az Arrakis jogos uralkodója egyesíti a bolygó harcos, őslakos népét, a Fremeneket, és gerillaharcot hirdet a kegyetlen Harkonnenek fűszerrabló hadjáratai ellen. Az „életvíz” segítségével Paul kezdi felfedezni, milyen erők is lakoznak benne valójában. Elkészül arra, hogy szembenézzen sorsával, megbékéljen valódi küldetésével, a végső összecsapással az otthonát leigázó gonosz Birodalommal.

Frank Herbert klasszikus sci-fi-je már sok megfilmesítést megért, sőt DVD-n is megjelent már egy moziváltozat.

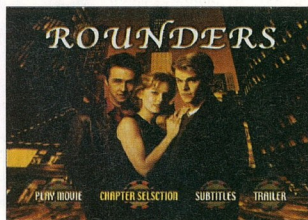
A második lemezen a film mellett Az alkotók verziója címet viselő dokumentumfilmen megnézhetjük, hogyan készült ez a változat. Ezen kívül még egy képgalériát is találunk. Az angol hang 5.1 Dolby Digital változatban került a DVD-re. A sivatagi és csatajeleneteknél bizony mind az öt hangszóró alaposan dolgozik, így valóban a misztikus bolygó homokdűnéi között érezhetjük magunkat.

TOVÁBBI JELÖLTEK

Pókerarcok – Rounders

(UIP-Duna Film)

Az Oscar-díjas Matt Damon és Martin Landau, valamint az Oscar-jelölt Edward Norton és John Malkovich a főszereplői



ennek a New York-i kártyás alvilágot bemutató izgalmas, feszült, erőteljes atmoszférájú filmnek.

Mike (Matt Damon) zseniális (profil) pókerjátékos, ebből tartja fenn magát, illetve fizeti a méregdrága jogi egyetem.

Mások is élnek ebből, Joey Knish (John Turturro) is ugyanezt teszi, ő a gyermekeit, illetve a családját eteti ezzel a „munkával”. Am ő ügyel arra, hogy a keresete biztos legyen, sosem tesz be hatalmas pénzeket, mert így nem is veszítheti azt el, és a családjá biztonságban és jól élhet. Mike ehhez képest alig várta, hogy összejöjjön 33 ezer dollárja, és végre leülhesen egy nagyon komoly tétellel játszós asztalhoz.

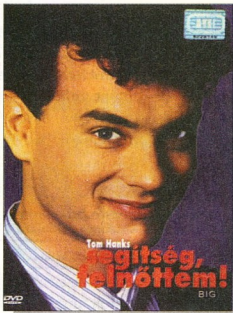
A film DVD-változata a UIP-Duna kiadványainál megszokott, teljesképernyős változatban került DVD-re. Az eredeti angol hang mellett magyar és héber felirattal találunk a lemezen. Az extrák között mindössze a mozielőzetes kapott helyet.

Segítség felnöttem! – BIG

(InterCom)

Minden gyerek álma, hogy egyszer felnőtt legyen. Josh Baskinnek (Tom Hanks – Forrest Gump, Halálisoron) azonban ez az álma teljesül is. Nem is akárhogyan. Azt kívánja egy cirkuszi automatánál, bárcsak felnőtt lenne, és másnap reggel a tükörről egy harmincéves fiatalember tekint az előző nap még tizenkét éves fiúra. Josh felnőtt lett. Az élmény ugyan elsőre elég ijesztő, ám Josh hamar túlteszi magát rajta, és beleveti magát a felnőtt lét örömeibe. Új külseje miatt mindenki felnőttként kezeli, de a lelke, természete, viselkedése

Filmek DVD-n



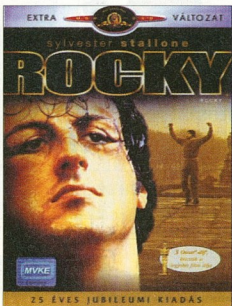
a régi. Pontosan ez az a tulajdonsága, ami miatt felfigyel rá egy játékyáros, aki azon nyomban állást is ajánl neki. Josh különlegessége kolleganőjét, a csinos és törekvő Susant is felszígázza, ami ugyancsak tetszik a „kisfiúnak”.

A lemezen a film mellett mindössze az előzetest találhatjuk, az angol hang pedig sztereó változatban került a DVD-re.

Rocky

InterCom)

Rocky Balboa (Sylvester Stallone) egy philadelphiai bokszklubban püföli a homokzsákokat, de akárhogy is próbálkozik, nem jut előbbre sem a sportban, sem a magánéletben. Egy napon azonban a világbajnok Apollo Creed (Carl Weathers) úgy dönt, a névtelen bunyós lesz a következő ellenfele. Apollo számára a meccs csak cirkus, de Rocky úgy gondolja, ez az a ring, ahonnan végre elindulhat felfelé. Mindent belead az edzésbe, és mestere, az öreg Mickey (Burgess Meredith) nemcsak a testét, hanem a szellemét is felkészíti a küzdelemre. A félnék Adrian



(Talia Shire) az, aki felfedezi Rocky brutális külseje mögött az érzékeny lelket, és kettejük kapcsolata még több erőt és okot ad Rockynak ahhoz, hogy erején felül teljesítsen a győzelemért.

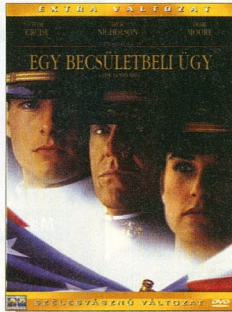
Stallone forgatókönyvéből készült a mára már igazi kultuszfilmnek számító alkotás, amelyet 1976-ban a legjobb film kategóriában Oscar-díjjal jutalmaztak.

A DVD-n meghallgathatjuk Sylvester Stallone kommentárját és megnézhetjük, hogyan készült a film. Ezen kívül két másik dokumentumfilm segítségével emlékeztünk Burgess Meredithre és James Crabe-re. Az előzetesek között részleteket láthatunk a Rocky sorozat további darabjaiból is. Aki elég ügyes, meglepetést is talál a lemezen.

Egy becsületbeli ügy – A few good men

(InterCom)

Rob Reiner a rendezője ennek a drámai, feszültségektől vibráló, izgalmas mozinak, amelynek meggyőző erejéről egy sziporkázó Tom Cruise, egy villámlo tekintetű Jack Nicholson és egy harcias nő, Demi Moore gondoskodik.



Daniel Kaffee (Tom Cruise) ügyvéd a haditengerészetnél, de tárgyalóterem padlóját még nem érintette a lába. Lusta, és az alkut részesíti előnyben a tárgyalásos megoldással szemben. Az ügy azonban, amellyel most szembe kell néznie, különleges eset, amely alapjaiban változtatja meg hozzáállását.

Két tengerészt társuk, Santiago közlegény megölésével vádolnak. Kaffé és Galloway (Demi Moore) rájönnek, hogy a szálakat felsőbb szintről mozgatják, a legfőbb bábmester pedig Jesse zredes

(Jack Nicholson). A becsület, hatalom és elszántság viadalában csak egy győztes lehet, az igazság, de az összeütözés Jesse zredessel igencsak egyesülésnek látszik.

A DVD-változat tartalmaz egy dokumentumfilmet Code of Conduct címmel és egy beszélgetést Aaron Sorkinnal és Rob Reinerrel a forgatókönyvről, s arról, hogyan lett a színműből film. Az 5.1 Dolby Digital hangszávon mellett egy kommentárt is találunk, amelyen a rendező beszél a filmről.

Harmadik típusú találkozások – Close encounters of the third kind



Steven Spielberg legendás sci-fi filmjét digitálisan felújított kép- és hangminőségben, rendezői változatban adták ki.

Azonosítatlan repülő tárgyak lepik el az éjszakai eget. Akikkel az ismeretlenek kapcsolatot teremtenek, többé nem nyugodhatnak. Nincs nappaluk, nincs éjszakaijuk. Szemük előtt lebeg egy kép, egy forma, fülükben cseng egy dallam, amely megszállottá teszi, az ismeretlen felé vezető öket. Egy évtizedek óta eltűnt repülőflotta jelenik meg a sivatagban, hadihajó fekszik oldalára dőlve a homokdűnék közt. Az idegenek műve ismeret? A találkozás elkerülhetetlen, az ismeretlen jövővények terve azonban homályos a legnagyobb tudósok előtt is.

Az epikus mű – a valaha készült egyik legjobb UFO-történet – a készítése óta mit sem veszített a népszerűségéből.

A kétlemez DVD-kiadás rengeteg háttéranyagot tartogat a gyűjtőknek. A második lemezen kaptak helyet az extrák,

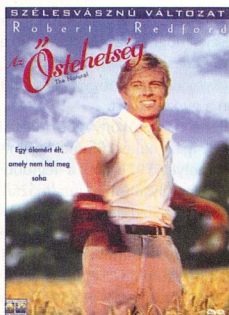
amelyek között találhatunk egy 1977-es dokumentumfilmet, *Watching the skies* címmel és egyet a forgatás történetéről. A film megtekintése után érdekes megnézni a kimaradt jeleneteket is.

A filmben nagy szerepe van a hangnak, hiszen a szereplők egy dallam segítségével veszik fel a kapcsolatot az idegeikkel. A DVD nézőinek nem lehet okuk panasza, hiszen az eredeti angol hang-sáv 5.1 Dolby Digital, surround és DTS változatban is a lemezre került.

Az őstehetség – The natural

(InterCom)

Roy Hobbs (Robert Redford) farmerfiú, aki elhatározza, ő lesz minden idők legjobb baseball-játékosa. Fogja villámsújtotta fából készült ütőjét, és nekiindul a nagyvárosnak. Útközben elcsábítja, majd lelövi egy nő. Tizenhat évvel később a semmiből előbukkan egy „veterán” baseball-játékos, Hobbs, és mindent elszóró lendületével nyertes csapatot csinál egy



gyengén muzsikáló együttesből. A csapat menedzserének unokahúga is felügyel a sztárra. Roy most is elcsábul, olyannyira, hogy még karrierje is veszélybe kerül. Az egynsúlyt Roy gyermekkori szerelme állítja helyre. A sors keze néha értelmetlen rombolást visz véghez, de a múlt hibái nem élhetnek örökké.

Barry Levinson érzeleműs, gyönyörű filmet készített a baseballról, a tehetség-

ről, a sorsról. A szereplők pedig, akik nagyságához kétség sem férhet: Robert Redford, Robert Duvall, Glenn Close, Kim Basinger és Barbara Hershey. A lemezre még egy dokumentumfilm is helyet kapott, *Az őstehetség szíve* címmel. A DVD-n a film eredeti angol hangja 4.0 Dolby Digital változatban hallható.

A DVD ajánlók elkészítését a Film-szemle (www.filmszemle.hu) segítette.

A 2001/7 számunkban meghirdetett InterCom játék nyertesei

InterCom ajándécsomagot nyert:

Molnár Gyula, Salgótarján
Spiegler Csaba, Gödöllő
Németi László, Budapest

Computer Panoráma ajándécsomagot nyert: Kurtics Róbert, Békéscsaba; Eichübel Szilárd, Abasár; Fehér Bence, Székesfehérvár

**ELKÉSZÜLT AZ EMC-8023 HÁLÓZAT ANALIZÁTOR
100 MBITES VÁLTOZATRA
AZ EMC-100**

- ↳ 100 MBITES HÁLÓZATOK HIBÁINAK FELTÁRÁSA
- ↳ HARDWARE ESZKÖZÖK HIBÁI
- ↳ KÁBELEZÉS HIBÁI
- ↳ A HÁLÓZATBA ADATOT NEM KÜLD, DE MINDEN ADATBLOKKOT FOGAD ÉS FELJEGYZ
- ↳ ADATBÁZISBA GYŰJTI KÁRTYÁNKÉNT A JÓ ÉS ROSSZ BLOKKOKAT
- ↳ TÖBB SZÁZ ETHERNET KÁRTYA ADATFORGALMÁT KÉPES A RENDSZER EGYSZERRE FIGYELNI

KÉRJEN BEMUTATÓT!

MP computer
HP SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT.
1026 BUDAPEST, FERENC KRT. 87
TEL: 318-97333 / 318-3546 / 318-0978

POINTER Kft. Komplettn konferenciatermi megoldások tervezése, kivitelezése

**AZ ÖN
MITSUBISHI
KIVETÍTŐJE**

Magyarországon 2000-ben piacvezető márka

- Részletfizetési konstrukciók
- Bérleti ajánlatok ▪ Kedvező árak
- Ingyenes tesztlehetőségek

U.S. Image

A MITSUBISHI ELECTRIC HIVATALOS MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETE

MITSUBISHI ELECTRIC **POINTER Kft.**

Pointer Multimedia Kft. 1026 Budapest, Bimbó út 160-162. Telefon: 274-2648, 394-2972
e-mail: pointerkft@matvnet.hu, www.pointerkft.hu

Sony VPL-CX3 projektor



A CX3 projektor rendkívül kicsi és könnyű

A Sony legújabb vetítője a *Memory Stick* használatával, *számítógép nélküli bemutatókat* is lehetővé tesz.

A rendkívül kicsi (275x65x214 mm) és könnyű (2,5 kg) CX3 hátulján található egy kis nyílás, amely alkalmas a *Memory Stick* befogadására. A készülékhez eredetileg egy 8 Mbájtos kártya tartozik, de a vetítő természetesen ennél nagyobb kapacitásút is tud kezelni. Egy-egy bemutató előkészítésekor nincs más dolgunk, mint a számítógépről a *Memory Stick*-re feltölteni a képeket, ábrákat. Ehhez nincs szükség semmiféle különleges

író-olvasó egységre, csak a vetítőt és a számítógépet összekötő *USB kábelre* és a *Projector Station* programra. A képek feltöltése mellett azt is meghatározhatjuk, mennyi ideig legyenek láthatók az egyes ábrák, milyenek legyenek az áttünések. A beépített *autorun* funkció bekapcsolás után automatikusan elkezd vetíteni egy végtelenített ciklusban a *Memory Stick*-en található képeket.

A *Memory Stick* másik érdekes alkalmazása, hogy a segítségével gyorsan meg lehet nézni olyan fényképeket is, amelyek *Memory Stick*-et tartalmazó digitális Sony fényképezőgéppel készültek. Ilyenkor nincs más teendőnk, mint áttenni a kis memória kártyát a fényképezőgépből a projektorba.

Ezek után nézzük, mint nyújt a CX3 a házimozsi-tulajdonosoknak! Az *XGA fel-*

bontáshoz 900 ANSI lumenes fényerő társul, így nappal sincs szükség komolyabb sötétítésre. Zárt állapotában a kezelőpanel és a lencse is védett, de egyetlen gomb megnyomásával mindkettő elérhetővé válik. A lencse elől felhajló vezérlőegységén található a kezelőgombok, illetve annak két oldalán a sztereó hangszórópár.

Filmvetítéseknél mindig fokozottan figyelünk a hűtőventilátorra, pontosabban annak hangjára. Az új tervezésű légcsatornáknak köszönhetően, a Sony készüléknél igen alacsony ez az alapzaj, csak a nagyon csendes filmrészeknél lehetett észrevenni.

INFO VM Pro

1033 Budapest, Hévízi út 6/E
Telefon: 250-2413
www.vmprom.hu
Ára: 1 099 900 Ft

SONY VPL-CX3

projektor a háton
előadás a zsebben

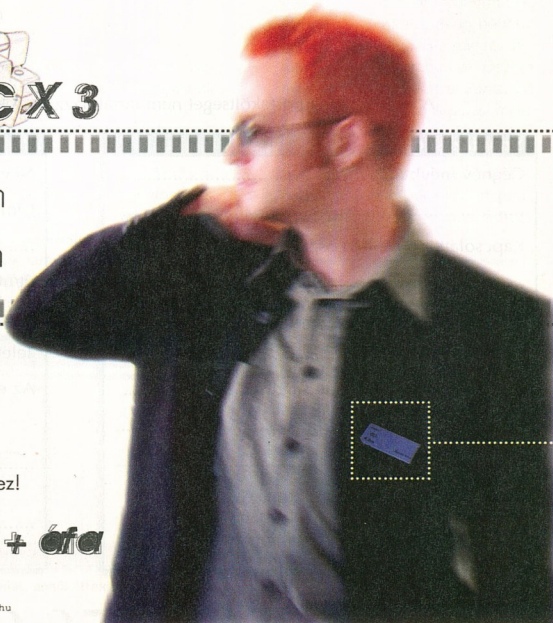
- 900 ansi lumen fényerő • valós XGA felbontás •
- 2,5 kg súly • 4x optikai zoom • keystone korrekció •
- Memory Stick kártya olvasás •

Ajándék 32MByte-os *Memory Stick* és
Sony MSAC-US1A *memory stick* olvasó PC-hez!

Ára: 1.111.111,- Ft + áfa

VM Pro

Budapest, 1033 Hévízi út 6/E.
Telefon: 250-2413 Fax: 250-1222
http://www.vmprom.hu e-mail: info@vmprom.hu





FAX

Címzett: Computer Panoráma
 1091 Budapest,
 Üllői út 25.
 Terjesztési osztály:
 Tel.: 456-69-64
 Fax: 456-69-70

MEGRENDELŐLAP

- Igen, megrendelem a **Computer Panorámát** egy évre 9999 Ft-ért és választok egyet az alábbi három CD közül (lásd bővebben az 1. oldalon)
 - 3D KERTTERVEZÉS EGYSZERŰEN
 - HEINEMANN TOEFL haladó angol nyelvoktató
 - EURÓPA ATLASZ
 A lapot 2001.havi számtól kérem.



- Igen, megrendelem a **CAD/CAM** című kiadványt (695 Ft).



- Igen, megrendelem a **PC-tuningolás** című kiadványt (495 Ft)



- Igen, megrendelem a **Computer Panoráma külön-számok csomagot (CAD/CAM, PC-tuningolás, Windows Típek, Mobil Világ, Internet) közel 25%-os kedvezményvel 1990 Ft-ért**

- Igen, megrendelem a **Windows Típek** című kiadványt (495 Ft)

- Igen, megrendelem a **Mobil Világ** című kiadványt (495 Ft)

- Igen, megrendelem az **Internet** című kiadványt (495 Ft)

A fenti áraink a postaköltséget nem tartalmazzák. A küldeményeket utánvéttel postázzuk.

Számlázási cím:

Cégnév (név):

Kapcsolattartó neve/beosztása:

Telefon:

Fax:

E-mail:

Cím: □□□□ helység:

út/utca/tér:

h.sz.:

Postacím:

Név:

Cím: □□□□ helység:

út/utca/tér:

h.sz.:

em./ajtó:

Telefon:

Az előfizetést csekken átutalással rendezem.

..... dátum

..... aláírás

FAX: 456-69-70

INFO

Kimutatás eszköztár

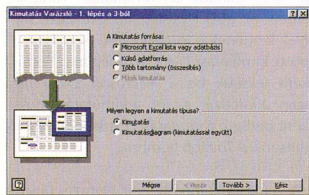
A kimutatás-táblázatok kezelésében különleges jelentősége van a *Kimutatás* eszköztárnak. A kimutatás létrehozásakor ez az eszköztár automatikusan megjelenik a képernyőn. Ha véletlenül mégis eltűnne, kattintsunk a *Nézet* menüben az *Eszköztárak/Kimutatás* alpontra, mire ismét visszakerül a képernyőre. Az eszköztár funkciói között szerepel többek között a *Kimutatás Varázsló* újbóli elindítása, a kimutatás formázása, a *DiagramVarázsló*, a részletek elrejtése, illetve mutatása funkció, az adatfrissítés, a mezőbeállítások, valamint a mezők elrejtése.

GYORSTIPP

Kimutatás frissítése

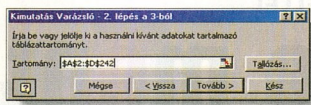
Az adatforrás megváltoztatásakor a kimutatás nem frissül automatikusan, ehhez egy plusz lépésre van szükség. Minden módosítás után kattintsunk az eszköztárban az *Adatfrissítés* gombra, mire az Excel automatikusan átszámolja a teljes táblázatot. Az adatfrissítésről nem szabad megfeledkezni, mivel könnyen megeshet, hogy ezt elmulasztva elavult adatokból próbálunk kihámozni információkat fontos döntésekhez.

pen történhet: vagy beírjuk a *Tartomány* mezőbe a szóban forgó cellatartományt, vagy egyszerűen kijelöljük azt az egérrel, és akkor nem kell vesződni a szintaktikai problémákkal. Az egeret mozgatva a kije-



A kimutatás elkészítését az Excel varázslójára bízhatjuk

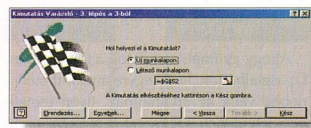
lölés határait szaggatott vonal jelzi, a *Tartomány* mezőben pedig folyamatosan az aktuális kijelölésnek megfelelő cellacímek jelennek meg. A kijelölés közben a varázsló ablaka egy sornyira zsugorodik, ezzel is segítve az egérrel való manőverezést. Felengedve az egérgombot, az ablak ismét visszazeri az eredeti alakját. A kijelölés végeztével kattintsunk itt is a *Tovább* gombra.



A második lépésben megadjuk az elemzés tárgyát képező adattartományt

4 A harmadik lépésben azt kell eldöntőnünk, hogy hol akarjuk elhelyezni a kimutatást: új munkalapon avagy a létező munkalapon. Válasszuk ezúttal az *Új munkalapon* opciót, nehogy összekeverdjék a két táblázat. Ennek az elrendezésnek megvan az az előnye is, hogy bármi körülválthatunk az egyik munkalapról a másikra.

Végül kattintsunk a *Kész* gombra. Ezzel létrehoztuk a kimutatásunkat, amelynek a segítségével különféle elemzéseket végezhetünk majd az adathalmazon. Ehhez közvetlenül – az egér segítségével – állíthatjuk össze a pivot-tábla szerkezetét.

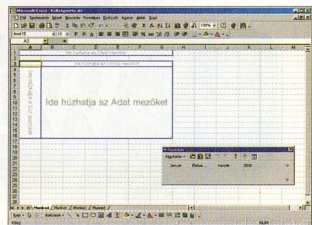


A kimutatást célszerű egy új munkalapon elhelyezni

5 Miután az egérrel a kívánt helyre húztuk a kimutatásban szereplő mezőneveket, az Excelre bízhatjuk a többit. Később természetesen bármit szabadon megváltoztathatunk, ha újra elindítjuk a kimutatás-varázslót: a mezőket visszahúzhathatjuk oda, ahonnan elvettük őket, s újakat húzhatunk a helyükre.

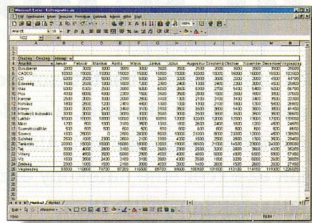
Kimutatás formázása

Az imént létrehozott kimutatás-táblázat tartalmazza valamennyi vásárolt árucikket, hónapról-hónapra, a sorok végén pedig a



Ezt a táblázatot kapjuk a varázsló ténykedése nyomán

teljes évi összesítéseket. Az oszlopok alján ezzel szemben a havi összkidolásainkat láthatjuk, vagyis az egyes árucikkekre fordított összegek summáját. A mezőnevek mellett látható nyílrá kattintva egy legördülő lista jelenik meg, amelyen kipipálhat-



A kimutatásban jóval áttekinthetőbb formában tanulmányozhatjuk az adatokat

juk, hogy a teljes készletből mely tételek jelenjenek meg, illetve ne jelenjenek meg a táblázatban (például csak az élelmiszerek vagy csak a rezsi költségek, illetve egy vagy több kiválasztott hónap adatai stb.). Így további információkat kaphatunk költségeink megosztásáról.

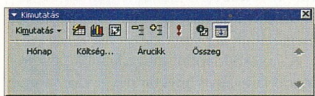
	A	B	C	D	E	F
1						
2						
3	Összes	Összes	Hónap			
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14	ÖS.	Hónap				
15	Labdarúgás	10000	10000	10000	10000	10000
16	Mézi	1200	500	1000	3100	3500
17	Személyszállítás	500	500	500	500	500
18	Szénit	1500	2500	0	3500	2000
19	Színház	2500	1000	2300	3600	2100
20	Tanfolyam	2000	1500	1000	1000	1800

Az adathalmazt különféle szempontok szerint szűrhetjük

Ötletek, fogások

1 A pivot-táblázat formázásához kattintunk a *Kimutatás formázása* gombra az eszköztárból. Megjelenik egy ablak, benne a rendelkezésre álló formátumválasztékkal. Innen nem nehéz kiválasztani az ízlésünknek leginkább megfelelő formátumot. A választás az *OK* gombra kattintva érvényesíthető.

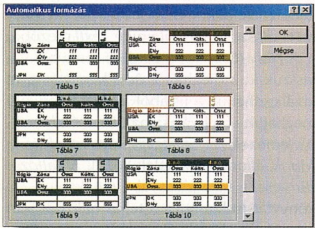
2 Megtörténhet, hogy olykor módosítani kell az adatforrást. Például olyankor, ha új termékeket veszünk fel a listába, vagy ha további hónapokra akarjuk kiterjeszteni az elemzést. Ilyenkor is a varázslót



A kimutatást külön eszköztár segítségével vehetjük kezelésbe

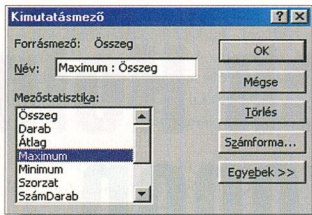
hívhatjuk segítségül: kattintsunk a *Kimutatás Varázslóra* az eszközkészletben, majd a *Vissza* gombbal lépünk vissza az adat tartomány kijelöléséig. Módosítsuk a kijelölést, majd ismét haladjunk végig a már ismert lépéseken. A *Kész* gombra kattintva kapjuk meg a módosított adatokat tartalmazó kimutatást.

3 A táblázatból viszonylag könnyen ki-hámozhatjuk, hogy melyik volt a legnagyobb havi kiadásunk az egyes árucikkek esetében. Ehhez kattintsunk rá vala-



Számos előre definiált formátum közül választjuk ki az „igazit”

melyik cellára az adatmezőben (azaz jelöljük ki a numerikus értékeket tartalmazó cellák valamelyikét), majd kattintsunk a *Mezőbeállítások* gombra a kimutatás eszközkészletben. A *Mezőstatistika* alatti listában az *Összeg* beállítás helyett válasszuk ki a *Maximumot*, majd kattintsunk az *OK*

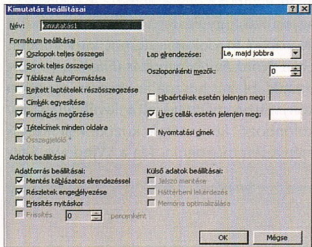


A Mezőbeállítások segítségével különféle statisztikákat készíthetünk

ra. Az utolsó oszlopban, ahol eddig a havi kiadások összege szerepelt, a legmagasabb érték fog megjeleni valamennyi árucikk esetében.

Kimutatásdiagram

A kimutatásokból látványos diagramokat készíthetünk az úgynevezett *DiagramVarázsló* segítségével. A kimutatás-



A Táblajellemzők között egész sor lényeges beállítás található

diagramok az információk vizuális megjelenítésével járulnak hozzá az adatok elemzéséhez.

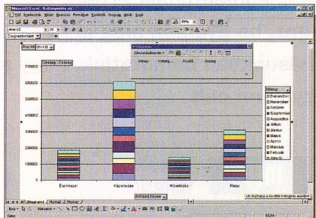
1 A diagram létrehozásához kattintsunk a *Kimutatás* eszköztárból a *DiagramVarázsló* funkciógombra. A varázsló segítségével a táblázat adataiból egy diagramot hozhatunk létre egy külön munkalapon.

2 A diagram a beállításoktól függően mutatja az adatok közötti összefüggést. Az eszközkészletről közvetlenül az egér segítségével húzhatjuk rá a kijelölt helyükre a megfelelő oldal, illetve adat sor mezőket. Ugyanez visszafelé is „működik”: a nem kívánt kategóriát visszahúzza a helyére, eltávolíthatjuk a diagramból.

Ezen a módon, ismételt próbálkozásokkal érdekes összefüggéseket fedezhetünk fel az adathalmazon belül.

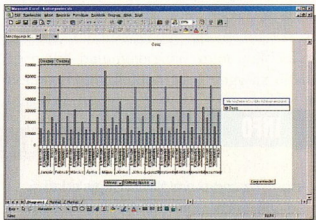
Tanulmányozhatjuk például a kiadásaink megoszlását havonkénti bontásban, de például nézetet váltva azt is kuthatjuk, hogy melyik költségfajta okozta elsősorban sanyarú anyagi helyzetünkért.

3 A diagram oszlopos formában jeleníti meg az adatokat, ám ezen könnyen változtathatunk. Kattintsunk ismét a *DiagramVarázslóra*, négy lépésben megszerkeszthet-



A Kimutatásdiagram segítségével kategóriánként tanulmányozhatjuk a kiadásainkat

jük az adott kimutatáshoz legjobban illő diagramtípust. Az oszlopdiagram helyett sok esetben jobban tanulmányozhatjuk az elemzés eredményét vonalas grafikonon. A tennivaló itt s annyi, hogy a *DiagramVarázsló* által felkínált típusok közül kiválasztjuk a *Grafikont*, majd a *Tovább* gombra kattintunk. A következő lépésben címet adunk a diagramnak, valamint a tengelyeknek. Ezt követően a diagram helyét határozzuk meg, végül a *Kész* gombra kattintunk. A *trendvonal* segítségével szemléte-



A különféle nézetek más-más megvilágításba helyezik a kiadásainkat

sebbé tehetjük. Kattintsunk az adatpontok valamelyikére az egér jobb gombjával, majd a menüből válasszuk ki a *Trendvonal felvétele* alponct.

B. F.

INFORMÁCIÓKERESÉS A PC-N

Sherlock Holmes a desktopon

A dokumentumok értéke vitathatatlan. Ez persze csak akkor igaz, ha gyorsan meg is találjuk azt, amit keresünk. Írásunkban bemutatjuk, hogy milyen módszerekkel érhetünk gyorsan célt.

INFO

Keresés varázslók

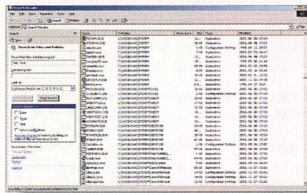
A Windows ME-nél és a Windows 2000-nél *keresés varázslók* helyettesítik a korábbi Windows verziók *Start/Keresés (Start/Search)* párbeszédablakait. A *Start* menü *Keresés* menüpontjából indulva párbeszéd-alapon kereshetünk fájlokat és könyvtárakat a helyi lemezekben, valamint nyomtatókat, személyeket és más számítógépeket a hálózaton. A *keresőmaszk* dinamikusan működik, automatikusan illeszkedik a felhasználó választotta opciókhoz, és csak az érvényes paramétereket mutatja.

INFO

Hasznos indexelés

Az index valójában egy adatbázis: a dokumentumainkban előforduló valamennyi szó jegyzéke lista formájában, mégpedig az előfordulás helyére való utalással együtt. A névmásokat, névelőket és előjárószojakat automatikusan kizárja. Az információkat *katalógusokban* tárolja.

Tegyük fel, hogy Ön egy kugliegyesület elnöke, és néhány hónappal ezelőtt egy tagot az alapszabály megsértése miatt kizárt az egyesületből. A következő egyesületi gyűlésre szeretne minden Wordben írt dokumentumot kinyomtatni. Ha a *Word Fájl/Megnyitás (File/Open)* párbeszédablakát használja, és nem egyetlen könyvtárba mentette el a levélváltásokat, különböző könyvtárak között kell körülmenyesen mozognia. Ha a Windows álta-



A Windows 2000 alatt keresőmaszk segít a kutakodásban

lános fájlkeresőjét használja, ismernie kell az érintett fájlok nevének legalább egy részletét. Írja be: *egyesület*, és el fog tartani egy ideig az összes lehetséges hely átkutatása.

A példa is mutatja, hogy nem is olyan egyszerű hatékonyan keresni a PC-n. A helyes keresési stratégia és a helyes keresési kritérium megtalálása gyakran nehézségbe ütközik.

Szerencsére a Windowsban és majnem minden felhasználói programban léteznek *praktikus keresőeszközök*, amelyek rendet teremtenek ebben a káoszban. Kereső-

funkciók segítenek abban, hogy kulcsszavak bevetésével a dokumentumok és fájl-részletek hosszas lapozgatása nélkül is megtaláljuk azt, amit keresünk.

A keresőúrlapon megadhatjuk a keresendő fájl vagy könyvtár nevét vagy annak egy részét. Ha a névnek csak egy részét ismerjük, használhatjuk helyettesítőként egy vagy több karakter helyett is a dzsóker (*) karaktert. Így a *tag* megadásával megtalálhatjuk valamennyi dokumentumot és mappát, amelyek tetszőleges pozícióban tartalmazzák a *tag* szót, például

```
tagujsag.doc
tagkonyv.xls
tiszbeltag.txt.
```

A névnek egy bizonyos hiányzó karaktert *kérdőjellel* is helyettesíthetjük. Ha a keresést egyetlen fájltypusra akarjuk szűkíteni, adjuk a kívánt fájlkiterjesztést a keresési feltételhez. Ha csak Word dokumentumokat akarunk keresni, adjuk meg a **tag*.doc* feltételt. Ha olyan fájlokat keresünk, amelyek egy bizonyos szöveget tartalmaznak, akkor ez utóbbit írjuk be a *Keresendő szöveg (Containing Text)* mezőbe.

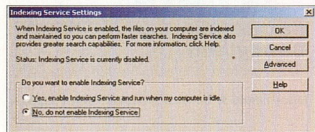
A *Hely (Look in)* legördülő menüből válasszuk ki a meghajtott és a könyvtárat. Itt kiválaszthatjuk a listából a kívánt betűjelű meghajtott vagy választhatunk a *Helyi me-revlemezek*, a *Sajátgép*, az *Asztal* és a *Munkaállomás* feltételek közül. A *Tallózás (Browse)* választásával megkapjuk a könyvtárstruktúrát és a teljes hálózati környezetet is elérjük. Gyorsabban megadhatjuk a kívánt meghajtott és könyvtárat, ha tallózás helyett közvetlenül beírjuk azokat, pontosvesszővel elválasztva (*C:\; D:\egyesület; G:\levelek*).

Sokoldalú keresési feltételek

A kiegészítő keresési feltételek rögzítéséhez kattintsunk a *Keresési beállításokra*, és

szűkítjük le a keresést a lehetséges feltételek közül egy vagy több megadásával. Jelöljük ki a *Dátumot* (Date), ha olyan fájlokra keresünk, amelyek egy bizonyos időben vagy időszakban készítettünk, illetve módosítottunk. A *Típusnál* (Type) egyetlen fájl típusra szűkítjük a keresést, s az említett típust a Registry-ben bejegyzett valamennyi fájl típus listájából választhatjuk ki.

A *Méret* (Size) kapcsolóval a fájl méretét adhatjuk meg a kereséshez. A *Speciális beállításoknál* (Advanced Options) meghatá-



A Windows 2000 figyelmeztetést küld, ha nincs elindítva az index szolgáltatás

rozhatjuk, hogy alkönyvtárakra is kiterjedjen-e a keresés (standard) és hogy megkülönböztessen-e a kereső a kis- és a nagybetűket. Sajnos hiányzik a zip-pel tömörített állományokban történő keresés lehetősége.

A gyakran használt keresési feltételeket a gyors elérés érdekében *mappában tárolhatjuk*, és amikor szükség van rájuk, egérgéppel kiválaszthatjuk őket. Ehhez válasszuk ki a *Fájl/Keresés mentése* parancsot és adjunk meg egy fájlnevet. Alapbeállításban a Windows a *Saját fájlok* mappában tárolja a keresési folyamatokat. Egy dupla kattintás a Windows Explorerben elindítja a *Keresés* (Search) ablakot a tárolt beállításokkal. A rendszeres keresésekhez a desktopra húzhatunk egy parancsikont a jobb egérgombbal.

A Keresés varázsló a *személyekhez kapcsolódó adatok* keresésének is a kiindulópontja. A *Személyek keresése* (People) kapcsolón keresztül érhetjük el azt az ablakot, amelyben a címjegyzéket vagy az Outlook kapcsolatokat kutathatjuk. A *Keresés az Interneten* (Internet) kapcsoló még azt is lehetővé teszi, hogy az *Excite* keresőgéppel együttműködve meghatározott tartalmú honlapokat keressünk a weben.

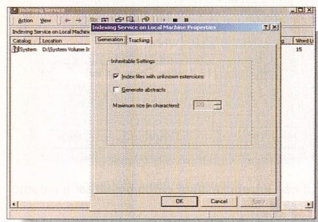
A Windows 2000 és az indexszolgáltatás

A Windows 2000 alatt nagy lökést kapott a keresési funkció: *indexszolgáltatás* (Indexing Service) gondoskodik a villám-

gyors eredményről. Itt a korábbi Office verziók indexszolgáltatásának továbbfejlesztéséről van szó. Az index függvény *teljes szövegű indexeket* állít elő a helyi partíció és a hozzáférhető hálózati könyvtárak összes dokumentumának a tartalmáról és tulajdonságairól.

Az indexelés folyamán az indexszolgáltatás kivonja az információkat a megadott dokumentumokból és beírja őket az adatbázisba. Ehhez különböző dokumentumszűrőket is használ, hogy ne csak szöveg-fájlokat, hanem Office- HTML- és egyéb dokumentumtípusokat is tudjon indexelni. A szöveg mellett a *tulajdonságokat* is kiolvassa.

Az indexadatbázis időrabló újragenerálására csak egyszer van szükség az újabb meghajtók és mappák hozzáfűzésénél. Ha egyszer már aktív az indexszolgáltatás, akkor a háttérben folyamatosan gondoskodik az adatbázis kezeléséről és frissítéséről, így mindig az aktuális állapotot tükrözi. Feltételezve a rendszeres aktualizálást, a PC-nk mindent magában foglaló *dokumentum-adatbázissá* válik, és a keresések villámgyorsan eredményre vezetnek. Ha megértjük ennek az eszköznek az alapelveit, gigantikus információállományhoz kapunk kulcsot.



A Windows indexszolgáltatásának ablaka

Az index szerviz elindításához nyissuk meg a *Vezérlőpultot* (Control Panel), és kattintsunk az *Index szervizre* (Indexing Services). Először egy új katalógust kell létrehozni, amennyiben még nem létezik ilyen. Adjuk meg a meghajtót és az útvonalat, amelyet fel akarunk venni a katalógusba. Végül a *Start/Keresés* parancssal kereshetünk egy tetszőleges szót vagy kifejezést. Az indexszerviz még egy saját *lekérdező űrlapot* is kínál, amelyet a *Katalógus keresése* parancssal a Vezérlőpult konzolstruktúráján érünk el. Egyszerű szökevényes kívül számos keresési társítási lehetőség. A fogalmak összeköthetők *Bool*

INFO

Keresés a háttérben

A keresés egyébként a háttérben zajlik, csupán az animált *navgító* ikon és a heves merevlemez-tevékenység utal a folyamatra. Az állapotsorban folyamatosan láthatjuk, hogy mikor hol is tartunk. A jobb oldali ablakrészebe kerülnek a találatok. Ezeket valamennyi fájl helyi menüjét a jobb egérgéppel. Dupla kattintással elindítjuk a fájlhoz csatolt alkalmazást. A kijelölt állományokat a *Fájl* (File) menün keresztül egy másik mappába másolhatjuk vagy helyezhetjük.

GYORSTIPP

Villámgyors Index

Ha az indexelés aktívvalva van és be van állítva, a Windows 2000 keresőkör közvetlenül az indexet kérdezi le, és nem kell minden egyes fájl végigvizsgálnia. Ez óriási időnyereséget jelent, hiszen a keresés az egyébként szükséges idő töredéke alatt fut le, a találatok pedig egy szempillantás alatt megjelennek.

operátorokkal (AND, OR, NOT), megadhatunk szabadszöveges lekérdezéseket és speciális paramétereket, mint például a dokumentumtulajdonságok vagy az előállítás dátuma.

ÖSSZEZGÉS

Ha valakinek elég merevlemez-kapacitás áll a rendelkezésre a PC-jén, bizonyára ismeri azt a kellemetlen jelenséget, amikor a lehető legnagyobb rend ellenére a fájlok már rövid idő után látszólag eltűnnek, és csak némi turkálás után kerülnek elő újra. Cikünkben bemutattuk, hogyan lesznek sikeresek a kereséseink.

PAINT SHOP PRO 6

Készítsünk cégért!

A levelek és a faxfedőlapok elmaradhatatlan tartozéka a feladó címe. Ezt a legtöbb esetben manuálisan szoktuk begépelni a levél elejére vagy végére. Ideje véget vetni ennek az elavult módszernek! A Paint Shop Pro segítségével ki-k elkészítheti saját személyes logóját, amelyet azután szabadon beszúrhat bármely dokumentumba.

Ki ne szeretné, ha levelei „dögösen” néznének ki? És nemcsak a levelei, hanem a faxüzenetei, sőt a névjegykártyája is. A küldő azonosítását nagymértékben megkönnyítik a levél vizuális elemei, mint amilyen például egy céglogó, amely ott díszelge minden dokumentumon, amely a kezünk alól kikerül.

Ennek egyetlen feltétele, hogy valakinek el kell készítenie az említett logót. A Paint Shop Pro 6 rajzolóprogram segítségével mindez nem jelent különösebb akadályt.

Írásunkban két logót készítettünk el a Paint Shop Pro 6-tal: egy tarkabarkát, meg egy szürkeárnyalost, amelyeket később az import funkció segítségével emelhetünk be bármilyen dokumentumba.

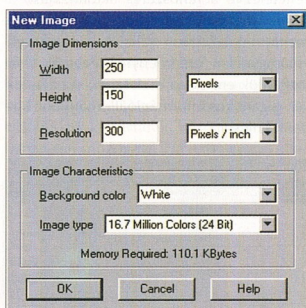
INFO

Kijelölő eszközök

A Paint Shop Pro eszköztárában többféle kijelölő eszközzel találkozunk: az egyikkel (Arrow) a bittérképes (vagy raszteres) képeket jelölhetjük ki és mozgathatjuk, a másikkal (Vector Object Selection) a vektorális objektumokat. A szöveg általában vektor típusú objektum, ami annyit tesz, hogy korlátlanul nagyítható anélkül, hogy cakkossá válna a betűk kontúrja (ami nem mondható el a bitmap típusú képekről). Esetünkben azonban a szöveget lebegő kijelölésként (Floating Selection) definiáltuk, amelynek mozgathatóságához a Mover eszközt áll a rendelkezésünkre.

Tarkabarka logó

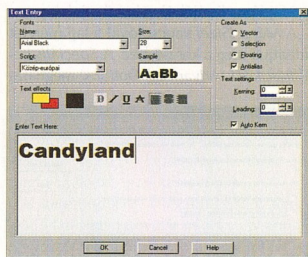
Először egy látványos, rikító színekben pompázó logót fogunk készíteni a Paint Shop Pro 6 segítségével.



Új kép létrehozásakor előbb beállítjuk a paramétereit

1 Indítsuk el a programot. A logó elkészítéséhez egy új képet kell létrehozunk. Kattintsunk a File/New menüpontra, majd a következő ablakban adjuk meg a kép méreteit: a szélességet vegyük 250 képpontra, a magasságot 150-re. A felbontás legyen 300 pixel/inch, a háttérszín fehér, a színmélység pedig 16,7 millió (azaz 24 bit). Végül kattintsunk az OK-ra. Megjelenik a kép, amely egyelőre semmi más, mint egy fehér téglalap.

2 A következő lépésben megszerkesztjük a logó szövegét. Ehhez az eszköztárból található Text eszközt használjuk. Ha az egeret a kép fölé vezetjük, a kurzor ke-



A szövegbeviteli ablakban a szöveg előnézeti képét is megtekinthetjük

reszt alakot ölt, jobb alsó sarkában egy „A” betűvel, amely a kiválasztott eszközt szimbolizálja.

Kattintsunk az egerrel a kép tetszés szerinti pontjára, ahol a szövegnek kezdődnie kell. Megjelenik a szövegbeviteli ablak, amelyben az Enter Text Here részben adhatjuk meg a kívánt cégnevet (legyen ez például „Candyland”). Válasszuk ki az Arial Black betűtípust és a 28 pontos betűméretet, a Create As részben jelöljük be a Floating opciót, végül kattintsunk az OK-ra.

3 A szöveg már ott van a képen, de a 3 helyére kell még igazítanunk. Ehhez előbb először kell váltanunk: kattintsunk a Mover szimbólumra, majd húzzuk vele a szöveget a kívánt helyre, mondjuk a kép tetejére, középre.

Szöveg színezése

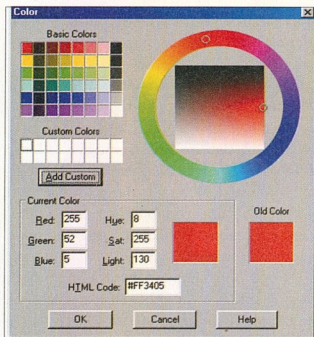
Miután a szöveg a helyére került, egy kicsit a színelőre is foglalkozhatunk. Itt több színező eszköz közül választhatunk.

1 Jelöljük ki két színt a színpalettán, amely a programablak jobb szélén látható. Legyen az egyik szín a sárga, a másik a vörös. A kijelölés mód-



A program először az alapszíneket ajánlja fel

Ötletek, fogások



A legfinomabb színárnyalatokat is beállíthatjuk

ja igen egyszerű: a bal egérgombbal vehetjük fel az előtér-színét, a jobb gombbal a háttérszín – miközben az egérmutató pipetta alakot ölt a színpaletta fölött.

A színeket máshogyan is kiválaszthatjuk. Kattintsunk az egér jobb gombjával az előtér vagy a háttér színét tartalmazó szímezőre. Megjelenik egy párbeszédablak az alapszínekkel, de ha nem vagyunk maradéktalanul elégedettek ezekkel, az *Other* gombra kattintva kérhetünk finomabb árnyalatokat. A választást itt is az *OK* gombra kattintva erősíthetjük meg.

A színét kiválasztása után a színpaletta a felső színmező sárga színre vált, az alsó vörösré. Ez egyben azt is jelenti, hogy a festőeszközök használatakor a bal gombot lenyomva az előtér színével festünk, a jobb gombot lenyomva pedig a háttér színével.

2 Most hozzáláthatunk a szöveg kifestéséhez. Ehhez válasszuk ki az ecset (*Paint Brush*) eszközt, majd fessük be vele a teljes szöveget sárgára (a bal egérgomb lenyomásával). Nyomjuk le most a jobb egérgombot, és fessük be a szöveg alsó részét vörösré. A legjobban, ha csak egyet-egyet odanyomunk a vörösről a betűk alá, hogy tettszets színátmenetet kapjunk.

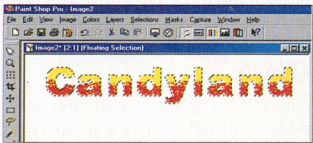
3 A logó második sorát ugyanúgy készítjük el, mint az első: begépeljük a „Cukorka & más” szöveget, s beállítjuk a 20 pontos betűméretet. A szöveg színének egy világos narancs ár-

A színeket közvetlenül a színpalettaán is kiválaszthatjuk

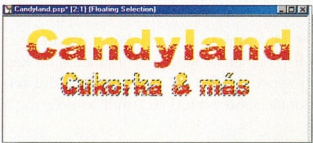
nyalatot választunk a vörös mellé, s befestjük a már ismert módon, majd a *Mover* eszközzel a helyére pozícionáljuk.

Úgy tűnik, a szöveg túl széles. Ezt a hibát a *Deformation* eszközzel korrigálhatjuk. Válasszuk ki az eszközt a bal oldali eszközsávban, majd kattintsunk a szövegre. A szöveg körül fogópontok jelennek meg, amelyekkel csökkenteni vagy növelni lehet a szöveg méretét vízszintesen, illetve függőlegesen. Nyomjuk összebb a szöveget, a kívánt szélesség elérésig. A program még egyszer rákérdez, hogy alkalmazza-e a deformációkat a szövegre, amire felelünk igennel. Ezzel végeztünk a logó második sorával.

4 Meg kell adnunk még a vállalkozásunk címét. Ehhez szintén a *Text* eszközt fogjuk használni. Válasszuk egy jól olvasható betűtípust, például a *Comic Sans*



Az ecsettel adhatunk színt a szövegnek



A feliratok nagyjából készen vannak

MS-et, a 8 pontos betűméretet és a középre igazítást. Természetesen itt is a helyére kell még igazítanunk a szöveget, mint az előző két esetben. Ha a szöveg nem lenne elég fekete, színezzük át a már ismert módon.

Látványelemek

Az unalmas szövegeket különféle látványelemekkel tehetjük érdekesebbé, mozgalmassabbá. Példánkban két betűt fogunk módosítani, hogy oldjuk a felirat egyhangúságát. Legyen ez a két betű a „C” és az „L”. A *Paint Shop Pro* könyvtárában egy *Tubes* nevű alkönyvtárat találunk, amely az úgynevezett *pecsét* fájlokat tárolja. Ha az említett könyvtár üres, átvethetjük a .tub

INFO Pecséték

A *pecsét (.tub)* fájlok segítségével különféle látványelemekkel díszíthetünk egy rajzot. A *Picture Tube* nevű eszközzel úgy dolgozhatunk, mint az ecsettel: egyet-egyet pötyöntethetünk vele, de folyamatosan is festhetünk. A *Paint Shop Pro* a pecsét elemeket külön rétegen helyezi el, ezért ezeket tetszés szerint mozgathatjuk a képben (mindaddig, amíg a rétegeket össze nem vonjuk a *Merge* funkcióval). Az elemek egymásra „hajhálásával” érdekes hatásokat érhetünk el. A levél pecsét segítségével például különösebb erőfeszítés nélkül „megfesthetjük” egy fa teljes lombzatát.

A .tub fájlok valójában képek, amelyek mátrix alakzatban elrendezve több hasonló témájú kisebb ábrát tartalmaznak (példánkban különböző betűket vagy bonbonokat). Ezeket visszzük fel a kép felületére bizonyos szabályszerűség szerint (véletlenszerűen, elforgatva stb.).

A .tub fájlok a *Tube* alkönyvtárban találhatóak. A könyvtárat tetszés szerint bővíthetjük új elemekkel. Az interneten számos weboldal található, ahol a *Paint Shop Pro* felhasználók számára kínálnak különféle .tub gyűjteményeket.

fájlokat a *Paint Shop Pro 5-ös* verziójából is, de bőven találunk pecsétéket az interneten is.



A pecsétből a Copy/Paste művelettel vihetünk át betűket a rajzba

1 Keressük meg a *Tubes* könyvtárban az *Aletters.tub* nevű állományt, és nyissuk meg. Mint látjuk, ez is egy kép, amely cifra

GVORSTIPP

Pecsétek konvertálása

A pecsét (.tub) fájlok sajnos nem teljesen kompatibilisek egymással a Paint Shop Pro különböző verzióiban. Az 5-ös verzió például számos kiváló .tub állományt tartalmaz, amelyeket a 6-os verzióban is jó fel tudunk használni. A program szerencsére segítséget nyújt a felhasználónak az eltérő .tub verziók kezelésére.

A PSP 6 könyvtárában (Start menü/Programok/Paint Shop Pro 6) találjuk a Picture Tube Converter segédprogramot, amelynek a segítségével például a PSP 5 .tub fájljait a Picture Tube Converter segítségével alakíthatjuk. A programot elindítva egy párbeszédablak jelenik meg, amelyben meg kell adnunk azt a könyvtárat, amely a PSP 5 .tub fájlokat tartalmazza, valamint a célkönyvtárat (azaz a PSP 6 Tube könyvtárat). Ezt követően az OK gombra kattintva a program elvégzi a konvertálást.

betűket tartalmaz. Másoljuk ki ebből a képből a „C” és az „L” betűt, majd szűrjük be őket a logóba.

Ehhez válasszuk ki a Selection eszközt a bal oldali eszközsávban, majd húzzunk vele egy keretet a „C” betű köré.

Kattintsunk most a menüben az Edit/Copy menüpontra, majd váltsunk át a logó képre, és aktíváljuk az Edit/Paste/As New Layer parancsot. Ezzel beszúrtuk a képbe a betűt – új réteggént –, már csak a megfelelő méretről és elhelyezésről kell gondoskodnunk. Aktíváljuk a Deformation eszközt, és a fogópontok segítségével alakítsuk a megfelelő méretre a díszbetűt, majd húzzuk a helyére úgy, hogy teljesen eltakarja a régi „C” betűt. Ismételjük meg ugyanezt a műveletet az „L” betűvel is.

2 Egy-két „édességgel” díszíthetjük még a képet. Nyissuk meg az ACandy.tub fájlt, s válasszuk ki belőle egy-két alkalmas cukorkát. Emeljük be egyenként őket a logóba a már ismert módon (tehát a Copy/Paste/As New Layer parancsral).

Nyissuk meg most az ACane.tub állo-

mányt, és ebből is másoljunk ki néhány díszítőelemet (nyalókat). Korrigáljuk a méreteket, és az elemek pozícióját.

3 Miután elkészült a „mű”, már csak a mentésről kell gondoskodnunk, ne hogy kárba vesszen a fáradságunk. Kattint-



A díszbetűk a helyükre kerültek

sunk a File menüben a Save As menüpontra, s adjunk a fájlnak egy alkalmas nevet (például Logo!). A fájl típusok közül válasszuk ki a TIFF-et.

Kölogó

Most egy olyan logót fogunk elkészíteni, amely a puritánságával tűnik ki. Nem lesznek benne rikító színek, s még a faxfejlécben is elfogadhatóan néz majd ki, fekete-fehérben.

1 Hozzunk létre egy új képet ugyanolyan paraméterekkel, mint a tarkabarka kép esetében (250x150 képpont, 300 dpi felbontás, fehér háttér, 16,7 millió szín).

2 Mivel egy szöveget akarunk elhelyezni egy grafikai elem fölé, először a grafikus elemet kell beemelnünk a képbe. Nyissuk meg a Tubes könyvtárban található Arocks.tub állományt, amelyben különféle kövek közül választhatunk a Selection eszköz segítségével.

Jelöljük ki az egyik követ (Edit/Copy), és másoljuk be új réteggént a képbe (Edit/Paste/As New Layer).

A kő ezzel a helyére került, ám a méretével még nem lehetünk maradéktalanul elégedettek. A Deformation eszközzel (balra az eszközsávban) nagyítsuk és szélesítsük meg kissé a követ, hogy jobban kitöltsé a helyet a képben.

3 Hogy a feliratok olvashatóbbak legyenek, el kell halványítanunk a színeket. Ehhez előbb át kell alakítanunk a képet szürkeshalássá. Kattintsunk rá a Colors me-

nüpontra a Gray Scale alpontra, s máris elértük, amit akartunk.

4 Már csak annyi van hátra, hogy a fényerő és a kontraszt korrigálásával elhalványítsuk a követ. Válasszuk ki a Colors menüpont alatt az Adjust, majd ez alatt a Brightness/Contrast alpontot. A fényerő értékét állítsuk 24%-ra, a kontraszt értékét 41%-ra. A párbeszédablakon belül, az előnézeti ablakban „direktben” követhetjük a változtatások eredményét.

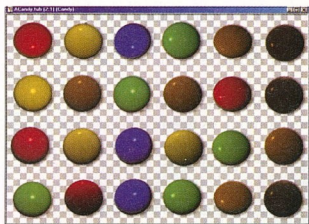
Ahhoz, hogy a kő a háttérben maradjon, vonjuk össze a háttérrel. Ehhez válasszuk ki a Layers menüpont alatt a Merge/Merge Visible parancsot. Ezzel a követ a háttér részévé tettük, így azután többé nem mozgatható, módosítható (csak ha újra feloldjuk az összevonást).

Feliratok elhelyezése

Ha megvan a háttér (benn a követ), már csak a feliratok elhelyezése van hátra.

1 Válasszuk ki egy nem túl cirkalmas betűtípust (például a Comic Sans MS-t) és a 28 pontos betűméretet. Jól mutat, ha a betűk felső szélét kissé kiféhérijtjük az ecset (Paint Brush) eszköz segítségével. Bányunk azonban takarékosan a fehérrel, nehogy olvashatatlaná váljék a felirat.

2 Tegyük rá a képre a többi feliratot is. Maradjunk meg a Comic Sans MS betűtípusnál, és állítsuk be a 18, majd a 12 és 11 pontos betűméretet. A címzést zárjuk középre.



Színes bonbonokkal díszíthetjük a képet

3 Ha végeztünk, mentjük el a képet TIFF vagy valamilyen más formátumban (például Logo2 néven). Ha ez megvan, a logót bármilyen dokumentumban bármikor felhasználhatjuk.

Business

Üzlet és informatika



Üzlet az interneten

Sokszor és sokat írtunk már az online üzleti lehetőségekről. Nem ok nélkül persze.

Az internetet böngészve százával találunk online áruházakat, shopokat, könyvkereskedéseket és mindenféle egyéb elárúsítóhelyeket, amelyek egytől egyig belefernek az online business fogalmába. Ebből a hatalmas tortából ezúttal két szeletet emeltünk ki: az online aukciót és az online tőzsdézést. Sokan persze csodálkozhatnak: még hogy az interneten keresztül licitálhatunk különféle árucikkekre, esetleg műtárgyakra! Pedig ez már nem csak távoli álom, hanem hétköznapi valóság. Az aukciós helyek száma világszerte meredeken emelkedik, s immár Magyarországon is akad egy-két figyelmet érdemlő fejlesztés. Ugyanígy az értékpapír-kereskedelem is kiszabadult már a brókerirodák zárt világából, s - mint írásunkból is kiderül - immár otthoni számítógépünkről is vígan adhatjuk-vehetjük a részvényeket, kötvényeket.

Cégvilág

Fúziók

Karrier

Sikersztori

**Fókuszban:
Üzlet
az interneten**

A Telenoré a Pannon

A norvég *Telenor* szerződést írt alá a holland *KPN* távközlési társasággal, a finn *Sonerával* és a dán *Tele Danmark Communications*-szel (TDC), amelynek nyomán a *Pannon GSM*-ben eddig birtokolt tulajdoni részesedését 25,78-ról 100 százalékra növelte. A tranzakció összértéke 1002 millió euró. A Pannon GSM előfizetőinek száma 2001. június 1-én elérte a másfél milliót, piaci részesedése pedig megközelíti a 40 százalékot.

HP félév

A *Hewlett-Packard Magyarország* eladásai dollárban számítva 7%-kal növekedtek az előző év hasonló időszakához képest, ami mind az iparágban, mind a cég más országokban elért eredményeihez viszonyítva kiemelkedő teljesítménynek számít. A széles termékínálattól elsősorban a kliens és noteszgépek voltak kedveltek a vásárlók körében, itt a hazai piacon a HP az első negyedéves adatok szerint háromszoros forgalomnövekedéssel a második helyet foglalja el a gyártók rangsorában. Ugyancsak eredményes időszakot zárt a cég a tintasugaras technológiát használó kombinált irodai eszközök területén is, ahol több mint háromszoros a növekedés, míg a digitális fotózás és fotónyomatás területén forgalomduplázás figyelhető meg. Az üzleti nyomtatásban egyre inkább elterjed a színes lézernyomatók használata, a desktop nyomtatás területén a DeskJet 900-as sorozat a legnépszerűbb. A HP nagyvállalati szolgáltatásai közül a magas rendelkezésre állás emelkedik ki: a magyarországi képviselet az európai régióban a 2. helyen áll.

EnterNet fejlesztések

A *Nextra Hungary* partneri együttműködést kötött az *EnterNet 2001 Kft.*-vel. Ennek értelmében az EnterNet nemzetközi sávszélességet vásárol a Nextrától, melynek fejében a jövőben az EnterNet biztosítja majd a Budapesten kívüli körzetekben a kapcsolt vonali internet-szolgáltatást a Nextra2000 termékcsoport egyéni felhasználói számára. A megállapodás eredményeként az EnterNet átvállalja a Budapesten kívüli piacok egyéni Nextra előfizetői-

nek kiszolgáltatását. A Nextra Hungary pedig nagy sávszélességű nemzetközi internetkapcsolatot biztosít az EnterNetnek saját gerinchálózatán, a Nextbone-on keresztül. A Nextra érintett ügyfelei választhatnak, hogy áttérnek a Nextra más szolgáltatási csomagjaira, vagy továbbra is fenntartják jelenlegi előfizetéseiket, immár az EnterNet ügyfeleiként. Az áttérés során az ügyfelek semmiféle változást nem tapasztalnak majd a szolgáltatás minőségében és folyamatosságában. Az előfizetők egy kapcsolt vonali internet-hozzáférést biztosító EnterNet tesztkártyát kapnak, ami lehetőséget nyújt számukra, hogy tapasztalataik alapján döntheszenek, csatlakoznak-e az EnterNet rendszeréhez. Amennyiben az EnterNet szolgáltatásait választják, akkor az augusztus 10-től a Nextra előfizetésükkel megegyező feltételekkel és előfizetési díjért vehetik igénybe. Az új EnterNet hozzáféréssel a Nextránál lévő e-mail cím 2003. február 1-ig korlátozás nélkül használható.

Sun pénzügyek

A *Sun Microsystems Magyarország Kft.* tájékoztatást adott a 2001. júniusában zárult pénzügyi évének eredményeiről. A szóban forgó időszakban a cég ismét dinamikusan növelte árbevételét, dollárban számolva 47%-kal. A növekedés mögött az elmúlt években folytatott erős, ügyfélközpontú stratégia áll, mely egyfelől a nagyvállalati megoldásokra történő összpontosítást, másfelől pedig a sikeres viszonteladói partnerhálózat kiépítését jelenti.

Távzik Gerő

Távzik a Microsoft Magyarországtól *Gerő László*, a cég eddigi üzletfejlesztési igazgatója. Gerő hét éve csatlakozott a Microsofthoz, s azóta számos vezetői tisztséget töltött be. Szabadságáról visszatérve továbbra is a magyar informatika berkeiben kívánja folytatni a munkáját.

Ajándék call center

A *Magyar Hospice Alapítvány* telefonos adománygyűjtését a jövőben egy új, kis- és közepes vállalatok számára kifejlesztett ügyfélkapcsolati központ, call center segíti. Az *Avaya Magyarország*, a

Procomp-Hungary Kft. és a *Műszertechnika Computer Rt.* ajándéka, az egyidejűleg harminc hívás fogadására képes *Avaya Network Alchemy* call-center révén a 06/90-490-240-es emeldíjas telefonszámot tárcsázók percenként 240 forinttal járulhatnak hozzá a rákos betegek gondozásával foglalkozó intézmény létrejöttéhez.

Compaq: javuló Q2

A *Compaq Computer* 67 millió dollár nettó üzleti eredménnyel fejezte be a 2001. június 30-ával záruló második negyedévet. A cég árbevétele a szóban forgó időszakban 8,5 milliárd dollárt tett ki. A *Compaq Global Services* árbevétele egy év alatt 7 százalékkal, nemzeti valutában számítva 13 százalékkal növekedett. A *Global Services* ma már a cég árbevételenek 23 százalékát adja, ami 21 százalékos növekedést jelent az első negyedévhez képest. A Compaq tervei szerint a szolgáltatások arányának meg kell haladnia az összárbevétel 30 százalékát.

A cég nagyvállalati üzletága (*Enterprise Business Group*) a gyengébb kereslet, az agresszív árszerény és az értékesítési csatornák készletszintjének csökkentése miatt 21 százalékkal esett vissza a 2000. évi időszakhoz képest.

Czakó a vezér

A *Synergon Informatika Rt.* újonnan megválasztott igazgatósága *Czakó Ferenc* nevezte ki a társaság vezérigazgatójává. Az új vezérigazgató megbízatása 2002. július 31-ig érvényes. Az igazgatóság szintén *Czakó Ferenc* választotta meg ideiglenesen – az elnök illetve elnök-helyettes megválasztásának időpontjáig – az igazgatóság elnökének hatáskörében eljáró tagnak.

Tízéves a Bosch képviselet

A *Bosch* csoport, amely 1899 óta van jelen Magyarországon, az idén ünnepli kereskedelmi képviselete újraindításának tízéves jubileumát. A Bosch termékeit jelenleg négy társaság gyártja és forgalmazza a magyar piacon. 2000-ben a Bosch csoport magyarországi forgalma 170 millió német márka volt, világviszonylatban pedig elérte a 61,7 milliárd márkát.

3Com egyetem

Megkezdődött a regisztráció a *3Com University Live! 2001* eseményre, a 3Com évente megrendezett legfontosabb képzési fórumára. A *Focus* programban résztvevő arany és ezüst fokozatú értékesítési partnerek a hollandiai *Noordwijkerhout* találkoznak 2001. október 22. és 26. között. Az idei rendezvény középpontjában a 3Com termékinálatának kulcsfontosságú megoldásai állnak, többek között a közelmúltban bejelentett 10/100/1000 Mb/s-os kapcsolók és webes megoldások, valamint a vezeték nélküli technológiák, a Bluetooth és a hálózati telefónia megoldásai és termékei.

LLP-KPMG partnerség

A *London Logic & Partners (LLP) Budapest* együttműködési megállapodást kötött a *KPMG*-vel, a *Pivotal eRelationship 2000 CRM* rendszer technikai támogatására, illetve teste szabására. A *Pivotal eRelationship 2000* lehetővé teszi a vállalatok számára a hosszú távú és erős partnerkapcsolatok kialakítását és az ügyfelek elégedettségének növelését.

Új Xerox vezér

A *Xerox* igazgatótanácsa augusztus 1-jei hatállyal *Anne M. Mulcahy*-t – a korábbi elnök-ügyvezetőt – nevezte ki elnök-vezérigazgatóvá. Elődje, *Paul A. Allaire* a cégnél az igazgatótanács elnöke marad az év végén esedékes nyugdíjazásáig. A 48 éves *Mulcahy* huszonöt éves pályafutását a *Xerox*nál üzletkötőként kezdte, és fokozatosan vállalt egyre felelősebb vezetői, illetve ügyvezetői beosztásokat.

Sun – ATG szövetség

Korábbi együttműködésük sikereire alapozva a *Sun Microsystems* és az *ATG* amerikai alkalmazásszolgáltató vállalat – amely egyébként a közeljövőben hozza létre leányvállalatát Magyarországon – több millió dollár értékű globális stratégiai együttműködési megállapodást kötött. Az együttműködés keretében a két cég olyan platformokat, alkalmazásokat és támogatást tud majd nyújtani az ügyfeleknek, amelyeknek köszönhetően azok ha-

tékonyabbá és nyereségesebbé tehetik üzleti tevékenységüket. Az *ATG* és a *Sun* közös megoldásai ideális technológiai hátteret kínálnak a különféle iparágak területén tevékenykedő számos vállalat számára (kereskedelem, pénzügyi szolgáltatások, telekommunikáció), valamint olyan feltörekvő piacok területén is, mint a vezeték nélküli technológiák alkalmazása. Az *ATG* egyébként az első alkalmazásszolgáltatók egyike, amelyek 1995-ben felkarolták a *Java* technológiát.

Xerox felmérés

A papír nélküli iroda még messze van a valóságtól – állítja az a felmérés, amelyet a *Xerox* megbízásából az európai vállalatok körében készítették. Az európai vállalatok 79 százaléka nem hiszi, hogy az elkövetkező évtizedben megvalósítható a papír nélküli iroda – állítja a vizsgálat. Egyedül Spanyolországban vannak többségben azok, akik úgy gondolják, hogy az elkövetkező tíz évben megvalósul a papír nélküli iroda álma: a döntéshozók 53 százaléka úgy vélekedik, hogy a számítógépek 2011-re kiszorítják a papírt, 43 százaléka azonban kitart amellett, hogy ez nem fog bekövetkezni. Franciaországban azonban a cégek 93 százaléka nem tudja elképzelni a jövőt papír nélkül, ez az arány Svédországban 82 százalék, Nagy-Britanniában 81 százalék, Németországban pedig 76 százalék.

Synergion előrejelzés

A 2001. év I. félévére vonatkozó pénzügyi adatok eddigi feldolgozása alapján a *Synergion*-csoport 500 millió forintot meghaladó veszteséget számít. Bár az eredmény elmarad az előzetes várakozásoktól, pozitívumként említhető, hogy már jelentkeznek a költséghatékonysági program hatásai is. A *Synergion* eredményeinek az előrejelzésektől való eltéréseinek fő oka a második negyedévben jelentősen visszaeső piac. Ennek következtében számos projekt kiírása elmaradt vagy kihirdetése késlekedik. A társaság mérlegében és eredmény-kimutatásában már megmutatkoznak az elkezdett költségtagarókaosságai és átszervezési program hatásai. A cég hatékonysági mutatói javulnak, ami legerősebben a back office területén mutatkozik

meg. A fedezeti arány növekedése minden divízióban kimutatható. A *Synergion* általános költségei nagy mértékben csökkentek az első negyedévhez képest. Hasonlóképpen javult a *Synergion* működési eredménye és adózás előtti eredménye is. A stratégia helyességét mutatja, hogy a support tevékenységből származó árbevétel jelentősen növekedett nemcsak a tavalyi év hasonló időszakához, hanem az előző negyedévhez képest is.

CA Q1

A 2001. június 30-án végződött első negyedévében a *Computer Associates (CA)* szoftvercég 1,440 milliárd dollár bevételt könyvelhetett el, 8,7 százalékkal többet, mint a tavalyi év ugyanezen időszakában. A bevétel nagy része (1,359 milliárd dollár) a termékek eladásából származik. A vállalat első negyedéves nyeresége 323 millió dollárra nőtt (a tavalyi 201 millióról).

NEXON-szoftverek

A *Nexon Kft.* teljes humáninformatikai szolgáltatást vezet be a *Herendi Porcelán-manufaktúra Rt.*-nél. A bevezetés első lépéseként a *BERENC* bérügyviteli szoftvert állították rendszerbe, ezt követte a *BERENC* Beléptető- és munkaidő nyilvántartó rendszer integrálása. A következő lépés a *Best!HR* humán erőforrás-gazdálkodási szoftver bevezetése

Világelső Dell

A *Dell* a világszerte részesedésben már két éve megelőzte az *IBM*-et, az ágazati elemzők szerint pedig az idei első negyedévben a *Compaq* is lekörözte, s ezzel világszerte lett. A világszerte legnagyobb hányadát képviselő amerikai piacon a *Dell* már két éve folyamatosan az első helyen áll. Elemzők szerint a *Dell* értékesítési volumene csaknem tízszer olyan gyorsan nőtt, mint az ágazat átlaga, s ennek hatására a *Dell* piaci részesedése csaknem három százalékkal, 12,8 százalékra ugrott. Az adatok tanúsága szerint az Egyesült Államokban a *Dell* több mint 30 százalékkal növelte forgalmát az előző év hasonló időszakához képest.

ONLINE AUKCIÓ

Virtuális kalapács

Az aukció a kereskedelem speciális területe, amelyen főként nagyértékű tárgyak, műalkotások és antikvitások cserélnek gazdát. Éppen ezért az árverések világában csak egy szűk, kiváltságos réteg mozog otthonosan. Az internetes aukciók ezzel szemben a kibertér legnépszerűbb szolgáltatásai közé tartoznak, ahol az autótól a megunt plüssállatig szinte minden kalapács alá kerül.



Hankiss Attila, az aXio aukciós cég ügyvezető-igazgatója elmondta, hogy vállalkozásuk életében a Fast Venture kockázati tőkebefektető csoporttal kötött megállapodás hozott áttérést. Az ügyvezető igazgató szerint az online aukciók közönsége két, jól megkülönböztethető csoportra osztható. Hankiss Attila ugyanakkor elmondta, hogy vevőik egyfelől antikvitások iránt érdeklődő üzletemberek, másfelől 16-25 éves fiatalok, akiket vonz az aukciók izgalmas világa.

Az internetes kereskedelmi – business – vállalkozások a korábbi előrelépéseknél lassabban fordulnak termőre, nemcsak a világ gazdagabbjait felén, de Magyarországon is. Míg azonban az Egyesült Államokban és Európában elsősorban a korábbi hatalmas befektetések lassú megtérülése és a kis árrés miatt csak csordogáló profit okoz problémát, addig Magyarországon a bankkrízis fizetéstől való félelem és az alacsony internetes penetráció hátráltatja az üzlet fejlődését. Pedig a hálón barangoló átlagszörfös közöttan jó vásárlóerő.

Az Online Marketing Úgynökség „Üzlet az interneten” konferenciasorozatának előadásain a hazai elektronikus kereskedelem jelenét és jövőjét járták körül a szakemberek, így többek között az online aukciós piac lehetőségei is szóba kerültek itt.



Az előbbi kör számára érdekes az aukciók online közvetítése. Ilyenkor az árverésbe – legyen az a világ bármely részén – számítógépünk előtt ülve mi is bekapcsolódhatunk, és éppen úgy megtehetjük ajánlatainkat, mintha mi magunk is a teremben ülünk. A fiatalok többsége természetesen nem engedheti meg magának a kalapács alá kerülő, több milliós forint értékű tárgyakat, így ők inkább az oldalon lévő több ezer, kisebb értékű tárgyakat adják-veszik.

Fizetős szolgáltatások

Az online aukciós piacon, akárcsak az interneten általában megfigyelhető trend, hogy egyre kevesebb az ingyenes, nem fizetős szolgáltatás. Az aukciós cégek közül a Yahoo lépett elsőként, amikor év

Nagybani aukció

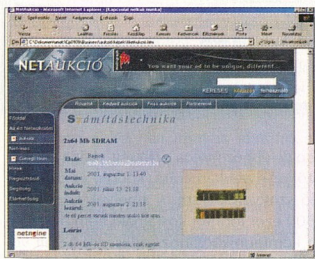
Az egyre terjedő eMarketplace-ek – virtuális nagykereskedések – legsikeresebb business to business (B2B) értékesítési formái az aukciók, amelyeken az adott piactér regisztrált szállítói és vevői léphetnek kapcsolatba egymással. A legnagyobb hazai elektronikus piactér, a Marketline – www.marketline.hu – május eleji indulása óta 19 aukciót szervezett, amelyeken 70 millió forint értékben találtak gazdára árucikkek és szolgáltatások. Év végére a tulajdonosok 150-200 milliós forgalmat várnak.

A Marketline alapszolgáltatása – más piacterekhez hasonlóan – a weboldalon található katalógus, amely tartalmazza mindazokat a mindennapi üzemvitelhez szükséges általános, működési és fenntartási cikkeket – például iroda- és tisztítószereket, utazási- és marketingszolgáltatásokat – amelyeket a piactér regisztrált szállítói kínálnak. Az elektronikus árveréseken a szervező – ez általában az aukciót kezdeményező vállalkozás – által meghívott cégek tehetik meg az ajánlatukat. Az aukciók során a szervező vállalatok beszerzéseire zártkörű licitálást írhatnak ki – ezeken általában a már meglévő partnereiket versenyeztetik –, vagy éppen eladásra kínálhatják termékeiket. Jó példa erre a Matáv, hiszen a Marketline egyik tulajdonosaként beszerzéseinek egyre nagyobb részét intenzi a piactéren keresztül, miközben használt számítástechnikai eszközöket ugyanitt adta el, a kiképzési árnyál lényegesen magasabb összegért.

A szállítók tehát az elektronikus piactereken keresztül új, korábban elérhetetlen – akár nemzetközi – piacokra is betörhetnek, miközben a vásárlók 5-45 százalékkal alacsonyabb beszállítói árakat harcolhatnak ki.

elejétől 20 cent és 2 dollár közötti összeget kért minden meghirdetett aukció után. Az intézkedés hatására, hogy az várható is volt, lényegesen kevesebb árúciikk került kalapács alá, ám a forgalom mégis jelentősen nőtt. A Yahoo képviselői szerint a döntés óta komolyabbá vált a szűkeltetés, eltűntek az értéktelen árúciók, ráadásul a cég is stabil, kiszámítható bevételre tesz szert.

A Yahoo-t hamarosan a legnagyobb versenytsár, az e-Bay is követte, bár némileg kisebb összeget – 0,05-1,3 dollárt – kér minden egyes aukcióra meghirdetett tárgy után. Ezzel párhuzamosan a legnagyobb cégek próbálják egyre több országban megvetni lábukat, ami természetesen több felkínált és megvásárolható árúciikket jelent. Az olasz e-Bay oldal létrehozása azonban csak az első lépés volt, hiszen az év végére a vállalkozás tíz országban kíván jelen lenni, míg 2005-re már 25 állam szerepel a tervekben. Azt, hogy az aukció jó üzlet, az e-Bay ambiciózus terveit is mutatják, amelyek szerint évi 50 százalékos bevételnövekedés mellett 2005-re a 3 milliárd dolláros forgalmat tűzték ki célul.



Hazai aukciók

Az egyre-másra nyíló aukciós oldalak természetesen felgyorsíthatják a magyar internetes kiskereskedelem fejlődését is, hiszen az apróhirdetéshez hasonló, licitálással fűszerezett értékesítési forma a legtöbb számára már ismerős. Az oldalak szereplő, kategorizált, árújegyekben szereplő termékek közül – a csatlót fényképek és a rövid szöveges leírások alapján – kiválaszthatjuk a számunkra legérdekesebbeket. Amennyiben az ad megfelelőt, ráadásul annak ára is elfogadható, azonnal megtehetjük licitünket.

A klasszikus aukciós időtartama az aXio oldalán általában 28 nap, ám

Tiltott tárgyak

Az online aukciókat korábban a világhálót jellemző szabadoosság jellemezte, azaz tulajdonképpen bárki, bármit felkínálhatott eladásra. Mint az internet más területeivel kapcsolatban általában, itt is felmerült a kérdés, hogy ami tiltott a „valós” világban, vajon miért szabad a kibertérben. A probléma az úgynevezett tiltott hatalmi jelképek kapcsán mérgesedett el, amikor is tiltott náci anyagok – jelvények, egyenruhák, fegyverek, hivatalos tárgyak és dokumentumok – jelentek meg a Yahoo francia, német és amerikai aukcióin. A felhasználók panaszaira reagálva a cég gyorsan megtiltotta a náci dokumentumok, jelképek értékesítését, először a francia és a német, majd végül az amerikai oldalain is.

A tilalom szerint a keresési tippekre is kiterjed a tiltólista. Az önkéntőzést egyébként egy francia bírósági ítélet előzte meg, mely szerint a türelmi idő lejártá után minden olyan napért, me-

lyen a francia szörfösök náci anyagokhoz férhetnek hozzá, négy millió forint körüli bírságot kellett fizetnie a cégnek.

Az internetes portál speciális számítógépes szoftver használatával szűri meg az oldalakat és tárgyakat, mielőtt azok felkerülnek a Yahoo listáira. A dolog nem jelenthetett különösebb problémát, hiszen a cég oldalain a cigitetta, élőállat és használt alsónemű kínálatát már eddig is tiltották. Ez megelőzően a legnagyobb online aukciósház, az e-Bay Németországban, Franciaországban, Ausztriában és Olaszországban már megtiltotta a vitatott anyagok árusítását. A náci propaganda ezekben az országokban illegális. A náci tartalmú dolgok terjesztése, vásárlása az országokban tilos. A németországi konkurens, a Ricardo a jobboldali propaganda elleni harcban szűrőpróbaszerű ellenőrzést is végez, a vitatott tartalmú anyagokkal kapcsolatban pedig figyelemzeti a felhasználókat.



tot. A tapasztalt eladó általában alacsony minimálárról indul – így ösztönözzé az árverést – ami érdekes módon többnyire felveri az elérhető vételárat. Megfelelő ajánlat híján előfordulhat, hogy a termék irreálisan alacsony áron cserél gazdát. Ezt megakadályozandó az eladók meghatározhatják egy – a vevők által nem ismert – minimálárát, amelyet ha a licitáló nem érnek el, az aukció sikertelenül zárul.

Megbízott licitáló

Amennyiben az idő alatt nem érkezik értékelhető licit, a termék még maximum 28 napig maradhat az oldalon. Ezt követően azonban az első ajánlat beérkezévével azonnal lezárul az aukció, és a licitálót a termék.

Az a legkisebb összeg, amellyel az előző árat felüllicitálhatjuk, az úgynevezett *licitálépcső*, amelyet hol az oldalt üzemeltető cég, hol a tárgyat felkínáló személy határoz meg. A *Vateránál* a legalacsonyabb licitálépcső 10 forint, ám ez a felkínált árú értékével együtt emelkedik. Így például egy 100 forintos tétel legalább 110 forintos ajánlattal licitálhatunk csak túl, de ha biztosra akarunk menni, nagyobb összeggel is emelhetjük az ajánlat-

Az alacsony minimálárak és a pár fontos licitálépcső miatt az árverések elhúzódnak, így a téteket nyomom követni is időigényes munka. Időt és fáradságot spórolhatunk az úgynevezett megbízotti rendszerrel, ami tulajdonképpen automatikus licitet jelent, egészen addig, míg az árverés nem éri el az általunk meghatározott legmagasabb összeget. Ha az árverés még ezt megelőzően véget ér, természetesen miénk az áhított darab, a sikerről és a kudarcról pedig a rendszer azonnal tájékoztat bennünket.

Az ajánlatokat böngészve egyre többször találkozunk az úgynevezett *Holland* árveréssel, amikor egyazon termékből nagyobb mennyiséget kínálnak eladásra.

Ilyenkor akár egy-egy darabra is tehetünk ajánlatot, fizetni pedig mindenkinek a legalacsonyabb, ám még érvényes ajánlat összegét kell. Így, ha például 10 darab toll egyenként 100 forintos kiküldési áron keres gazdát, és ezekre öten 100, öten pedig 150 forintos ajánlatot tettek, akkor mindenkinek jut egy darab fröszkőz, mégpedig a legalacsonyabb még elfogadott áron, azaz 100 forintért. Természetesen, amennyiben többen is nagyobb árat ajánlanak, páran a 100 forintot kínálók közül hopton maradnak, mégpedig azok, akik késve tették meg licitjukat. A licitálási ár mégsem lényegtelen, hiszen aki nagyobb összeget kínál, az úgymond *elővársárlási* joggal bír, azaz több darabhoz is hozzájárulhat. A tollas példánál maradva: ha az egyik, 150 forintos ajánlatot tevő személy három tollat szeretne, míg mindenki más csak egyet-egyet, akkor a 100 forintot kínálók közül kettő csalódottan távozik. Bár a Holland árverés elsőre kissé bonyolultnak tűnik – a licitálás jellege miatt, és mivel nincs meghatározott minimálár –, a licitáló általában kedvezőbb árakat érhetnek el. Az aXio speciális kedvezményes

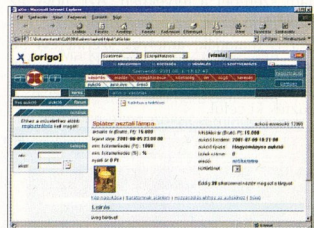


szolgáltatása az úgynevezett „Áreső”, amikor egy-egy termék annál olcsóbb, minél tovább kívánják megvásárolni azt. Szintén az aXio érdekessége az úgynevezett „Live” aukció, amikor a számítógép előtt ülő felhasználók a hagyományos aukcióknál éppen úgy vehetnek részt, mintha maguk is a teremben ülnek. Ilyenkor a teremben elhelyezett számítógép előtt ülő személy helyettük, mintegy megbízottként licitál.

A szolgáltatás újdonságát mi sem mutatja jobban, mint hogy a világ legnagyobb online árveréseket lebonyolító oldala, az e-Bay után a világon másodikként az aXio szervezett élő közvetítést. Az ötlet életképességét mutatja, hogy a májusi debütálás óta több tucat ilyen aukciót bonyolítottak le, amelyeken többek között könyvek, festmények, ékszerek és bélyegek találtak gazdára. A *Yaghzai Galéria* kétnapos árverésén június 12-13-án összesen 52 ezer forint értékben kelték el műtárgyak az interneten keresztül, ami bár az összes forgalomnak csak töredéke, kezdetnek biztató.

Az élő, elektronikusan közvetített licitek egyik problémája, hogy az egyébként meglehetősen konzervatív aukciósházaktól jelentős informatikai fejlesztéseket igényel. A hazai aukciósházak többsége azonban még messze van ettől, jó ha használható weboldallal – aukciós naptárral, digitalizált katalógussal – rendelkezik. A *Webconsult* – amely az aukciós cégek számára kínál tanácsadói és fejlesztői szolgáltatásokat – tájékoztatása szerint egy szakszerű, jól használható weboldal, természetesen a szolgáltatások körétől függően körülbelül 1,5-2 millió forintba kerül, ami a programozási díj és a szoftverek árát tartalmazza. A *Webconsult* a világhálóra kijutni szándékozó aukciósházak számára egy sablonoldalt készített – **www.webconsult.hu/aukcio** – amelyből azok kiválaszthatják a számukra szükséges funkciókat.

Amennyiben egy cég úgy véli, hogy a kalapács alá kerülő tárgyak külföldön nagyobb összegekért találhatnak gazdára, úgynevezett *live* aukciókat szervezhet. A technikailag egyszerűbb és olcsóbb megoldás, ha az érdeklődők a digitalizált, fotókat és leírásokat tartalmazó katalógusokból kiválasztott darabokra egy chathez hasonló rendszeren keresztül licitálhatnak, de mód van webkamerás, élő közvetítésre is. Az előbbi technológia előnye,



hogy ehhez nincs szükség drága eszközökre – webkamerára, kódoló és dekódoló szoftverekre stb. – amelyek körülbelül 800 ezer forintot kóstálnak, nem beszélve a kommunikációhoz szükséges bérelt vonal hálószerelvényeiről.

A vevő és eladó közötti bizalom az üzlet minden fajtájánál kulcsfontosságú, amit az aukciók esetében a site-okon található, úgynevezett vevőminősítő oldalak is erősíthetnek. A vevők itt tapasztalataikat tehetik közre, mintegy pontosza az eladókat. Az óvatosság már csak azért is fontos, mert mint már említettük, az aukciós cégek csak közvetítőik, így a felkínált termékek minőségéért, technikai paramétereit nem vállalnak felelősséget. A Vatera felhasználói szerződésének szövegében a felelősség kérdését pontosan körülrőlírják. „Oldalunk a termékeket kínáló és azokra licitáló között kizárólag információ-közvetítői szerepet tölt be.”

FÜLÖP NORBERT

Aukciós oldalak itthon és külföldön

www.eebid.hu – Kelet-közép európai regionális aukciós cég, a magyarok kívül cseh, lengyel és román partnerokkal. Több ezer tárgy, főként régiségek keresnek itt gazdát.

www.netaukcio.hu – Pár száz tárgy a számítástechnikai kiegészítőktől kezdve, a ruhán át egészen a bútorokig.

www.axio.hu – Az Axelero aukciós oldala. Több ezer termék, élő aukció.

www.vatera.hu – Nemzetközi online aukciós cég, amely Magyarországon kívül Cseh- és Lengyelországban, valamint Latin Amerikában van jelen. Több ezer termék, tizenöt kategóriába sorolva.

www.christies.com – A világ egyik leg híresebb aukciósháza, amely már online aukciókat is szervez.

www.auction.shotebys.com – Szintén az egyik legnevesebb aukciósház oldala.

www.barrettjackson.com – Az értékes autóműtárgyak aukciójára szakosodott cég honlapja.



A szándék a teremtő ok



Elmélyülhetnénk a teremtés témájában, és boncolgathatnánk napokon, sőt éveken át, de a tervem ezzel a cikkel most nem ez. Segíteni akarok neked Kedves Olvasó, hogy közelebb kerülj a céljaidhoz. Talán első lépésben foglalkoznunk kellene a szándékkal, mellyel rendelkezni kell, ha el akarjuk érni a kitűzött célokat.

Talán bele is kezdek a téma boncolgatásába, és nem fecsérelm idődet Tisztelt Olvasó.

A szándék a teremtő ok. Szándék híján semmi sem váltható valóra. A szándék megléte esetén pedig szinte bármilyen megvalósítható – talán akármilyen.

A szándék talán olyan, mint egy tájékozási pont!

Ha egy hősipkás hegy felé utaznál idegen országban, időnként rájössz, hogy rossz irányba kanyarodtál. Amíg látod a hegyet, feléje tartasz. Olykor akadályok kerülnek az utadba. Néha még a hegyet is elrejtik a szemed elől. De egyetlen egy dolog nem fordulhat elő! Nem feledkezel meg arról, hogy keres a hegyet. Tudod jól, ha megfeleledkeznél a hegy létéről, nem juthatnál el oda. Nevethetnéked támadna arra a gondolatra, hogy megfeledekez a hegy kereséséről. (Így van?)

Gondolatban olykor megfeleledkeznék arról, hogy megkeressük a hegyet. Néha olyan „felbukkanó” akadályokkal nézünk szembe, amelyek szándékunkat elrejtik a szemünk elől s elfeledtetik velünk. Természetesen semmit sem tudunk megvalósítani akkor, ha nem is akarunk megvalósítani semmit. Szándékkal rendelkezni pedig folytonos dolog.

Tehát a szemedet a hegyen kell tartanod.

A munka elvégzésének vannak előnyei. Olyan gyorsan végzed a dolgot, amilyen gyorsan csak képes vagy rá. A szándék az a teremtő ok, amellyel véghezvisszük. A szándékot követő összes lépés már csak szakmai részletkérdésnek számít.

Néha annyira leragadnak az emberek a szakmai részleteknél, hogy elfeledkeznek a szándékról. Kiszárvatatva körülnéznek és rájönnek, hogy ugyanazt a fát másták meg hat hónapon át és kitarthatóan sok hűhót csaptak a dolgok körül, ám semmiféle teljesítményt nem nyújtottak. Fölteszik a kérdést magukban: Melyik volt az a szakmai részterület, amely kudarcot vallott? Hm . . . Nem, nem a szándék volt az. Hiszen nem is rendelkeztek szándékkal, ezért nem volt, ami a szakmai részterületekkel megteremtett volna valamit. Tehát A SZÁNDÉK A TEREMTŐ OK.

DE!

TEREMTENI lehet negatív dolgokat is, és azok ugyanúgy megtörténnek velünk, mint a jó dolgok. Tehát ha akarsz, le-

hetsz kritizáló, ám ha nem veszel tudomást a negatívumokról és tökéletesen pozitív maradsz, s nem vársz mást, csak azt, hogy menjenek dolgok, akkor MENNI IS FOGNAK! Más szóval, minek támogatnád a negatívumokat azzal, hogy egyet-értesz velük?

Semmiféle kételkedést vagy határozatlanságot ne keverj bele. Csak semmi negatív dolgot! Ez pusztán azon múlik, hogy mennyi szándékot viszel bele. E szándékod szertesugárzik. Ám ha kételeyeket táplálsz, ha kritizáló vagy, a másikat is csak erre hangolod. Nem lesz hatásod másokra.

Mire van hát szükség?

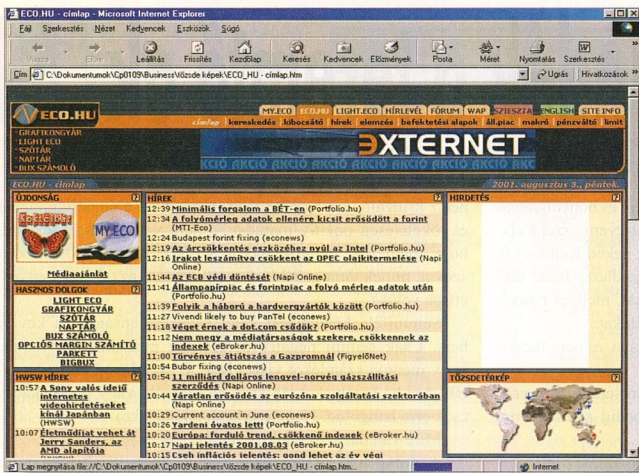
A dolog hatásossága azon múlik, hogy kétely mennyire nincs belekeverve, és hogy észreveszed-e, milyen egyszerű az egész!

Várd azt, hogy menni fognak a dolgaid! Várd azt, hogy sikeres leszel! Várd azt, hogy tudsz hatni másokra! E képességet elsajátíthatod és gyakorolhatod. Életedet teljesen megváltoztathatja. Összes cselekedetedből, emberi kapcsolataidból hagyd el minden kételyt. Megmutatkozik ez majd a beszédedben. Megmutatkozik ez a viselkedésedben. Azt a meggyőződést, bizonyosságot adja, hogy senki és semmi nem bukhat el, hiszen bizonytalan kimenetelű dolgokban egyáltalán nem gondolkodol. Fölhözod magad a sikerekhez. Semmi aggály, semmi kétely, semmi stressz. Mást nem is vársz. Semmi aggodalmaskodás amiatt, hogy sikerül-e valami vagy sem. Ha aggódsz, akkor már kételyt keversz a dolgokba, és akkor az már nem biztos. Aggodalmad valójában csak megnöveli az esélyét, hogy végül is az történjen meg, ami aggaszt. De ha nem aggályoskods, ha nem mész bele ebbe, akkor nem az aggasztó dolog történik meg!

Ne vigyél bele kételyt semmibe és tápláld célodat. Eközben soha ne tegyél úgy, mint-ha amatőr volnál, hiszen a szándék a teremtő ok! (x)



e-mail: ablemen@ablemen.hu



A sikeres bróker legfontosabb tulajdonsága, akár a tőzsde hőskorában, ma is a gyorsaság. Hiszen az számíthat csak profitra, aki mások előtt jut hozzá az információkhoz, hogy eszerint vegyen vagy eladjon, éppen mi a kifizető. Ezért a legfejlettebb kommunikációs eszközök a hadsereg után elsőként többnyire a tőzsdéken jelentek meg. Így nem meglepő, hogy a brókerek a világháló is hamar belépték.

ÉRTÉKPAPÍR-KERESKEDELEM

Behálózott brókerek

A világgazdaság hosszan elhúzódó recessziója mára jócskán lehetővé tette a tőzsdék korábban oly optimista hangulatát, ám ennek ellenére még mindig sokan tartják részvényekben, állampapíroknak megtakarításait.

Az első próbálkozások, mint az az internetes tartalom evolúciójában természetes, főként az információszelektúra koncentráltak, így árfolyamok, hírek és elemzések voltak itt olvashatók. Az információszelektúra mellett egyre nagyobb szerepet kap az elektronikus kereskedelem, amely a tőzsdei gyakorlatban a részvények, értékpapírok elektronikus adásvételét jelenti.

A szükséges információ

A világháló a gazdasági információk ideális közvetítő közege, hiszen lehetővé teszi, hogy legyünk bár a világ bármely részén, valós időben, olcsón tartsuk ujjunkat a pénzügyi világ verőerőin. A legnagyobb hazai portálok mindegyikén találunk valamilyen gazdasággal, pénzügyekkel, tőzsdével foglalkozó rovatot.

Az Origó portál *Üzleti Negyedében* például negyedórás készlettelésel követhetünk nyomon a *Budapesti Értéktőzsde* papírjainak mozgását, de eljuthatunk a világ meghatározó tőzsdéinek – New York-i, frankfurti, tokiói, moszkvai – oldalaira is. Az *Index* gazdasági rovatában egyfelől saját, illetve külföldi hírügynökségek híreiből csemegézhetünk, de fórumot is találunk ugyanitt, ahol a látogatók mindig az őket leginkább érdeklő kérdésekről terelelnek, például arról, hogy éppen mibe érdemes befektetni, vagy mi az oka a BUX akút gyengélkedésének.

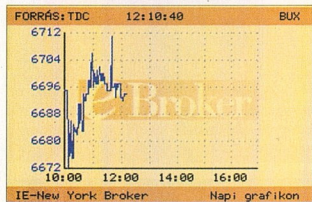
Az egyik legjelentősebb magyar gazdasági portál az *eco.hu* – www.eco.hu. A látogatók itt megrendelhetik a saját, személyre szabott hírelvélüket, de információkat találhatnak még az állampapírcsatornák, a befektetési alapokról, vagy éppen a devizák kereskedelmi adatairól. Praktikus szolgáltatás az *Eco.Limit*, amelynek megrendelői automatikusan értesítést kapnak az általuk kiválasztott részvények árfolyamváltozásairól. Ezen a site-on is található pénzváltó, amely a kereskedelmi bankok és a Magyar Nemzeti Bank aktuá-

lis keresztfolyamait veszi alapul. A *Parlett* a gazdaság iránt érdeklődők fóruma, ahol megoszthatják egymással tapasztalataikat, eltársalaghatnak, vitázhatnak kedvükre. Az *Eco.hu* látogatói a Budapesti Értéktőzsde 15 percel készlettelés kereskedési adatait, zárórait is folyamatosan megkapják, a nemzetközi indexekkel együtt. A kibocsátói oldalak a Budapesti Értéktőzsde kibocsátóiról kínálnak információkat: linkekkel, címkékkel, számokkal, grafikonokkal. Ezen túl híreket, elemzéseket is olvashatnak: hírszolgáltatók, újságok és brókercégek információival a tőkepiacról, gazdaságról. Az *Eco.hu* ingyenes szolgáltatás, ám az oldalak egy részének használatához – így például ahhoz, hogy hírelvélletet kérjünk – szükséges a regisztráció.

Ingyenes és fizetős szolgáltatások

A gazdasági témában járatosak számára bizonyos ismerősen cseng a *Fornax* internetes oldala – www.fornax.hu –, amely ingyenes és fizetős szolgáltatásokat kínál a szakemberek számára.

Üzlet az interneten



Az ingyenes *Monitor Free* szolgáltatás a Budapesti Értéktőzsde adatait közli negyedórás késleltetéssel. A *Monitor Light* ugyanakkor már fizetős, itt az adatok 30 másodperces késleltetéssel érkezik, míg a *Monitor Pro* megrendelői valós időben juthatnak hozzá ugyanezekhez. Ez utóbbi egy Windows alatt futó ügyfélprogramként működik, így gyorsabb is a *Light* szolgáltatásnál. A *Monitor Plusz* előfizetői akár egy évre visszamenőleg hozzájuthatnak a forgalmi adatokhoz, vagy lekérhetik a legjobb vásárlási és eladási ajánlatokat. Ez azok számára hasznos, akik nagyobb portfólióval rendelkeznek, és naponta több tranzakciót is kezdeményeznek. A *Monitor Limit* még ennél is többet kínál: a BÉT-en forgalmazott tőzsdei termékek valós idejű árfolyamának lekérdezését, árszintekhez kapcsolódó riasztások beállítását SMS vagy a web segítségével.

Igazi online gazdasági újság a *Portfólió* – www.portfolio.hu –, amely teljes szolgáltatási kört kínál, így a híreken, részvényárfolyamokon, fórumokon, sajtószemléken, pénzügyi naptáron, elemzéseken, piaci pletykákon túl még az osztalékok nem fizető részvényre szóló, európai típusú opciók értékelésére szolgáló kalkulátort is talál itt a látogató.

Adásvétel a hálón

Az elektronikus kereskedelem terjedésével az interneten is egymás után jelennek meg a részvény- és értékpapír-kereskedelmi lehetőségeket kínáló szolgáltatások. Ezek egyike a *Concorde Direct* brókeri szolgáltatása, a www.cd.hu.

Az oldal tulajdonképpen egy befektetési áruházzal, ahol számos szolgáltatás és információ érhető el. A *Concorde Direct* ügyfelei a Budapesti Értéktőzsde szereplő részvényekkel, állampapírokkal és befektetési alapokkal kereskedhetnek. Az adásvételhez nélkülözhetetlen információkat három azonnali picről szóló és egy határ-

árós hírelvből tudhatjuk meg, de az oldalon összefoglalók, makro- és vállalati elemzések, historikus árfolyam és pénzügyi adatok segítik a döntéseinket. A BÉT részvény és határidős szekciójának árfolyamairól a felhasználók igény szerint, tízenöt perccel késleltetéssel, illetve valós idejű adatokat kaphatnak, de az aktuális nemzetközi tőzsdeindexek és devizaárfolyamok is nyomon követhetők a honlapon.

Szintén a jóinformáltságot segíti a rendszer úgynevezett részvény- és alapkezelő funkciója, amelyben a kiválasztott papírról, illetve a Concorde által forgalmazott befektetési alapokról találhatjuk meg a legfontosabb tudnivalókat, árfolyamokat, árfolyamsávokat, kapitalizációt és ajánlást, amelyben vételt, eladást vagy tartást javasolnak a cég brókerei. Ez azonban nem minden, ugyanis az internetes kereskedési rendszeren keresztül, a felhasználói név és jelszó megadását követően nemcsak megbízásokat adhatunk a különböző értékpapírokra, de számlánk állásáról is percenként tájékozódhatunk. Ezen felül megtalálhatjuk korábbi kötésekint, megbízási listánkat, sőt akár megbízásokat adhatunk, illetve ezeket vissza is vonhatjuk a rendszeren keresztül.

Mint az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások mindegyikénél, a tőzsdezésnél is kulcskérdés az adatkommunikációs biztonság. A CD rendszerének biztonsága három alappilléren nyugszik. Az

első biztonsági sorompó, hogy a kereskedelmi rendszerhez és piaci információkhoz csak felhasználói névvel és jelszóval férhetünk hozzá, ami kizárja, hogy nevünkben illetéktelenek adjanak megbízást. Mit sem ér azonban ez, ha maga az adatkommunikáció nincs megfelelően védve, amiről itt a legmodernebb 128 bites SSL technológiára épülő titkosítási kód gondoskodik. Ezen felül a műveletek alapjául szolgáló központi gépet is tűzfal technológiával védi az illetéktelen behatolástól. Biztonságot jelenthet még, hogy mivel a CD internetes bróker szolgáltatásait a *Concorde Értékpapír Rt.* ügyfelei vehetik igénybe, számlájuk vezetése az internetről függetlenül történik.

Szintén teljes kereskedelmi szolgáltatást kínál az *Inter-Európa Banksoport* internetes szolgáltatása, az *eBroker*. A www.ebroker.hu címen elérhető szolgáltatást használók közvetlen kapcsolatba kerülnek az *IE-New York Broker Rt.* online kereskedési rendszerével, így kapcsolódva a tőzsdehez. Az *eBroker* ügyfelei jelenleg a tőzsdei részvények mellett a *Hunnia* befektetési jegyeket adhatnak, vehetnek, miközben valós idejű árfolyaminformációkhoz, hírekhez, elemzésekhez és portfólió-javaslatokhoz juthatnak a rendszeren keresztül. Az *eBroker* további előnye, hogy az ügyfél bármikor tájékozódhat saját portfóliójának – készpénz- és értékpapír-állományának – helyzetéről.

FÜLÖP NORBERT

Név	Árf.	Valtozas	Forg. Ft.
MATAV	799	-0.50%	193 12 M
MOL	4330	-0.46%	177 00 M
TVK	3030	+4.48%	56 03 M
OTP	15200	-0.33%	39 34 M
RICHTER	16405	-0.24%	33 81 M

Kedves Olvasóink!

Rejtvényünk kérdése, hogy mit jelent a HTML rövidítés. A választ megtalálhatja nemrég megjelent HTML technikák a gyakorlatban című könyvünkben, amely megrendelhető kiadónknál, a 456-6963-as telefonszámon. A megfejtéseket 2001. szeptember 7-ig kérjük beküldeni címünkre: Computer Panorama, 1463 Bp. Pf 1106. /c.panorama@panorama.hu/. A helyes megfejtést beküldők között 10 darab ajándécsomagot sorsolunk ki, amelyeket kiad-

ványainkból állítunk össze. 2001. májusi számunkban megjelent rejtvény helyes megfejtése: Rendszeres találkozások, összhang a rendszerben.

Egy-egy ajándécsomagot nyert: Baan László (Ludas), Dr. Varga Zsolt (Gyöngyös), Hajdú Tibor (Boconád), Lukoviczky Kreszencia (Békéscsaba), Marozs Krisztián (Nyíregyháza), Morovnyán József (Salgótarján), Máth Mihály (Dorog), Plecskó István (Zalaegerszeg), Roszman Éva (Tatabánya), ifj. Straub György (Érd)

MOZGÉ- KÖNYV SZERV	BEKÜL- DENDŐ FOSOR ELŐADÓ	LÉTEZIK ÜTLE- GELTEM	HIBÁT- LAN	CSAK A JELENRE GONDOL	A FOCI LÉNYEGE	SAJTÓ- TERMÉK	ZAKÓ RESZE LEHET	VA- RÁZSLÓ	MÉLY HANGOT AD	SZÍNHÉSZ (ÁRONI) BOTRA- NYOS JELENET	A BEL- SEJ- BOL
FARKAS			ROCKGI- TÁROS (JIMMY)				OSMIUM				
PANAMA KÖTÖSZÖ C-HANG		KÜTYA SZEGED HIRES RESZE		EGYIK IRÁNYBA TÁV- TÁ- TO				VAJON EZT? RÚHA- KELLEK			
	TAGBA- SZAKADT TULZOTT IGEVVU						SZÁMI- TOGEP JELOLT IDŐTOL		ELBÁMUL PÁRQS BETUI	RÉSZBEN GAGOG!	
					ÉREMTAN		VILLANY- KÖRTE JÓ LÁSZLÓ				
IDOM- TALAN											
VERES- CSAGIN FEST- MÉNYE											
KÉSZ- FETTE FARKAS MÁNDOR	IDÉN EGY- NEBULI INDIAN		VILÁGRA HOZZA	NOÉMI BÉSZEL TERBER ANDRÁS							
MEGKE- VERT HELYRAG			EGYSÉG IGYANTA								
ZENÉ- BEN: GYEN- GÉDEN		...REND- SZER: SPIRÁ- LIS CSÓ			TEA IDEJE						
				OSVÁTH ODON MIHÁLY							
KIMÉRTE EJSZA- KAI				HUSÁNG							
HAR- SOGÓ (HANG)	HOLLAND NŐI NEV			HÁZIKÓ MOHA- MEDÁN ISTEN							
KIPLING FAR- KASA	RÉGI TÖRÖK TISZTEK		JUTJÁT FŐPAPI UDVAR- TARTÁS		SOÓS ANDRÁS						
GYÓGY- SZER- JELZŐ MEGJED									MAKACS ELLEN- SZEGÜ- LÉS		
ÉNEK- HANG		ALARM KÖZEPE!			SUGÁR						
HÁBORÚ EGY FORMÁJA											



Professzionális sorozat



Alapismertetek
A HTML dokumentum felépítése
Hivatkozások
Képek a HTML dokumentumban
Keretek (frames-ek)
Dinamikus HTML
Szővegformázás
JavaScript, Java
SSI (Server Side Include)
PHP3, XHTML (XML), VRML
WAP (Wireless Application Protocol)

HTML technikák

a gyakorlatban



Paczona Zoltán

Upgrade

A fenti mágikus angol szó körülbelül annyit tesz, hogy „frissítés”. Jelentése az informatikában: a számítógép valamely egységének – szoftverének vagy hardverének – jobbítása, fejlesztése. Joggal gondolhatnánk, hogy a számítógép-felhasználók többsége tisztában van az upgrade-elés mibenlétével és fontosságával, valamint rendszeresen használja is azt, ám ez a valóságban nincs így. A legtöbben éveken át, mindenféle változtatás nélkül használják az egyszer már összerakott, feltelepített gépet.

Upgrade-elés így és úgy

Az upgrade-elés alapvetően kétféle lehet: szoftveres és hardveres. *Szoftveres upgrade-elésről* akkor beszélünk, ha egy már régóta használt programunknak egy újabb verzióját rakjuk fel, vagy ha ugyanazt a programot egy másik, az előbbinél jobb, újabb verzióval frissítjük, helyettesítjük.

Mivel – optimális esetben – sok ingyenes, illetve ingyen használható programot telepítünk, így ezek frissítése nem kerül pénzben. Sőt, sok megvásárolt programot is lehet pénzkidás nélkül frissíteni.

Szoftverfrissítések a következőképpen járjunk el: nézzük meg a frissíteni kívánt program fejlesztőjének a webcímét – erről általában a *Help*, illetve az *About* részben tájékoztatnak minket –, majd töltsük be a böngészőnkbe a weboldalt és navigáljunk a *Download* részhez. Ezek után már nincs is más dolgunk, mint letölteni a nekünk kellő verziót és telepíteni azt.

Szoftvereket érdemes 1-3 havonta upgrade-elni. Kivételt képeznek ez alól a vírusirtók adatbázisai, amelyeket ajánlatosabb ennél sűrűbben, akár hetente (de havonta mindenképpen!) frissíteni.

A *hardveres upgrade*-et aligha kell magyarázni. Ez a gép fizikai fejlesztése. Ne felejtsük el, hogy a PC-k nem olyan gépek, mint a mosógépek vagy a hűtőszekrények, amelyeket a megvásárlás után akár évekig érdemes változtatás nélkül használni! A gépünket legalább évente egyszer nézzük át „frissítési szempontból” is.

Jó, ha tudjuk, hogy a hardverek árai az utóbbi időben jelentősen csökkentek. Például ma már jóval olcsóbbak és nagyobb tudásúak a processzorok, a merevlemezek és a videokártyák, mint egy évvel ezelőtt voltak.

Azonban a frissítési lehetőségeknek még ekkor sincs vége. Ugyanis sok régi hardverünkhöz új meghajtóprogramokat tölthetünk le a netről, és ezzel gyakorlatilag ingyen növelhetjük meg azok tudását.

Meghajtóprogramokat az adott hardver gyártójának weboldaláról tölthetünk le. Ha ezt nem talál-nánk, akkor érdemes a www.driverzone.com/ címen rákeresni.

Példák és tanácsok

Hogy a meghajtóprogramok frissítése mennyire fontos, arra álljon itt két példa. E sorok írója vett egy tévétuner kártyát, amely azután rendszeresen „le-fagyaszotta” a számítógépet, egyszerűen nem bírta, ha a tévé képe egy gyufásdoboznyinál nagyobb volt. A videokártya és a tuner kártya drájevonek a frissíté-se után a PC szinte „kivirult”, és most már akár teljes képernyősen is élvezhető a tévéadás.

A másik beruházás egy 40 Gbájtos merevlemez volt, amelyet az alaplapunk vagy nem ismert fel („fa-gyaszta” a számítógépet), vagy csak 32 Gbájtosnak látta (de így sem minden operációs rendszer alatt működött). Végül egy BIOS frissítés mindent rendbe hozott.

Végül néhány fontos jó tanács: A meghajtóprogram frissítésekor mindig ügyeljünk arra, hogy az adott hardverhez passzoló drájvert töltsünk le és teleptünk.

BIOS frissítést csak szakavatott ember végezzen, mert hiba esetén előfordulhat, hogy az alaplap nem fog működni.

BIOS frissítéshez egy flopilemezt kell rendszerle-meznek formázni, majd erre kell felrakni a szükséges programokat. Frissítéskor a gépet a floppyra kell bootoltatni és a programot is onnét kell indítani. A BIOS-ban lévő korábbi programot érdemes elmenteni.

FORGÁCS PÉTER

ComPass WAP-al

A CPWap szolgáltatás keretében Önök nem-csak a ComPass adatbázist érhetik el WAP-telefonjukról, hanem több ezer egyéb számítá-sztechnikai termék adatait is megtudhatják, és –különbéféle szempontok megadásával – keresgél-hetnek is közöttük.

A táblázatokban szereplő Ú., A. és D. oszlopok jelentése rendre: az adott termék újdonság, ak-ció, illetve a forgalmazó a hivatalos disz-tribútora. A termékeket árak szerint csoportosítottuk.

Iránytű a vásárláshoz

Cserélhető háttértár

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Maximális tároló kapacitás (Mbájt)	Külső v. belső	Megjegyzés	Garancia (év)	Ár (Ft, nettó, kisker.)
NEC	ZIP	LAP Stúdió	100	b		1	12 220
Iomega	ZIP	LAP Stúdió	100	k	USB	1	19 980
Seagate	GBU5	Pilot-Comp Kft.	10.2	IDE	5 400	1	20 300
Iomega	ZIP	LAP Stúdió	100	k	párhuzamos port	1	20 640
Iomega	ZIP	LAP Stúdió	250	b		1	22 640
Quantum	LD	Pilot-Comp Kft.	20-Apr	IDE	5 400	1	23 300
Quantum	LD	Pilot-Comp Kft.	30-Apr	IDE	5 400	1	27 600
Quantum	AS	Pilot-Comp Kft.	20.4	IDE	7200 (2 Mbájt)	1	27 600
Quantum	LD	Pilot-Comp Kft.	40	IDE	5 400	1	30 800
Quantum	AS	Pilot-Comp Kft.	30.4	IDE	7200 (2 Mbájt)	1	34 600
Quantum	AS	Pilot-Comp Kft.	40	IDE	7200 (2 Mbájt)	1	39 300
Iomega	ZIP	LAP Stúdió	250	k	párhuzamos port	1	44 280
Iomega	ZIP	LAP Stúdió	250	k	SCSI	1	44 620
Quantum	Atlas V U160	Pilot-Comp Kft.	9.1	SCSI	7 200	1	52 100
Quantum	Atlas 10k2 U160 8MB	Pilot-Comp Kft.	9.1	SCSI	10 000	1	55 300
Seagate	Cheetah U160 4MB	Pilot-Comp Kft.	9	SCSI		1	69 990
Quantum	Atlas V U160	Pilot-Comp Kft.	18.2	SCSI	7 200	1	73 400
IBM	U160	Pilot-Comp Kft.	18	SCSI	10 000	1	74 500
Quantum	Atlas 10k2 U160 8MB	Pilot-Comp Kft.	18.2	SCSI	10 000	1	77 800
Seagate	Cheetah U160 4MB	Pilot-Comp Kft.	18	SCSI		1	96 900
IBM	U160	Pilot-Comp Kft.	36	SCSI	10 000	1	129 900
Quantum	Atlas 10k2 U160 8MB	Pilot-Comp Kft.	36.4	SCSI	10 000	1	135 500

DVD

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Csatlakozó	Sebesség	Belső v. külső	Ü.	A.	Ár (Ft, nettó, kisker.)
Sony	n. a.	Atom Computer Kft.	IDE	12x, 40	b			15 200
Raite	n.a	Pilot-Comp Kft.	IDE	8x, 40x	b			15 200
SONY	DDU1211	LAP Stúdió	IDE	12x, 40x	b			15 600
Creative	n.a	Pilot-Comp Kft.	IDE	12x, 40x	b			16 400
NEC	n. a.	Atom Computer Kft.	IDE	12x, 40	b			16 600
LG	LG	FEFO Kft.	IDE	12xDVD, 40CD	b			16 800
Sony	n.a	Pilot-Comp Kft.	IDE	12x, 40x	b			18 300
Pioneer	Pioneer 116	FEFO Kft.	IDE	16xDVD, 40CD	b			18 700
Pioneer	n. a.	Atom Computer Kft.	IDE	16x, 40	b			18 900
Asus	E608	LAP Stúdió	IDE	8x, 40x	b			19 100
Pioneer	116	LAP Stúdió	IDE	16x, 40x	b			19 640
Panasonic	SR8585	Pilot-Comp Kft.	IDE	8x, 40x	b			19 900
Pioneer	106S	LAP Stúdió	IDE	16x, 40x	b			20 200
Lite-ON	n.a	Pilot-Comp Kft.	IDE	12x, 40x	b			20 900
Toshiba	n.a	Pilot-Comp Kft.	IDE	16x, 40x	b			21 100
Asus	E612	LAP Stúdió	IDE	12x, 40x	b			21 200
Asus	E608	Pilot-Comp Kft.	IDE	8x, 40x	b			21 600
Pioneer	106S	Pilot-Comp Kft.	IDE	16x, 40x	b			24 300
LG	LGDVD124	HRP Hungary Kft.	IDE	12x, 40	b	x	x	25 185
LG	n.a	Pilot-Comp Kft.	IDE	12x, 40x	b			27 200
LG	LGDVD840	HRP Hungary Kft.	IDE	8x, 40	b			27 700
Pioneer	305S	LAP Stúdió	SCSI	10x, 40x	b			31 640
Pioneer	n.a	Pilot-Comp Kft.	SCSI	10x, 40x	b			37 300
Creative	n.a	Pilot-Comp Kft.	IDE	12x, 40x	b			51 600
SAMSUNG	SM-308	Pilot-Comp Kft.	IDE	8x, 4x, 32x, 8x	b			59 000
RICOH	MP912A-DP	Pilot-Comp Kft.	IDE	12x, 8x, 32x, 8x	b			72 000
HITACHI	GF2000	Pilot-Comp Kft.	n.a	n. a.	b			126 700
Panasonic	LF-D291	Pilot-Comp Kft.	SCSI	n. a.	b			127 800
TOSHIBA	SDW2002	Pilot-Comp Kft.	IDE	n. a.	b			134 900

CD-olvasó

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Csatlakozó	Sebesség	Belső v. külső?	D.	Ár (Ft, nettó, kisker.)
Artec	CHA-50	LAP Stúdió	IDE	50x	b		7 880
Delta	n. a.	Pilot-Comp Kft.	IDE	52x	b		8 200
LG	52x ATAPI	FEFO Kft.	IDE	52	b		8 790
LG	n. a.	Atom Computer Kft.	IDE	52x	b		8 800
LG	n. a.	Pilot-Comp Kft.	IDE	52x	b		9 300
Sony	CDU5211	LAP Stúdió	IDE	52x	b		9 380
Sony	n. a.	Atom Computer Kft.	IDE	52x	b		9 600
Sony	n. a.	Pilot-Comp Kft.	IDE	52x	b		9 900
Creative	n. a.	Pilot-Comp Kft.	IDE	52x	b		10 900
LG	LGCD52	HRP Hungary Kft.	IDE	52x	b		11 100
Asus	S500/A	LAP Stúdió	IDE	50x	b		11 320
Asus	n. a.	Atom Computer Kft.	IDE	50x	b		11 600
Mitsumi	MITSU48	HRP Hungary Kft.	IDE	48x	b	x	12 650
Asus	n. a.	Pilot-Comp Kft.	IDE	50x	b		12 700
Acer	ACCD50	HRP Hungary Kft.	IDE	50x	b		13 400
NEC	n. a.	Pilot-Comp Kft.	SCSI	40x	b		20 900
Plextor	40x SCSI	FEFO Kft.	Ultra SCSI-2	40	b		21 890
Plextor	n. a.	Pilot-Comp Kft.	SCSI	40x	b		22 500
Plextor	PX40TO	HRP Hungary Kft.	SCSI	40x	b	x	25 880

CD-író és -újraíró

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Csatlakozó	Sebesség [pl.: 50x]	Belső v. külső?	Ú.	D.	Megjegyzés	Garancia (év)	Ár (Ft, nettó, kisker.)
LG	n. a.	Atom Computer Kft.	IDE	8x, 4x, 32x	b				1	21 800
LG	8080B	Pilot-Comp Kft.	IDE	8x, 4x, 32x	b			CD újraíró OEM	1	23 600
Teac	n. a.	Atom Computer Kft.	IDE	8x, 8x, 32x	b				1	24 500
TEAC	CDR-W 58E	LAP Stúdió	IDE	8x, 8x, 32x	b			OEM	1	24 540
LG	n. a.	FEFO Kft.	EIDE	32x/8x/4x	b				n. a.	24 990
TEAC	58E	FEFO Kft.	EIDE	32x/8x/8x	b				n. a.	25 990
Sony	CRX-160E	LAP Stúdió	IDE	12x, 8x, 32x	b			OEM	1	29 300
Teac	58E	Pilot-Comp Kft.	IDE	8x, 8x, 32x	b			CD újraíró OEM	1	29 400
Sony	CRX160E	Pilot-Comp Kft.	IDE	12x, 8x, 32x	b			CD újraíró KIT	1	34 600
TEAC	CDR-W 512E	LAP Stúdió	IDE	12x, 10x, 32x	b			OEM	1	36 180
TEAC	512E	FEFO Kft.	EIDE	32x/12x/10x	b				n. a.	36 990
Mitsumi	CDR4805TE	HRP Hungary Kft.	IDE	8x, 4x, 32x	b	x	x	ATAPI	1	37 200
Hewlett Packard	HP9510I	LAP Stúdió	IDE	8x, 4x, 32x	b				1	37 400
Yamaha	8824S	Pilot-Comp Kft.	SCSI	8x, 8x, 24x	b			CD újraíró OEM	1	38 600
LG	LGRW8432	HRP Hungary Kft.	IDE	8x, 4x, 32x	b		x		1	44 300
Yamaha	CDW2100E	LAP Stúdió	IDE	16x, 10x, 40x	b			OEM	1	44 840
Acer	ACRW8432A	HRP Hungary Kft.	IDE	8x, 4x, 32x	b				1	45 890
Yamaha	2100E	Pilot-Comp Kft.	IDE	16x, 10x, 40x	b			CD újraíró OEM	1	46 200
Plextor	n. a.	Atom Computer Kft.	IDE	12x, 10x, 40x	b				1	46 800
HP	HP8250I	HRP Hungary Kft.	IDE	n. a.	b		x		1	49 500
Plextor	PXW1210TA	LAP Stúdió	IDE	12x, 10x, 32x	b			OEM	1	50 620
Plextor	PXW1210TA	FEFO Kft.	IDE	32x/12x/10x	b				n. a.	50 990
Hewlett Packard	HP9510I	LAP Stúdió	IDE	12x, 8x, 32x	b				1	51 840
Plextor	n. a.	Atom Computer Kft.	IDE	16x, 10x, 40x	b				1	52 200
HP	HP9110I	HRP Hungary Kft.	IDE	8x, 4x, 32x	b	x	x		1	53 900
Plextor	1610TA	Pilot-Comp Kft.	IDE	16x, 10x, 40x	b			CD újraíró OEM	1	56 600
Plextor	PXW1610TA	FEFO Kft.	EIDE	32x/16x/10x	b				n. a.	56 990
Plextor	PXW1610TA	LAP Stúdió	IDE	16x, 10x, 32x	b				1	58 160
Yamaha	CDW2100S	LAP Stúdió	SCSI	16x, 10x, 40x	b				1	59 280
Plextor	121032	Pilot-Comp Kft.	IDE	12x, 10x, 32x	b			CD újraíró KIT	1	59 500
Yamaha	2100S	Pilot-Comp Kft.	SCSI	16x, 10x, 40x	b			CD újraíró KIT	1	61 600
Yamaha	CRW8824I	HRP Hungary Kft.	IDE	n. a.	b				1	63 800
Plextor	PXW1210TS	FEFO Kft.	SCSI	32x/12x/10x, SCSI2	b				n. a.	63 990

CD-író és -újraíró

összeállítás

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Csatlakozó	Sebesség [pl.: 50x]	Belső v. külső?	Ü.	D.	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
Plextor	PXW1610TA	HRP Hungary Kft.	IDE	16x, 10x, 40x	b	x	x	Burn Proof Technology	1	64 290
Plextor	1610TA	Pilot-Comp Kft.	IDE	16x, 10x, 40x	b			CD újraíró KIT	1	67 200
HP	HP9310I	HRP Hungary Kft.	IDE	12x, 10x, 32x	b		x		1	72 200
HP	HP9210I	HRP Hungary Kft.	SCSI	8x, 4x, 32x	b				1	73 300
Formac	M1010-2 (TeacCDW58E)	HDSys Kft.	FireWire (IEEE1394)	8x/8x/32x	Külső		x	CD-RW	1	75 000
Hewlett Packard	HP9600SI	LAP Stúdió	SCSI	12x, 8x, 32x	b				1	76 820
Plextor	PXW1210TS	HRP Hungary Kft.	SCSI	12x, 10x, 32x	b		x	BelsőBurn Proof Technology	1	76 950
Plextor	121032	Pilot-Comp Kft.	SCSI	12x, 10x, 32x	b			CD újraíró KIT	1	86 900
Hewlett Packard	HP9600SE	LAP Stúdió	SCSI	12x, 8x, 32x	k				1	88 240
Yamaha	CRW2100I	HRP Hungary Kft.	IDE	16x, 10x, 40x	b	x			1	88 620
HP	HP9210E	HRP Hungary Kft.	SCSI	8x, 4x, 32x	k				1	101 400
Plextor	PXW1210TSE	HRP Hungary Kft.	SCSI	12x, 10x, 32x	k		x	KülsőBurn Proof Technology	1	104 650
Yamaha	CRW2100S	HRP Hungary Kft.	SCSI	16x, 10x, 40x	b	x			1	116 120
Yamaha	CRW2100SE	HRP Hungary Kft.	SCSI	16x, 10x, 40x	k	x			1	141 360

CPU

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Órajel [MHz]	Processzoraljzat	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
AMD	AMD K6-2	Pilot-Comp Kft.	450	Socket 7		1	9 900
Intel	Pentium MMX	Pilot-Comp Kft.	233	Socket 7		1	10 500
AMD	Duron K7	Atom Computer Kft.	750	Socket A		1	11 440
AMD	Duron	LAP Stúdió	750	Socket A		1	11 540
Intel	Celeron A	LAP Stúdió	433	Socket 370		1	11 660
Intel	Celeron II	Atom Computer Kft.	433	PPGA		1	11 800
AMD	AMD K6-2	Pilot-Comp Kft.	500	Socket 7		1	12 300
Intel	Celeron A	FEFO Kft.	633	FCPGA 128 Kbájt		1	13 050
AMD	DURON K7	Pilot-Comp Kft.	750	Socket A		1	13 100
Intel	Celeron A	Pilot-Comp Kft.	433	Socket 370	128 k	1	13 100
Intel	Celeron A	Pilot-Comp Kft.	500	Socket 370	128 k	1	14 400
Intel	Celeron II	Atom Computer Kft.	566	FCPGA		1	14 600
AMD	Duron K7	Atom Computer Kft.	800	Socket A		1	15 200
Intel	Celeron A	LAP Stúdió	633	FC-PGA		1	15 320
AMD	Duron	LAP Stúdió	800	Socket A		1	15 480
Intel	Celeron II	Atom Computer Kft.	667	FCPGA		1	15 900
Intel	Celeron II	Pilot-Comp Kft.	566	FC-PGA	128 k	1	15 900
Intel	Celeron II	Pilot-Comp Kft.	600	FC-PGA	128 k	1	16 500
Intel	Celeron II	Pilot-Comp Kft.	633	FC-PGA	128 k	1	16 700
AMD	DURON K7	Pilot-Comp Kft.	800	Socket A		1	17 100
Intel	Celeron A	LAP Stúdió	700	FC-PGA		1	17 980
AMD	Duron	LAP Stúdió	850	Socket A		1	19 200
Intel	Celeron II	Pilot-Comp Kft.	667	FC-PGA	128 k	1	19 200
Intel	Celeron A	FEFO Kft.	733	FCPGA 128 Kbájt		1	19 250
Intel	Celeron II	Pilot-Comp Kft.	700	FC-PGA	128 k	1	19 600
AMD	DURON K7	Pilot-Comp Kft.	850	Socket A		1	20 100
Intel	Celeron A	FEFO Kft.	800	FCPGA 128 Kbájt		1	21 850
Intel	Celeron II	Pilot-Comp Kft.	733	FC-PGA	128 k	1	22 600
Intel	Celeron II	Atom Computer Kft.	800	FCPGA		1	22 860
Intel	Celeron II	Pilot-Comp Kft.	766	FC-PGA	128 k	1	23 200
AMD	Thunder Bird	Atom Computer Kft.	850	Socket A		1	25 200
AMD	Thunderbird	LAP Stúdió	850	Socket A		1	25 860
Intel	Celeron A	FEFO Kft.	850	FCPGA 128 Kbájt		1	26 250
Intel	Celeron II	Pilot-Comp Kft.	800	FC-PGA	100 Mhz / 128 k	1	26 500
Intel	Pentium III	LAP Stúdió	667	Slot 1	133 MHz / 256 Kbájt	1	27 080

CPU

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Órajel [MHz]	Processzoraljzat	Megjegyzés	Garan- cia [év]	Ár [Ft. net- tó, kisker.]
AMD	Thunderbird	LAP Stúdió	900	Socket A		1	28 200
AMD	ATHLON K7	Pilot-Comp Kft.	850	Socket A	Thunderbird	1	28 200
AMD	Thunder Bird	Atom Computer Kft.	900	Socket A		1	28 600
Intel	Pentium III	FEFO Kft.	667E	FCPGA 256 Kbájt	133 MHz	1	28 650
Intel	Pentium III	Pilot-Comp Kft.	667	Slot 1	133 MHz / 256 k	1	28 700
AMD	K7	FEFO Kft.	1,13 GHz	Thunder Bird	233MHz FSB	1	29 750
Intel	Pentium III	LAP Stúdió	650	Slot 1	100 MHz / 256 Kbájt	1	30 080
Intel	Pentium III	LAP Stúdió	700	Slot 1	100 MHz / 256 Kbájt	1	31 520
Intel	Pentium III	LAP Stúdió	667	FC-PGA	133 MHz / 256 Kbájt	1	31 920
Intel	Pentium III	Pilot-Comp Kft.	667	Slot 1	133 MHz / 256 k	1	32 800
Intel	Pentium III	FEFO Kft.	733E	FCPGA 256 Kbájt	133 MHz	1	32 850
Intel	Pentium III	LAP Stúdió	750	Slot 1	100 MHz / 256 Kbájt	1	32 860
Intel	Pentium III	Atom Computer Kft.	750	FCPGA		1	33 560
Intel	Pentium III	LAP Stúdió	733	FC-PGA	133 MHz / 256 Kbájt	1	33 640
Intel	Pentium III	Pilot-Comp Kft.	750	Slot 1	100 MHz / 256 k	1	33 800
AMD	ATHLON K7	Pilot-Comp Kft.	900	Socket A	Thunderbird	1	33 900
Intel	Pentium III	Pilot-Comp Kft.	700	Slot 1	100 MHz / 512 k	1	34 400
Intel	Pentium III	LAP Stúdió	750	FC-PGA	100 MHz / 256 Kbájt	1	34 520
Intel	Pentium III	Pilot-Comp Kft.	750	FC-PGA	100 MHz / 256 k	1	35 100
AMD	Thunderbird	LAP Stúdió	1000	Socket A		1	39 340
AMD	K7	FEFO Kft.	1,33 GHz	Thunder Bird	233MHz FSB	1	39 650
AMD	ATHLON K7	Pilot-Comp Kft.	1000	Socket A	Thunderbird	1	41 700
Intel	Pentium III	FEFO Kft.	800E	FCPGA 256 Kbájt	100 / 133 MHz	1	42 750
AMD	Thunderbird	LAP Stúdió	1100	Socket A		1	43 520
AMD	Thunderbird	LAP Stúdió	1200	Socket A		1	46 180
Intel	Pentium III	Pilot-Comp Kft.	850	Slot 1	133 MHz / 256 k	1	46 800
Intel	Pentium III	Atom Computer Kft.	866	FCPGA		1	47 200
Intel	Pentium III	FEFO Kft.	866E	FCPGA 256 Kbájt	133 MHz	1	47 850
AMD	Thunderbird	LAP Stúdió	1200	Socket A	266 FSB	1	47 960
Intel	Pentium III	Pilot-Comp Kft.	850	FC-PGA	100 MHz / 256 k	1	49 300
Intel	Pentium III	LAP Stúdió	866	FC-PGA	133 MHz / 256 Kbájt	1	49 840
Intel	Pentium III	Pilot-Comp Kft.	866	FC-PGA	133 MHz / 256 k	1	50 800
Intel	Pentium III	FEFO Kft.	933E	FCPGA 256 Kbájt	133 MHz	1	51 750
AMD	Thunderbird	LAP Stúdió	1300	Socket A		1	51 840
Intel	Pentium III	LAP Stúdió	933	FC-PGA	133 MHz / 256 Kbájt	1	54 280
Intel	Pentium III	FEFO Kft.	1 GHz	FCPGA 256 Kbájt	133 MHz	1	54 850
Intel	Pentium III	Atom Computer Kft.	1000	FCPGA		1	54 960
AMD	ATHLON K7	Pilot-Comp Kft.	1300	Socket A	Thunderbird	1	55 300
AMD	Thunder Bird	Atom Computer Kft.	1300	Socket A		1	55 400
Intel	Pentium III	LAP Stúdió	1000	FC-PGA	133 MHz / 256 Kbájt	1	58 280
Intel	Pentium IV	LAP Stúdió	1400	FC-PGA		1	59 940
Intel	Pentium IV	FEFO Kft.	1,3 GHz	423 pin PGA	400 MHz, 2x64Mbájt PC800 RDRAM	1	63 650
AMD	Thunderbird	LAP Stúdió	1300	Socket A	266 FSB	1	63 940
Intel	Pentium III	Pilot-Comp Kft.	1000	FC-PGA	133 MHz / 256 k	1	65 100
Intel	Pentium III	Pilot-Comp Kft.	933	FC-PGA	133 MHz / 256 k	1	68 500
Intel	Pentium IV	FEFO Kft.	1,4 GHz	423 pin PGA	400 MHz, 2x64Mbájt PC800 RDRAM	1	70 250
Intel	Pentium 4 dobozos, hűtő, 128 Mbájt RDRAM	Pilot-Comp Kft.	1300	n. a.		1	87 100
Intel	Pentium IV	FEFO Kft.	1,5 GHz	423 pin PGA	400 MHz, 2x64Mbájt PC800 RDRAM	1	87 850
Intel	Pentium 4 dobozos, hűtő, 128 Mbájt RDRAM	Pilot-Comp Kft.	1400	n. a.		1	93 800
Intel	Pentium IV	FEFO Kft.	1,7 GHz	423 pin PGA	400 MHz, 2x64Mbájt PC800 RDRAM	1	118 850

Alaplap

Gyártó	Tipus	Forgalmazó	Chipset	Processzor/aljzat	Forma	Aljzatok száma
Tomato/ZIDA	BX98-CU	LAP Stúdió	VIA VT82C693	Socket 370	AT / ATX	2 ISA, 4 PCI, AGP
Tomato	P-II, P-III	Atom Computer Kft.	Via Apollo	FCPGA	AT, ATX	2 ISA, 3 PCI, AGP
Tomato/ZIDA	T810B-CU	LAP Stúdió	Intel 810	Socket 370	AT / ATX	4 PCI
Acorp	VIA 81	Pilot-Comp Kft.	VIA	Socket 370	ATX	2 ISA, 3 PCI, 1 AGP
Acorp	VIA 83	Pilot-Comp Kft.	VIA	Socket 370	ATX	2 ISA, 5 PCI, 1 AGP
Acorp	VIA85P	Pilot-Comp Kft.	VIA	Socket 370	AT/ATX	2 ISA, 3 PCI, 1 AGP
Acorp	VIA 693A	Pilot-Comp Kft.	VIA	Socket 370	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP
Acorp	VIA 89	Pilot-Comp Kft.	VIA	Socket 370	micro ATX	1 ISA, 2 PCI, 1 AGP, 1 AMR
Acorp	VIA 90	Pilot-Comp Kft.	VIA	Socket 370	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP
Aristo	KT133 Duron	Atom Computer Kft.	Via	Socket A	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP
Abit	VL-6	Atom Computer Kft.	Via Apollo	FCPGA	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP
Acorp	VIA 96	Pilot-Comp Kft.	VIA	Slot1/Socket 370	ATX	2 ISA, 3 PCI, 1 AGP
Solttek	SL54U5	Pilot-Comp Kft.	VIA MVP3	SOCKET 7	AT/ATX	3 ISA, 3 PCI, 1 AGP
Asus	P3V-133	LAP Stúdió	VIA ApolloPro 133	Slot 1	ATX	2 ISA, 4 PCI, AGP
Acorp	7KTA	Pilot-Comp Kft.	VIA	Socket A	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP
Asus	CUSI-FX +3D	LAP Stúdió	Sis 630	Socket 370	ATX	2 PCI, 1 AMR
Abit	VL6	Pilot-Comp Kft.	VIA	FC-PGA	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP, 1 AMR
Solttek	SL65FVB	Pilot-Comp Kft.	VIA693A	FC-PGA	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP
Solttek	SL63AV+	Pilot-Comp Kft.	VIA Apollo	FC-PGA	AT	2 ISA, 4 PCI, 1 AGP
Acorp	Intel 815	Pilot-Comp Kft.	Intel 815	Socket 370	micro ATX	6 PCI, 1 AMR
Asus	CUSI-M +3D	LAP Stúdió	Sis 630	Socket 370	ATX	3 PCI, 1 AMR
Abit	VH6-II	LAP Stúdió	VIA 694x	Socket 370	ATX	1 ISA, 5 PCI, AGP
Acorp	VIA 71	Pilot-Comp Kft.	VIA	Slot A	ATX	2 ISA, 4 PCI, 1 AGP
Solttek	SL65DVB	Pilot-Comp Kft.	VIA 693X	FC-PGA	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP
Asus	CUV4X-C	LAP Stúdió	VIA ApolloPro 133	Socket 370	ATX	1 AGP, 5 PCI, 1 AMR
Asus	PV133	Pilot-Comp Kft.	VIA Apollo pro	Slot 1	ATX	3 ISA, 4 PCI, 1 AGP
Asus	CUV4X-C	FEFO Kft.	VIA 694	Socket 370	ATX	5 PCI, 1 ISA, AGP
Abit	VH6-II	Pilot-Comp Kft.	VIA	FC-PGA	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP, 1 AMR
Solttek	SL65MIC	Pilot-Comp Kft.	VIA PM-133	FC-PGA	ATX	3 PCI, 1 AGP
Solttek	SL65KV2	Pilot-Comp Kft.	VIA 694X	FC-PGA	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP
MSI	815EPRO	FEFO Kft.	Intel 815E	Socket 370 Intel(R) Celeron™ / Pentium(R) III 500-800 MHz processzorhoz	ATX	5 PCI, AGP, CNR
Asus	P3B-F	Pilot-Comp Kft.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
Abit	BX-133 RAID	Atom Computer Kft.	Intel 440 BX	FCPGA	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP
Asus	A7V-E	LAP Stúdió	VIA KT133	Socket A	ATX	6 PCI, 1 AGP
Abit	BX-133 Raid	LAP Stúdió	Intel 440 BX	Socket 370	ATX	1 ISA, 5 PCI, AGP
Abit	BX 133	Pilot-Comp Kft.	Intel 440BX	FC-PGA	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP
Intel	D815EAAA2 OE	FEFO Kft.	815e (ICh2)	FCPGA PIII és Celeron	ATX	5 PCI, 1 AGP
Solttek	SL75JV	Pilot-Comp Kft.	VIA Apollo	SOCKET A	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP Pro
Abit	SA6	Pilot-Comp Kft.	Intel 815E	FC-PGA	ATX	6 PCI, 1 AGP, 1 CNR
Asus	CUV4X-E	LAP Stúdió	VIA ApolloPro 133	Socket 370	ATX	1 AGP, 6 PCI, 1 AMR
Asus	A7V-E	Pilot-Comp Kft.	VIA	Socket A	ATX	5 PCI, 1 AMR
Asus	CUA +3D	LAP Stúdió	Ali Aladdin	Socket 370	ATX	6 PCI, 1 AMR
Asus	CUV4X+3D	LAP Stúdió	VIA ApolloPro 133	Socket 370	ATX	1 AGP, 6 PCI, 1 AMR
Asus	CUBX-E	FEFO Kft.	440BX	FCPGA	ATX	6 PCI, 1 ISA
Asus	CUBX-E	LAP Stúdió	Intel 440 BX	Socket 370	ATX	1 ISA, 6 PCI, AGP
Intel	D815EPEA	LAP Stúdió	Intel 815	Socket 370	ATX	5 PCI, 1AGP, 1 NCR
Solttek	SL65EP	Pilot-Comp Kft.	Intel 815EP	FC-PGA	ATX	5 PCI, 1 AGP
Asus	CU4VX-E	Pilot-Comp Kft.	VIA	Socket 370	ATX	5 PCI, 1 AGP, 1 AMR
Abit	KT-7 A	Atom Computer Kft.	Via KT133A	Socket A	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP
Asus	CUSL2-C	LAP Stúdió	Intel 815	Socket 370	ATX	6 PCI, 1 AGP, 2 NCR

Piac

Portok	IDE interfész	Max. memória-méret [Mbájt]	Max. órajel [MHz]	Max. szorzó	BIOS	Onboard Audio, Video	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
2, 1	UDMA 33	384	n. a.	n. a.	AMI	n. a.		1	13 200
2, 1, 2	UDMA/33	512	133	12	AMI	n. a.		1	13 200
2, 1, 1	UDMA 33	512	n. a.	n. a.	AMI	Audio, Video		1	16 660
2, 1, 2	UDMA 33 / 66	512	133	n. a.	Award	n. a.		1	17 400
2, 1, 2	UDMA 33 / 66	768	133	n. a.	Award	n. a.		1	17 600
2, 1, 2	UDMA 33 / 66	n. a.	133	n. a.	Award	n. a.		1	17 800
2, 1, 2	UDMA 33 / 66	512	133	n. a.	Award	VIA AUDIO		1	18 900
2, 1, 4	UDMA 33 / 66	768	133	n. a.	Award	AC97		1	19 200
2, 1, 2	UDMA 33 / 66	n. a.	133	n. a.	n. a.	AC97	4x AGP	1	20 900
2, 1, 2	UDMA-100	1024	100	12	AWARD	n. a.		1	21 560
2, 1, 2	UDMA 33/66	1024	133	12	AWARD	n. a.		1	21 900
2, 1, 2	UDMA 33 / 66	768	133	n. a.	Award	AC 97' Sound		1	22 200
n. a.	ATA 33	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.		1	22 500
2, 1, 1	UDMA 66	1536	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.		1	22 760
2, 1, 4	ATA100	n. a.	266	n. a.	n. a.	AC97		1	22 800
2, 1, 1	UDMA 66	1024	n. a.	n. a.	n. a.	Audio,Video,LAN		3	23 100
2, 1, 2	UDMA 33 / 66	1536	133	n. a.	Award	AC97		1	23 100
n. a.	ATA 66	n. a.	133	n. a.	n. a.	n. a.		1	23 600
n. a.	ATA 66	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.		1	23 600
2, 1, 2	UDMA 33 / 66	512	133	n. a.	Award	Sound, 4Mbájt VGA	4x AGP	1	23 900
2, 1, 1	UDMA 66	1024	n. a.	n. a.	n. a.	Audio,Video,LAN		3	24 160
2, 1, 1	UDMA 66	1536	n. a.	n. a.	Award	Audio		1	24 300
2, 1, 2	UDMA 33 / 66	768	100	n. a.	Award	AC97		1	24 500
n. a.	ATA 66	n. a.	133	n. a.	n. a.	n. a.		1	24 700
2, 1, 1	UDMA 66	512	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.		3	25 640
2, 1, 2	UDMA 33 / 66	768	133	n. a.	Award	n. a.		1	25 800
2, 1, 2	UDMA 33/66	1536	800	n. a.	Award Soft-Menu™ III	n. a.		1	26 050
2, 1, 2	UDMA 33 / 66	1536	133	n. a.	Award	AC97	4x AGP	1	26 700
n. a.	ATA 66	n. a.	133	n. a.	n. a.	Int. Savage 4 VGA		1	26 800
n. a.	ATA 100	n. a.	133	n. a.	n. a.	n. a.		1	27 500
1, 1, 4	Ultra DMA 33 / 66 / 100	168-pin SDRAM DIMM x4, max. 512 Mbájt	n. a.	n. a.	PnP bios	Audio ICH2 chip integrálva, Video GMCH chip integrálva		n. a.	27 550
n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.		n. a.	27 700
2, 1, 2	UDMA-100	1024	133	12	AWARD	n. a.		1	28 800
2, 1, 1	UDMA 66	1024	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.		3	29 000
2, 1, 1	UDMA 100	768	n. a.	n. a.	Award	n. a.		1	29 420
2, 1, 2	UDMA 33/66/100	1024	133	n. a.	Award	n. a.		1	29 800
2, 1, 4	UDMA 66/100	512 PC100/133	n. a.	n. a.	Intel/AMI BIOS 4 Mbájt	Intel 82815 grafika, Intel 82801 BA ICH2, AD1885 Audio Codec		n. a.	29 950
n. a.	ATA 66	n. a.	200	n. a.	n. a.	n. a.		1	30 700
2, 1, 2	UDMA 33 / 66 / 100	768	133	n. a.	Award	AC97		1	30 800
2, 1, 1	UDMA 66	1536	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.		1	30 900
2, 1, 7	UDMA 33 / 66 / 100	1536	200	n. a.	n. a.	n. a.		3	31 100
2, 1, 1	UDMA 66	1536	n. a.	n. a.	n. a.	Audio,Video	Integrált TNT2 8 Mbájt VGA	3	31 540
2, 1, 1	UDMA 66	1536	n. a.	n. a.	n. a.	AC 97 audio		3	32 480
2, 1, 5 (2 szerelt)	UDMA 66	1024	800	n. a.	Award	n. a.		1	32 550
2, 1, 1	UDMA 33	1024	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.		3	32 960
2, 1, 1	UDMA 100	512	n. a.	n. a.	n. a.	Video		3	33 180
n. a.	ATA 100	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.		1	33 200
2, 1, 2	UDMA 33 / 66	1536	133	n. a.	n. a.	n. a.		1	33 300
2, 1, 2	UDMA-100	1536	200	12	AWARD	n. a.		1	33 600
2, 1, 1	UDMA 100	512	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.		3	33 640

Alaplap

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Chipset	Processzor/aljzat	Forma	Aljzatok száma
MSI	815EPPRO	FEFO Kft.	Intel 815ep	Socket 370 Intel(R) Celeron™ / Pentium(R) III 500-800 MHz processzorhoz	ATX	5 PCI, AGP, CNR
Asus	CUBX-E	Pilot-Comp Kft.	440 BX	FC-PGA	ATX	n. a.
Soltek	SL68 C	Pilot-Comp Kft.	VIA 694X	Dual FC-PGA	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP
Asus	CUSL2-C	FEFO Kft.	815EP	FCPGA	ATX	6 PCI, AGP, 2 CNR
Intel	D815EEAAL2 OE	FEFO Kft.	815e (ICH2)	FCPGA PIII és Celeron	ATX	6 PCI, 1 GPA / AGP
Asus	CUSL2-C	Pilot-Comp Kft.	Intel 815	FC-PGA	ATX	n. a.
Abit	KT7	Pilot-Comp Kft.	n. a.	socket A	ATX	n. a.
MSI	815EPPROR	FEFO Kft.	Intel 815ep	Socket 370 Intel(R) Celeron™ / Pentium(R) III 500-1000 MHz processzorhoz	ATX	6 PCI, AGP, CNR
Soltek	SL75MAV	Pilot-Comp Kft.	VIA KM-133A	SOCKET A	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP Pro
Soltek	SL75KAV	Pilot-Comp Kft.	VIA KT-133A	SOCKET A	ATX	1 ISA, 5 PCI, 1 AGP Pro
Soltek	SL65ME+	Pilot-Comp Kft.	Intel 815E	FC-PGA	ATX	5 PCI, 1 AGP
Asus	K7V-T	Pilot-Comp Kft.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
Abit	SA6R	Pilot-Comp Kft.	Intel 815E	FC-PGA	ATX	6 PCI, 1 AGP
Asus	A7V	LAP Stúdió	VIA KT133	Socket A	ATX	5 PCI, 1 AGP, 1 AMR
Asus	CUSL2	FEFO Kft.	i815e (ICH2)	FCPGA	ATX	6 PCI, AGP, 2 CNR
Abit	VP6	Pilot-Comp Kft.	n. a.	Dual FC-PGA	ATX	n. a.
Asus	CUSL2	Pilot-Comp Kft.	Intel 815	FC-PGA	ATX	6 PCI, 1 AGP
Asus	CUSL2	LAP Stúdió	Intel 815	Socket 370	ATX	6 PCI, 1 AGP, 2 NCR
Intel	D815EEAL	LAP Stúdió	Intel 815	Socket 370	ATX	5 PCI, 1AGP, 1 NCR
Asus	A7A266 +3D	LAP Stúdió	Ali M1647	Socket A	ATX	5 PCI, 1 AGP
Asus	A7A266	FEFO Kft.	ALI M1647 266 MHz FSB	Socket A Athlon/Duron	ATX	4 PCI, 1 AMR, 1 osztott ANR/PCI
Asus	CUV4X-D	LAP Stúdió	VIA 694 XDP	Socket 370	ATX	1 AGP, 5 PCI
Asus	CUV266	LAP Stúdió	VIA VT8633	Socket 370	ATX	1 AGP, 5 PCI, 1 ACR
Asus	A7M266	LAP Stúdió	AMD 761	Socket A	ATX	5 PCI, 1 AGP, 1 AMR
Intel	D850GB	FEFO Kft.	850 (ICH2, MCH, FWH)	PPGA423 PIV	ATX 2.03	5 PCI, 1 AGP, 1 CNR
Asus	P4T	LAP Stúdió	Intel 850	Socket 423	ATX	5 PCI, 1 AGP
Asus	P4T	FEFO Kft.	Intel 82850	Socket 423 Pentium 4	ATX	5 PCI, 1 AGP, 1 CNR
Asus	P4T	Pilot-Comp Kft.	Intel 850	PENTIUM 4.	ATX	1 AGP Pro/4x, 5 PCI
Intel	D850GBLA	FEFO Kft.	850 (ICH2, MCH, FWH)	PPGA423 PIV	ATX 2.03	5 PCI, 1 AGP, 1 CNR
Asus	CUV4X-DLS	LAP Stúdió	VIA 694 XDP	Socket 370	ATX	1 AGP, 5 PCI
Intel	L440GX	FEFO Kft.	i440GX+	2xPentium II/III	ATX 2.0	6 PCI, 1 ISA,
Intel	STL2	FEFO Kft.	Serverworks Serverset III LE	2xPentium III	ATX 2.x	6 PCI

Portok	IDE interfész	Max. memóriaméret [Mbájt]	Max. órajel [MHz]	Max. szorzó	BIOS	Onboard Audio, Video	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
1, 1, 4	Ultra DMA 33 / 66 / 100	168-pin SDRAM DIMM x4, max. 512 Mbájt	n. a.	n. a.	PnP bios	Audio ICH2 chip integrálva		n. a.	34 750
n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.		n. a.	34 800
n. a.	ATA 100	n. a.	133	n. a.	n. a.	n. a.		1	34 900
2, 1, 2	2 UDMA 33/66/100	512	933	n. a.	Award	n. a.		1	35 250
2, 1, 5	UDMA 66/100	512	n. a.	n. a.	Intel/AMI	Intel 82815 grafika, AC197 Sound Blaster ES 1370, Intel 82562ET 10/100 Mbit/se LAN		3	35 850
n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	VGA		n. a.	36 000
n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.		1	36 100
2, 1, 4	Ultra DMA 33 / 66 / 100	168-pin SDRAM DIMM x4, max. 512 Mbájt	n. a.	n. a.	PnP bios	Audio ICH2 chip integrálva	Promise RAID 0 vagy 1 felület-szerrel	n. a.	36 350
n. a.	ATA 100	n. a.	266	n. a.	n. a.	Int. Savage 4 VGA		1	36 700
n. a.	ATA 100	n. a.	266	n. a.	n. a.	n. a.		1	37 000
n. a.	ATA 100	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	VGA + Creative 5880		1	37 400
n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	Sound		n. a.	37 800
2, 1, 2	UDMA 33 66/100	1024	133	n. a.	Award	AC97		1	37 900
2, 1, 1	UDMA 100	1536	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.		3	38 920
2, 1, 2	2 UDMA 33/66/100	512	933	n. a.	Award	Integrált 4 Mbájt AGP grafika		1	41 650
n. a.	ATA 100	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.		1	41 800
2, 1, 2	UDMA 33 / 66 / 100	768	133	n. a.	n. a.	n. a.		1	42 900
2, 1, 1	UDMA 100	512	n. a.	n. a.	n. a.	Video		3	43 140
2, 1, 1	UDMA 100	512	n. a.	n. a.	n. a.	Audio, Video, LAN		3	43 180
2, 1, 1	UDMA 100	2048	n. a.	n. a.	n. a.	Audio		3	44 200
2, 1, 2	2 UDMA 100	2 Gbájt DDR SDRAM PC2/PC 1600 3 Gbájt PC 133 SDRAM	n. a.	n. a.	2 Mbájt Award	Opcionális hang CMI-8738		1	46 250
2, 1, 1	UDMA 100	4096	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	dual socket	3	47 360
2, 1, 1	UDMA 100	3072	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	DDR SDRAM	3	48 420
2, 1, 1	UDMA 100	2048	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	DDR SDRAM	3	51 260
2, 1, 5	UDMA 66/100	2048 PC600, PC 800 RDRAM	n. a.	n. a.	Intel/AMI BIOS 4 Mbájt	n. a.		3	58 850
2, 1, 1	UDMA 100	2048	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	RIMMM	3	58 960
2, 2, 2	2 UDMA /100/66/33	2 Gbájt PC800/600	n. a.	n. a.	4 Mbájt Award	n. a.		1	59 450
2, 1, 4	UDMA 33/66/100	2 Gbájt RDRAM	400	n. a.	n. a.	n. a.		n. a.	63 000
2, 1, 5	UDMA 66/100	2048 PC600, PC 800 RDRAM	n. a.	n. a.	Intel/AMI BIOS 4 Mbájt	Hang+LAN opció		3	64 250
2, 1, 1	UDMA 100	4096	n. a.	n. a.	n. a.	Intel 82559 LAN, U160 SCSI vezérlő	dual socket	3	102 200
2, 1, 2, RJ45, VGA, hang, ARO	ATA 33 4 IDE	2048	n. a.	n. a.	Intel Phoenix BIOS 8 Mbájt Flash EEPROM	AIC -7896 Ultra2 SCSI, Cirrus Logic* GD5480 2MB grafika, Intel PRO/100+ Fast Ethernet Controller		3	145450
2, 1, 2, RJ45, SCSI	n. a.	4096 PC 133	n. a.	n. a.	Intel Phoenix BIOS 8 Mbájt Flash EEPROM	AIC -7899 dua ISCS (1 UW 1 U160), Ati Rage IIC 4 Mbájt grafika, Intel PRO/100+ Fast Ethernet Controller (82559)		3	179 050

Szünetmentes tápegység

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Teljesítmény [VA]	Ú.	D.	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
Merlin Gerin	Pulsar CL	HRP Hungary Kft.	n. a.		x	Tűlfeszültségvédelmi tápegyszto	1	4 590
Merlin Gerin	Pulsar CL+	HRP Hungary Kft.	n. a.		x	Tűlfeszültségvédelmi tápegysztoadatvonali védelemmel	1	6 630
Merlin Gerin	Pulsar Ellipse	HRP Hungary Kft.	300		x	Kommunikáció nélkül	1+1	20 680
APC	BACK 300 MI	FEFO Kft.	300			négyszög	n. a.	21 600
APC	BK300MI	LAP Stúdió	300				2	21 880
APC	Back-UPS 300I	Pilot-Comp Kft.	300				3	22 655
Merlin Gerin	Pulsar Ellipse	HRP Hungary Kft.	500		x	Kommunikáció nélkül	1+1	26 290
APC	BK500MI	LAP Stúdió	500				2	27 200
Merlin Gerin	Pulsar Ellipse	HRP Hungary Kft.	300		x	Kommunikáció USB-n	1+1	27 230
APC	BACK 500 MI	FEFO Kft.	500			négyszög	n. a.	27 400
APC	Back-UPS 500I	Pilot-Comp Kft.	500				3	28 175
Merlin Gerin	Pulsar Ellipse Premium	HRP Hungary Kft.	500	x	x	Kommunikáció nélkül	1+1	33 930
APC	BP500I	LAP Stúdió	500			automatikus feszültség szabályzással	2	34 640
APC	Back-UPS 500AVR	Pilot-Comp Kft.	500			szoftver nélkül	3	35 880
Merlin Gerin	Pulsar Ellipse	HRP Hungary Kft.	500		x	Kommunikáció soros porton	1+1	36 720
APC	BP280SI	LAP Stúdió	280			PC programok Windows 9x, NT, Agent NT és Novell alá	2	37 420
Merlin Gerin	Pulsar Ellipse500D	FEFO Kft.	480			4,5perc, USB, telefon védő	n. a.	37 800
APC	Back-UPS Pro 280SI	Pilot-Comp Kft.	280			professzionális szoftverrel	3	38 800
Merlin Gerin	Pulsar Ellipse Premium	HRP Hungary Kft.	500	x	x	Kommunikáció USB-n	1+1	40 250
Merlin Gerin	Pulsar Ellipse	HRP Hungary Kft.	650		x	Kommunikáció soros porton	1+1	41 150
Powerware	OneUPS 650-5	FEFO Kft.	650			5 perc, LanSafe III	n. a.	43 400
Merlin Gerin	Pulsar Ellipse	HRP Hungary Kft.	800		x	Kommunikáció USB-n	1+1	43 890
APC	BK650MI	LAP Stúdió	650				2	46 520
Merlin Gerin	Pulsar Ellipse	HRP Hungary Kft.	800		x	Kommunikáció soros porton	1+1	46 760
APC	Back-UPS 650MI	Pilot-Comp Kft.	650				3	48 185
APC	BP420SI	LAP Stúdió	420			PC programok Windows 9x, NT, Agent NT és Novell alá	2	49 080
APC	Back-UPS Pro 420SI	Pilot-Comp Kft.	420			professzionális szoftverrel	3	50 800
APC	SU420INET	LAP Stúdió	420				2	50 960
APC	Smart-UPS 420INET	Pilot-Comp Kft.	420			Szerverekhez szoftverrel	3	52 700
APC	SMART SU420 I	FEFO Kft.	420			szinus, ValueServer sw	n. a.	52 700
Merlin Gerin	Pulsar Ellipse Premium	HRP Hungary Kft.	650	x	x	Kommunikáció soros porton	1+1	52 890
Merlin Gerin	Pulsar Ellipse Premium	HRP Hungary Kft.	800	x	x	Kommunikáció USB-n	1+1	60 380
APC	BP650SI	LAP Stúdió	650			PC programok Windows 9x, NT, Agent NT és Novell alá	2	65 280
Merlin Gerin	Pulsar Ellipse	HRP Hungary Kft.	1200		x	Kommunikáció soros porton	1+1	65 500
BPC	B.PRO 650SI	FEFO Kft.	650				n. a.	65 800
APC	SU620INET	LAP Stúdió	620				2	66 500
APC	Back-UPS Pro 650SI	Pilot-Comp Kft.	650			professzionális szoftverrel	3	67 600
APC	Smart-UPS 620INET	Pilot-Comp Kft.	620			Szerverekhez szoftverrel	3	68 800
APC	SU700INET	LAP Stúdió	700			redundánsá tethető	2	74 260
APC	Smart-UPS 700INET	Pilot-Comp Kft.	700			Szerverekhez szoftverrel	3	76 900
APC	SMART SU700 I	FEFO Kft.	700			szinus, ValueServer sw	n. a.	76 900
Merlin Gerin	ESV8+	HRP Hungary Kft.	780		x	Kommunikáció soros porton	1	77 880
Merlin Gerin	ESV8+ Rack	HRP Hungary Kft.	780		x	Kommunikáció soros porton	1	80 440
Merlin Gerin	Pulsar Ellipse Premium	HRP Hungary Kft.	1200	x	x	Kommunikáció soros porton	1+1	88 540
APC	BP1000I	LAP Stúdió	1000				2	96 920
APC	Back-UPS Pro 1000I	Pilot-Comp Kft.	1000			professzionális szoftverrel	3	100 400
APC	SU1000INET	LAP Stúdió	1000			redundánsá tethető	2	102 020
APC	Smart-UPS 1000INET	Pilot-Comp Kft.	1000			Szerverekhez szoftverrel	3	105 600
APC	SMART SU1000	FEFO Kft.	1000			szinus, ValueServer sw	n. a.	105 600
Merlin Gerin	ESV11+ Rack	HRP Hungary Kft.	1080		x	Kommunikáció soros porton	1	114 740
Merlin Gerin	ESV11+	HRP Hungary Kft.	1080		x	Kommunikáció soros porton	1	118 760
APC	BP1400I	LAP Stúdió	1400				2	126 440
APC	SU1400INET	LAP Stúdió	1400			redundánsá tethető	2	130 880
APC	Back-UPS Pro 1400I	Pilot-Comp Kft.	1400			professzionális szoftverrel	3	130 900
APC	Smart-UPS 1400INET	Pilot-Comp Kft.	1400			Szerverekhez szoftverrel	3	135 500

Szünetmentes tápegység

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Teljesítmény (VA)	Ü.	D.	Megjegyzés	Garancia (év)	Ár [Ft, nettó, kisker.]
Merlin Gerin	ESV14+	HRP Hungary Kft.	1400		x	Kommunikáció soros porton	1	137 720
Merlin Gerin	Pulsar Extreme C	HRP Hungary Kft.	700	x	x	Kommunikáció soros porton, On-line	1	140 900
Merlin Gerin	ESV14+ Rack	HRP Hungary Kft.	1400	x	x	Kommunikáció soros porton	1	146 520
Merlin Gerin	Pulsar Extreme C Rack	HRP Hungary Kft.	700	x	x	Kommunikáció soros porton, On-line	1	154 980
Merlin Gerin	Pulsar Extreme C	HRP Hungary Kft.	1000	x	x	Kommunikáció soros porton, On-line	1	172 560
Merlin Gerin	Pulsar Extreme C Rack	HRP Hungary Kft.	1000	x	x	Kommunikáció soros porton, On-line	1	201 880
APC	SU2200INET	LAP Stúdió	2200			redundánssá tehető	2	202 360
Merlin Gerin	ESV22+	HRP Hungary Kft.	2200		x	Kommunikáció soros porton	1	206 210
APC	Smart-UPS 2200INET	Pilot-Comp Kft.	2200			Szerverekhez szoftverrel	3	209 600
Merlin Gerin	Pulsar Extreme C	HRP Hungary Kft.	1500	x	x	Kommunikáció soros porton, On-line	1	227 730
Merlin Gerin	ESV22+ Rack	HRP Hungary Kft.	2200	x	x	Kommunikáció soros porton	1	233 420
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Fault Tolerant	HRP Hungary Kft.	1500		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	272 000
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Fault Tolerant Rack	HRP Hungary Kft.	1500		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	281 120
Merlin Gerin	Pulsar Extreme C Rack	HRP Hungary Kft.	1500	x	x	Kommunikáció soros porton, On-line	1	281 690
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Hot Swap Install	HRP Hungary Kft.	1500		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	284 700
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Hot Swap Install Rack	HRP Hungary Kft.	1500		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	292 000
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Hot Swap	HRP Hungary Kft.	1500		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	296 410
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Hot Swap Rack	HRP Hungary Kft.	1500		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	303 040
APC	SU3000INET	LAP Stúdió	3000			redundánssá tehető	2	309 260
APC	Smart-UPS 3000INET	Pilot-Comp Kft.	3000			Szerverekhez szoftverrel	3	320 400
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Fault Tolerant	HRP Hungary Kft.	2000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	331 190
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Fault Tolerant Rack	HRP Hungary Kft.	2000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	335 700
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Hot Swap Install	HRP Hungary Kft.	2000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	343 360
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Hot Swap Install Rack	HRP Hungary Kft.	2000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	346 540
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Hot Swap	HRP Hungary Kft.	2000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	355 070
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Hot Swap Rack	HRP Hungary Kft.	2000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	357 600
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Fault Tolerant	HRP Hungary Kft.	2500		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	389 790
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Fault Tolerant Rack	HRP Hungary Kft.	2500		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	390 230
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Hot Swap Install Rack	HRP Hungary Kft.	2500		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	401 250
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Hot Swap Install	HRP Hungary Kft.	2500		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	402 040
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Hot Swap Rack	HRP Hungary Kft.	2500		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	412 140
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Hot Swap	HRP Hungary Kft.	2500		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	413 750
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Fault Tolerant Rack	HRP Hungary Kft.	3000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	444 940
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Fault Tolerant	HRP Hungary Kft.	3000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	448 980
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Hot Swap Install Rack	HRP Hungary Kft.	3000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	455 790
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Hot Swap Install	HRP Hungary Kft.	3000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	460 700
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Hot Swap Rack	HRP Hungary Kft.	3000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	466 720
Merlin Gerin	Pulsar Extreme Hot Swap	HRP Hungary Kft.	3000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1+1	472 400
APC	SU5000INET	LAP Stúdió	5000				2	608 280
APC	Smart-UPS 5000INET	Pilot-Comp Kft.	5000			Szerverekhez szoftverrel	3	630 200
Merlin Gerin	Comet Extreme	HRP Hungary Kft.	4500		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1	663 450
Merlin Gerin	Comet Extreme Rack	HRP Hungary Kft.	4500		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1	762 000
Merlin Gerin	Comet Extreme	HRP Hungary Kft.	6000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1	794 900
Merlin Gerin	Comet Extreme Rack	HRP Hungary Kft.	6000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1	892 000
Merlin Gerin	Comet Extreme	HRP Hungary Kft.	9000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1	1 245 200
Merlin Gerin	Comet Extreme Rack	HRP Hungary Kft.	9000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1	1 391 500
Merlin Gerin	Comet Extreme	HRP Hungary Kft.	12000		x	Kommunikáció soros porton, On-line	1	1 508 300

TVNET 
www.tvnet.hu

A szélessávú
internetszolgáltató

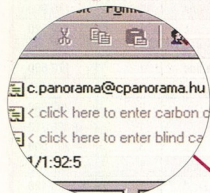
INTERNETSZOLGÁLTATÁS SZÉLESSÁVON

Kábeltévén – a leggyorsabban
Bérelt vonalon – a legmegbízhatóbban
Mikrohullámon – a legrugalmasabban
ADSL-en – a leghatékonyabban

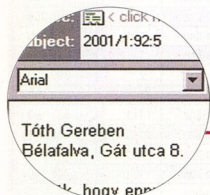
1135 Budapest, Csata u. 8. III. em. ■ tel.: 288-6300, fax: 288-6301 ■ www.tvnet.hu ■ e-mail: info@tvnet.hu

Osztályozzon bennünket!

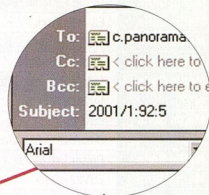
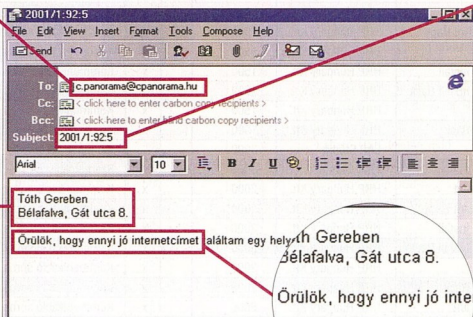
Elyverte a tetszését valamelyik cikkünk? Esetleg bosszankodott valamelyik miatt? Szeretnénk ismerni a véleményét, ezért elkészítjük a **Computer Panoráma olvasói bizonyítványát**, amelyet önök állítanak ki, ha e-mailt küldenek nekünk.



A CP olvasói osztályzat e-mail címe



Kérjük, ne felelkezzenek meg a postai címről sem



Értékelés a Tárgy mezőben: az első az évszám, majd az újság száma. Ezt egy kettőspont után az értékelni kívánt cikk első oldalának a száma, majd egy újabb kettőspont után az osztályzat követi

Igy nyerhet!

A sorsoláson minden hónapban minden feladó automatikusan részt vesz (az azonos feladóval többszörösen elküldött e-mailek nem növelik a nyerési esélyt). A szerencsés nyertesek minden hónapban egy igazi CD-csemegét, a *Hidak a jövőbe* című multimédiás CD-ROM-ot kapják.

Igy küldhetnek osztályozó e-mailt a Computer Panorámának:

1. Nyissák meg a levelezőprogramjukat, és készítsenek egy új üzenetet.
2. Címnek a következőt adják meg: **c.panorama@cp panorama.hu**
3. A „Tárgy” (Subject) mezőbe három adatot írjanak, kettősponttal elválasztva:
 - Annak a Computer Panorámának a számát, amely az érintett cikket tartalmazza. Például: 2001/2 (kérjük a példában megadottak szerint írni, vagyis először az évszám, majd a perjel és a lapszám.
 - Az osztályozni kívánt cikk oldalszáma, például: 75.

- A cikknek adott osztályzat (vagyis egy 1 és 5 közötti szám). Kérjük a számjegyek használatát, a + vagy - jel mellőzését. Példánkban a tárgy sor: 2001/2:75:5, és a jelentése: a Computer Panoráma 2001. februári számának 75. oldalán lévő cikkére 5-

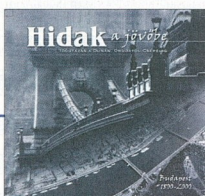
öst adok. Kérjük a cikk értékelésénél mindhárom adatot megadni.

4. Ha több cikket is értekel, akkor az egyes értékeléseket ne szöközökkel, hanem pontosvesszővel válassza el egymástól.

5. Az *Üzenet* mezőben adja meg a postai címét, mert ha nyert, akkor csak így tudjuk postán értesíteni és elküldeni a nyereményét. Ugyancsak ide írhatja le a szavakba öntött véleményét.

Hidak a jövőbe

multimédiás CD-ROM



Ez a CD-ROM Budapest korábbi és mai állapotát, tényleges fővárosi rangra emelkedésének ezernyi mozzanatát, részletét villantja fel. Feltáruja egy történelmi folyamat, amely körülbelül a XVI.-XIX. század fordulóján kezdődött, s mint egy híd ível át a múltból a jelenbe, majd a jövőbe. Mindezzel hangsúlyozni kívánjuk a történelmi összefüggések fontosságát is, hiszen nyilvánvaló, hogy a múlt ismerete nélkül a jelen sem érthető, és a jelen ismerete nélkül a jövő sem tervezhető.

Júliusi „bizonyítványosztóink” közül alábbi olvasóinknak kedvezett a szerencse: Decsi János (Debrecen) Molnár Béla (Budapest) Horváth Ágnes (Halásztelek) A *Hidak a jövőbe* című multimédiás CD-ROM-ot számukra postán megküldjük.

Amennyiben személyesen is megosztaná velünk a véleményét, küldje el telefonszámát is, további egyeztetésre.

E számunk hirdetői

Ablemen Szem. Tan. Iroda	1115 Bp., Hengermalom u. 2/C	125
Alphasonic	1134 Bp., Csángó u.13.	32
BlumSoftware	8200 Veszprém, Pf. 508.	16
Borland	1143 Bp., Hungária krt. 79-81.	19
Buda Vision	1033 Bp., Hajógyári sziget 213.	33
Cash-Flow	1025 Bp., Özgida u. 15.	80, 64
CD Multimédia	1054 Bp., Zoltán u. 13.	59
CKM	1033 Bp., Hajógyári sziget 213.	98
Cobra Computer	1139 Bp., Forgács u. 9/B	CD
Crito	1137 Bp., Szent István krt. 18.	11
Digitaltechnika/DIT	1149 Bp., Egressy út 5.	48
eBoIt Kft.	1119 Bp., Fehérvári út 83.	91
Enternet 2001 Kft.	1134 Bp., Csángó u. 8.	93
Gamaxnet	1114 Bp., Bartók Béla út 15/C	33
Hewlett-Packard	1117 Bp., Neumann J. u. 1.	BII, behúzás
Icotrade	1034 Bp., Kenyeres u. 28	89
Interware	1132 Bp., Victor Hugo u.18-22.	91
Kim-Soft	1112 Bp., Hegyalja út 70.	76
Kossuth Kiadó	1034 Bp., Csányi L. u. 36.	64
LG	1097 Bp., Könyves Kálmán krt. 3/A	BIV, 9
LNx LIAS-NETWORK Kft	1133 Bp., Hun u. 2.	48
Matáv	1013 Bp., Krisztina krt. 55.	45
MC&CD	2040 Budaörs, Baross u. 77.	51
Mediker	1013 Bp., Attila u. 47.	21
MP Számítástechnika	1094 Bp., Ferenc kft. 27.	104
Napfény Kft.	1117 Bp., Prielle Kornélia u. 4.	35
OKI	1051 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 12.	19
Pointer Multimédia Kft.	1026 Bp., Birnbö u.160-162	108
Premiere Kft.	1054 Bp., Bank u.6.	76
Profi Média	6500 Baja, Zombor u.1.	80
Querty	1111 Bp., Bartók Béla út 14.	97
RCE	1118 Bp., Szurdok u. 1.	13
Samsung	1139 Bp., Lehel út 15-17.	BIII.
Scander	1146 Bp., Thököly út 59/A	CD
SCH-Computing	1088 Bp., Bródy S. u. 38.	13
Scriptum	6771 Szeged, Mályva u.34.	CD
SKK Trade	1106 Bp., Pesti út 35.	72
Sony	1063 Bp., Bajnok u. 13.	83
Sync Internet Stúdió	8200 Veszprém, Csizmadia u. 1/B	93
Synergion	1139 Bp., Váci út 99.	29, 61
Szoftver ABC	1071 Bp., Dózsa Gy. út 80.	CD
Technotrade	1147 Bp., Óv u. 185.	41
Trilobita	1149 Bp., Nagy Lajos kir. útja 117.	39
TVNet	1131 Bp., Csata u. 38.	139
Vivendi Telecom	2040 Budaörs Puskás Tivadar u. 8-10.	15
VM PRO Kft.	1033 Bp., Hévízi út 6/E	109
VTCD	8100 Székesfehérvár, Aszalvölgyi út 7.	77
XCopy	1103 Bp., Gyömrői út 86.	59
Win Computer	1064 Bp., Vörösmarty u. 61.	86

Itt keresse!

A3D szabvány	36
ACDSee	84
Animáció	74
B	
Banner	65
BIOS frissítés	129
Dinamikus tartomány	36
DirectX	24
Dosemu	78
Drótnélküli hangtávítél	53
DVD	102
E	
EAX szabvány	36
Emulátor	78
Fájlkereső	114
Fotónyomtatók	56
Gépfejlesztés	20
GPRS	99
H	
Hardveres upgrade	129
Hőszublimációs technológia	56
IBM Start Now	99
Illuminatus Opus	24
Indexelés	114
Indexszolgáltatás	114
K	
Képnézegető programok	84
Keresés varázsló	114
Kéthangfalas konfigurációk	46
Kibernetikai hadviselés	90
Kimutatás eszköztár	111
Letöltés	129
Linux	78
M	
Macromedia Director	24
Mélyugázrós hangfalpárok	46
Micrografx	74
Modemek	20
Multimedia Builder	24
Multimédia-fejlesztők	24
P	
Pop-up ablak	65
Processzorhasználat	36
Proxyserver	65
Psion	99
Rádiófrekvenciás átvitel	53
Recoton RW5851/852	53
Rendszerintegráció	144
Ross adóegység	53
S	
Simply 3D	74
Sony VPL-CX3	105
Szoftveres upgrade	129
Szoftverfrissítés	129
T	
Térbeli modellezés	74
Termo-autokróm technológia	56
Termotranszfer technológia	56
Tour Windows XP	34
Trójai ló	96
Tűzfal	107
U	
Upgrade	129
UTP-s hálózati kábel	20
Valós térhangzású hangrendszerek	46
Vírus	96
VRLM nyelv	81
Windows 2000	114
Windows Movie Maker	34

hardver

Vezetéknélküli beviteli perifériák

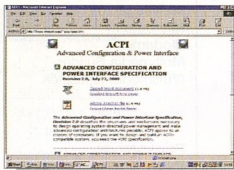
Még egy minimálisan felszerelt számítógép esetén is 3-4 kábel fut ki a házból, például az egér, a billentyűzet és a hangszórók felé. Ha még nyomtató, szkennner, vagy egyéb külső perifériák is csatlakoznak a géphez, egész kábelrengetéggel kell számolnunk. Mindezeken a gondokon segíthetnek a drótnélküli beviteli perifériák.



computer pro

MI az az ACPI?

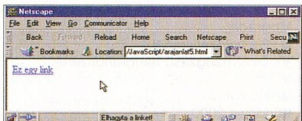
Az ACPI az energiatakarékosági funkciók és a PCI konfiguráció szabványa, amelyet a Compaq, az Intel, a Microsoft, a Phoenix és a Toshiba fejlesztett karöltve. A felhasználó számára mindenekelőtt az energiatakarékosági funkciók érdekesek, hiszen ezeknek köszönhetően a PC kevesebb áramot fogyaszt.



gyakorlat

A JavaScript programozási nyelv

Vajon van-e olyan korszerű programozási nyelv, amely ingyenes, nyílt forráskódú, szinte minden operációs rendszer alatt problémamentesen futtatható, könnyen megtanulható, valamint oktatási célra is ideális és látványos? Van! Ez a programozási nyelv a HTML-be épített JavaScript.



internet

Online játékgatag

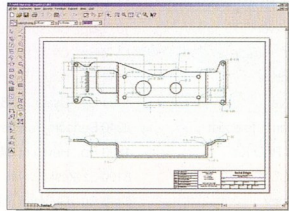
Aki sokat bolyong az interneten, bizonyára találkozott már olyan játékokkal, amelyeket nem kell CD-ről telepíteni, hanem közvetlenül a világhálón keresztül használhatók. Hogy miért érdemes az interneten keresztül játszani? Nos, leginkább azért, mert ezek általában társas játékok. Az esetek többségében számunkra ismeretlen emberekkel vívhatunk csatát, valós időben, s nem a számítógép mesterséges intelligenciájával, hanem hús-vér ellenfelekkel mérhetjük össze a tudásunkat.



shareware

CAD programok szinte ingyen

A szoftverek, szoftverrendszerek használatát a könyvből megtanulni nem lehet. A CAD szoftverek esetén különösen érvényes az angol mondás: „Doing is learning”, azaz „csinálni annyi, mint tanulni”. A számítógéppel segített műszaki tervezés határozottan erőforrás-igényes, akár a hardver-, akár a szoftveroldalt nézzük. Vagy mégsem? Írásunkban a bárki számára elérhető (árú) shareware CAD programok körül tettünk rövid sétát.



Segíthetünk?

GOND VAN A SZÁMÍTÓGÉPÉVEL?

Bizonyára Önnel is előfordult már, hogy nem úgy működött a gépe, ahogy szeretne volna. Ha a hardverével kapcsolatban lennének kérdései, forduljon tesztlaboratóriumunk munkatársaihoz, akik készséggel segítenek.

Köhler Zsolt, ☎ 4566-976

A következő témákban tud segíteni: alaplap, processzor, memória, hang- és videokártya, merevlemez, CD-olvasó és -író, valamint DVD-olvasó, hálózatok

Gyarmati László, ☎ 4566-977

A következő témákban tud segíteni: projektor, DVD-film, mobiltelefon

Nákovics László

A következő témákban tud segíteni: programok telepítése



laszlo.nakovics@cpanorama.hu
zsolt.kohler@cpanorama.hu
laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

KÉRDÉSEI VOLNÁNK

AZ AKTUÁLIS SZÁMMAL KAPCSOLATBAN?

Ha a megjelent cikkekkkel kapcsolatban érdeklék további információk, esetleg kíváncsi az újságunkba szereplő cégekre, keresse meg szerkesztőinket!



Gyarmati László: 456-6960

Bányai Ferenc: 456-6962



laszlo.gyarmati@cpanorama.hu
ferenc.banyai@cpanorama.hu

A CP KOMPAKTLEMEZEIVEL KAPCSOLATBAN ÉRDEKLŐDNE?

Ne habozzon megkérni szerkesztőségünket, ha CP CD-inek tartalmáról, a programok telepítéséről, futtatásukról szeretne többet is megtudni.



laszlo.nakovics@cpanorama.hu

RÉGEBBI KIADVÁNYAINKAT, KÜLÖNSZÁMAINKAT, KÖNYVEINKET SZERETNÉ MEGRENDELNI, ELŐFIZETNE A CP-RE?

Ha Önnek hiányzik valamelyik régebbi Computer Panoráma, szeretne különszámainkból, könyveinkből rendelni, akkor forduljon terjesztési osztályunkhoz. Ugyancsak itt rendelheti meg a Computer Panorámát, akár két évre előre.



Jancsó Emőke 456-6964



emoke.jancso@cpanorama.hu

CP AZ INTERNETEN IS!

Ha Ön felkeresi weblapunkat a www.computerpanorama.hu címen, akkor tájékozódhat kiadványainkról, belelapozhat aktuális számunkba, érdekesebbé olvashatja a számítástechnikai világ legfrissebb híreit, s megrendelheti ingyenes hírlevelünket.

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ESZKÖZ SZERETNE VÁSÁROLNI?

Ha új számítástechnikai eszközt szeretne venni, lapozza fel újságunk CompPass rovatát. Itt nemcsak árak és termékek szerint csoportosítva találhatja meg a legaktuálisabb piaci kínálatot, hanem a mindenkori akciós termékekről is értesülhet.

Computer PANORÁMA

Számítástechnikai havi szaklap

XII. évfolyam 9. szám

Főszerkesztő: Horváth Annamária

Főszerkesztő-helyettes: Banyai Ferenc

Művészeti vezető: Iszka Ildikó

Főmunkatárs: Gyarmati László

Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin

Szerkesztők: Nákovics László, Szincsik László

Munkatárs: Fülöp Norbert, Köhler Zsolt

Titkárságvezető: Szőke Erika

Alapító főszerkesztő: G. Kocsis Kristóf

Szerkesztőség:

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

Telefon: 456-6888, fax: 456-6970

E-mail: c.panorama@cpanorama.hu

Internet: <http://www.computerpanorama.hu>

Címlap: STÉG Stúdió

Kiadó: A HVG Kiadó és a WEKA
Computerzeitschriften-Verlag GmbH
közös vállalata,
a Computer Panoráma Kiadóí Kft.

Felelős kiadó: Dely Tamás ügyvezető igazgató
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888

Terjesztés:

Mosolygó Kitti marketing- és terjesztési vezető

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

Telefon: 456-6964, fax: 456-6970, e-mail:

terjesztes@cpanorama.hu

Ügyfélszolgálat hétfő-péntek: 9-17 óráig

Terjeszti: a Hírkér Rt., az NH Rt. és alternatív

terjesztők

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.

Hirdetésfelvétel:

hirdetési vezető: Tasnádi Rózsa

hirdetésszervezők: Farkas Zsuzsa,

Kuba Ilona, Tóth Endre

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.,

Telefon/fax: 456-6974, fax: 456-6970

E-mail: c.panorama@cpanorama.hu

Hirdetésfelvétel Németországban:

Telefon: 0049-8121-95-1182

Telefax: 0049-8121-95-1627

E-mail: ARieger@wekanet.de

Előfizetés: a kiadónál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy a postahivatalokban, a hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-Előfizetési és Elektronikus Posta Igazgatóság (HELP)
1900 Bp. XIII., Lehel út 10/A, a Postabank Rt.
219-98636/021-12799 pénzforgalmi jelzőszámon.

Előfizethető OTP bankkártyával a 266-0000 telefonszámon (H-Szo, 9-20 óráig).
A régebbi számokat keresse a kiadóban, telefon: 456-6964, 1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

A Computer Panorámát készítette:

Levélígátás: HVG Press

Nyomatás: Révai Nyomda Kft.

1037 Budapest, Kunigunda útja 68.

Felelős vezető: Lázár László ügyvezető igazgató

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikk és listát szerzői jog védi. Másolásuk bármilyen formája – fotókópia, mikrofilm készítése, adatrendszerekben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

A Hírek és a CompPass rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a különböző akcióknak, játékoknak résztvevők által megadott adatok nyilvántartásunkba kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulnak ahhoz, hogy a kiadónk akcióira, kiadványaira, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hirdetések a lehető legnagyobb alaposággal gondolja, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243



HÍR

A belga kapcsolat

A belga *Keyware* és a *MINOR Rendszerház Rt.* hosszútávú együttműködésről állapodott meg. A *Keyware* a *MINOR* által kidolgozott módszert több alkalmazás fejlesztésében is felhasználja. A *Keyware* chipkártyán alapuló megoldásaival vezető pozíciót foglal el a belga piacon. A fejlesztésekre a *MINOR* fejlesztőcsoapatát is bevonják.

– A *MINOR* neve latinul kicsit jelent, bár a cég ma már nem olyan kicsi, mint amikor – családi vállalkozásként – elindult. Mekkora is valójában?

– A *MINOR* a mai napig családi vállalkozásként működik, édesapámmal ketten vagyunk a tulajdonosai. Induláskor valóban kis cég volt, ám a neve egy korábbi cég – a *Minfotech* (Műszer- és Információtechnika Kiszövetkezet) – és az organizáció (szervezés) szavak összevonásából keletkezett.

Ma ott tartunk, hogy az idén várhatóan elérjük a száz fős létszámot, a forgalmunk pedig – az idei terv szerint – eléri az ötmillió forintot. A tulajdonosi kört is tervezünk változtatni, mivel befektető bevonásán is gondolkodunk.

– A *MINOR* kezdetben főként hardverszállítással foglalkozott, majd néhány évvel ezelőtt – a gyorsan növekedő cégek példáját követve – elnevezte magát rendszerintegrátornak. Milyen alapon?

– 1996-ban kezdtünk el rendszerintegrációval foglalkozni, s azóta erőteljesen elmentünk a szolgáltatások irányába. Ma már a hosszú távú üzleti tervünkben fontos mérőszám, hogy az árrésünk hány

Beszélgetés Takács Ferencel, a *MINOR Rendszerház Rt.* vezérigazgatójával

Külföld felé kacsintva

százaléka származik a szolgáltatásokból. Ezt az arányt az idei évben szeretnénk 50 százalék fölé emelni.

A rendszerintegrációs cégek rangsorában – a piaci forgalom tekintetében – az első öt-hat között vagyunk. A célunk az, hogy bekerüljünk az első három hazai rendszerintegrátor cég közé.

Piacvezetők vagyunk az intelligens kártyás rendszerek terén is, bár a magyar piac ma még nem eléggé érett az ilyen megoldások befogadására.

– *Magára valamit is adó cég mostanában az elektronikus kereskedelem, az e-business jelszavával próbálja megnyerni az ügyfelek bizalmát. A *MINOR* mintha elhanyagolná ezt a területet...*

– Az e-business manapság meglehetősen pikáns terület, lásd a dotcom cégek tündöklése és bukása című történetet. Jellemző módon ezt a visszaesést a sajtó már korábban megjósolta. Pontosan az következett be, amit számtalan helyen már leírtak: rendkívül gyors felfutás, amelynek során ezek a cégek hatalmas pénzeket kerestek, majd egy gyors – a fel-futásnál is gyorsabb – „beszakadás”. Most ismét egy enyhén emelkedő szakaszban vagyunk, ugyanis most kezdenek feljönni az értékeket teremtő megoldások és vállalkozások. Ilyen megoldás például az általunk kialakított e-önkormányzati csomag, amely a hagyományos közigazgatási munkát hivatott könnyíteni, modernizálni.

– *Az idei CeBIT-en – akárcsak a korábbi években – meglehetősen gyér volt a magyar részvétel. Élmény volt látni a *MINOR* tágas standját, gazdag kínálatát. Használt-e a nemzetközi megmérettetés?*

– Öt éve álltunk ki a hannoveri CeBIT-en, s ennyi idő távlatából elmondhatjuk, hogy az ottani szereplésünk egyértelműen hasznos volt. A CeBIT rendkívül jelen-

tős rendezvény, amelyen mindenképpen meg kell jelenni, sőt mostanában azon gondolkozunk, hogy más CeBIT kiállításokon – Kínában, Törökországban – is részt vegyünk.

Az általunk fejlesztett termékek a magyar piacon is kelendők, de mivel a magyar piac kicsi, mindenképpen a külföld felé kell kacsintgatnunk. Az IVSZ elnökségi tagjaként szorgalmazom, hogy a szövetség karolja föl azokat a cégeket, amelyeknek külföldön is hasznosítható termékük vagy tudásuk van.

– *A *MINOR* – úgy hírlík – nemcsak az informatikában tör rendíthetetlenül előre, hanem más területeken – például a gasztronómiában – is szeretne maradandót alkotni...*

– Valóban vannak ilyen elképzeléseink. Nemrég hoztuk létre az e-MIBOR-t, az első magyar informatikai borklubot, mostanában zajlik a szervezettel bejegyzés. Irodaépületünkben pedig egy kis borospincét alakítottunk ki, ahol kellemes órákat tölthetünk el partnereinkkel, barátainkkal.

BÁNYAI FERENC

NÉVJEGY

Takács Ferenc

Takács Ferenc, a *MINOR Rt.* vezérigazgatója 1960-ban született, és gépészmérnöki, majd közgazdászdiplomát szerzett. A Chemokomplexnél kezdett el dolgozni, majd a Metrimpehhez vezetett az útja. Itt kezdődött a kapcsolata az informatikával. Vadász Pállal együtt részt vett a Montana elindításában, másfél évvel később pedig csatlakozott az édesapja által megalapított *MINOR*-hoz. Van egy tízéves kislánya, iker fiai pedig kétévesek.

SAMSUNG

SyncMaster



A SyncMaster monitorokkal olyan élményekben lesz részed, amelyet eddig csak a fantáziád produkált! A tökéletes kép- és hangminőséget a HIGHLIGHT ZONE és MouScreen funkciók, illetve multimédiás hangszórók segítik. A sík felületnek és a megnövelt fényerőnek köszönhetően olyan borotvaéles, valóságghú képet kapsz – használd akár szórakozásra, vagy mindennapi felhasználásra –, amelyhez mindig ragaszkodni fogsz!



MouScreen™

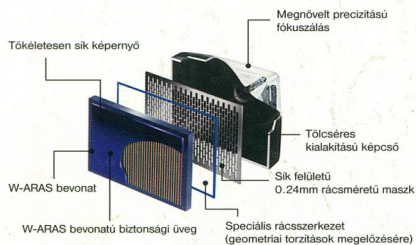


IBC-Focus™



SAMSUNG DIGITall
everyone's invited™

A tökéletesen sík külső és belső felületű **FLATRON**® monitor.



A **FLATRON**® monitor előnyei:

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes kép



FLATRON®

LG Electronics Magyar Kft.
<http://www.flatron.com>
 TEL: 36-1-455-6060 FAX: 36-1-455-6066

